

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚά Χρονικά

Βιοποικιλότητα:
μία ανεκτίμητα αξία

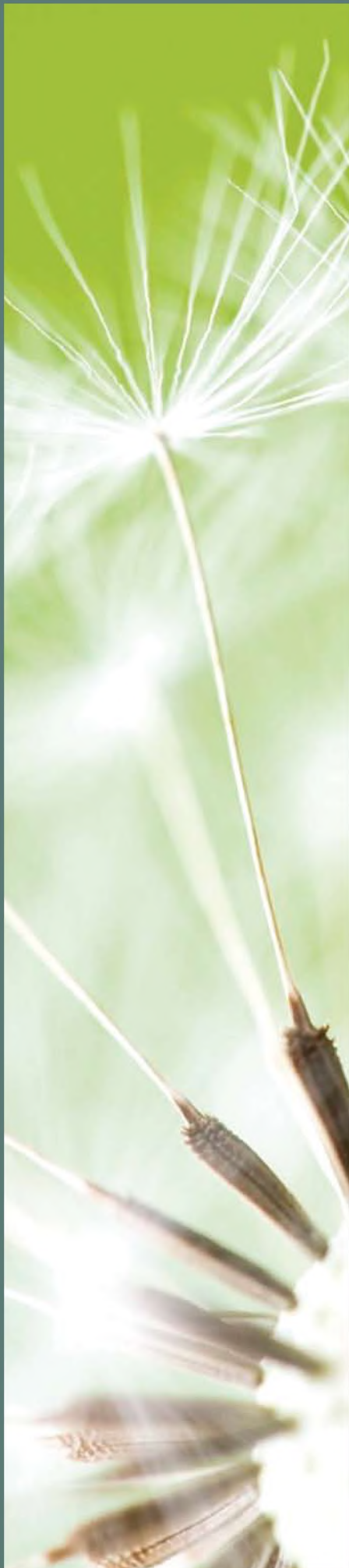
Η θεμελίωση
της Χημείας

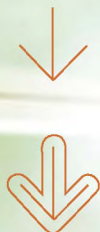
Ψυχογενής
Ανορεξία

ΤΕΥΧΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
ΜΑΡΤΙΟΣ
2010

20

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ιδιοκτησία	ΤΕΙ Αθήνας
Εκδότης	Δημήτριος Νίνος Πρόεδρος ΤΕΙ Αθήνας
Διευθυντής	Αντώνιος Καμμάς
Συντακτική Επιτροπή	Δημήτριος Νίνος Μιχαήλ Μπρατάκος Ιωάννης Χάλαρης Απόστολος Παπαποστόλου Γεώργιος Γιαννακόπουλος
Επιμέλεια έκδοσης	Ιφιγένεια Αναστασάκου Ελένη Βαβουράκη Δώρα Φραγκούλη Δανάη Κονδύλη
Καλλιτεχνική Επιμέλεια έκδοσης	Έφη Παναγιωτίδη, efipanpan@yahoo.gr

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Πρόεδρος	Δημήτριος Νίνος
Αντιπρόεδρος	Αντώνιος Καμμάς
Αντιπρόεδρος	Μιχαήλ Μπρατάκος
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Χάλαρης
Διευθύντρια ΣΕΥΠ	Ευαγγελία Πρωτόπαπα
Διευθυντής ΣΤΕΦ	Δημήτριος Βάτιης
Διευθυντής ΣΓΤΚΣ	Νικήτας Χιωτίνης
Διευθυντής ΣΔΟ	Γεώργιος Πολυχρονόπουλος
Διευθυντής ΣΤΕΤΡΟΔ	Ιωάννης Τσάκης
Γενική Γραμματέας	Κωνσταντίνα Μασούρα
Γραμματέας Συμβουλίου	Αφροδίτη Λάσκαρη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

Πρόεδρος ΕΕ&Ε	Μιχαήλ Μπρατάκος Αντιπρόεδρος ΤΕΙ-Α
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Τσάκης
Μέλη ΕΕ&Ε	Ευαγγελία Πρωτόπαπα Γεώργιος Παναγιάρης Δήμος Τριάντης Γεώργιος Γιαννακόπουλος Πέτρος Πουλμέντης
Γραμματέας ΕΕ&Ε	Ιφιγένεια Αναστασάκου

1. ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Μια προσέγγιση των προβλημάτων της Δημόσιας Διοίκησης

ΣΕΛ. 4

2. ΘΕΣΜΙΚΑ

■ 41^η Σύνοδος Προέδρων - Αντιπροέδρων ΤΕΙ

ΣΕΛ. 7

■ Προτάσεις του ΤΕΙ Αθήνας προς την Υπουργό Παιδείας

ΣΕΛ. 8

■ Συνεδρίαση Προέδρων Επιτροπών Ερευνών

ΣΕΛ. 18

■ Έκτακτη Σύνοδος Προέδρων - Αντιπροέδρων ΤΕΙ

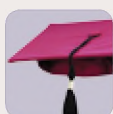
ΣΕΛ. 19

■ Επιστολές του Προέδρου κ. Νίνου προς την Υπουργό Παιδείας, κ. Άννα Διαμαντοπούλου

ΣΕΛ. 20,21

■ Επιστολή της ΟΣΕΠ - ΤΕΙ προς τον Υπουργό Οικονομικών

ΣΕΛ. 22

3. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα με τίτλο «Έρευνα στη γυναικεία αναπαραγωγή»

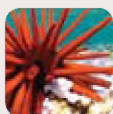
ΣΕΛ. 24

4. ΑΡΘΡΑ - ΑΠΟΨΕΙΣ

■ **Α. Καμμάς:** Υπατία (το τέλος της Κλασσικής Ελλάδας)

ΣΕΛ. 29

■ **Μ. Μπρατάκος:** Βιοποικιλότητα: μία ανεκτίμητα αξία

ΣΕΛ. 32

■ **Ν. Χιωτίνης:** Περί της Αισθητικής. Σκέψεις 250 χρόνια από την εμφάνισή της

ΣΕΛ. 40

■ **Κ. Παπασταμούλης:**

Τι είναι Τέχνη

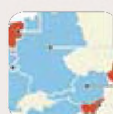
ΣΕΛ. 46

■ **Σ. Φραγκόπουλος:**

Η θεμελίωση της Χημείας

ΣΕΛ. 48

■ **Ι. Μπουρής:**

Σε λάθος ρότα πλεύσης...

ΣΕΛ. 54

5. ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Παγκόσμια ημέρα της γυναίκας

ΣΕΛ. 62

6. ΕΡΕΥΝΑ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Εκτίμηση της υγιεινής των χεριών φοιτητών Ανωτάτων

Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων

ΣΕΛ. 65

7. ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

Ψυχογενής Ανορεξία

ΣΕΛ. 71

8. ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΤΕΙ

Νέα της Διοίκησης

ΣΕΛ. 75

Νέα από τα Τμήματα

ΣΕΛ. 78

Νέα της Επιτροπής

Εκπαίδευσης και Ερευνών

ΣΕΛ. 102

9. ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΣΕΛ. 113

10. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΣΕΛ. 117

Μια προσέγγιση των προβλημάτων της Δημόσιας Διοίκησης

Η παθογένεια της Δημόσιας Διοίκησης στη χώρα μας δεν αποτελεί είδηση. Τις τελευταίες δυο δεκαετίες, μάλιστα, διεξάγονται επανειλημμένες συζητήσεις - πρόσφατα χαρακτηρίζονται ως διαβουλεύσεις - για τα χρόνια νοσήματα που τη μαστίζουν. Εν τω μεταξύ συγκροτούνται

δεκάδες επιτροπές για την καταγραφή των επιμέρους προβλημάτων και άλλες τόσες για την εξεύρεση των πιθανών λύσεων, οι οποίες στη συνέχεια υποκαθίστανται από νέες, είτε διότι οι προηγούμενες κρίθηκαν ανεπαρκείς είτε διότι μεσολάβησε αλλαγή του κυβερνητικού σχήματος. Παράλληλα τα προβλήματα μεταλλάσσονται και μεγεθύνονται σε τέτοιο βαθμό, ώστε σήμερα όλοι μας αναγκαζόμαστε να παραδεχτούμε ότι «δε λειτουργεί τίποτε».

Κάποιος βέβαια ίσως σκεφτεί ότι τα ίδια λέγαμε τη δεκαετία του 70, τη δεκαετία του 80 και του 90. Αυτό όμως που διαφοροποιεί τη σημερινή κατάσταση από την κατάσταση που επικρατούσε τότε είναι ότι τότε υπήρχαν ακόμη τα χρονικά περιθώρια και οι προϋποθέσεις αντιμετώπισης των προβλημάτων. Σήμερα τα περιθώρια έχουν εξαντληθεί και δεν δίνονται άλλες αναβολές.

Επιβάλλεται λοιπόν να βγούμε από αυτό το χάος, όπου τίποτε δε λειτουργεί όπως πρέπει,

διότι σήμερα διακυβεύονται πολύ περισσότερα από τα ατομικά μας συμφέροντα, είτε αυτά είναι οικονομικά είτε αυτά είναι πολιτικά. Σήμερα είμαστε επιπλέον αντιμέτωποι με ένα δημόσιο χρέος που το ύψος του προκαλεί τρόμο και οι όροι αποπληρωμής του υπονομεύουν εκτός από το πενιχρό μας εισόδημα, το μέλλον μας ως λαού, την εθνική μας ταυτότητα και δυστυχώς ακόμη και την εθνική μας ακεραιότητα. Δυστυχώς όμως επειδή οι εθνικές μας συνήθειες δύσκολα αποβάλλονται, ο φαύλος κύκλος συνεχίζεται.

Η συγκρότηση επιτροπών - για πολλοστή φορά - για την αντιμετώπιση της κατάστασης και η υιοθέτηση νέων νομοθετημάτων - συχνά πιο πολύπλοκων από τα προηγούμενα - θα ήταν σήμερα όχι μόνο ματαιοπονία, αλλά θα προκαλούσε πολλαπλάσια προβλήματα αυτών που προοριζόταν να αντιμετωπίσει. Χρειάζονται εφικτές λύσεις τώρα. Πάνω απ' όλα όμως χρειάζεται η Δημόσια Διοίκηση να βρει το δρόμο της, ο οποίος περιγράφεται σαφώς στον ίδιο τον τίτλο της και δεν είναι άλλος από το να γίνει ουσιαστικά δημόσια και να υπηρετεί αποκλειστικά τον Έλληνα πολίτη.

Τον πολίτη που έχει ενημερωθεί εκ των προτέρων και με σαφήνεια από τους αρμόδιους φορείς για τις υποχρεώσεις του και προσέρχεται στις διάφορες υπηρεσίες αξιώνοντας να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά, πολιτισμένα και με αξιοπρέπεια.

Όχι πως ο Έλληνας πολίτης - ο οποίος είναι φύσει ανυπότακτο πνεύμα - δεν έχει συχνά τη διάθεση να παρακάμψει θεσμούς και διαδικασίες για να προωθήσει το αίτημά του, αλλά ακόμη

και στην περίπτωση αυτή, τίποτε αξιόποιο ή μεμπτό δε θα συνέβαινε εάν υπήρχαν οι δικλείδες ασφαλείας που θα τον απέτρεπαν από τέτοιες σκέψεις.

Δυστυχώς, όμως, η εκάστοτε πολιτική ηγεσία, αντί να αξιοποιήσει τα θετικά σημεία της ιδιοσυγκρασίας του, εκμεταλλεύεται τις αδυναμίες και τις ανασφάλειές του προκειμένου να εξασφαλίσει την παραμονή της στην εξουσία και να αυξήσει την ανοχή του στα πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά της ολισθήματα, διαβρώνοντας σκόπιμα τον τρόπο σκέψης του και μεταβάλλοντάς τον σε πελάτη με σχέση εξάρτησης. «Για όσο διάστημα εσύ, ο Έλληνας πολίτης, θα με ψηφίζεις, εγώ η εξουσία θα ικανοποιώ τις απαιτήσεις σου. Θα διορίζω το παιδί σου στο δημόσιο, θα ρυθμίζω τα χρέη σου, θα παραβλέπω το φακελάκι που δίνεις στο γιατρό του δημόσιου νοσοκομείου, προκειμένου να μπεις στο χειρουργείο έγκαιρα».

Σε καμία περίπτωση όμως δε θα πρέπει η αδυναμία του πολίτη να αντιμετωπίσει τις καθημερινές του ανάγκες, να αποτελέσει το άλλοθι για τα ανομήματα της εξουσίας, διότι πολύ απλά η συμπεριφορά αυτή και των δύο έχει ολέθριες συνέπειες για την ελληνική κοινωνία.

Σε μια χώρα όπου η Δημόσια Διοίκηση χαρακτηρίζεται από - σκόπιμη - νομοθετική ασάφεια, πολύπλοκες και χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες, το μόνο ξεκάθαρο και αδιαμφισβήτητο γεγονός είναι η πελατειακή σχέση μεταξύ κράτους και πολίτη και οι κανόνες αθέμιτου ανταγωνισμού που τις διέπουν. Όλοι όμως γνωρίζουμε ότι ο αθέμιτος ανταγωνισμός, παρά τα όποια βραχυπρόθεσμα μετρήσιμα οφέλη μπορεί να αποφέρει, έχει πάντοτε στο τέλος ολέθριες συνέπειες για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Αναμφισβήτητα οι πολίτες δεν είναι άμοιροι ευθυνών, διότι, σε σημαντικό ποσοστό τους, συνηθίζουν να επιλέγουν την εκάστοτε εξουσία με ιδιοτελή κίνητρα. Η ευθύνη όμως της πολιτικής

εξουσίας είναι τεράστια, διότι πρωταρχικός της ρόλος είναι να δημιουργήσει όλες εκείνες τις απαραίτητες προϋποθέσεις, ώστε ο πολίτης να αισθάνεται ασφαλής στον τόπο του και να μην χρειάζεται να καταφεύγει σε τερτίπια και κόλπα για να εξυπηρετηθεί όπως του αξίζει σε μια δημόσια υπηρεσία είτε αυτή είναι η εφορία, είτε η πολεοδομία είτε ένα δημόσιο νοσοκομείο.

Η οικονομική κατάσταση στην οποία έχουμε περιέλθει είναι τραγική, αλλά αναστρέψιμη. Θα χρειαστεί βέβαια πολύς χρόνος, συνεπής στάση απέναντι στο πρόβλημα και θυσίες, κυρίως από όλους εμάς που σε καμία περίπτωση δεν προκαλέσαμε το πολυσυζητημένο έλλειμμα, αλλά θα αντιμετωπιστεί.

Εάν όμως δεν πιέσουμε για τη λήψη γενναίων αποφάσεων, ώστε το ήθος, η διαφάνεια και η αξιοκρατία να γίνουν το σημείο αναφοράς και το μέσο υλοποίησης των στόχων του δημόσιου τομέα, τότε αναπόφευκτα θα έρθουμε αντιμέτωποι με το απόλυτο χάος.

Τα συσσωρευμένα προβλήματα δεκαετιών δε λύνονται σε μια νύχτα, είναι όμως απαράδεκτο να διαιωνίζονται, όταν μάλιστα μπορούν σταδιακά να προσεγγισθούν αποτελεσματικά από την κυβερνητική εξουσία υπό την προϋπόθεση ότι αυτή θα επιδείξει επιτέλους πολιτική βούληση.

Πληθαίνουν τελευταία οι φωνές για ιδιωτικοποίηση του δημόσιου τομέα. Άραγε ο ιδιωτικός τομέας λειτουργεί άψογα; Είναι όλες οι διαδικασίες διαφανείς; Το ατομικό συμφέρον τάσσεται πάντοτε στην υπηρεσία των πολλών; Η γενικευμένη απαξίωση του δημόσιου τομέα δεν λύνει κανένα πρόβλημα. Χιλιάδες δημόσιοι υπάλληλοι διαθέτουν και τα τυπικά προσόντα και το ήθος για να φέρουν εις πέρας το έργο που τους εμπιστεύθηκε η πολιτεία.

Παντού και πάντοτε θα υπάρχουν ευσυνείδητοι, λιγότερο ευσυνείδητοι όπως και ασυνείδητοι εργαζόμενοι. Συνεπώς, δεν πρέπει να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση ιστοπεδωτικά. Ο στόχος όλων μας, είτε στο δημόσιο είτε στον

ιδιωτικό τομέα, πρέπει να είναι να αυξήσουμε, με τα απαραίτητα κίνητρα, το ποσοστό των πρώτων και παράλληλα, με τους κατάλληλους μηχανισμούς, να μειώσουμε το ποσοστό των δεύτερων και των τελευταίων.

Οι δημόσιες υπηρεσίες πρέπει επιτέλους να αποκτήσουν ανθρώπινο πρόσωπο. Όχι πια γκρίζα παραμελημένα κτίρια με ανύπαρκτη ή υποτυπώδη υλικοτεχνική υποδομή, αλλά σύγχρονες εγκαταστάσεις πλήρως μηχανοργανωμένες.

Όχι πια απρόθυμοι υπάλληλοι που ανυπομονούν να συμπληρώσουν το συντάξιμο χρόνο, αλλά εργαζόμενοι με διάθεση να επιμορφωθούν και να προσφέρουν αξιόλογο έργο.

Όχι άλλη γραφειοκρατία ή περαιτέρω κωδικοποίηση της ήδη υπάρχουσας πολύπλοκης νομοθεσίας, αλλά απλούστευση των διαδικασιών και απλοποίηση του νομικού πλαισίου μέσα στο οποίο πρέπει να λειτουργούν οι υπηρεσίες.

Ουσιαστική αξιολόγηση της απόδοσης των εργαζομένων με αξιοκρατικά κριτήρια και

διαφανείς διαδικασίες και όχι βάσει πολιτικών σκοπιμοτήτων ή άλλων ανούσιων τυπικοτήτων που διαιωνίζουν την ανικανότητα και αποθαρρύνουν την ποιοτική προσφορά και την ανάληψη ατομικής πρωτοβουλίας.

Μόνον όταν θα έχουν δοκιμαστεί ανεπιτυχώς όλα τα παραπάνω νομιμοποιούμαστε να καταργήσουμε το θεσμό των δημόσιων υπηρεσιών. Στο μεταξύ ας αφήσουμε κατά μέρος τις καταστροφολογίες και ας αποδείξουμε ότι, εάν η πολιτική εξουσία έχει το θάρρος να προχωρήσει σε βαθιές ουσιαστικές τομές, όλοι εμείς οι κρατικοί λειτουργοί και θέλουμε και μπορούμε να βοηθήσουμε προς αυτήν την κατεύθυνση.

Δημήτριος Νίνος
Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

● 41^η Σύνοδος Προέδρων - Αντιπροέδρων ΤΕΙ

Λαμία 10-12 Μαρτίου 2010

Η Σύνοδος Προέδρων - Αντιπροέδρων των ΤΕΙ που έγινε στη Λαμία από 10 έως 12 Μαρτίου κατέληξε στα παρακάτω.

1 Θεωρεί απαράδεκτες και δεν αποδέχεται διατάξεις σε βάρος των πτυχιούχων ΤΕΙ σε πρόσφατα σχέδια νόμου που αφορούν στο σύστημα επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθώς και στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής σχετικά με ένταξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τους ενεργειακούς επιθεωρητές των κτιρίων τα οποία αποκλείουν τους πτυχιούχους μας. Απαιτεί την άμεση τροποποίησή τους και ζητά την άμεση προς τούτο παρέμβαση του Πρωθυπουργού.

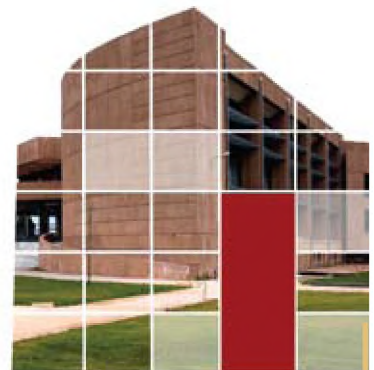
2 Αποδέχεται την εισήγηση της μικτής επιτροπής της Συνόδου για την επαγγελματική κατοχύρωση των πτυχιούχων των ΤΕΙ και εμμένει στην έκδοση των Π.Δ. όπως αυτά εγκρίθηκαν από το ΣΑΤΕ μέχρι το Δεκέμβριο 2008. Τα εν λόγω Π.Δ. με βάση το άρθρο 18 παρ. 2 του ν. 3794/09 εξαιρούνται από την ανάγκη γνωμοδότησης του ΣΑΠΕ. Θεωρεί σημαντική τη δέσμευση του κ. Υφυπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων στη Σύνοδο για ολοκλήρωση της διαμόρφωσης

των Π.Δ. μέχρι τέλος Ιουνίου και την έκδοσή τους πριν την έναρξη της νέας ακαδημαϊκής χρονιάς. Θεωρεί επίσης σημαντική τη δήλωσή του, ότι η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου δε θα αποδεχθεί διαφωνία συναρμοδίων υπουργείων για συνεχνιακούς λόγους. Η Σύνοδος θα καθορίσει τη μελλοντική στάση της από την τήρηση των παραπάνω στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού κεκτημένου και της Ευρωπαϊκής πρακτικής, διαφορετικά θα προσφύγει στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3 Απαιτεί την ένταξη των πτυχιούχων ΤΕΙ στο ίδιο επίπεδο με αυτό των πτυχιούχων του Πανεπιστημιακού Τομέα ίσης διάρκειας φοίτησης.

4 Θεωρεί απαραίτητη τη συμμετοχή εκπροσώπων της Συνόδου σε όλες τις διαδικασίες στρατηγικού σχεδιασμού της εκπαίδευσης και έρευνας όπως και σε επιτροπές ή όργανα που λειτουργούν ή πρόκειται να συσταθούν.

**Ο Προεδρεύων της Συνόδου
καθ. Σταύρος Καρκάνης
Πρόεδρος ΤΕΙ Λαμίας**

● Προτάσεις του ΤΕΙ Αθήνας

προς την Υπουργό Παιδείας

στα πλαίσια της 41^{ης} συνόδου στη Λαμία από 10 έως 12 Μαρτίου 2010

Κυρία Υπουργέ,

σας αποστέλλουμε, ως Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας, του μεγαλύτερου Τεχνολογικού Ιδρύματος της χώρας αλλά και του τρίτου εκπαιδευτικού ιδρύματος ανώτατης εκπαίδευσης, τις απόψεις μας για τα θέματα που απασχολούν τα ΤΕΙ αλλά και όλα τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας.

Οι απόψεις μας αυτές αποτελούν το προϊόν της μακροχρόνιας ενασχόλησής μας με τα ζητήματα της ανώτατης εκπαίδευσης και της εμπειρίας που αποκτήσαμε στην προσπάθειά μας να τα προσεγγίσουμε με τον αποτελεσματικότερο τρόπο.

Για τους λόγους αυτούς παρακαλούμε να τις λάβετε σοβαρά υπόψη σας για την αναβάθμιση των Ιδρυμάτων μας.

Οι θεματικές ενότητες που θα σας αναφέρουμε είναι οι εξής:

I. Οικονομικά Θέματα

Όλοι αναγνωρίζουμε την οικονομική δυσπραγία στην οποία έχει περιέλθει η χώρα μας και οφείλουμε να συμβάλλουμε στον κοινό αγώνα για την ανόρθωσή της. Παρά τις ιδιαίτερα αντίξοες συνθήκες ο Πρωθυπουργός, σε πρόσφατες δηλώσεις του, ανέφερε χαρακτηριστικά ότι των μέτρων λιτότητας εξαιρούνται οι τομείς της Παιδείας, της Υγείας και της Ασφάλειας της χώρας. Για το σκοπό αυτό μάλιστα, αμέσως μετά την εκλογή της νέας κυβέρνησης δόθηκε κατά προτεραιότητα επιχορήγηση ύψους 1 δις ευρώ για την Παιδεία.

Εντούτοις στα ΤΕΙ, που ούτως ή άλλως επί σειρά ετών υποχρηματοδοτούνται σε σχέση με τα Πανεπιστήμια, δεν έχει υπάρξει καμία απολύτως βελτίωση. Αντίθετα μάλιστα, η κατάσταση επιδεινώνεται καθημερινά και το μέλλον διαγράφεται τραγικό, τόσο σε επίπεδο

Τακτικού Προϋπολογισμού όσο και σε επίπεδο Δημοσίων Επενδύσεων.

Το οικονομικό έτος 2009 και συγκεκριμένα το Σεπτέμβριο, όλα τα ΤΕΙ και Πανεπιστήμια υπογράψαμε τον ψαλιδισμένο τετραετή προγραμματισμό, όπως όριζε ο Ν. 3404/2005, γεγονός το οποίο έπρεπε να δράσει δεσμευτικά όχι μόνον ως προς τα Ιδρύματά μας αλλά προφανώς και ως προς τα Υπουργεία Παιδείας και Οικονομικών. Κατά έναν περιεργο τρόπο, όχι μόνον δεν υπήρξε αύξηση, αλλά προέκυψε επιπλέον περικοπή 10% σε επίπεδο επιχορηγήσεων του Τακτικού Προϋπολογισμού. Δυστυχώς, λόγω καθυστέρησης -δεν γνωρίζουμε εάν επρόκειτο για εσκεμμένη ενέργεια ή μη- οι εγκρίσεις στάλθηκαν με fax στα ΤΕΙ και στα Πανεπιστήμια στις 30 και 31-12-2009, με συνέπεια κανένα ΤΕΙ και Πανεπιστήμιο

να μη λάβει την επιχορήγηση του 10% για τη συμπλήρωση του 100% του προϋπολογισμού, όπως διαμορφώθηκε με την υπογραφή του τετραετούς προγραμματισμού. Σε τι λοιπόν αποσκοπούσε η υπογραφή; Διότι όχι μόνο δε διευκόλυνε την εκτόνωση μιας ήδη τεταμένης κατάστασης, αλλά την περιέπλεξε ακόμη περισσότερο.

Παρά το γεγονός ότι επρόκειτο για ένα δίκαιο αίτημά μας, το οποίο δεν ικανοποιήθηκε λόγω υπαιτιότητας του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, το ίδιο το Υπουργείο δεν κατέβαλε καμία προσπάθεια για την εκ νέου χορήγηση του 10%, δεδομένου ότι υπήρχαν προτάσεις και τότε και τώρα για να μεθοδεύσει την επίλυση του θέματος, εάν πράγματι επιθυμούσε να εκτονώσει την κατάσταση.

Όσον αφορά στις επιχορηγήσεις του 2010, οι οποίες προέρχονται πάλι από τον τετραετή προγραμματισμό, θεωρούμε ότι θα πρέπει να αναγνωρίσουμε τις προσπάθειες που καταβάλλονται και να συγχαρούμε την ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων για το γεγονός ότι, παρά τις αντικειμενικές δυσκολίες, οι προϋπολογισμοί του 2010 εγκρίθηκαν πολύ γρήγορα.

Ο προϋπολογισμός του ΤΕΙ Αθήνας, κι ελπίζουμε και όλων των άλλων ΤΕΙ που έδειξαν την απαραίτητη συνέπεια, εγκρίθηκε και από το Υπουργείο Οικονομικών στις 16-1-2010, γεγονός πρωτόγνωρο, εάν λάβουμε υπόψη μας ότι ποτέ μέχρι σήμερα προϋπολογισμοί δεν είχαν εγκριθεί νωρίτερα από το Μάρτιο κάθε έτους. Αυτό μας έκανε να πιστέψουμε ότι επιτέλους κάτι αλλάζει.

Όσον αφορά στις εκταμιεύσεις, σύμφωνα με την μέχρι σήμερα ακολουθούμενη πρακτική, πραγματοποιούνταν σε τέσσερις δόσεις με προκαταβολή του 35% του προϋπολογισμού, με έναρξη το Μάρτιο κάθε έτους και ακολουθούσαν οι υπόλοιπες μέχρι να συμπληρωθεί το

100% του προϋπολογισμού. Όπως όμως πληροφορηθήκαμε από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, αλλάζει ο τρόπος εκταμίευσης.

Πιο συγκεκριμένα, τα Ιδρύματά μας θα επιχορηγούνται **ανά μήνα** με το 8% συνολικά για δαπάνες έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού, λειτουργικές δαπάνες, βιβλία και σίτιση. Επειδή όμως οι δαπάνες δεν αντιστοιχούν σε **έναν ενιαίο κωδικό**, αλλά σε τρεις διαφορετικούς, είναι πάρα πολύ δύσκολο, έως αδύνατο, να γίνει σωστή διαχείριση που να εξασφαλίζει **ότι τουλάχιστον** το έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό θα πληρώνεται όπως πρέπει και στην ώρα του.

Θα χρησιμοποιήσουμε ως παράδειγμα το ΤΕΙ Αθήνας, το οποίο έχει για το οικονομικό έτος 2010 Τακτικό Προϋπολογισμό περίπου 25 εκατ. ευρώ για την κάλυψη αναγκών 37 Τμημάτων και περίπου 30.000 σπουδαστών. Ο κωδικός για το έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό ανέρχεται στο ποσό των περίπου 10,5 εκατ. ευρώ. Συνεπώς με τη μηνιαία επιχορήγηση του 8% θα ανέρχεται, για το συγκεκριμένο κωδικό, το ποσόν θα φτάνει στα 840.000€. Πώς είναι δυνατόν να αντιμετωπισθούν οι ανάγκες, όταν η πληρωμή των εκτάκτων ανέρχεται σε 1 εκατ. ευρώ μηνιαίως; Είναι προφανές ότι θα πρέπει να αντληθούν χρήματα από τον κωδικό των λειτουργικών δαπανών, γεγονός το οποίο έρχεται σε αντίθεση με το Δημόσιο Λογιστικό.

Το ίδρυμά μας υιοθετώντας τη μέθοδο αυτή έχει ήδη εξοφλήσει τις οφειλές του έναντι του έκτακτου ΕΠ και για το μήνα Φεβρουάριο 2010, αναγνωρίζοντας ότι πρόκειται για αναπόφευκτο λογιστικό ολίσθημα μιας και το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων δεν προτείνει καμία άλλη εναλλακτική λύση. Θεωρούμε δεδομένο ότι και όλα τα άλλα Ιδρύματα αναγκάζονται να καταφύγουν σε παρόμοιες ή άλλες μεθόδους για την αντιμετώπιση των αναγκών τους.

Στο σημείο αυτό θέλουμε επίσης να επισημάνουμε ότι η προαγγελόμενη αύξηση του ΦΠΑ κατά 2-3%, θα αποτελέσει μια επιπλέον επιβάρυνση για τα Ιδρύματά μας, η οποία ειδικά για το ΤΕΙ Αθήνας θα ανέρχεται σε περίπου 500.000,00€ ετησίως.

Αφού λοιπόν αναμφισβήτητα δεν μπορούμε να επιλύσουμε το οικονομικό πρόβλημα, γιατί δε δημιουργούμε γρήγορες και εύκολες διαδικασίες, ώστε τα Ιδρύματά μας να λειτουργούν σύννομα αποφεύγοντας καθυστερήσεις που προκαλούν σωρεία προβλημάτων. Το σύστημα πρέπει να γίνει απλούστερο και όχι πολυπλοκότερο, διότι οι αντίξοες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν

επιβάλλουν ευελιξία και ταχύτητα χειρισμών.

Η λύση είναι μια, την οποία επιτακτικά τονίζουμε σε κάθε συνάντηση: να καταργηθούν οι ανεξάρτητοι κωδικοί και να επανέλθει το προηγούμενο σύστημα του ενός ενιαίου κωδικού, ο οποίος δε θα καλύπτει μόνον τον τομέα της σίτισης, ώστε κάθε Ίδρυμα να μπορεί να διαχειριστεί με ευχέρεια τα λίγα αυτά χρήματα που διαθέτει.

Σε ό,τι αφορά στις Δημόσιες Επενδύσεις, προς το παρόν δεν υφίστανται ιδιαίτερα προβλήματα, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι θα ακολουθηθεί κατά γράμμα ο ήδη ψαλιδισμένος τετραετής προγραμματισμός.

II. Θεσμικά θέματα

A. Επαγγελματικά δικαιώματα

Πρόκειται για ένα θέμα ζωτικής σημασίας για τα Ιδρύματά μας που εκκρεμεί επί μεγάλο χρονικό διάστημα και παρά τις εκάστοτε κυβερνητικές δεσμεύσεις δεν έχει ακόμη αντιμετωπιστεί ουσιαστικά.

Η προηγούμενη ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας εξέδωσε επαγγελματικά δικαιώματα για είκοσι μια (21) ειδικότητες των ΤΕΙ, εξακολουθούν όμως να εκκρεμούν τα επαγγελματικά δικαιώματα ιδιαίτερα κρίσιμων ειδικοτήτων, που ενώ έχουν συζητηθεί και εγκριθεί από το Ανώτατο Συμβούλιο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, δεν έχουν τις υπογραφές των συναρμόδιων Υπουργείων.

Η παρούσα πολιτική ηγεσία, με πρωτοβουλία του Υφυπουργού κ. Πανάρετου κάλεσε για πρώτη φορά σε κοινή συζήτηση τέσσερις Πρυτάνεις και τέσσερις Προέδρους ΤΕΙ, ώστε να ανταλλάξουν απόψεις και να προσεγγίσουν διεξοδικά το θέμα. Μια τέτοια πρωτοβουλία ήταν κατά το παρελθόν αδύνατο να υλοποιηθεί, διότι ο Πρυτάνεις κυρίως των Πολυτεχνείων θεωρούσαν αδιανόητο να συνομιλήσουν με Προέδρους ΤΕΙ,

τους οποίους εκ προοιμίου αντιμετώπιζαν ως κατώτερους τους.

Εκτιμούμε ότι πρόκειται για μια πολιτική απόφαση της ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, η οποία έχει στόχο την επίλυση του θέματος, η οποία ελπίζουμε ότι σύντομα θα επιτευχθεί, διότι πιστεύουμε ότι και θέληση από μέρους του Υπουργείου πράγματι υπάρχει και καταβάλλονται θετικές προσπάθειες προς αυτήν την κατεύθυνση.

Σε κάθε περίπτωση το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων θα πρέπει να αγνοήσει τις στείρες και ανορθόδοξες συντεχνιακές προτάσεις, που όχι μόνον δεν προάγουν το αίτημά μας, αλλά εξυπηρετούν πολύ συγκεκριμένους σκοπούς και συμφέροντα. Εμείς από την άλλη πλευρά θα πρέπει να δώσουμε πίστωση χρόνου στην ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και να υποστηρίξουμε κάθε προσπάθειά του να προσεγγίσει αποτελεσματικά το θέμα, ώστε να βρεθεί η πλέον ενδεδειγμένη λύση.

Εφόσον λοιπόν υπάρχει η διαβεβαίωση του Υπουργείου ότι σύντομα θα λυθεί το θέμα αυτό, το ΤΕΙ Αθήνας δεν προτίθεται να συμμετάσχει σε οποιασδήποτε μορφής κινητοποιήσεις που πρόκειται να πραγματοποιηθούν για το λόγο αυτό. Άλλωστε όπως γνωρίζετε, παρά την ομόφωνη απόφαση της Συνόδου μας στο Μεσολόγγι να κλείσουν τα Ιδρύματά μας στις 18 Δεκεμβρίου 2009, μόνο μερικά Ιδρύματα έκλεισαν.

Σε ό,τι αφορά στην κατάταξη των ΤΕΙ σε βαθμίδες έγιναν αρκετές προτάσεις στην Επιτροπή Πρυτάνεων και Προέδρων ΤΕΙ, όπως έγιναν και διάφορες συζητήσεις. Δεν λήφθηκε όμως καμία απόφαση, ούτε υπήρξαν δεσμεύσεις.

Μια ρεαλιστική πρόταση, δεδομένου ότι ο Ν. 3404/2005 διακρίνει τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα σε Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, είναι η βαθμίδα 6 να χωριστεί σε 6Π και 6Τ και να ενταχθούν τα Πανεπιστήμια στην 6Π και τα ΤΕΙ στην 6Τ και επ' ουδενί κάτω από την 6η βαθμίδα. Οι θέσεις των Πολυτεχνικών Σχολών και των Γεωπονικών Σχολών να ενταχθούν στη βαθμίδα 7, δηλαδή των κατόχων Master, είναι τελείως ανεδαφική και στερείται αιτιολόγησης.

Θα πρέπει τέλος όλοι μας να αξιοποιούμε κάθε ευκαιρία να εκφράσουμε ελεύθερα τις απόψεις μας. Όταν μάλιστα η πρωτοβουλία προέρχεται από το ίδιο το Υπουργείο, οφείλουμε για έναν παραπάνω λόγο να εκμεταλλευτούμε το βήμα του ομιλητή για να υποστηρίξουμε τα επιχειρήματά μας.

B. Ρυθμίσεις του Νόμου

α. Εκλεκτορικά Σώματα

Οι διατάξεις που ισχύουν για τη συγκρότηση και τη λειτουργία των εκλεκτορικών σωμάτων προϋποθέτουν πολύπλοκες και χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες, οι οποίες όχι μόνο δε διευκολύνουν, αλλά προκαλούν σοβαρές καθυστερήσεις στους νέους διορισμούς. Είναι

επιτακτική η ανάγκη τροποποίησης της διάταξης αυτής.

β. Συμμετοχή σπουδαστών στην εκλογή των οργάνων διοίκησης - Ποσοστό συμμετοχής

Οι εκλογές οργάνων διοίκησης των Ιδρυμάτων μας θα πρέπει να πραγματοποιούνται μέσα από λιγότερο πολύπλοκες και χρονοβόρες διαδικασίες από αυτές που προβλέπει ο νέος νόμος 3404/2005, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στο ποσοστό συμμετοχής των σπουδαστών. Η καθολική συμμετοχή διασφαλίζει τη δημοκρατικότητα του αποτελέσματος, προκαλεί όμως πλήθος προβλημάτων.

Η συμμετοχή κάθε κατηγορίας εκλέκτορα και συνεπώς και των σπουδαστών πρέπει να υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των ψηφισάντων και όχι του συνόλου των εκλεκτόρων.

γ. Ο ρόλος της Συνέλευσης - Συγκλήτου

Ο Ν. 3404/2005 ορίζει ενιαίες διαδικασίες για τα ΤΕΙ και τα Πανεπιστήμια συνδυάζοντας προγενέστερη νομοθεσία τόσο των πρώτων όσο και των δεύτερων. Ο ρόλος και η λειτουργία της Συγκλήτου, σε πολλές περιπτώσεις, ουδεμία σχέση έχουν με το ρόλο και τις λειτουργίες της Συνέλευσης ΤΕΙ.

Ειδικά για τα ΤΕΙ, πολλά θέματα τα οποία με βάση το νόμο αυτό αποτελούν πλέον αρμοδιότητα της Συνέλευσης θα πρέπει να μεταφερθούν στο Συμβούλιο ΤΕΙ, διότι είναι ένα ευέλικτο συλλογικό όργανο, το οποίο έχει τη δυνατότητα να συνεδριάζει κάθε εβδομάδα και να επιλύει τα προβλήματα. Η Συνέλευση, αντίθετα, είναι ένα πολυμελές συλλογικό όργανο -η Συνέλευση του ΤΕΙ Αθήνας απαρτίζεται από 80 περίπου άτομα- το οποίο συνεδριάζει δυο φορές το χρόνο. Συνεπώς είναι αδύνατο να αντιμετωπίσει τα τρέχοντα και επείγοντα προβλήματα.

δ. Η βάση του 10

Το θέμα της κατάργησης της βάσης του (10)

εξακολουθεί να αποτελεί σημείο τριβής, διότι όπως και κάθε άλλο σοβαρό ζήτημα αντιμετωπίστηκε βιαστικά και αποσπασματικά, με αποτέλεσμα να προκαλέσει μεγαλύτερο αριθμό προβλημάτων από αυτά που σχεδιάστηκε να επιλύσει. Όλα τα θέματα θα πρέπει να προσεγγίζονται με προσοχή και οι αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνονται έπειτα από λεπτομερή μελέτη όλων των παραμέτρων. Δεν είναι δυνατόν να καταργηθεί η βάση του δέκα (10) χωρίς παράλληλη ρύθμιση του θέματος των μετεγγραφών ή τουλάχιστον χωρίς να ληφθούν συγκεκριμένα αντισταθμιστικά μέτρα.

ε. Μετεγγραφές

Στο ΤΕΙ Αθήνας κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 πραγματοποιήθηκαν 890 μετεγγραφές σε 21 Τμήματα. Από αυτές οι 830 ήταν παιδιά τρίτεκνων ή πολυτέκνων οικογενειών. Δεδομένου ότι στο Ίδρυμά μας εισάγονται ετησίως περίπου 2.800 σπουδαστές, ο μεγάλος αριθμός μετεγγραφόμενων έχει ως συνέπεια σε κάθε Τμήμα που δέχεται μετεγγραφές να δημιουργείται ένα επιπλέον τμήμα.

Παρατηρείται λοιπόν το φαινόμενο το περιφερειακό Τμήμα να μην λειτουργεί λόγω έλλειψης σπουδαστών, ενώ το αντίστοιχο Τμήμα του κεντρικού ΤΕΙ, το οποίο ήδη αντιμετωπίζει αυξημένες οικονομικές υποχρεώσεις, να επιβαρύνεται ακόμη περισσότερο και μάλιστα σε μια περίοδο κατά την οποία οι οικονομικές συνθήκες είναι δύσκολες.

Αντιλαμβανόμαστε τον κοινωνικό ρόλο του θεσμού των μετεγγραφών, στην περίπτωση του Ίδρυμάτος μας όμως υπονομεύει όχι μόνον την ποιότητα του επιπέδου των σπουδών αλλά και την εύρυθμη λειτουργία του, διότι επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του με επιπλέον δαπάνες ύψους περίπου 1.000.000€.

Συνεπώς θα πρέπει επείγοντως να βρεθεί κάποιος τρόπος, ώστε οι μετεγγραφές να επιτρέπονται σε αυστηρά συγκεκριμένες μόνο

περιπτώσεις και κυρίως για λόγους υγείας. Για όλους τους υπόλοιπους θα πρέπει να τους δοθούν κίνητρα να παραμείνουν στο ΤΕΙ εισαγωγής τους.

Άλλωστε δεν είναι δίκαιο υποψήφιοι, που περνούν σε περιφερειακά Τμήματα με βαθμό εισαγωγής κάτω του 10, να μετεγγράφονται σε Τμήματα, των οποίων ο βαθμός εισαγωγής είναι 14 - 15. Δεν είναι δίκαιο για τους υποψηφίους που κατέβαλαν μεγαλύτερες προσπάθειες και εισήχθησαν στο Τμήμα προτίμησής τους και δεν είναι δίκαιο για τα Ίδρύματα που καταβάλλουν τεράστιες προσπάθειες να κρατηθεί ψηλά ο πήχης της παρεχόμενης εκπαίδευσης, όταν μάλιστα έχει καταγραφεί ότι μεγάλος αριθμός μετεγγραφόμενων καταλήγει να εγκαταλείπει τις σπουδές, επειδή αδυνατεί να αντεπεξέλθει στο βαθμό δυσκολίας τους.

στ. Η ένταξη των ΤΕΙ στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση

Τα ΤΕΙ διαδραματίζουν αυστηρά διακριτό ρόλο και χαράζουν τη δική τους ανεξάρτητη πορεία στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης. Συνεπώς η ένταξή τους στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση, αυτή τη στιγμή τουλάχιστον, δεν εξυπηρετεί κανέναν απολύτως σκοπό.

Κατά καιρούς διάφοροι Πρυτάνεις και συντεχνιακοί φορείς διατύπωσαν συγκεκριμένες προτάσεις για το ρόλο των ΤΕΙ, οι οποίες, όχι μόνο δεν αποσκοπούσαν στην αντικειμενική προσέγγιση του θέματος, αλλά, όπως εκ των υστέρων αποδείχτηκε, δημιουργούσαν σκόπιμα εσφαλμένες εντυπώσεις και εξυπηρετούσαν σκοπιμότητες και ίδια συμφέροντα, που σε καμία περίπτωση δεν ταυτίζονταν με τα συμφέροντα των Ίδρυμάτων μας.

Στα ΤΕΙ δόθηκε η δυνατότητα λειτουργίας αυτοδύναμων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών. Απομένει να τους δοθεί και η δυνατότητα εκπόνησης διδακτορικής διατριβής αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία αξιολόγησής

τους, που βρίσκεται στο στάδιο της υλοποίησης. Θα πρέπει να υπάρξει γενναία χρηματοδότηση, να αυξηθεί σημαντικά ο αριθμός των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού, να αναγνωριστούν

τα επαγγελματικά δικαιώματα των σπουδαστών τους και τότε μπορεί να συζητηθεί εκ νέου το θέμα της ένταξής τους στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση.

III. Λειτουργικά θέματα

1. Θέματα Εκπαιδευτικού Προσωπικού

Υπάρχουν πολλές θέσεις για διορισμό ΕΠ που βρίσκονται σε εκκρεμότητα εδώ και περίπου ενάμισι χρόνο, με την αιτιολογία ότι υπόκεινται σε έλεγχο νομιμότητας από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Οι πιστώσεις υπάρχουν. Εντούτοις δεν υπάρχει καμία ενημέρωση για τα αίτια αυτής της τόσο μεγάλης καθυστέρησης ή για το στάδιο επεξεργασίας στο οποίο βρίσκονται τη στιγμή αυτή.

Μόνο στο ΤΕΙ Αθήνας υπάρχουν σε εκκρεμότητα περίπου 45 θέσεις ΕΠ που προέρχονται κυρίως από συνταξιοδότηση. Ήδη 180 μέλη ΕΠ έχουν συνταξιοδοτηθεί και εάν δεν αντικατασταθούν, τότε το ΤΕΙ Αθήνας θα πρέπει να προσλάβει μεγαλύτερο αριθμό έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού για την κάλυψη των αναγκών του, με αποτέλεσμα την επιβάρυνση του προϋπολογισμού του, ο οποίος ούτως ή άλλως δεν επαρκεί για την αντιμετώπιση όλων των υποχρεώσεών του.

Σύμφωνα με τις δηλώσεις του Πρωθυπουργού η Παιδεία εξαιρείται των μέτρων λιτότητας, όμως διότι ενώ έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες διορισμού βάσει του νέου νόμου και ενώ έχει ολοκληρωθεί ο προβλεπόμενος έλεγχος νομιμότητας περίπου 26 θέσεων ΕΠ, οι θέσεις εκκρεμούν στο Υπουργείο Οικονομικών. Υπάρχει άραγε κάποιο πρόβλημα;

Στο σημείο αυτό θέλουμε να επισημάνουμε την καθυστέρηση εκ μέρους των Υπηρεσιών του

Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, το οποίο επιστρέφει τα έγγραφα δυο φορές στα Ιδρύματα χωρίς προφανή λόγο για την έγκριση και δημοσίευση των ΦΕΚ νέων θέσεων ΕΠ.

Η πρακτική που ακολουθείται μέχρι σήμερα κατά τη διαδικασία προκήρυξης θέσεων ΕΠ στα ΤΕΙ έχει ως εξής:

A. Στάδιο: αρχική πρόταση.

1. Εισήγηση της Γενικής Συνέλευσης του αρμόδιου Τομέα Μαθημάτων, που προτείνει την προκήρυξη της κενωθείσας θέσης σε συγκεκριμένη βαθμίδα με γνωστικό αντικείμενο ή ειδικότητα.
2. Πρόταση για έγκριση από το Συμβούλιο του Τμήματος.
3. Απόφαση του Συμβουλίου του ΤΕΙ.
4. Διαβίβαση της πρότασης του Συμβουλίου του ΤΕΙ προς το αρμόδιο Τμήμα του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, προκειμένου να δοθεί η σχετική έγκριση.

B. Στάδιο: αφού η αρχική πρόταση έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Παιδείας.

1. Νέα εισήγηση της Γενικής Συνέλευσης του αρμόδιου Τομέα Μαθημάτων ότι εμμένει στην αρχική του πρόταση.
2. Νέα πρόταση του Συμβουλίου του Τμήματος.
3. Νέα απόφαση του Συμβουλίου του ΤΕΙ.
4. Διαβίβαση προς το αρμόδιο Τμήμα του Υπουργείου Παιδείας του σχεδίου προκήρυξης, προκειμένου να ασκηθεί ο έλεγχος νομιμότητας και να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Γ. Στάδιο: μετά τη δημοσίευση σε ΦΕΚ.

1. Μετά τη δημοσίευση του σχεδίου της προκήρυξης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, γνωστοποιείται το γεγονός στο ΤΕΙ από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών από τη γνωστοποίηση αυτή, το ΤΕΙ οφείλει να δημοσιεύσει την προκήρυξη στον ημερήσιο Τύπο δύο τουλάχιστον φορές, με διαφορά δέκα ημερών μεταξύ των δυο δημοσιεύσεων.
2. Οι αιτήσεις των υποψηφίων υποβάλλονται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την τελευταία δημοσίευση στον Τύπο.

Από τα παραπάνω προκύπτει σαφώς ότι όλη η διαδικασία προκήρυξης θέσεων ΕΠ είναι άκρως γραφειοκρατική, πολύπλοκη και ιδιαίτερα χρονοβόρος. Στο σημείο αυτό αξίζει να επισημάνουμε ότι ο Πρωθυπουργός έχει κατά καιρούς εκφράσει με δηλώσεις του την πρόθεσή του για την καταπολέμηση της γραφειοκρατίας. Στην περίπτωση μάλιστα κενωθείσας θέσης, οι προαναφερθείσες διαδικασίες καθιστούν αδύνατη την υλοποίησή της. Το άρθρο 8 του Ν. 3794/2009 επιβάλλει όλες οι απαιτούμενες διαδικασίες να έχουν ολοκληρωθεί εντός ενός έτους από την ημερομηνία που κενώθηκε η θέση, κάτι που είναι πρακτικά αδύνατο, με συνέπεια την αυτοδίκαιη ακύρωση της σχετικής πίστωσης.

Θεωρούμε ότι το Στάδιο Β (εφόσον η αρχική πρόταση έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Παιδείας) είναι τελείως περιττό, αφού η διαδικασία που επιβάλλει είναι η ίδια με τη διαδικασία που προϋποθέτει το Στάδιο Α. Δεν υπάρχει λοιπόν λόγος να επαναλαμβάνονται οι ίδιες διαδικασίες.

Προτείνουμε την επιτάχυνση της διαδικασίας και την εξαφάνιση της γραφειοκρατίας, έτσι ώστε να διαβιβάζεται το αρχικό σχέδιο προκήρυξης προς το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, το οποίο θα ασκεί τον

απαραίτητο έλεγχο νομιμότητας και εφόσον αυτός ολοκληρωθεί επιτυχώς, να δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Σε αντίθετη περίπτωση να επιστρέφεται.

Σας τονίζουμε ότι, κατά το τελευταίο πεντάμηνο δεν έχει εγκριθεί για το ΤΕΙ Αθήνας, αν και έχουν γίνει προτάσεις, καμία προκήρυξη κενωθείσων θέσεων ή άγονων θέσεων. Επίσης, δεν έχει εγκριθεί κατά το τελευταίο πεντάμηνο καμία προκήρυξη για εξέλιξη εκπαιδευτικού (με ανοικτή διαδικασία), αν και έχουν διαβιβαστεί τουλάχιστον δέκα σχέδια προκήρυξης που αφορούν σε αντίστοιχο αριθμό μελών ΕΠ.

Τέλος, επισημαίνουμε ότι, η προκήρυξη τριάντα οκτώ (38) νέων θέσεων, που είχαν εγκριθεί στα πλαίσια του τετραετούς ακαδημαϊκού αναπτυξιακού προγραμματισμού των ετών 2009 και 2010, βρίσκεται σε εκκρεμότητα λόγω του ασαφούς νομοθετικού πλαισίου, διότι ουδείς γνωρίζει εάν έχουν τηρηθεί οι νόμιμες διαδικασίες για την κατανομή των θέσεων.

2 Θέματα Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού
Υπάρχει σοβαρό πρόβλημα με τις θέσεις του Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού που κατανεμήθηκαν στα ΤΕΙ τόσο κατά το έτος 2008, όσο και με αυτές που κατανεμήθηκαν στα πλαίσια του τετραετή προγραμματισμού που υπογράφηκε από τα ΤΕΙ το Σεπτέμβριο 2009. Ταυτόχρονα υφίσταται πρόβλημα με τη διαδικασία προκήρυξης, αφού ο Ν. 3812/2009 εξαιρεί των διαδικασιών ΑΣΕΠ μόνο το ΕΠ των ΤΕΙ και των Πανεπιστημίων.

α. Με την απόφαση 40069/Ε5/07-04-2009 του τότε Υπουργού Παιδείας κατανεμήθηκαν στα ΤΕΙ 80 θέσεις ΕΤΠ, εκ των οποίων οι οκτώ (8) θέσεις κατανεμήθηκαν στο ΤΕΙ Αθήνας, με βάση την εγκριτική απόφαση της επιτροπής της πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου 33/2006 με το υπ' αριθμ. ΔΙΠΠ/Φ.ΕΓΚΡ./10/2971/9-2-2009 έγγραφο και αναφέρεται στα σχετικά έγγραφα του τότε ΥΠΕΠΘ Φ117/41/38563/Β2/28-3-2008

και Φ908/104709/Η/5-8-2008.

Συνεπώς αφορούσε στις θέσεις ΕΤΠ που το Υπουργείο Παιδείας ενέκρινε για τα ΤΕΙ αλλά και για τα Πανεπιστήμια το έτος 2008. Με τον τρόπο αυτό τα ΤΕΙ και όπως ήταν φυσικό και το ΤΕΙ Αθήνας προχώρησαν στη διαδικασία προκήρυξης των θέσεων, μετά την εγκριτική απόφαση της 9-2-2009 και τώρα βρίσκονται στη φάση της υλοποίησης.

Το Σεπτέμβριο 2009 υπογράφηκε από όλα τα ΤΕΙ ο τετραετής αναπτυξιακός προγραμματισμός, που για το ΤΕΙ Αθήνας δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Τεύχος Β΄ 1845/3-9-2009 και κατένειμε στο ΤΕΙ Αθήνας οκτώ (8) θέσεις ΕΤΠ. Με βάση λοιπόν το ΦΕΚ αυτό, ορθά έπραξε το ίδρυμά μας, το οποίο προχώρησε στην υλοποίηση της απόφασης που υπογράφηκε στα πλαίσια του τετραετούς ακαδημαϊκού αναπτυξιακού προγραμματισμού. Έτσι, με απόφαση τόσο της Συνέλευσης όσο και του Συμβουλίου ΤΕΙ Αθήνας, το Νοέμβριο 2009 κατανεμήθηκαν οι 8 θέσεις ΕΤΠ στα Τμήματα του Ιδρύματός μας.

Με βάση τα αναφερόμενα, είναι προφανές ότι οι οκτώ (8) αυτές θέσεις που κατανεμήθηκαν στο Ίδρυμά μας αλλά αυτές που κατανεμήθηκαν στα λοιπά ΤΕΙ σύμφωνα με την υπ' αριθ. 40069/Ε5/7-4-2009 απόφαση του πρώην Υπουργού Παιδείας κ. Σπηλιωτόπουλου αφορούν **στο υποβληθέν αίτημά μας για το έτος 2008** και ως εκ τούτου είναι διαφορετικές από τις οκτώ (8) θέσεις ΕΤΠ, οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στην προγραμματική συμφωνία για το έτος 2009 που υπογράφηκε μεταξύ Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Προέδρου του ΤΕΙ Αθήνας στα πλαίσια του τετραετούς ακαδημαϊκού αναπτυξιακού προγραμματισμού του ΤΕΙ Αθήνας για τα έτη 2009-2010.

β. Με το Ν. 3812 που ψηφίστηκε το Δεκέμβριο 2009 εξαιρούνται από τις διαδικασίες του ΑΣΕΠ όλοι οι εκπαιδευτικοί των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ. Υπάρχει ένα κενό στο τι συμβαίνει με τις διαδικασίες του ΕΤΠ που φυσικά δεν είναι ΔΠ

και ακολουθεί άλλες διαδικασίες προκήρυξης που προβλέπονται από σχετικά προεδρικά διατάγματα. Σε περίπτωση κατά την οποία υφίσταται κενό νόμου, θα πρέπει να διορθωθεί με τροπολογία, διότι είναι αδιανόητο τα ΕΤΠ, τα ΕΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ να ακολουθούν τη διαδικασία ΑΣΕΠ.

3 Θέματα Διοικητικού Προσωπικού

Σήμερα παρατηρείται το φαινόμενο των πολυάριθμων αποχωρήσεων λόγω συνταξιοδότησης. Η αντικατάσταση του προσωπικού που αποχωρεί είναι μια χρονοβόρος διαδικασία λόγω του ΑΣΕΠ. Πώς είναι λοιπόν δυνατόν να εξασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία των Τμημάτων, όταν αυτά ή άλλες μονάδες του Ιδρύματος δε διαθέτουν κανένα μέλος ΔΠ για τη λειτουργία τους;

Επιπλέον καθυστερεί η διαδικασία μετάταξης, με αποτέλεσμα σε λίγο καιρό να είναι αδύνατη η λειτουργία των διοικητικών υπηρεσιών των Ιδρυμάτων μας. Επιβάλλεται να βρεθεί επειγόντως μια λύση στο πρόβλημα αυτό.

4 Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας

Σύμφωνα με το Ν. 3404/2005 θα έπρεπε κάθε Ίδρυμα να καταρτίσει το δικό του Εσωτερικό Κανονισμό. Μέχρι αυτός να εγκριθεί, κάθε Ίδρυμα λειτουργεί με τον Πρότυπο Εσωτερικό Κανονισμό.

Τον Ιούνιο του 2009 η Συνέλευση του ΤΕΙ Αθήνας ενέκρινε το νέο Εσωτερικό Κανονισμό του και τον προώθησε στο ΣΤΕ μέσω του τότε ΥΠΕΠΘ. Όμως μετά την αλλαγή της κυβέρνησης επιστράφηκε στο νέο Υπουργό Παιδείας για να διαβιβαστεί εκ νέου από τη νέα ηγεσία. Για περίπου πέντε μήνες παραμένει στο συρτάρι του Υπουργείου, με συνέπεια μια απλή διαδικαστική ενέργεια να μας εμποδίζει να εφαρμόσουμε σωστά την ισχύουσα νομοθεσία. Πιθανόν το ίδιο να συμβαίνει και με άλλα ΤΕΙ ή Πανεπιστήμια.

III. Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ)

Την τελευταία δεκαετία τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ) ανέπτυξαν σημαντικές δράσεις που σχετίζονται με την αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης, ενώ προήγαγαν δυναμικά τις διαδικασίες της αξιολόγησης του έργου τους. Παράλληλα μια νέα ώθηση παρατηρείται στην καθιέρωση και ανάπτυξη της έρευνας στα Ιδρύματα.

Αυτό αποδεικνύεται από τη συμμετοχή τους σε εθνικά (ΕΠΕΑΕΚ, ΓΓΕΤ) και Ευρωπαϊκά Έργα (FP6, FP7). Η χρηματοδότηση των ΤΕΙ από την «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» αποτελεί μια σημαντική ευκαιρία που θα δώσει μια περαιτέρω ώθηση στην ποιοτική και ποσοτική σύγκλιση των φορέων της ανώτατης εκπαίδευσης.

Ως εκ τούτου είναι εύλογο ότι θα πρέπει να αντληθούν πόροι από το ΕΣΠΑ. Προκειμένου να πραγματοποιηθεί ο στρατηγικός στόχος πρέπει να πραγματοποιηθούν οι εξής ενέργειες:

α. Πρόγραμμα ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ III

Δεδομένου ότι στο πλαίσιο της Πρόσκλησης ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ III έχει υποβληθεί σημαντικός αριθμός προτάσεων από τα ΤΕΙ και βρισκόμαστε ήδη στο μέσο της διάρκειας υλοποίησης του ΕΣΠΑ, είναι ρεαλιστικό να αυξηθεί περαιτέρω ο προϋπολογισμός του προγράμματος κατά τουλάχιστον 10 εκατ. ευρώ, έτσι ώστε να μπορέσουν να ενισχυθούν περισσότερες ομάδες ΤΕΙ, αλλά και να υπάρξει γρηγορότερη και μεγαλύτερη απορρόφηση πόρων του ΕΣΠΑ. Πρέπει να σημειωθεί ότι προγενέστερες χρηματοδοτήσεις στο πλαίσιο ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ I και ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ II είχαν ως αποτέλεσμα την

ποιοτική και ποσοτική αύξηση του ερευνητικού έργου στα ΤΕΙ. Χαρακτηριστικά, ο αριθμός των επιστημονικών δημοσιεύσεων αυξήθηκε εκθετικά κατά την τελευταία δεκαετία και σε ορισμένα ΤΕΙ υπερδεκαπλασιάστηκε. Παράλληλα τα Ιδρύματά μας αποτέλεσαν πόλο έλξης νέων και ταλαντούχων επιστημόνων δίνοντας ιδιαίτερο δυναμικό στο ήδη υπάρχον έμπειρο επιστημονικό δυναμικό.

β. Ενίσχυση ερευνητικών υποδομών στα ΤΕΙ

Μετά την ψήφιση του Ν. 3794/2009, οποίος προβλέπει την ίδρυση Ερευνητικών Εργαστηρίων στα ΤΕΙ, είναι αναγκαία η υποστήριξή τους από πόρους του ΕΣΠΑ. Πρέπει να σημειωθεί ότι ένας ενδεικτικός προϋπολογισμός για τη δράση αυτή είναι τα 30 εκατ. ευρώ. Η υποστήριξη του ερευνητικού δυναμικού των ΤΕΙ μέσω της χρηματοδότησης των υποδομών αυτών θα δώσει την απαραίτητη ώθηση για την ανάπτυξη της έρευνας στα Ιδρύματα.

Η πράξη αυτή θα συμβάλει στρατηγικά στη δημιουργία υποδομής εθνικής εμβέλειας με πολλαπλασιαστικά οφέλη για την ερευνητική και εκπαιδευτική παρουσία των Ιδρυμάτων μας στον ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο εκπαίδευσης, αλλά και ταυτόχρονα θα υπογραμμίσει την πολιτική βούληση για σύγκλιση σε έναν ενιαίο χώρο ανώτατης εκπαίδευσης με γνώμονα την ποιότητα.

γ. Ενίσχυση ερευνητικής δραστηριότητας νέων μελών ΕΠ (ΑΝΑΞΑΓΟΡΑΣ)

Άμεση προκήρυξη (εντός του 2010) του

Προγράμματος ΑΝΑΞΑΓΟΡΑΣ για την ενίσχυση νέων μελών ΕΠ και συμμετοχή επιτροπής μελών ΕΠ από τα ΤΕΙ στη διαβούλευση της προκήρυξης του προγράμματος για τον πλέον άμεσο, ορθολογικό και αποτελεσματικό σχεδιασμό της πρόσκλησης.

δ. Ενίσχυση της δημιουργίας αυτοδύναμων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών στα ΤΕΙ

Μετά την ψήφιση του νόμου που δίνει τη δυνατότητα σε Τμήματα των ΤΕΙ να οργανώνουν αυτοδύναμα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών, είναι απαραίτητη η ενίσχυση των ΜΠΣ που θα σχεδιαστούν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ και θα πάρουν τη σχετική έγκριση από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

Προτείνεται η προκήρυξη δράσεων με σκοπό τη δημιουργία υποδομών υποστήριξης των ΜΠΣ προϋπολογισμού 10 εκατ. ευρώ περίπου.

ε. Συμμετοχή μελών ΕΠ με συμμετοχή της ερευνητικής ομάδας του προγράμματος ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Όπως έγινε και με την πρόσκληση του Προγράμματος ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ, όπου η συμμετοχή μελών ΔΕΠ στις ερευνητικές ομάδες των ΤΕΙ είχε επιπλέον βαθμολόγηση, προτείνεται με αντίστοιχο τρόπο και η ενθάρρυνση της συμμετοχής μελών ΕΠ στις ερευνητικές ομάδες των Πανεπιστημίων στο πλαίσιο του Προγράμματος ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ.

στ. Ισότιμη συμμετοχή των μελών ΕΠ στις επιτροπές αξιολόγησης των προγραμμάτων

Για τη διασφάλιση της αξιοκρατίας και του αδιάβλητου της διαδικασίας αξιολόγησης των προκηρυγμένων έργων, είναι απαραίτητη η ισότιμη συμμετοχή μελών ΕΠ στις επιτροπές αξιολόγησης όλων των Προγραμμάτων, ακόμη

και σε αυτά στα οποία τα ΤΕΙ δεν είναι πλέον δικαιούχοι.

ζ. Ενίσχυση του έργου της ΜΟΔΙΠ

Επιτάχυνση και ενίσχυση των διαδικασιών της Πράξης «Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας» των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης. Είναι αναγκαίο για τα ΤΕΙ, διότι η αξιολόγηση των Τμημάτων είναι άμεσα συνυφασμένη με τις δράσεις οργάνωσης ΠΜΣ στα Ιδρύματα.

η. Κατάργηση θεματικών επιτροπών

Δεδομένου ότι η αξιολόγηση των προτάσεων γίνεται από δύο ανεξάρτητους κριτές, δεν υπάρχει καμία χρησιμότητα και κανένας λόγος να γίνεται νέα αξιολόγηση ανά θεματική περιοχή από αντίστοιχες θεματικές επιτροπές. Η ταξινόμηση των έργων μπορεί να γίνει με βάση τη βαθμολογία που έχουν λάβει οι προτάσεις από δύο ανεξάρτητους κριτές/εμπειρογνώμονες χωρίς καμία περαιτέρω διαδικασία.

Συμπληρωματικά θέλω να υπενθυμίσω ότι εκτός των παραπάνω ενεργειών, είναι αναγκαίο να υπάρξει επίσης έγγραφη ενημέρωση από της Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» (ΕΥΔ, ΕΠΕΔΒΜ) για την πορεία των ενεργειών για τα ήδη προκηρυγμένα έργα ΔΑΣΤΑ, Γραφείο Διασύνδεσης, Πρακτική Άσκηση, Επιχειρηματικότητα, ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ III, ΘΑΛΗΣ.

Τέλος θέλουμε να τονίσουμε ότι στη Σύνοδο του Μεσολογγίου, όταν τέθηκε θέμα για το προσωπικό που θα προσληφθεί για να χειριστεί όλα αυτά τα προγράμματα, ελέχθη από την ηγεσία ότι θα προσληφθούν εκτός ΑΣΕΠ.

Εάν αυτό δεν ισχύσει, επειδή οι διαδικασίες του ΑΣΕΠ είναι χρονοβόρες, η υλοποίηση των Προγραμμάτων θα καταστεί αδύνατη.

● Συνεδρίαση Προέδρων Επιτροπών Ερευνών

Λαμία, 12 Μαρτίου 2010

Οι Πρόεδροι των Επιτροπών Εκπαίδευσης και Ερευνών των ΤΕΙ της χώρας στη συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στη Λαμία, παρουσία της Ειδικής Γραμματέας Διαχείρισης Προγραμμάτων Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, κ. Ι. Ορφανού κατέληξαν στα παρακάτω συμπεράσματα.

- 1 Ο Προϋπολογισμός της Πράξης «Αρχιμήδης III» κρίνεται πολύ μικρός σε σχέση με τη μεγάλη ανταπόκριση των ΤΕΙ της χώρας και τον μεγάλο αριθμό προτάσεων που υποβλήθηκαν. Επομένως θα πρέπει τα αντίστοιχα κονδύλια να αυξηθούν.
- 2 Να υλοποιηθεί ο θεσμός των ερευνητικών εργαστηρίων. Να ενισχυθούν οι ερευνητικές υποδομές των ΤΕΙ μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ. Να εξασφαλιστεί η αξιοπιστία τους με (α) Κανονισμούς Λειτουργίας και (β) Διαπίστευσή τους μέσω θεσμικών φορέων διαπίστευσης.
- 3 Να ενισχυθεί η ερευνητική δραστηριότητα Νέων Μελών ΕΠ μέσω του Προγράμματος «Αναξαγόρας» το οποίο πρέπει να προκηρυχθεί άμεσα. Να συμμετέχουν μέλη ΕΠ στη διαβούλευση της προκήρυξης.
- 4 Να συμμετέχει το ΕΠ των ΤΕΙ στις Ερευνητικές Ομάδες του Προγράμματος «Δημοσθένης».
- 5 Να υπάρχει ισότιμη συμμετοχή των μελών ΕΠ στις επιτροπές αξιολόγησης των Προγραμμάτων, ώστε να διασφαλιστεί η αξιοκρατία και το αδιάβλητο της διαδικασίας αξιολόγησης ακόμη και σε προγράμματα που δεν είναι πλέον δικαιούχοι.
- 6 Να ενισχυθεί μέσω χρηματοδότησης από το ΕΣΠΑ η λειτουργία αυτοδύναμων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων από τα ΤΕΙ.
- 7 Να προκηρυχθεί άμεσα η Β' φάση του Προγράμματος ΙΔΒΕ δεδομένου ότι οι διαδικασίες πιστοποίησης και αξιολόγησης προβλέπονται ήδη στο επιχειρησιακό σχέδιο (Α' φάση). Να εξασφαλιστεί θεσμικά το κύρος και η αξιοπιστία των λειτουργιών και των παρεχομένων πιστοποιητικών στις περιπτώσεις πραγματοποίησης Προγραμμάτων ΙΔΒΕ. Να πραγματοποιηθεί ειδική ημερίδα για τα θέματα του ΙΔΒΕ. Σε κάθε περίπτωση, η λειτουργία των ΙΔΒΕ δε θα πρέπει να περιλαμβάνει διδάκτρα από μέρους των εκπαιδευομένων.
- 8 Θεωρούμε ότι η αξιολόγηση υποβληθέντων προτάσεων μέσω ανεξαρτήτων αξιολογητών είναι επαρκής. Η «θεματική αξιολόγηση» θεωρούμε ότι δεν είναι απαραίτητη και δημιουργεί καθυστερήσεις.
- 9 Θεωρούμε ότι δεν θα πρέπει να εμπλακεί ο ΑΣΕΠ στη διαδικασία προσλήψεων προσωπικού που απαιτείται για τη λειτουργία των νέων Έργων του ΕΠΕΔΒΜ και αυτό για λόγους μείωσης της γραφειοκρατίας και επίστευσης των διαδικασιών.

10 Να συμπεριληφθεί στα κριτήρια αξιολόγησης των προτάσεων των Ιδρυμάτων και η αποτελεσματικότητα στη διεκπεραίωση Έργων που πραγματοποιήθηκαν μέσω των Α΄ και Β΄ ΕΠΕΑΕΚ .

11 Να συμμετέχουν και μέλη ΕΠ στην εκπροσώπηση της Ελλάδας σε Συμβούλια και Επιτροπές στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Ευρωπαϊκού χώρου έρευνας και της συνεργασίας της με διακρατικούς οργανισμούς.

12 Να επιστευσθούν οι διαδικασίες και να ελαχιστοποιηθούν οι καθυστερήσεις στο κλείσιμο των Έργων ΕΠΕΑΕΚ, ώστε να ξεκινήσουν σύντομα και τα νέα Έργα

ΕΠΕΔΒΜ. Οργάνωση μιας διαδικασίας επικοινωνίας και ενός προγράμματος διαθεσιμότητας των χειριστών, ώστε σταδιακά να απεμπλακούν από το ΕΠΕΑΕΚ και να αφιερωθούν στο ΕΣΠΑ. Πολλοί λόγοι επιβάλλουν την άμεση εκροή πόρων του ΕΣΠΑ προς τα Ιδρύματα.

13 Να δοθεί προτεραιότητα στην έναρξη της υλοποίησης των προτάσεων ΜΟΔΙΠ, προκειμένου να ολοκληρωθεί η αξιολόγηση που απαιτείται σε πολλά Έργα του ΕΣΠΑ.

14 Να οργανωθεί η ομοιογένεια στα λογισμικά υποστήριξης των Επιτροπών Εκπαίδευσης και Ερευνών μέσω μιας συμφωνημένης διαδικασίας. Η διαδικασία παρακολούθησης των Έργων θα πρέπει να είναι ενιαία.

● Έκτακτη Σύνοδος Προέδρων - Αντιπροέδρων ΤΕΙ Αθήνα, 29 Ιανουαρίου 2010

Η Σύνοδος των Προέδρων των ΤΕΙ συνεδρίασε εκτάκτως την Παρασκευή 29 Ιανουαρίου 2010, για να συζητήσει κρίσιμα ζητήματα - θέματα της Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης και κατέληξε στα παρακάτω.

1 **ΕΠΑΝΑΒΕΒΑΙΩΣΕ** την ομόφωνη απόφαση της Συνόδου των Προέδρων - Αντιπροέδρων (Μεσολόγγι 3-4/12/2009) για αναστολή της λειτουργίας των Ιδρυμάτων από την έναρξη του εαρινού εξαμήνου αν μέχρι τότε δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία έκδοσης των εκκρεμούντων (για 26 χρόνια!) επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων ΤΕΙ, με την επισήμανση ότι,

- είναι αδιανόητο και ηθικά απαράδεκτο για την Πολιτεία να ψηφίσει επαγγελματικά δικαιώματα, για τους αποφοίτους κολλεγίων και να μην εκδίδει τα ζητούμενα επαγγελματικά δικαιώματα
- αναφέρεται στα συγκεκριμένα επαγγελματικά δικαιώματα που έχουν αποφασισθεί ομόφωνα από το ΣΑΤΕ έως το τέλος του 2008.

2 **ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕ** προς κάθε κατεύθυνση ότι από τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 του Ν.3549/2007 σε συνδυασμό με τις αποφάσεις που έχουν ψηφισθεί από τους Υπουργούς Παιδείας της ΕΕ αλλά και την ακολουθητέα ευρωπαϊκή πρακτική στην Ανώτατη Εκπαίδευση είναι σαφές ότι σε ένα εθνικό πλαίσιο προσόντων με οκτώ (8) επίπεδα όλα τα Ιδρύματα του Τεχνολογικού και του Πανεπιστημιακού τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης θα καταταγούν στο επίπεδο έξι (6).

- Η Σύνοδος θεώρησε θετική την δήλωση του Ειδικού Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων κ. Παπαζογλου ότι η ένταξη των πτυχιούχων ΤΕΙ θα γίνει στο ίδιο επίπεδο με αυτό των πτυχιούχων των Πανεπιστημίων ίσης διάρκειας φοίτησης.

Επιστολή του Προέδρου κ. Νίνου
προς την Υπουργό Παιδείας κ. Άννα Διαμαντοπούλου

Αθήνα, 20 Ιανουαρίου 2010

Αξιότιμη Κυρία Υπουργέ,

Όπως γνωρίζετε, σύμφωνα με το Ν. 3549/2007, τα ΑΕΙ και τα ΤΕΙ είναι υποχρεωμένα να καταρτίζουν τετραετή ακαδημαϊκά - αναπτυξιακά προγράμματα, τα οποία υποβάλλουν στο Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων.

Σε εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του Ν. 3549/2007, το Ίδρυμά μας υπέβαλε στο Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων τετραετές ακαδημαϊκό αναπτυξιακό πρόγραμμα 2009-2012, το οποίο ως προς το οικονομικό του σκέλος εγκρίθηκε με την Φ.30/59684/113/172/25-05-2009 (ΦΕΚ 1097/Β/09-06-2009) Κοινή Υπουργική Απόφαση.

Από την προγραμματική συμφωνία προέκυπτε υποχρέωση του Υπουργείου Παιδείας να επιχορηγήσει το Ίδρυμά μας με 23.150.000,0 € το 2009.

Όπως πιθανόν να γνωρίζετε οι επιχορηγήσεις το 2009 ήταν μειωμένες κατά 10%. Ακόμη κι αν δεχτούμε ότι η μείωση αυτή έγινε από το Υπουργείο Οικονομικών, δεν πάει να αποτελεί καταστροφή της προγραμματικής συμφωνίας και αθέτηση της δέσμευσης για εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτή.

Κυρία Υπουργέ,

Το συγκεκριμένο θέμα θα πρέπει να επανεξετασθεί άμεσα, ώστε να αποκατασταθεί η ισορροπία αυξάνοντας την επιχορήγηση του 2010 με το παρακρατηθέν ποσό από το 2009.

Δημήτριος Νίνος
Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

Επιστολή του Προέδρου κ. Νίνου προς την Υπουργό Παιδείας κ. Άννα Διαμαντοπούλου

Αιγάλεω, 4 Φεβρουαρίου 2010

ΘΕΜΑ: Χρηματοδότηση ερευνητικών δραστηριοτήτων

Αξιότιμη Κυρία Υπουργέ,

Με αφορμή τη χρηματοδότηση ερευνητικών δραστηριοτήτων των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων μέσω των Προγραμμάτων ΕΣΠΑ, θα θέλαμε να θέσουμε υπόψη σας ότι τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα την τελευταία δεκαετία ανέπτυξαν τις ερευνητικές τους δραστηριότητες σε υψηλό βαθμό. Αυτό αποδεικνύεται από την απόδοσή τους σε Εθνικά (ΕΠΕΑΕΚ, ΓΓΕΤ) αλλά και Ευρωπαϊκά Έργα (FP6, FP7). Η χρηματοδότηση ερευνητικών δράσεων αύξησε ποιοτικά και ποσοτικά το ερευνητικό έργο που εκπονείται. Χαρακτηριστικά, ο αριθμός των δημοσιεύσεων αυξήθηκε εκθετικά κατά την τελευταία δεκαετία και σε ορισμένα Τεχνολογικά Ιδρύματα υπερδεκαπλασιάστηκε. Το γεγονός αυτό αποτέλεσε πόλο έλξης νέων και ταλαντούχων επιστημόνων που στελέχωσαν τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα δίνοντας ιδιαίτερο δυναμικό στο ήδη υπάρχον έμπειρο επιστημονικό προσωπικό.

Από τα παραπάνω βασίμα στοιχεία οδηγούμαστε στο να πιστεύουμε ότι η ενίσχυση της ερευνητικής δραστηριότητας στα ΤΕΙ αποτελεί ιδιαίτερα σημαντική και στρατηγική πολιτική απόφαση, η οποία μεσοπρόθεσμα οδηγεί στην ποιοτική και ποσοτική σύγκλιση των φορέων της ανώτατης εκπαίδευσης σε ένα ενιαίο ανώτατο σύστημα.

Παράλληλα η ενίσχυση της έρευνας στα Τεχνολογικά Ιδρύματα με τη διαχρονικά εστιασμένη πορεία τους στη βασική και εφαρμοσμένη έρευνα, εφοδιάζει την ελληνική κοινωνία με ερευνητικό δυναμικό που συμβάλλει στην οικονομική και τεχνολογική ανάπτυξη της χώρας.

Από τα παραπάνω είναι φανερό ότι απαιτείται να αντληθούν πόροι από το ΕΣΠΑ προκειμένου:

1. Να υπάρξει και νέα πρόσκληση στο πλαίσιο της πράξης: «Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στα ΤΕΙ» με την επωνυμία ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ - IV. Ας σημειωθεί ότι στο πλαίσιο της πρόσκλησης ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ - III, έχει υποβληθεί σημαντικός αριθμός αξιόλογων προτάσεων.
2. Σημαντική ενίσχυση νέων μελών ΕΠ (Αναξαγόρας).
3. Στοχευμένη ενίσχυση δομών αριστείας για τα ΤΕΙ (δομών που έχουν δυναμικά αναπτυχθεί την τελευταία δεκαετία) με αδιάθετους ή λιμνάζοντες πόρους από το ΕΣΠΑ. Η Πράξη αυτή θα συμβάλει στρατηγικά στη δημιουργία υποδομών εθνικής εμβέλειας με πολλαπλασιαστικά οφέλη για την ερευνητική και εκπαιδευτική παρουσία των Ιδρυμάτων μας στον ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο εκπαίδευσης αλλά και ταυτόχρονα θα υπογραμμίσει την πολιτική βούληση για σύγκλιση σε έναν ενιαίο χώρο ανώτατης εκπαίδευσης με γνώμονα την ποιότητα και την αριστεία.

Δημήτριος Νίνος
Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

Επιστολή της ΟΣΕΠ - ΤΕΙ προς τον Υπουργό Οικονομικών

Αιγάλεω, 13 Ιανουαρίου 2010

Θέμα: Περικοπή αποδοχών στους Εκπαιδευτικούς των ΤΕΙ

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Στις πρόσφατες δηλώσεις σας, ανακοινώσατε ότι σχεδιάζεται να περικόψετε τα επιδόματα των δημοσίων υπαλλήλων και σύμφωνα με ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες ο σχεδιασμός αυτός περιλαμβάνει και τα επιδόματα του μισθολογίου του Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.) των ΤΕΙ.

Οι συνάδελφοί μας βρίσκονται σε δεινή οικονομική κατάσταση, δεδομένου ότι έχουν να πάρουν αύξηση από το 2003. Είναι δε χαρακτηριστικό ότι οι αποδοχές του νεοδιοριζόμενου Καθηγητή Εφαρμογών δεν ξεπερνούν τα 1.100 Ευρώ, σε αντίθεση με άλλους κλάδους του δημόσιου τομέα (Υπουργείο Οικονομικών, Βουλή κτλ), όπου με λιγότερα ακαδημαϊκά προσόντα οι αποδοχές του πρωτοδιοριζόμενου είναι σχεδόν διπλάσιες (επίσης, σας ενημερώνουμε ότι τα προσόντα του Εκπαιδευτικού Προσωπικού των ΤΕΙ, από το 2001 είναι αντίστοιχα των Μελών ΔΕΠ των Πανεπιστημίων).

Το μισθολόγιο άλλων κλάδων επιστημόνων δημόσιων λειτουργών (δικαστικοί, γιατροί ΕΣΥ, στρατιωτικοί) αναμορφώθηκε μέσα στη διετία 2008-2009 με αυξήσεις που κυμαίνονται από 25% (στρατιωτικοί) έως 100% (δικαστικοί), υπολογιζόμενες επί του βασικού μισθού που ίσχυε το 2004. Ο βασικός μισθός όμως των μελών Ε.Π. των ΤΕΙ παραμένει αμετάβλητος από το 2004. Επομένως στην πράξη βγαίνει συνεχώς μειούμενος. Έτσι και τα μέλη Ε.Π. των ΤΕΙ με τα μέλη ΔΕΠ των Πανεπιστημίων αποτελούν τους μοναδικούς κλάδους επιστημόνων δημόσιων λειτουργών, που αμείβεται ακόμη με το προ του 2004 ειδικό μισθολόγιο. Αποτέλεσμα της κατάστασης αυτής είναι ο σημερινός βασικός μισθός ενός πρωτοδίκη να είναι 2027 €, ενώ ενός Καθηγητή Εφαρμογών 1055 €.

Το μισθολόγιο των μελών Ε.Π. των ΤΕΙ, διαρθρώνεται κατά 50% στη βάση επιδομάτων μια κατάσταση για την οποία το Ε.Π. των ΤΕΙ τα τελευταία χρόνια διαμαρτύρεται, ειδικά επειδή τα περισσότερα επιδόματα αφορούν τομείς δραστηριότητας, που αποτελούν τον πυρήνα της επαγγελματικής ενασχόλησής τους, όπως για παράδειγμα το επίδομα διδακτικής προετοιμασίας και το επίδομα έρευνας.

Αν οι περικοπές είναι της τάξης του 10-20% στα επιδόματα αυτά, οι μειώσεις αποδοχών θα είναι δυσανάλογα μεγαλύτερες, απ' ό,τι σε οποιοδήποτε άλλο κλάδο του δημόσιου τομέα. Τα τελευταία χρόνια έχουμε πραγματική μείωση συνολικών αποδοχών, σωρευτικά της τάξης του 15%. Αυτό έχει σαν συνέπεια οι νέοι επιστήμονες να προτιμούν άλλους κλάδους απασχόλησης που είναι πιο προσοδοφόροι. Η οικονομική κρίση πρέπει να αντιμετωπιστεί αναλογικά, από όλες τις κατηγορίες των εργαζομένων. Θα μας βρείτε συμπαραστάτες στον εκσυγχρονισμό του κράτους με διαδικασίες αξιοκρατίας και διαφάνειας. Εν τω μεταξύ θα πρέπει να σας πληροφορήσουμε ότι με το Ν.2916/01 τα ΤΕΙ έγιναν Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ο οποίος στη συνέχεια συμπληρώθηκε με τους Ν.3549/07 και Ν.3794/4-9-09, με όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν στους εκπαιδευτικούς τους, χωρίς να αμείβονται ανάλογα. Επομένως θα πρέπει σύντομα μετά από διάλογο να προκύψει ένα νέο ενιαίο μισθολόγιο εκπαιδευτικών Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Για να έχετε μια πλήρη εικόνα του προβλήματος θα επιθυμούσαμε μια άμεση συνάντηση μαζί σας.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση

Ο Πρόεδρος **Γ. Τσάκνης**, καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας

Ο Γραμματέας **Κ. Τσινίδης**, καθηγητής εφαρμογών ΤΕΙ Λάρισας

3

ε
κ
π
α
ί
δ
ε
υ
σ
η

εκπαίδευση

ΠΜΣ* μεταπτυχιακό πρόγραμμα στο ΤΕΙ Αθήνας

Τίτλος:

«Έρευνα στη γυναικεία αναπαραγωγή»

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ έχει ως αποστολή να προάγει την ανάπτυξη και τη μετάδοση των γνώσεων στην επιστήμη και την τεχνολογία της Μαιευτικής με τη θεωρητική και κλινική διδασκαλία και την εφαρμοσμένη έρευνα. Επίσης, έχει ως σκοπό την παροχή των απαραίτητων εφοδίων που εξασφαλίζουν στους σπουδαστές την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία και εξέλιξή τους.

Οι πτυχιούχοι του Τμήματος αποκτούν τις απαραίτητες επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να ασχολούνται επαγγελματικά είτε αυτοδύναμα είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες υγείας σε όλους τους τομείς του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008 η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών σε σύμπραξη με το Τμήμα Μαιευτικής του ΤΕΙ Αθήνας, οργανώνει και λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Έρευνα στη γυναικεία αναπαραγωγή».

Αντικείμενο και σκοπός του προγράμματος

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι η διεπιστημονική μεταπτυχιακή

Τμήμα
Μαιευτικής
ΤΕΙ-Α

εκπαίδευση, η προαγωγή της γνώσης και της έρευνας στην περιοχή της Γυναικείας Αναπαραγωγής.

Ειδικότερα, σκοπός του ΠΜΣ είναι να εκπαιδεύσει νέους επιστήμονες στο αναπτυσσόμενο πεδίο της Γυναικείας Αναπαραγωγής εισάγοντάς τους στις μεθόδους έρευνας για την παραγωγή ή/και εφαρμογή καινούργιας γνώσης.

Οι απόφοιτοι του ΠΜΣ θα μπορούν να απασχοληθούν σε θέσεις του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα που απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις για τη διαχείριση θεμάτων που άπτονται του τομέα της γυναικείας αναπαραγωγής.

Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το ΠΜΣ οδηγεί στην απονομή

- α. Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στην «Έρευνα στη Γυναικεία Αναπαραγωγή».
- β. Διδακτορικού Διπλώματος.

Κατηγορίες Υποψηφίων

1. Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι:

- α. Πανεπιστημιακών τμημάτων Ιατρικής, Βιολογίας, Βιοχημείας, καθώς και πτυχιούχοι αντίστοιχων τμημάτων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.
- β. ΤΕΙ του τμήματος Μαιευτικής σύμφωνα

*ΠΜΣ: Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

με τις προϋποθέσεις του άρθρου 12γ του ν. 2916/01(ΦΕΚ114Α').

- γ. Λοιπών συναφών Τμημάτων Πανεπιστημίων και ΤΕΙ.
2. Για το διδακτορικό δίπλωμα γίνονται δεκτοί κάτοχοι του ΜΔΕ «Έρευνα στη Γυναικεία Αναπαραγωγή», καθώς και κάτοχοι άλλου ΜΔΕ συναφούς γνωστικού αντικειμένου.

Χρονική Διάρκεια

1. Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται σε 4 διδακτικά εξάμηνα. Η μέγιστη χρονική διάρκεια, μέσα στην οποία οφείλει να ολοκληρώσει επιτυχώς τις σπουδές του κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής, θα καθορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ.
2. Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διδακτορικού Διπλώματος ορίζεται σε τουλάχιστον έξι (6) επιπλέον διδακτικά εξάμηνα μετά τη λήψη του ΜΔΕ.

Πρόγραμμα Μαθημάτων

Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος είναι εξαμηνιαία.

Η κατανομή του χρόνου ορίζεται ως εξής:

- ✓ Α' διδακτικό εξάμηνο: Μαθήματα κορμού.
- ✓ Β' διδακτικό εξάμηνο: Μαθήματα βασικής υποδομής.
- ✓ Γ' διδακτικό εξάμηνο: Μαθήματα εξειδίκευσης (Υποχρεωτικά και επιλεγόμενα)
- ✓ Δ' διδακτικό εξάμηνο: Εκπόνηση διπλωματικής εργασίας.

Στα μαθήματα προβλέπονται ώρες διδασκαλίας (θεωρία, φροντιστηριακές ασκήσεις).

Τα προσφερόμενα μαθήματα ανά εξάμηνο έχουν κατά μέγιστο συνολική διάρκεια διδασκαλίας 120 ώρες ανά εξάμηνο και είναι τα παρακάτω.

Μαθήματα	ΔΜ	
Εξάμηνο Α'		
Μαθήματα Κορμού		
1	Μεθοδολογία της έρευνας Ι - εργαστήριο	10
2	Στατιστική (Βιοστατιστική) - Επιδημιολογία	10
3	Λήψη κλινικών αποφάσεων βασισμένων σε τεκμηριωμένη γνώση	6
4	Οικονομία της Υγείας	4
Εξάμηνο Β'		
Μαθήματα Βασικής Υποδομής		
1	Ανατομία και Φυσιολογία του γυναικείου γεννητικού συστήματος	10
2	Γυναικολογική ενδοκρινολογία	10
3	Μοριακές τεχνικές	4
4	Βασικές αρχές γενετικής	6
Εξάμηνο Γ'		
Μαθήματα Εξειδίκευσης (υποχρεωτικά)		
1	Μεθοδολογία της έρευνας ΙΙ	10
2	Μεθοδολογία και πρακτικές εφαρμογές της έρευνας στη φυσιολογική κύηση	4
3	Μεθοδολογία και πρακτικές εφαρμογές της έρευνας στην τεχνολογία της κύησης	10

4	Μεθοδολογία και πρακτικές εφαρμογές της έρευνας στην κύηση υψηλού κινδύνου	6
5	Μεθοδολογία και πρακτικές εφαρμογές της έρευνας στην παιδική και εφηβική γυναικολογία	6
6	Μεθοδολογία και πρακτικές εφαρμογές της έρευνας στην υπογονιμότητα	6
Μαθήματα Εξειδίκευσης (επιλεγόμενα)		18
1	Μεθοδολογία και πρακτικές εφαρμογές της έρευνας στην προεμφυτευτική διάγνωση	6
2	Μεθοδολογία και πρακτικές εφαρμογές της έρευνας στον υπερανδρογονισμό	6
3	Μεθοδολογία και πρακτικές εφαρμογές της έρευνας στο σύνδρομο πολυκυστικών ωοθηκών	6
4	Μεθοδολογία και πρακτικές εφαρμογές της έρευνας στην πρόωρη ωοθηκική ανεπάρκεια	6
5	Μεθοδολογία και πρακτικές εφαρμογές της έρευνας στη συγγενής υπερπλασία των επινεφριδίων	6
6	Μεθοδολογία και πρακτικές εφαρμογές της έρευνας στη σχέση περιβάλλοντος και αναπαραγωγής	6
7	Μεθοδολογία και πρακτικές εφαρμογές της έρευνας στη σχέση μεταβολικών διαταραχών, άσκησης, διατροφής και αναπαραγωγής	6
8	Μέθοδοι διαλογής στην κύηση	6
9	Μεθοδολογία και πρακτικές εφαρμογές της έρευνας στη σχέση ψυχιατρικών προβλημάτων και αναπαραγωγής	6
Εξάμηνο Δ'		
Διπλωματική εργασία		60

Για τη λήψη του ΠΜΣ απαιτείται συνολικά η συγκέντρωση 102 ΔΜ από τα υποχρεωτικά μαθήματα των Α, Β και Γ εξαμήνων, 18 ΔΜ από τα επιλεγόμενα μαθήματα του Γ' εξαμήνου και 60 ΔΜ από την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας, σύνολο 180 ΔΜ.

Πληροφορίες:

Γραμματεία Ιατρικής Σχολής:

Ώρες λειτουργίας: 8:30 - 14:30, κτίριο Ιατρικής Σχολής, Μ. Ασίας 75, Γουδί.

☎ 210- 7462032, 210-7462035, κ. **Ρήγα Μαρία**

Ιστοσελίδα: <http://www.researchreproduction.gr/>

Τον Ιανουάριο κυκλοφόρησε το νέο τεύχος του δίγλωσσου περιοδικού «Ευρώπαις», με κεντρικό του θέμα το Συμβούλιο Εθνικών Εκπροσώπων του Δικτύου Φοιτητών Erasmus που έγινε τον περασμένο Δεκέμβριο στην Αθήνα και άφησε τις καλύτερες εντυπώσεις στους 100 συμμετέχοντες από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Μελέτη Παρακολούθησης Αποφοίτων ΤΕΙ

Στα πλαίσια υλοποίησης των στόχων που είχε να εκτελέσει η **Οριζόντια Δράση των Γραφείων Διασύνδεσης, με Επιστημονικό Υπεύθυνο τον κ. Μ. Μπρατάκο**, υπήρξε και το έργο με τίτλο «**Μελέτη Παρακολούθησης Αποφοίτων ΤΕΙ**» αντίστοιχο εκείνου των Πανεπιστημίων της χώρας. Η πανελλαδική αυτή έρευνα, αποτελεί προϊόν συνεργασίας των Γραφείων Διασύνδεσης με την Οριζόντια Δράση, η οποία είχε την ευθύνη του συντονισμού της έρευνας και της μελετητικής ομάδας έργου, η οποία ανέλαβε, μετά από προκήρυξη, την υλοποίηση του έργου. Η έρευνα είχε δύο σκέλη: **πρώτον** απαιτούσε από τα Γραφεία Διασύνδεσης των συμμετεχόντων ΤΕΙ να συγκεντρώσουν όλα εκείνα τα δεδομένα σχετικά με το βαθμό ένταξης της απασχόλησης των αποφοίτων των Τμημάτων ενός εκάστου ΤΕΙ, την ίδια χρονική περίοδο 1997-2001 με κοινή μεθοδολογία (πρωτογενής έρευνα) **και δεύτερον** η μελετητική ομάδα όφειλε να προχωρήσει στην ανάλυση του συνόλου των πρωτογενών στοιχείων που προέκυψαν από τα Γραφεία Διασύνδεσης με σκοπό την εξαγωγή συμπερασμάτων για την ένταξη των νέων πτυχιούχων ΤΕΙ στην αγορά εργασίας.

Η Ομάδα του παραπάνω έργου αποτελείται από τους κ.κ.:

Χ. Κοίλια, αν. καθηγητή τμ. Πληροφορικής ΤΕΙ Αθήνας, υπεύθυνο του Έργου.

Ε. Τουρνά, αν. καθηγήτρια τμ. Διοίκησης Επιχειρήσεων ΤΕΙ Αθήνας

Α. Γαρμπή, επ. καθηγητή τμ. ΕΠΔΟ ΤΕΙ Μεσολογγίου

Σ. Ρετινιώτη, πληροφορικό - επιχειρησιακό ερευνητή

Ε. Τόλη, μηχανικό Πληροφορικής

4

ΑΡΘΡΑ ΑΠΟΨΕΙΣ

- **Α. Καμμάς**
Υπατία (το τέλος της Κλασσικής Ελλάδας)
- **Μ. Μπρατάκος**
Βιοποικιλότητα: μία ανεκτίμητα αξία
- **Ν. Χιωτίνης**
Περί της Αισθητικής
Σκέψεις 250 χρόνια από την εμφάνισή της
- **Κ. Παπασταμούλης**
Τι είναι Τέχνη
- **Σ. Φραγκόπουλος**
Η θεμελίωση της Χημείας
- **Ι. Μπουρής**
Σε λάθος ρότα πλεύσης...

του Α. Καμμά*

Υπατία

το τέλος της Κλασικής Ελλάδας

“ **Αυτή μόνο επιζεί, αναλλοίωτη, αιώνια.
Ο θάνατος μπορεί να διασκορπίσει τρεμάμενους κόσμους
αλλά η ομορφιά πυρπολεί, κι’ όλα ξαναγεννιούνται σ’ αυτήν
και οι κόσμοι ακόμα κυλούν κάτω από τ’ άσπρα πόδια της.** ”

Charles - Marie LECONTE DE LISLE: «Hypatie»

Η απόλυτη ταύτιση της έννοιας της «ελευθερίας του ατόμου» με το καθεστώς της «πολιτικής δημοκρατίας» είναι, κατά την άποψή μας, λανθασμένη και, κατά συνέπεια, στρεβλωτική και των δύο εννοιών.

Η ελευθερία του ατόμου αποτελεί εσωτερική υπόθεση του ανθρώπινου όντος και συνίσταται στη δυνατότητα του να προσλαμβάνει έννοιες και παραστάσεις από το εξωτερικό του περιβάλλον (και εκεί μόνο συμβάλλει η «πολιτική δημοκρατία»), να τις αναλύει και, τελικά, να συνθέτει τη δική του άποψη για κάθε θέμα που το απασχολεί.

Η απόλυτη ελευθερία της ανθρώπινης σκέψης ουδέποτε επιτεύχθηκε, μέσα στην πορεία του ιστορικού γίνεσθαι της ανθρωπότητας.

Η εκμετάλλευση των πιο ανθρώπινων ενστίκτων, όπως αυτό της αυτοσυντήρησης οδήγησε στην επιβολή, κατά καιρούς, διαφόρων **-ισμών** που περιόριζαν ασφυκτικά την ελευθερία της σκέψης, της σύνθεσης και γενικά της δημιουργίας.

Η **θρησκευτικότητα**, σαν συνιστώσα ακριβώς

αυτού του ενστίκτου αυτοπροστασίας του ανθρώπου, μεταλλάχθηκε, μέσα από το -οποιοδήποτε- θρησκευτικό δόγμα, σε μηχανισμό καταπίεσης της ελεύθερης διάνοησης και κατά συνέπεια, σε μηχανισμό αναστολής της φιλοσοφικής σκέψης.

Οι πρώτοι μεταχριστιανικοί αιώνες (2^{ος} και 4^{ος}) χαρακτηρίζονται από τη διαπάλη μεταξύ των Νεοπλατωνικών απόψεων και του χριστιανικού δόγματος, που επιχειρούσε τότε την καθολική επικράτησή του και το οποίο εκτιμούσε ότι η Πλατωνική φιλοσοφία ήταν εμπόδιο στις προθέσεις του.

Μάταια Χριστιανοί στοχαστές, με ευρεία Ελληνική παιδεία, όπως ο **Κλήμης Αλεξανδρείας**, ο **Ευσέβιος Καισαρείας** κ.ά. προσπαθούσαν να ανεύρουν τα κοινά και υπαρκτά, κατά την άποψή μας, σημεία μεταξύ Ελληνισμού και Χριστιανικής διδασκαλίας.

Η συνέχεια κάθε άλλο παρά δίκαιωσε τους εμπνευσμένους αυτούς Ιεράρχες.

Σταδιακά η Ελληνική φιλοσοφική σκέψη

*Ο κ. Α. Καμμάς είναι ιατρός ορθοπαιδικός, Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ-Α

Υπατία, πίνακας του Ch. W. Mitchell (Newcastle upon Tyne)

υποχώρησε αφήνοντας ελεύθερο το πεδίο στο θεολογικό φανατισμό ο οποίος, στο τέλος του 4^{ου} και τις αρχές του 5^{ου} αιώνα, έκρινε ότι επήλθε πλέον η ώρα της οριστικής διαγραφής του «εχθρού» από προσώπου γης.

Σ' αυτή τη μεταβατική ιστορική περίοδο της υποχώρησης του ελληνικού ορθολογισμού κάτω από την αφόρητη πίεση του χριστιανικού δόγματος, έζησε και δίδαξε στην Αλεξάνδρεια η **Υπατία**.

Πολύ λίγα πράγματα είναι γνωστά για τη ζωή της μεγάλης αυτής μαθηματικού και νεοπλατωνικής φιλοσόφου που έζησε μεταξύ 370 και 418 μ.Χ.

Κόρη του αστρονόμου Θέωνα σπούδασε, υπό την εποπτεία του πατέρα της, στις καλύτερες σχολές του τότε γνωστού κόσμου, όπως στη νεοπλατωνική σχολή του Πλούταρχου (του νεότερου) και της κόρης του Ασκληπιγένειας και στις σχολές του Πρόκλου και του Ιεροκλή.

Σε ηλικία 30 ετών επέστρεψε στην Αλεξάνδρεια όπου άρχισε να διδάσκει μαθηματικά και φιλοσοφία.

Πολύ ενωρίς το σπίτι - διδασκαλείο της, έγινε κέντρο όλων των διανοουμένων και φιλομαθών

Αλεξανδρινών, Ελλήνων και Ρωμαίων.

Η Αίγυπτος, την εποχή εκείνη, βρισκόταν ακόμη υπό την επικυριαρχία της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, η άρχουσα τάξη της οποίας είχε όμως, σε μεγάλο βαθμό, ασπασθεί τις αρχαιοελληνικές αξίες και θεωρούσε τη Ρώμη ως συνεχιστή του κλασσικού ελληνικού πολιτισμού. Ο Ρωμαίος κυβερνήτης της Αιγύπτου, **Ορέστης** ήταν θαυμαστής της Υπατίας (η οποία, σημειωτέον, περιγράφεται και σαν εκπάγλου καλλονής γυναίκα) και παρακολουθούσε συχνά, μαζί με άλλα μέλη της ρωμαϊκής αριστοκρατίας, τις διαλέξεις της.

Άλλος επιφανής θαυμαστής της Υπατίας ήταν ο επίσκοπος της Κυρηναϊκής Πεντάπολης, **Συνέσιος**, ο οποίος διέθετε ευρεία ελληνική παιδεία και αγωνίσθηκε, σε όλη τη ζωή του, για τη διατήρηση της ελληνικότητας της βυζαντινής αυτοκρατορίας και τη παρεμπόδιση της διείσδυσης των γερμανικών στοιχείων στην αυλή και το στρατό του αυτοκράτορα Αρκάδιου.

Όσο όμως η επιρροή της Υπατίας στην Αλεξανδρινή κοινωνία μεγάλωνε, τόσο και το μίσος των φανατικών χριστιανών εναντίον της έπαιρνε διαστάσεις πραγματικού παραληρήματος.

Πατριάρχης Αλεξάνδρειας, την εποχή εκείνη, ήταν ο **Κύριλλος Α΄**, φανατικός διώκτης των αιρετικών και, γενικώς, όσων θεωρούσε αντιπάλους του χριστιανισμού.

Έχουν ιστορικά περιγραφεί οι βίαιοι αγώνες του κατά των οπαδών του Νεστόριου, οι αναθεματισμοί του για τον Ελληνολάτρη αυτοκράτορα του Βυζαντίου Ιουλιανό και οι δογματικές θέσεις που διατύπωσε στην Γ΄ Οικουμενική σύνοδο (Έφεσος 431 μ.Χ.).

Ήταν απόλυτα φυσιολογικό η Υπατία, με τα κηρύγματα και τις φιλοσοφικές της θέσεις, να αποτελέσει «εν δυνάμει» εχθρό του - μετέπειτα αγιοποιηθέντος από την εκκλησία - Κύριλλου και της σχέτας των φανατικών οπαδών του, των **Νιτριανών** μοναχών.

Το τέλος της Υπατίας είχε ήδη προδιαγραφεί. Κάποια ημέρα του 418 μ.Χ., 27 χρόνια μετά την καταστροφή από το φανατισμένο όχλο της βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας (της οποίας μόνον οι τίτλοι των βιβλίων που περιελάμβανε γέμιζαν 120 τόμους) ένα πλήθος «**πολλών μαζί θηριωδών επιτιθέμενων ανθρώπων φαύλων που ούτε θεών ούτε ανθρώπων φόβον είχαν**», (Σουΐδας, ύψιλον 166), με επικεφαλής κάποιον Πέτρο τον αναγνώστη, παγίδευσαν τη φιλόσοφο την ώρα που γυρνούσε στο σπίτι της, τη σκότωσαν με λιθοβολισμό, την ξεγύμνωσαν και την έσυραν στους δρόμους της Αλεξάνδρειας και, στη συνέχεια, τη διαμέλισαν με όστρακα και κατέκαψαν το διαμελισμένο σώμα της.

Ο σπουδαίος εκκλησιαστικός ιστορικός **Σωκράτης ο Σχολαστικός** περιγράφει με σαφήνεια το τραγικό τέλος της Υπατίας ως εξής: **«Και δε συμφρονήσαντες άνδρες, το φρόνημα ένθερμοι, ων ηγεΐτο Πέτρος τις αναγνώστης, επιτηρούσι την άνθρωπον επανιούσαν επί οικίαν ποθέν· και εκ του δίφρου εκβαλόντες, επί την εκκλησίαν η επώνυμον Καισάριον συνέλκουσιν, αποδύσαντές τε την εσθητα οστράκοις ανείλον· και μεληδόν διασπάσαντες επί τον καλούμενον Κιναρώνα, τα μέλη συνάραντες πυρί κατηνάλωσαν. Τούτο ου μικρόν μώνον Κυρίλλω και τη Αλεξανδρέων εκκλησία ειργάσατο.»**

(Εκκλησιαστική Ιστορία, Βιβλίο έβδομο, κεφάλαιο 15)

Η άμεση ανάμιξη του Κύριλλου στη δολοφονία της Υπατίας αμφισβητήθηκε από μεταγενέστερους ιστορικούς, όπως ο J.M. Rist («Hypatia», Phoenix, 1965) αλλά και από το γεγονός ότι ουδέποτε μνημονεύθηκε από τους επίσης φανατικούς εχθρούς του Κύριλλου, Νεστοριανούς.

Αυτό όμως που είναι βέβαιο είναι ότι ο φανατισμός του πατριάρχη Αλεξάνδρειας και τα εμπρηστικά του κηρύγματα κατά «εθνικών» και «αιρετικών» κάθε άλλο παρά βοηθούσαν στη δημιουργία ενός κλίματος ηρεμίας και διαλεκτικής στην τότε

πρωτεύουσα κάθε πνευματικού προβληματισμού και κάθε επιστημονικής προόδου.

Από το ευρύτατο μαθηματικό και φιλοσοφικό έργο της Υπατίας, δυστυχώς, δεν διασώζονται παρά μόνο οι επιστολές της προς το Συνέσιο που αναφέρονται στην κοινή προσπάθεια κατασκευής ενός αστρολάβου και ενός υδροσκοπίου.

Από αυτές τις επιστολές εξάγονται πολλά συμπεράσματα για τις μελέτες - σχόλια που αυτή έκανε πάνω στην «**Αριθμητική**» του Διοφάνους, «**Τους Κώνους**» του Απολλώνιου και τις «**Αστρονομικές εργασίες**» του Πτολεμαίου.

Το τραγικό τέλος της άφησε ημιτελές το τεράστιο έργο της αλλά και σηματοδότησε ουσιαστικά την είσοδο του τότε γνωστού κόσμου στο βαθύ σκοτάδι της μεσαιωνικής περιόδου της ιστορίας. Πρόσφατα (2009) μια Ισπανο-Μαλτέζικη κινηματογραφική παραγωγή του σκηνοθέτη **Alejandro Amenabar**, με τον τίτλο «**AGORA**» προσπάθησε, με μέτρια επιτυχία, να αναβιώσει την τραγική αυτή εποχή της ανθρωπότητας μέσα από τη ζωή της Υπατίας, την οποία, με πολύ παραστατικό τρόπο, υποδύθηκε η **Rachel Weisz**.

Δυστυχώς η κινηματογραφική αυτή απόδοση δεν μπόρεσε να ξεπεράσει τα όρια μιας υπερπαραγωγής και φυσικά να αποδώσει σε όλη της τη διάσταση την τεράστια προσωπικότητα της μεγάλης αυτής φυσιογνωμίας, της τελευταίας ίσως, εκπροσώπου του αρχαιοελληνικού κλασσικού πολιτισμού.

Η Σχολή των Αθηνών, πίνακας του Raffaello στο μουσείο του Βατικανού. Αριστερά απεικονίζεται με λευκή εσθήτα η Υπατία.

του Μ. Μπρατάκου*

Βιοποικιλότητα: μία ανεκτίμητα αξία

Η βιοποικιλότητα αφορά στην ποικιλία της ζωής στον πλανήτη που ζούμε. Αντιπροσωπεύει το φυσικό πλούτο της γης και για το λόγο αυτό αποτελεί θεμέλιο λίθο της ζωής και της ευημερίας του πληθυσμού της. Η βιοποικιλότητα υποστηρίζει βασικές λειτουργίες από τις οποίες εξαρτάται ο άνθρωπος, όπως είναι ο καθαρισμός των υδάτων, δηλαδή το νερό που πίνουμε, η ανακύκλωση του οξυγόνου και του άνθρακα, δηλαδή ο αέρας που αναπνέουμε, ενώ ταυτόχρονα βοηθά στην επικοινωνία των καλλιεργειών, στην παραγωγή τροφίμων, στη ρύθμιση των καιρικών συνθηκών και την απορρόπηση των αποβλήτων μας. Χωρίς τη βιοποικιλότητα το ανθρώπινο γένος δε θα μπορούσε να επιβιώσει. Υπό την έννοια αυτή η βιοποικιλότητα έχει **ανεκτίμητη αξία**, διότι αποτελεί την ουσία των συστημάτων υποστήριξης της επίγειας ζωής.

Ο όρος **βιοποικιλότητα** (biodiversity) είναι η σύνθεση των λέξεων βιολογική ποικιλότητα (biological diversity) και χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά σε συνέδριο που έγινε το 1986 στις ΗΠΑ με τίτλο «βιοποικιλότητα».

Ένας επιστημονικός ορισμός ορίζει τη βιοποικιλότητα «ως το σύνολο των γονιδίων, των βιολογικών ειδών των οικοσυστημάτων και των πολιτισμών της περιοχής».

Το 1991 οι διεθνείς οργανισμοί για το περιβάλλον IUNC, UNEP και WWF όρισαν τη βιοποικιλότητα

ως «η ποικιλία της ζωής σε όλες τις μορφές, τα επίπεδα και τις αλληλεπιδράσεις της που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων το οικοσύστημα, τα είδη και τη γενετική ποικιλότητα».

Παρά την απλούστευση του ορισμού της βιοποικιλότητας, για την κατανόηση του όρου, κρίνω απαραίτητη την ερμηνεία των όρων «οικοσύστημα» και «γενετική ποικιλότητα».

Ως **οικοσύστημα** ορίζεται μια οργανωμένη ενότητα έμβιων όντων και αβιοτικών στοιχείων, εντός της οποίας ανταλλάσσονται υλικά και ενέργεια με κινητήρια δύναμη μια πηγή ενέργειας. Η έννοια του οικοσυστήματος δεν αφορά μόνο στους ζώντες οργανισμούς ενός τόπου, αλλά και το κάθε τι που τους περιβάλλει και τους επηρεάζει συνθέτοντας το περιβάλλον μέσα στο οποίο ζουν. Δηλαδή αφορά στην οριοθέτηση ενός οικοσυστήματος, η οποία γίνεται πάντα με αυθαίρετο τρόπο, δεν αρκεί η καταγραφή των στοιχείων που το συνθέτουν (π.χ. είδη ζώων, φυτών, μητρικό πέτρωμα κ.λπ.), αλλά και οι αλληλεπιδράσεις που συσχετίζουν τα συνθετικά του στοιχεία και καθορίζουν τη λειτουργία του. Ως οικοσύστημα π.χ. μπορεί να θεωρηθεί ένα φύλλο από πουρνάρι που βρίσκεται σε αποσύνθεση, το δέλτα του ποταμού Έβρου, ένα νησί, τα δάση του Ολύμπου κ.λπ. Ανάλογα λοιπόν με το που εστιάζεται το ενδιαφέρον μας και τι θέλουμε να μελετήσουμε καθορίζονται τα όρια του οικοσυστήματος «εν γνώσει» αυτής της

*Ο κ. Μ. Μπρατάκος είναι καθηγητής, Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ-Α

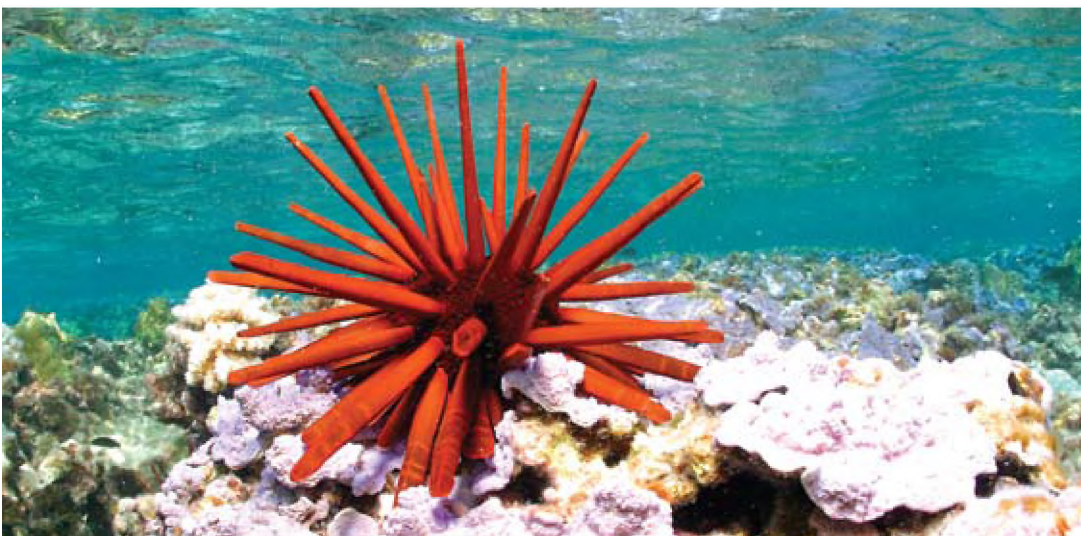
αυθαιρεσίας. Η γη στο σύνολό της θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ένα και μόνο οικοσύστημα αν αγνοήσει κανείς αυτές τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των πλανητών. Άλλες φορές για πρακτικούς και μόνο λόγους συνηθίζεται η ομαδοποίηση παρόμοιων βιοκοινοτήτων που αναπτύσσονται σε «συγγενικά» οικοσυστήματα, όπως είναι αυτά των τροπικών δασών ή τα οικοσυστήματα των κοραλλιογενών υφάλων.

Γενικότερα, οι αλληλεπιδράσεις συνοψίζονται με το γενικό όρο **οικολογικές διεργασίες** και είναι αυτές **α.** που αναπτύσσονται μεταξύ των ατόμων μιας βιοκοινότητας (θήρευση, ανταγωνισμός, παρασιτισμός, αμοιβαιότητα), **β.** η συμμετοχή τους στους βιογεωχημικούς κύκλους (κύκλοι: οξυγόνου, άνθρακα, αζώτου, φωσφόρου), **γ.** η μεταφορά θρεπτικών στοιχείων, νερού και άλλων χημικών ενώσεων και **δ.** οι ρυθμοί πρωτογενούς παραγωγής (μετατροπή της ηλιακής ενέργειας σε βιομάζα), κατανάλωσης (οργανισμοί που στηρίζονται στα φυτά είτε άμεσα ως φυτοφάγα, είτε έμμεσα ως σαρκοφάγα) και αποικοδόμησης (μετατροπή των οργανικών ενώσεων σε ανόργανες και η διάθεσή τους στο περιβάλλον). Ο όρος **γενετική ποικιλότητα** αναφέρεται στη διαφοροποίηση του γενετικού υλικού μεταξύ των ατόμων του ίδιου είδους και καλύπτει τη γονιδιακή ποικιλία μεταξύ των πληθυσμών του

ίδιου είδους ή μεταξύ των ατόμων του ίδιου πληθυσμού. Οι παρατηρούμενες μορφολογικές και σπανιότερα ανατομικές και φυσιολογικές διαφορές, μεταξύ των ανθρώπων διαφορετικών φυλών και μεταξύ ατόμων της ίδιας φυλής, αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα γενετικής ποικιλότητας.

Το γενετικό υλικό ενός ατόμου αλληλεπιδρά με το περιβάλλον και καθορίζει το φαινότυπό του, τα βιοχημικά, φυσιολογικά ή μορφολογικά χαρακτηριστικά. Δηλαδή η γενετική ποικιλότητα επιτρέπει στα άτομα ενός είδους και κατ'επέκταση στους πληθυσμούς που αυτά συνιστούν να προσαρμόζονται σε αλλαγές περιβαλλοντικών συνθηκών.

Σε μια βιοκοινότητα τα άτομα ενός πληθυσμού καθώς και οι πληθυσμοί μεταξύ τους ανταγωνίζονται για συγκεκριμένους κάθε φορά πόρους (τροφή, χώρο, αναπαραγωγικό σύντροφο κ.λπ.). Σύμφωνα με τη θεωρία της Φυσικής Επιλογής του Κάρολου Δαρβίνου, (αρχή της διατήρησης και επιβίωσης του καλύτερα προσαρμοσμένου οργανισμού), η οποία επικράτησε άλλων θεωριών προγενέστερων ή σύγχρονων με χαρακτηριστικότερη τη θεωρία του Jean-Baptiste Lamarck που υποστηρίζει ότι η εξέλιξη συντελείται μέσω κληρονομησης επίκτητων χαρακτηριστικών, οι ενδοειδικές

(ενδοφυλετικές ή ανεξαρτήτως φύλου) και οι διαειδικές μορφές ανταγωνισμού ευνοούν τους καλύτερα προσαρμοσμένους οργανισμούς, δηλαδή τους «ισχυρότερους». Η γενετική ποικιλότητα παρέχει στα άτομα ενός πληθυσμού τη δυνατότητα ανάπτυξης προσαρμοστικών πλεονεκτημάτων έτσι, ώστε τα άτομα αυτά να γίνονται αποτελεσματικότερα ανταγωνιστικά. Χαρακτηριστικά παραδείγματα μορφολογικών και φυσιολογικών προσαρμογών, που ευνοούνται από τη θεωρία της Φυσικής Επιλογής του Δαρβίνου, αποτελούν ο έντονος χρωματισμός των φτερών ορισμένων αρσενικών πουλιών που τους δίνει προτεραιότητα να επιλεγούν από τα θηλυκά άτομα για αναπαραγωγή, ο προστατευτικός χρωματισμός, ο μιμητισμός, η οξεία όραση των αρπακτικών και άλλα.

Η ανεκτίμητη αξία της βιοποικιλότητας

Η βιοποικιλότητα αποτελεί τη φυσική κληρονομιά του ανθρώπινου είδους και ως εκ τούτου υπερβαίνει τα σύνορα των κρατών, εμφανίζοντας παγκόσμιο ενδιαφέρον. Η διατήρηση της βιοποικιλότητας εξασφαλίζει την ανάπτυξη βιώσιμων πληθυσμών και οικοσυστημάτων. Είναι απολύτως βεβαιωμένο, αν και ο άνθρωπος δύσκολα αντιλαμβάνεται την αναγκαιότητα της διατήρησής της, ότι η επιβίωσή του εξαρτάται καθοριστικά από το άμεσο αλλά και το ευρύτερο περιβάλλον της βιόσφαιράς του.

Η διατήρηση της βιοποικιλότητας στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο αποτελεί αναγκαιότητα αφού η εκμετάλλευσή της δίνει άμεσα οφέλη στον άνθρωπο. Η μεγάλη ποικιλία γονιδίων, ειδών, οικοσυστημάτων και πολιτισμών, μας εξασφαλίζει τροφή, ενέργεια, φάρμακα, ξυλεία, ίνες και άλλες πρώτες ύλες, γνώση και εμπειρία, αποδίδοντας σημαντικά κεφάλαια στην παγκόσμια οικονομία. Επιπλέον η τεράστια «αποθήκη» ζώντων οργανισμών και οικοσυστημάτων γενικότερα, παρέχει δωρεάν υπηρεσίες ανακύκλωσης στοιχείων και εξυγίανσης του περιβάλλοντος.

Παράγοντες που μειώνουν τη βιοποικιλότητα

Οι περισσότεροι πληθυσμοί διαφορετικών ειδών χαρακτηρίζονται από γενετική ποικιλομορφία η οποία προσφέρει επαρκείς δυνατότητες προσαρμογής σε αλλαγές που συμβαίνουν στις περιβαλλοντικές συνθήκες. Όταν όμως οι αλλαγές αυτές είναι ριζικές και συμβαίνουν απότομα όπως π.χ. καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος, εισαγωγή νέων ανταγωνιστικών ειδών στο οικοσύστημα κ.λπ., τα άτομα αδυνατούν να προσαρμοστούν άμεσα, με συνέπεια οι πληθυσμοί τους να απειλούνται από εξαφάνιση.

Οι κλιματικές αλλαγές

Τα τελευταία 30 χρόνια οι κλιματολογικές αλλαγές που έχουν καταγραφεί είναι σημαντικές και εξαρτώνται από την αύξηση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου (global warming). Δυστυχώς, η πολυσυζητημένη σύνοδος της Κοπεγχάγης (7-18 Δεκεμβρίου 2009), παρά τη συμμετοχή των 192 αρχηγών κρατών δεν απέδωσε τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Κατέληξε σε μία μη δεσμευτική συμφωνία να μην αυξηθεί η θερμοκρασία της γης πάνω από 2°C, χωρίς όμως συγκεκριμένους στόχους για τη μείωση των ρύπων. Πα «κατώτερο των προσδοκιών αποτέλεσμα» μίλησε η Ε.Ε. Σύμφωνα με τις προβλέψεις ειδικών στα επόμενα

50 χρόνια η θερμοκρασία του πλανήτη θα έχει αυξηθεί κατά 2°C. Η αύξηση αυτή θεωρείται πολύ μεγάλη σε σχέση με τις φυσιολογικές διακυμάνσεις της θερμοκρασίας του πλανήτη και θα είναι η μεγαλύτερη των τελευταίων 100.000 χρόνων. Συνέπεια αυτής θα είναι η ανύψωση της στάθμης των επιφανειακών υδάτων (λόγω τήξης των πάγων) και η εξαφάνιση διαφόρων ειδών που δε θα προλάβουν να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες, ενώ η αποδοτικότητα των καλλιεργειών θα μειωθεί σημαντικά. Οι κλιματικές αλλαγές μπορεί να προκαλέσουν τροποποιήσεις στη σύνθεση των βιοκοινοτήτων από πιθανές μεταναστεύσεις ειδών ή από εξαφάνιση άλλων. Αποτέλεσμα τούτων είναι διαφορετικά είδη να βρεθούν γεωγραφικά μαζί με άλλους πληθυσμούς ίδιου ή διαφορετικού είδους, γεγονός που θα μειώσει τη γενετική ποικιλότητα. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν η μείωση του αριθμού των πιγκουϊνών της Αδελίας λόγω έλλειψης του όγκου των πάγων, η μετάλλαξη ζωντανών οργανισμών όπως τα καλαμάρια που έχουν μετατραπεί σε γιγάντια τέρατα αφανίζοντας την πανίδα της περιοχής, η μετανάστευση πουλιών και εντόμων όπως της πεταλούδας Edith στο Μεξικό αλλά και εκατοντάδες άλλα παραδείγματα που έχουν παρατηρηθεί. Επίσης, η άνοδος της θερμοκρασίας του πλανήτη προβλέπεται να επιφέρει σημαντική αλλαγή της ροής των ανέμων, η οποία προκαλεί ακραία καιρικά φαινόμενα (π.χ. El Niño) τα οποία συμβάλλουν στην καταστροφή της βιοποικιλότητας καθώς και αλλαγή στην κυκλοφορία των θαλάσσιων ρευμάτων με αντίστοιχη μείωση του διαλυμένου στο νερό οξυγόνου, με αποτέλεσμα η συντήρηση της θαλάσσιας ζωής να δοκιμαστεί δραματικά. Οι επιστήμονες εκτιμούν ότι έως το 2050 με την αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη θα έχει εξαφανιστεί το ¼ των χερσαίων ζώων και φυτών ενώ τα δάση αναμένεται να χάσουν περισσότερα από τα μισά εναπομείναντα μέχρι σήμερα είδη τους.

2 Χημική ρύπανση

Η συγκέντρωση σημαντικού πληθυσμού σε αστικά και βιομηχανικά κέντρα (το 40% του παγκόσμιου πληθυσμού ζει σε μεγάλες πόλεις) έχει ως αποτέλεσμα τη διακίνηση τεράστιου όγκου αποβλήτων χημικής σύστασης που σε συνδυασμό με την αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων, εντομοκτόνων και λιπασμάτων ευθύνονται για την καταστροφή φυσικών οικοσυστημάτων και την εξαφάνιση ορισμένων ειδών. Ο εμπλουτισμός των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων με ακατέργαστα απόβλητα (αστικά, βιομηχανικά, εντομοκτόνα, λιπάσματα) επιφέρει πέραν του ευτροφισμού και βιοσυσσώρευσης τοξικών ουσιών, τροποποίηση στο Ph τους, δυσχεραίνοντας έτσι την επιβίωση πολλών ειδών.

3 Εισαγωγή ξενικών ειδών (αλλόχθονα είδη)

Η εξάπλωση ορισμένων ειδών του ζωικού και φυτικού βασιλείου σε περιοχές μακριά από εκεί που πρωτοεμφανίστηκαν είχαν ως άμεσο αποτέλεσμα, στις περισσότερες περιπτώσεις, τη μείωση της αυτόχθονης χλωρίδας και πανίδας αυξάνοντας το ρυθμό εξαφάνισης των ειδών από 100 έως 1000 φορές. Τα εισαγόμενα είδη συχνά ανταγωνίζονται τα ενδημικά ή, αν πρόκειται για άτομα του ίδιου είδους, διασταυρώνονται με αυτά και προκαλείται τροποποίηση του αρχικού γενετικού τους υλικού. Αν δεν υπάρχουν περιοριστικοί παράγοντες από την ίδια τη φύση αυξάνεται υπέρμετρα ο πληθυσμός και διαταράσσεται το οικοσύστημα, με αποτέλεσμα την κυριαρχία των περιοχών αυτών από τα συγκεκριμένα είδη και την εξαφάνιση άλλων. Για παράδειγμα, η έκλυση υδάτινου έρματος στα φορτηγά πλοία με τη φόρτωση και εκφόρτωση συνιστά μία ακούσια σημαντική πηγή μεταφοράς νέων οργανισμών. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του μυδιού *Dreissena polymorpha* το οποίο προκάλεσε τεράστια οικολογική καταστροφή όπου αναπτύχθηκε, ενώ η εξάπλωση

ανά τον κόσμο του μαύρου αουραίου που κρύβεται στα αμπάρια των πλοίων προκάλεσε την εξαφάνιση πουλιών σε ακατοίκητα νησιά. Επίσης ο φονικός γυμνοσαλίγκαρος (Aegion Lusitanicus), ένα αυτόχθονο είδος της ιβηρικής Χερσονήσου που εξαπλώθηκε στην Ευρώπη με τη μορφή αυγών ευρισκόμενων μέσα στο χώμα φυτών σε δοχεία, είναι επιθετικότερος από τον τοπικό μαύρο γυμνοσαλίγκαρο και τείνει να τον εξαφανίσει. Στο φυτικό βασίλειο π.χ. η φραγκοσυκιά που αναπτύσσεται στο Μεξικό, περιορίζεται από ένα μικρό έντομο που ζει εκεί, στην Ελλάδα το έντομο όμως αυτό δεν υπάρχει και έτσι στις περιοχές που χρησιμοποιήθηκε ως φράχτης αναπτύχθηκε τόσο πολύ που εξαφάνισε τα τοπικά φυτικά είδη.

4 Ανθρωπογενείς επεμβάσεις

α. Η καταστροφή ή η αλλοίωση ενός οικοσυστήματος από ανθρώπινη δραστηριότητα αποτελεί έναν από τους κυριότερους παράγοντες που απειλούν τη βιοποικιλότητα. Σημαντικές δασικές και καλλιεργήσιμες εκτάσεις χάνονται κάθε χρόνο από την υπερεκμετάλλευση που υφίστανται ή από την επέκταση των πόλεων. Ο άνθρωπος έχει μετατρέψει το ¼ περίπου των χερσαίων εκτάσεων σε καλλιέργειες και το 2% σε αστικά κέντρα. Είναι προφανές ότι τα οικοσυστήματα που προτιμώνται για εκμετάλλευση από τον άνθρωπο είναι αυτά με το καλύτερο κλίμα, το πιο γόνιμο έδαφος και τη μεγαλύτερη βιοποικιλότητα. Πολλά είδη χλωρίδας και πανίδας εξαφανίστηκαν μετά την αποστράγγιση και αποξήρανση των υδροβιότοπων (λίμνες, έλη και βάλτοι). Τα μεταναστευτικά πουλιά και τα αμφίβια των περιοχών αυτών εξαφανίστηκαν παντελώς. Υπολογίζεται ότι από τα 936 είδη αμφιβίων ανά τον κόσμο τα 61 είδη έχουν εξαφανιστεί και τα 157 βρίσκονται υπό εξαφάνιση. Παράλληλα, με την καταστροφή των οικοσυστημάτων από τον άνθρωπο η **δημιουργία ασυνέχειας μέσα στο**

οικοσύστημα δημιουργεί σοβαρή απειλή για τη βιοποικιλότητα. Ένα ασυνεχές οικοσύστημα προκύπτει από τη διαίρεσή του σε μικρότερα τμήματα απομονωμένα το ένα από το άλλο. Για παράδειγμα, με τη μετατροπή περιοχών ενός δάσους σε καλλιεργήσιμα εδάφη, το ενιαίο δασικό οικοσύστημα χάνει τη συνέχειά του και προκαλούνται απομονώσεις πληθυσμών ζωικών ή φυτικών, αλλαγές στο μικροκλίμα της περιοχής ή ακόμα και εξαφάνιση ειδών.

β. Η **υπεραλίευση των θαλασσών** έχει 4πλασιαστεί τα τελευταία 50 χρόνια χάρις στην εξέλιξη του αλιευτικού στόλου σε τεχνολογία και σε μέγεθος. Από τη μια τα συρόμενα εργαλεία (μηχανότρατες) του βυθού, που οργώνουν το βυθό της θάλασσας και καταστρέφουν κάθε μορφή ζωής και από την άλλη τα πολύ λεπτά δίχτυα (αφρόδικτα), στα οποία παγιδεύονται τα μεγάλα κήτη, διότι δεν τα αντιλαμβάνονται, με αποτέλεσμα να πεθαίνουν από ασφυξία, εξάντληση ή από επιθέσεις καρχαριών. Η διεθνής επιτροπή φαλινοθηρίας (IWC) κατέγραψε ότι 300.000 δελφίνια, φάλαινες, φώκιες και άλλα θηλαστικά εμπλέκονται στα δίχτυα και πεθαίνουν με τον τρόπο αυτό. Όλα αυτά έχουν κάνει την υπεραλίευση να χαρακτηρίζεται από τον ΟΗΕ ως «δραματική». Τα τελευταία χρόνια, σύμφωνα πάντα με τον ΟΗΕ, η υπεραλίευση έχει εξοντώσει παγκοσμίως το 90% των μεγάλων ψαριών και θηλαστικών όπως καρχαρίες, ξιφίες και φάλαινες.

γ. Η **ραγδαία αύξηση του πληθυσμού της γης** δημιουργεί τεράστιες ανάγκες και αναγκαστικά συνοδεύεται από “άγρια εκμετάλλευση” του φυσικού πλούτου του πλανήτη. Στις αρχές του 19^{ου} αιώνα έφτανε το 1 δισεκατομμύριο άτομα, ενώ σήμερα υπερβαίνει τα 6 δισεκατομμύρια. Η επέκταση των πόλεων, για παράδειγμα, ευθύνεται για την καταστροφή του περιστατικού δάσους, ενώ η αύξηση του μέσου όρου ζωής των ανθρώπων και η ανύψωση του βιοτικού επιπέδου στις αναπτυγμένες χώρες δημιουργεί,

για την κάλυψη των αγαθών τους, την ανάγκη υπερεκμετάλλευσης του φυσικού πλούτου.

δ. Σε **καλλιέργειες δημητριακών καρπών** (σίτου, καλαμποκιού κ.λπ.) πολλές φορές εφαρμόζονται τεχνικές απομάκρυνσης των ζιζανίων (φυτών μεγάλης ποικιλίας), με αποτέλεσμα μαζί με τα φυτά αυτά να αφαιρούνται και μικροί πληθυσμοί ζώων. Αυτό βέβαια, βελτιώνει την απόδοση σε σοδειά της καλλιεργούμενης έκτασης, μειώνει όμως τη βιοποικιλότητά της.

ε. Η **υπερβόσκηση μιας περιοχής** αποτελεί παράγοντα απειλής για τη βιοποικιλότητα της περιοχής αυτής. Τα μόνα φυτά που παραμένουν στο οικοσύστημα είναι αυτά που δεν τρώγονται και τα οποία αυξάνονται σε βάρος των φυτών που τρώγονται από τα ζώα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την υποβάθμιση της βλάστησης της περιοχής αυτής με συνεπακόλουθο τη μείωση της τοπικής βιοποικιλότητας.

στ. Η **λαθροθηρία και το κυνήγι** σε απαγορευμένες περιοχές ιδιαίτερος σε περιόδους αναπαραγωγής αποτελούν πραγματική μάστιγα για τον πλανήτη. Η ανθρώπινη καταστροφική μανία εμπλέκεται σε αρκετές περιπτώσεις με αυτή του κυνηγιού και πολλάκις θανατώνονται πτηνά και ζώα από ευχαρίστηση ή κέρδος, όταν ακόμα και τα πιο αδηφάγα ζώα σκοτώνουν εξ ανάγκης για να τραφούν. Τα ρώσικα ελάφια π.χ. πέφτουν θύματα λαθροκυνηγών κατά την διάρκεια των παγετώνων, με συνέπεια την επόμενη άνοιξη να παρατηρείται σοβαρή μείωση του πληθυσμού τους, η οποία ως αλυσίδα της φύσης που σπάει, απειλεί με λιμό άλλα σαρκοφάγα ζώα της περιοχής (τίγρεις και λεοπαρδάλεις).

ζ. Οι **φυσικές περιβαλλοντικές αλλαγές** (πλημμύρες, πυρκαγιές), είτε είναι περιοδικές είτε όχι, αποτελούν κατευθυντήρια δύναμη εξέλιξης των διαφόρων μορφών ζωής. Τα Μεσογειακά οικοσυστήματα έχουν μια ιδιότυπη σχέση με τη φωτιά η οποία φαίνεται να έχει ένα κύκλο 25ετίας από τη μία μέχρι την επόμενη εμφάνισή της. Υπολογίζεται ότι κάθε χρόνο

στη Μεσογειακή λεκάνη καίγονται περίπου 200.000 στρέμματα με το 50% των πυρκαγιών να οφείλεται σε ανθρώπινη απροσεξία και σε ποικίλες σκοπιμότητες.

Ωστόσο, οι προσαρμογές που εμφανίζουν τα Μεσογειακά οικοσυστήματα απέναντι στη φωτιά τους εξασφαλίζουν ταχεία αναγέννηση και αναβάθμιση.

Ο χρόνος που απαιτείται για την επανάκαμψη του οικοσυστήματος είναι περίπου δύο χρόνια και εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά των φυτικών ειδών που θα αναπτυχθούν. Η παραβλάστηση των καμένων βλαστών, δηλαδή ο σχηματισμός νέων βλαστών και φύλλων από υπόγειους οφθαλμούς ή η αύξηση της φύτευσης των σπερμάτων που προστατεύτηκαν από τη φωτιά, ξεπερνούν την επίδραση της φωτιάς μέσα απ' αυτήν τη φυσιολογική δραστηριότητά τους.

Η Βιοποικιλότητα της Ελλάδας

Η Ελλάδα διακρίνεται για τον εξαιρετικά υψηλό βιολογικό πλούτο της. Η διαφορετική σύσταση του υποστρώματος, ο ορεινός χαρακτήρας της χώρας, που έχει ως αποτέλεσμα το έντονο εδαφικό ανάγλυφο. Η παρουσία των 42 κορυφών με ύψος πάνω από 2000μ, το μεγάλο μήκος των ακτών και οι πολυάριθμες χερσόνησοι και νησιά, συμβάλλουν στη μεγάλη ποικιλία του φυσικού τοπίου. Επιπλέον η διάκριση και απομόνωση ορισμένων βιότοπων οδήγησαν στη δημιουργία μεγάλου αριθμού ενδημικών και σπάνιων ειδών φυτών και ζώων. Ταυτόχρονα η Ελλάδα είναι από

τα τελευταία καταφύγια πολλών απειλούμενων και σπάνιων ειδών στην υπόλοιπη Ευρώπη. Η μεγάλη ποικιλία κλιματικών τύπων από το ημίξηρο της ανατολικής Κρήτης μέχρι το υγρόψυχρο ηπειρωτικό κλίμα της Ροδόπης διαμόρφωσε ένα διαφορετικό μωσαϊκό βλάστησης καθώς και ένα μεγάλο αριθμό ζώων και φυτών. Στην Ελλάδα έχουν καταγραφεί ότι υπάρχουν περί τους 50.000 ζωικούς οργανισμούς, ενώ είναι γνωστοί μόνο 23.000 με ένα ενδημισμό που φθάνει το 25% περίπου. Αντίστοιχα υπάρχουν περισσότερα από 5.500 είδη φυτών από τα οποία τα ενδημικά είναι πάνω από 1.000. Τα προστατευόμενα από τη νομοθεσία είδη είναι συγκριτικά λίγα: περί τα 900 είδη φυτών και 700 είδη ζώων. Τα θαλάσσια είδη που έχουν καταγραφεί ξεπερνούν τις 3.500. Στη διαδικασία καταγραφής βρίσκονται αρκετές ενδημικές ποικιλίες φυτών, πολλά είδη αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών όπως και ένας αξιόλογος αριθμός αγροτικών και οικόσιτων ζώων. Για τους υπόλοιπους οργανισμούς (μύκητες, μικροοργανισμούς κ.λπ.) δεν υπάρχουν αξιόπιστα στοιχεία πέραν του ότι οι ενδείξεις δηλώνουν ότι υπάρχει τεράστια ποικιλία. Οι **οικότοποι** της Ελλάδας, αποτέλεσμα του έντονου γεωγραφικού διαμελισμού και των σχετικά ήπιων ανθρώπινων δραστηριοτήτων, παρουσιάζουν επίσης μεγάλη ποικιλία με σημαντικότερους αυτούς των φρυγανικών, των μακί, των παράκτιων, των θαλάσσιων και των δασικών. Από το πλήθος των οικοτόπων των ζώων και των φυτών, 85 τύποι οικοτόπων, 182 είδη ζώων και 58 είδη φυτών είναι Κοινοτικού ενδιαφέροντος. Οι **υγρότοποι** αν και έχει μειωθεί ο αριθμός τους λόγω των αποξηράνσεων κατά τον τελευταίο αιώνα εν τούτοις είναι ιδιαίτερος πλούσιοι. Οι σπουδαιότεροι 11 έχουν ενταχθεί στη συνθήκη RAMSAR και προστατεύονται ενώ μεγάλος αριθμός έχει ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000.

Στον τομέα της **in situ διατήρησης** στην Ελλάδα έχει προχωρήσει στην ίδρυση 10

Εθνικών Δρυμών και 2 θαλασσίων Πάρκων, ενώ έχουν ενταχθεί ως προστατευόμενα σε διάφορες σχετικές κατηγορίες 510.000 εκτάρια. Επιπλέον 438 περιοχές έχουν ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000 και είναι προστατευόμενες. Αυτές αποτελούν μεγάλο τμήμα της ελληνικής επικράτειας που φθάνει στο 23% του εδάφους, αρκετά πιο πάνω από τον κοινοτικό μέσο όρο. Σε καμία άλλη μεσογειακή χώρα, και πολύ περισσότερο σε καμία άλλη ευρωπαϊκή χώρα, δεν έχει διατηρηθεί μια τόσο μεγάλη βιοποικιλότητα, η οποία να βρίσκεται τόσο κοντά στις φυσικές συνθήκες.

Η ανησυχία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Ευρώπη διαθέτει μια πλούσια και πολύμορφη βιοποικιλότητα, η οποία υφίσταται την πίεση μιας σειράς παραγόντων όπως η αύξηση του πληθυσμού, οι βιομηχανικές τεχνολογίες και μεταφορές, σε συνδυασμό με την εντατική εκμετάλλευση των φυσικών πόρων από τη βιομηχανία, τη γεωργία και την αλιεία. Ο ορατός κίνδυνος εξαφάνισης πολλών ειδών και αλλοίωσης της σύνθεσης και υποβάθμισης των οικοσυστημάτων με συνέπεια τη μείωση έως και απώλεια της βιοποικιλότητας σε παγκόσμιο επίπεδο οδήγησαν στη διακήρυξη της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών στο Ρίο ντε Τζανέιρο της Βραζιλίας το 1992 «για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας». Τότε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέδωσε την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ για την προστασία ορισμένων φυσικών τύπων οικοτόπων (habitats) κοινοτικού ενδιαφέροντος, όσο και ορισμένων ειδών ζώων και φυτών. Βασικό μέσο για την επίτευξη αυτού του στόχου αποτελεί η δημιουργία του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών γνωστού ως «Natura 2000». Το δίκτυο αυτό αποτελεί την σπονδυλική στήλη, όχι μόνο για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, αλλά και της γενικότερης προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. Μέχρι σήμερα το δίκτυο καλύπτει 26.000 προστατευόμενες περιοχές με

“ Κοίτα βαθιά, βαθιά μέσα στη φύση και όλα γίνονται πιο κατανοητά ”

Albert Einstein

συνολική έκταση 850.000 km², περίπου το 20% της εδαφικής επικράτειας της ΕΕ.

Στη στρατηγική του 2001 για τη βιώσιμη ανάπτυξη, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο Γκέτεμπουργκ, έθεσε ένα σημαντικό στόχο: την ανακοπή της φθίνουσας πορείας της βιοποικιλότητας και την αποκατάσταση μέχρι το 2010 των οικοτόπων και των φυσικών συστημάτων. Έτσι τον επόμενο χρόνο, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ χωριστά, υπέγραψαν τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιολογική Ποικιλότητα (CBD) η οποία στοχεύει α. στην ενίσχυση της προστασίας της βιοποικιλότητας β. στην αειφόρο χρήση των συστατικών στοιχείων της βιοποικιλότητας και γ. στη δίκαιη και ισοτιμη κατανομή των ωφελειών που προκύπτουν από τη χρήση των γενετικών πόρων. Στις 22 Μαΐου 2006 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεσπίζει ένα πρόγραμμα δράσης με στόχους που περιλαμβάνουν την ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας και μέτρα που θα επιτρέψουν την επίτευξη των στόχων έως το 2010 [COM(2006) 216 τελικό]. Η πρώτη πανευρωπαϊκή αποτίμηση της κατάστασης που κατέθεσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Φεβρουάριος 2009), δυστυχώς έδειχνε ότι η Ευρώπη οδεύει προς αποτυχία σε ότι αφορά την περίφημη ανάσχεση. Η ανεπάρκεια της χρηματοδότησης της ΕΕ για την προστασία της βιοποικιλότητας θεωρήθηκε από την WWF ως η βασικότερη αιτία απόκλισης του στόχου. Από τα 368 δισεκατομμύρια ευρώ του κοινοτικού προϋπολογισμού (2007-2013) που προορίζονται για τη «βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων» μόνο το 0,47% δηλαδή 4,1 δισεκατομμύρια ευρώ προορίζονται ειδικά για τη βιοποικιλότητα (μέσω των προγραμμάτων LIFE και Natura 2000) την ίδια ώρα που το 30% του προϋπολογισμού οδηγείται στις δαπάνες στήριξης των αγροτών

δηλαδή τα 286 δισεκατομμύρια ευρώ.

Το συμπέρασμα που προέκυψε από το συνέδριο της Αθήνας (Απρίλιος 2009) με θέμα «προστασία της βιοποικιλότητας πέρα από το 2010» σχετικά με το μέλλον της ευρωπαϊκής πολιτικής για τη βιοποικιλότητα, επιβεβαιώνει ότι παρά τη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί με τη συγκρότηση του δικτύου Natura 2000, πληθαίνουν οι ενδείξεις ότι συνεχίζεται η φθίνουσα πορεία των οικοσυστημάτων και των ειδών. Η ΕΕ για να επιτύχει το στόχο της, που είναι η αναχαίτιση της απώλειας της βιοποικιλότητας, καθίσταται αναγκαίο να συνεκτιμηθεί η πραγματική αξία της βιοποικιλότητας κατά τη διαδικασία πολιτικών και οικονομικών αποφάσεων.

Το 2010 αποτελεί έτος ορόσημο για τη βιοποικιλότητα τόσο στην ΕΕ όσο και διεθνώς. Είναι η καταληκτική ημερομηνία που έχει οριστεί για την ανάσχεση της βιοποικιλότητας. Ταυτόχρονα είναι και το Διεθνές Έτος Βιοποικιλότητας στη διάρκεια του οποίου θα πραγματοποιηθεί η 10^η Συνδιάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τη βιοποικιλότητα. Ωστόσο, η ανεπάρκεια χρηματοδότησης και μηχανισμών για την εκμετάλλευση των ευκαιριών δεν αφήνει περιθώρια αισιοδοξίας για αποκομιδή καρπών.

Βιβλιογραφία

1. <http://www.biodiv.org/welcome.aspx>
2. <http://www.ec.europa.eu/research/leaffets/biodiversity>
3. <http://kpe-kastor.kas.sch.gr/istoselida-biodiversity>
4. <http://www.greenpage.gr/biopoikilothta-3.htm>
5. <http://www.conservation.org/>
6. <http://www.unesco.org/mab>
<http://www.unep.org/>
<http://www.iucn.org/>
7. Ελληνικό κέντρο βιοτόπων-Υγροτόπων-Μουσείο Γουλιανδρή Φυσικής Ιστορίας (2009).
8. Βιοποικιλότητα - οι προκλήσεις για την Ελλάδα (2009).

του Ν. Μ. Χιωτίνη*

Πολυπαιγμός Περί της Αισθητικής Σκέψεις 250 χρόνια από την εμφάνισή της

Ο όρος «Αισθητική» επινοήθηκε και χρησιμοποιήθηκε από το θεολόγο και φιλόσοφο Alexander Gottlieb Baumgarten το 1750: ονόμασε Aesthetica μία σειρά μαθημάτων του στο πανεπιστήμιο της Φρανκφούρτης όπου δίδασκε, για την «ενοποίηση σε συστηματική επιστήμη των κανόνων του κάλλους» όπως έλεγε ο ίδιος, με κυριότερη την υποστήριξη της άποψης πως το «κάλλος» έχει γνωστική διάσταση ή αλλιώς πως το «κάλλος» είναι η αισθητή μορφή της Αλήθειας. Στο έργο του Baumgarten η ποιητική, η φιλοσοφία του κάλλους και η θεωρία των αισθήσεων ενοποιούνται σε ένα συγκροτημένο μόρφωμα το οποίο θεμελιώνεται στην ιδιομορφία και στην αυτονομία της αισθητηριακής γνώσης.

Έτσι λοιπόν η «Αισθητική», ή η «**φιλοσοφική ποιητική**» όπως την ονόμαζε πολλές φορές ο Baumgarten, φαίνεται πως, τουλάχιστον αρχικώς, επιδιώκει να συνταυτίσει την **τέχνη**, το **κάλλος** και τις **αισθήσεις**. Η νέα αυτή επιστήμη έγινε σχεδόν αμέσως αποδεκτή από τους φιλοσόφους της εποχής και κατοχυρώθηκε ως ένας εκ των κύριων κλάδων της φιλοσοφίας

και τούτο γιατί την εποχή εκείνη η ανθρωπότητα είχε ήδη εισέλθει σε μία άνευ ιστορικού προηγούμενου απώλεια φιλοσοφικής της θεμελίωσης, σε ένα οντολογικό θα λέγαμε κενό, με χαρακτηριστική συνέπεια την σύγχυση της Τέχνης, σύγχυση που την κατατρώει έως σήμερα. Δυστυχώς οι φιλόσοφοι της εποχής εκείνης - ίσως για να την προστατεύσουν, αλλά μάλλον βοήθησαν στην περαιτέρω σύγχυση εννοιών και στόχων της - πρωτοστάτησαν, συνέπραξαν ή εν πάσει περιπτώσει προθύμως επικύρωσαν και προσεχώρησαν, σε μία ιστορικά λανθασμένη θεώρηση του τρόπου και του ρόλου ύπαρξης κάποιων μέχρι τότε δραστηριοτήτων του ανθρώπου που εφεξής αυθαιρέτως ονόμασαν **τέχνη**, στα πλαίσια ενός ιστορικά πρωτόγνωρου και αυθαίρετου διαχωρισμού τέχνης και τεχνικής, τέχνης και γνώσης, τέχνης και επιστήμης. Συζητήσεις επί συζητήσεων περί «**τέχνης**» και περί «**ωραίου**» άρχισαν, φημισμένοι φιλόσοφοι μετά τον Baumgarten ξαναπήραν τα θέματά του και όχι μόνο δεν τα έλυσαν αλλά μάλλον τα περιέπλεξαν ακόμη περισσότερο - αναφέρομαι στον Kant και στις περί «ωραίου» ορισμούς του.

*Ο κ. Ν. Χιωτίνης είναι καθηγητής, Διευθυντής της Σχολής Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών

Το δε κυριότερο είναι πως οι «καλλιτέχνες» - όρος που πρωτομπήκε στα λεξικά τον 18^ο αιώνα, σταδιακά φαίνεται πως καθόλου δεν ελάμβαναν υπόψη τους τις απόψεις των φιλοσόφων και των «αισθητικών» που σχεδόν αυτάρεσκα εδούλευαν ερήμην των πάντων, «καλλιτεχνών» και κοινού. Οι ιστορικοί, οι λοιποί θεωρητικοί και οι δρώντες «καλλιτέχνες», φαίνεται έκτοτε να αγνοούν, πως η αποκαλούμενη «τέχνη», δηλαδή αυτό που εφεξής απεκλήθη έτσι - η μουσική, η γλυπτική, η ζωγραφική, η αρχιτεκτονική, η λογοτεχνία, κ.λπ.- αποτύπωνε πάντα την προσπάθεια της κάθε εποχής να επεκτείνει την εμβέλεια του Ανθρώπου φέρνοντάς τον σε συνδιαλλαγή με αυτό που κάθε φορά θεωρείτο Κοσμική και Ιστορική πραγματικότητα ή Αλήθεια. Αποτύπωνε με άλλα λόγια τον Πολιτισμό, του οποίου υπήρξε ταυτοχρόνως καθοριστικό δομικό στοιχείο (ο δε Πολιτισμός είναι πρωτίστως νοηματοδότηση ζωής και θέσπιση προτεραιοτήτων που προκύπτουν από τον τρόπο θεώρησης του Κόσμου, της Ιστορίας και της ανθρώπινης ύπαρξης, από την καθολικώς αποδεκτή με άλλα λόγια νοηματοδότηση της πραγματικότητας). Μία προσεκτική εξέταση της ιστορίας μας διαβεβαιώνει πως αυτή η Τέχνη υπήρξε κατ' αρχήν και κατ' εξοχήν δια-Κοσμική πράξη με την πυθαγορειανή έννοια του όρου, που συνδεόταν με την αρμονική διάταξη του Κόσμου ή Σύμπαντος, υπήρξε καθοριστική εικόνα της αέναης γενετικής της Ιστορίας πλανώμενης και περιπλανώμενης, όπως θα 'λεγε ο Αξελός, αναζήτησης του νοήματος, αν όχι και της προϋπόθεσης, του ίδιου του βίου των ανθρώπων. Ο Αξελός μάλιστα χαρακτηρίζει ευστόχως την Τέχνη «συνιστώσα του Κόσμου και βασικό συμμετοχο στο μεγάλο Παιχνίδι του Κόσμου». Υπήρξε πράγματι πάντοτε η Τέχνη η Εικόνα της Κοσμικής παρουσίας του Ανθρώπου, υπήρξε πάντοτε ένα από τα κύρια μέσα του στην ζωτική γι' αυτόν αναζήτηση υπαρξιακής ταυτότητας, στην ζωτική γι' αυτόν αναζήτηση επέκτασης

της χωρικής και χρονικής του εμβελείας, στην ζωτική γι' αυτόν αναζήτηση Κοσμικής και Ιστορικής υπόστασης. Αλλά όχι μόνον αυτή: Η φιλοσοφία, η πολιτική, τα μαθηματικά και ότι άλλο αποκαλούμε σήμερα επιστήμη, αυτήν την ιδέα είχαν ως κεντρικό σημείο αναφοράς τους.

Η Τέχνη της προϊστορίας έθετε τον Άνθρωπο σε συνδιαλλαγή με τον τότε Κόσμο (του), που υπήρξε κατ' αρχήν η χασοκή, η άνευ διευθύνσεων και προσανατολισμού πραγματικότητα, στην συνέχεια η αποτύπωση του άπειρου κόσμου των άστρων. **Η Τέχνη της Αιγύπτου** ενέτασε

Ο δε Πολιτισμός είναι πρωτίστως νοηματοδότηση ζωής και θέσπιση προτεραιοτήτων που προκύπτουν από τον τρόπο θεώρησης του Κόσμου, της Ιστορίας και της ανθρώπινης ύπαρξης.

τον Άνθρωπο και τον γήινο χώρο και χρόνο του, στον προαιώνιο και σταθερό Χώρο και Χρόνο, στον Κόσμο όπως αυτός τότε του φανερωνόταν ή γινόταν αντιληπτός, μιμούμενη και εντασσόμενη στους προαιώνιους και σταθερούς νόμους του Κόσμου αυτού, νόμους που πάσχιζε ο άνθρωπος να καταγράψει. **Η Ελληνική Τέχνη** είχε ως αποστολή την άρθρωση του Ανθρώπου με τον τότε μυθικό ανθρωποκεντρικό Κόσμο, όπως αυτός ερμηνευόταν από τους μύθους και τους φιλοσόφους. **Η Τέχνη της άπω Ανατολής** έφερε τον Άνθρωπο σε συνδιαλλαγή με την κοσμική πραγματικότητα όπως αυτή συνελήφθη από τους μεγάλους μύστες, μυώντας τον στο χορό του κενού και του απείρου, όπως εξηγούσε

ο Malraux. Η Τέχνη της Χριστιανικής Ανατολής συμμετείχε στην άρθρωσή του με τον Προσωπικό Θεϊκό Κόσμο, καθόσον αυτό αποτελούσε σαφώς πρώτη και ζωτική προτεραιότητα του βίου του. Η ιστορία δείχνει μάλιστα πως αυτή η ανάγκη του Ανθρώπου υπήρξε γι' αυτόν βασική, αν όχι η βασικότερη προτεραιότητα ή και προϋπόθεση του ίδιου του βίου, θεμελιώδης της ίδιας της ανθρωπίνης φύσης του ανάγκη, ανάγκη να θεωρεί τον εαυτό του εντός ενός προϋπάρχοντος Όλου, εντός ενός Κόσμου και μιας Ιστορίας απ' όπου αντλεί ρόλο και λόγο προσωπικής υπάρξεως. Ο Άνθρωπος προσπαθούσε πάντοτε να έρθει σε επικοινωνία ή συνδιαλλαγή προς τον προαιώνιο και παντοτινό Χώρο και Χρόνο, ή την προαιώνιο υπερ-χρονική και υπερ-χωρική ή α-χρονική και α-χωρική πραγματικότητα, την Εκπορεύουσα Αρχή του Παντός, ή ότι άλλο αυτός ο Κόσμος σήμαινε κάθε φορά γι' αυτόν. Επίσης Κοσμική, με διαφορετική βεβαίως αποστολή, υπήρξε και η Τέχνη του λεγόμενου μεσαίωνα, ενώ ούτε η λεγόμενη Αναγέννηση άλλαξε την φύση της: εξακολουθούσε να είναι η Τέχνη «τρόπος γνώσης του Σύμπαντος». Η υιοθέτηση της αριστοτελικής «μίμησης», δηλαδή της μίμησης της Φύσης, αυτό υποδήλωνε.

Από την εποχή όμως αυτή αρχίζει η μεγάλη σύγχυση. Ο γεωκεντρικός Κόσμος των Ελλήνων και ο ανθρωποκεντρικός Κόσμος του μεσαίωνα, αντικαταστάθηκαν σταδιακά μ' έναν Κόσμο αποκεντρωμένο και ατελείωτο, που θα γίνει χώρος γεωμετροποιημένος, άπειρος και του οποίου όλα τα συστατικά, ακόμα και τα έσχατα τοποθετημένα, βρίσκονται όλα στο ίδιο οντολογικό επίπεδο, και τελικώς μηχανικός, όταν η Κοσμολογία γίνει φυσική θεωρία με τον θρίαμβο του Νεύτωνα. Αυτά είχαν ως συνέπεια την απόρριψη από την επιστημονική Σκέψη κάθε θεώρησης βασισμένης σε έννοιες αξίας, τελειότητας και αρμονίας και όπως μας εξηγεί ο Koyre, «καταλήγουν στην πλήρη απόρριψη των αξιών του Είναι και στο οριστικό διαζύγιο μεταξύ

του Κόσμου των Αξιών και του Κόσμου των πραγματικών Γεγονότων, ...ο Άνθρωπος έχασε την θέση του στον Κόσμο, ή καλλίτερα έχασε τον ίδιο τον Κόσμο που υπήρξε το πλαίσιο της ύπαρξής του και που ήταν το αντικείμενο της γνώσης του».

Ενώ θα περίμενε κανείς να συμβεί και τώρα αυτό που συνέβαινε πάντα, δηλ. οι νέες ιδέες, που απέρριψαν τα παλαιά πλαίσια Σκέψης - υπαρξιακά πεδία αναφοράς της ανθρωπότητας, να δημιουργήσουν μία νέα Σκέψη - πεδίο αναφοράς, που θα εκφραζόταν μέσα από μία νέα Τέχνη, η μεν ανθρωπότητα οδηγήθηκε σε μία κατάσταση ουσιαστικής έλλειψης τέτοιων ιδεών ή προσδοκιών, η δε Τέχνη, ως συνέπεια αυτού, σε κρίση και σε μάταιη πλέον αναζήτηση στόχων και περιεχομένου: έχασε τον μεγάλο της συλλογικό στόχο, το Κοινό και το Κύριο για το οποίομίλαγε ο Σολωμός¹, γιατί η νέα αντίληψη περί πραγματικότητας και περί Κόσμου, καταδήλως δεν μπόρεσε να προσφέρει κάποια ανώτερη αλήθεια, απ' την οποίαν να απορρέει κάποιο σύστημα αξιών προς τις οποίες θα αναφέρεται και θα στοχεύει ο Άνθρωπος, δεν μπόρεσε να του προσφέρει υπαρξιακή ταυτότητα και σιγουριά, αλλά τον έσυρε σε μία πρωτόγνωρη ιδεολογική σύγχυση, μέσα σ' έναν κυκεώνα ιδεών παλαιών και νέων. Γι αυτό και η προταθείσα «αισθητική» βρήκε πρόσφορο έδαφος (απέλιπιδων) συζητήσεων. Γι αυτήν την περίοδο οπισθοχώρησης των παλαιών οντολογιών, δηλαδή φιλοσοφικών θεμελιώσεων των κοινωνιών - που σήμερα ανιστόρητα χαρακτηρίζουμε με την σημερινή ολωσδιόλου διαφορετικής εννοίας όρο «θρησκείες», - ο Καστοριάδης κάνει λόγο για πρώτη απογοήτευση του κόσμου, για οντολογικό κενό της ανθρωπότητας θα λέγαμε εμείς.

Δια της επινοήσεως της «αισθητικής» έγινε προσπάθεια επίκλησης παλαιών νοημάτων και αξιών: η νέα αυτή επιστήμη προσπάθησε να δώσει προεκτάσεις στην αισθητηριακή γνώση ως ερχόμενη σε συνδιαλλαγή με την ίδια την

Αλήθεια του Κόσμου. Το μέλλον όμως αυτής της «αισθητικής» δεν στάθηκε λαμπρό: ο όρος χρησιμοποιείται πλέον με χίλιες δύο έννοιες, σε κάθε όμως περίπτωση μακράν των οραματισμών των τόσο του εισηγητού του Baumgarten όσο και των μετέπειτα ασχοληθέντων με το θέμα αυτό,

Η νέα αυτή επιστήμη

(η Αισθητική) προσπάθησε

να δώσει προεκτάσεις

στην αισθητηριακή γνώση

ως ερχόμενη σε συνδιαλλαγή

με την ίδια την Αλήθεια του Κόσμου.

Καντ, Χάιντεγγερ, Νίτσε κ.λπ. Απόλυτα φυσικό γιατί τα οράματα αυτά προϋπέθεταν οντολογικά πεδία αναφοράς σαν αυτά που προσέδιδαν στην ανθρώπινη ύπαρξη Ιστορική και Κοσμική διάσταση, ενώ σήμερα η ανθρωπότητα φαίνεται να έχει αποστερηθεί τέτοιας εμβλείας.

Στις νέες κοινωνίες διαπιστώνουμε λοιπόν την ως εκ τούτου αναμενόμενη υποβάθμιση της Τέχνης, έως περιορισμού της στο κοινωνικό περιθώριο, σε σχέση με την επιστημονική και τεχνική πρακτική, που διαχωρίστηκαν έκτοτε σαφώς από αυτήν². Οι προσπάθειες παρά αυτά των «καλλιτεχνών» - που έτσι ονομάστηκαν έκτοτε *de jure* - υπήρξαν φιλότιμες, αλλά απέλπιδες. Η δυτική «επίσημη» Τέχνη των νεωτερικών χρόνων - δηλαδή αυτή που τα εγχειρίδια των ιστορικών θεωρούν σαν ιστορία τέχνης - προσπάθησε να κατακτήσει ή να φέρει τον άνθρωπο σε συνδιαλλαγή με τον νέο νευτώνιο Κόσμο, θεωρώντας πως αυτή υπήρξε η φιλοσοφική θεμελίωση της νεωτερικής εποχής, καθόσον είχε γίνει αποδεκτή ακόμα και

από τους φιλοσόφους. Αυτό στην αρχιτεκτονική φαίνεται εντονότερα, δεξ «επαναστατική» αρχιτεκτονική του 18^{ου} αιώνας, Boullée, Ledoux, Vaudoyer, Durand, την αρχιτεκτονική των μηχανικών του 19^{ου} Paxton, Eiffel, κ.λπ., αλλά η νέα Σκέψη ή Κοσμοεικόνα ενυπάρχει και στην λεγόμενη «νεοκλασική» αρχιτεκτονική του 19^{ου} αιώνας και στον εκλεκτικισμό - που εμμένουν σε σχήματα και μόνον του παρελθόνος - όπως σαφώς ενυπάρχει και στις άλλες μορφές της Τέχνης, μουσική, θέατρο, λογοτεχνία. Στον 20^ο αιώνα η Τέχνη ομοίως εντάσσεται και προωθεί τις νέες κοσμοεικόνες ή οντολογίες, που αντικαθιστούν σταδιακά αυτήν της νευτώνιας Φυσικής και κατ' αρχήν το χωροχρονικό συνεχές του Einstein: Art Nouveau και Gaudi στην αρχή, στη συνέχεια Κυβισμός, Μοντέρνο κίνημα, Φουτουριστές, Clee, Kadinsky, Mondrian, De Stijl, Le Corbusier Van de Rohe, Wright, Yves Klein αργότερα, κ.λπ. Η στη συνέχεια εξέλιξη της Φυσικής, της μόνης δηλαδή εναπομείνας οντολογίας, ακολουθείται επίσης από την εξέλιξη της Τέχνης. Από την παρανοϊκοκριτική του Dalí έως την σύγχρονη μεταδομιστική θεώρηση της πραγματικότητας του Paul Celan, του Eisenman, του Derrida και του Tsumi, που τείνει να γίνει κεντρικό πεδίο ερεύνης των περισσοτέρων πανεπιστημιακών σχολών, ο νέος κβαντικός Κόσμος ακολουθείται ή και προβλέπεται. Αμφισβητείται πλέον ανοικτά ο απόλυτος χώρος και χρόνος της νευτώνιας κοσμοεικόνας του 19^{ου} αιώνας, κάθε μέχρι τώρα δογματικώς παραδεκτή έννοια περί πραγματικότητας ή Αλήθειας και κάθε προσπάθεια σύλληψής της με τους μέχρι τώρα τρόπους. Αμφισβητούνται το εδώ και το εκεί, το πάνω και το κάτω, το μπρός και το πίσω, το μέσα και το έξω καθώς και η παλαιά κραταιά σημειωτική που επέμενε πως τα αντικείμενα είναι φορείς νοημάτων σε αμφιμονοσήμαντη σχέση τους μ' αυτά. Αμφισβητείται το ίδιο τελικώς το νόημα, με τον τρόπο που μέχρι τώρα το διαβάζαμε, αμφισβητείται η μέχρι

τώρα γραμμική χρονική συνέχεια ή διαδοχή, η ίδια τελικώς ανάγνωση ή θεώρηση της Ιστορίας. Η πραγματικότητα ή η Αλήθεια δεν αναζητώνται πλέον σε ένα είναι ή μη-είναι, αλλά σε μία διαδικασία ή σχέση, αναζητάται μία «νέα Φύση σε μία κατάσταση μη-Φυσική» (λόγια του Eisenman). Τα ερωτήματα αυτά και τα εξ αυτών έργα - ή «προτασιακά συστήματα στην πραγματικότητα», όπως θάλεγε ο Wittgenstein - είναι ίσως ακόμα αδόκιμα ή πρωτόλεια, αλλά απολύτως μέσα στα πλαίσια της εξέλιξης αυτής της νεωτερικής οντολογίας.

Η πορεία της δυτικής Τέχνης δείχνει λοιπόν πως πράγματι οι λειτουργοί της προσπάθησαν να συνεχίσουν με την εποχή τους, ακολουθώντας και προωθώντας αυτό που κάθε φορά φαινόταν να είναι η φιλοσοφική θεμελίωσή της, το

**Η πορεία της δυτικής Τέχνης
δείχνει πως οι λειτουργοί
της προσπάθησαν να συνεχίσουν
με την εποχή τους, ακολουθώντας
και προωθώντας το υπαρξιακό
πεδίο αναφοράς της.**

υπαρξιακό πεδίο αναφοράς της. Εδώ όμως βρίσκεται και η μεγάλη παρεξήγηση. Τη σταδιακή οπισθοχώρηση των παλαιών οντολογιών και το προκύψαν οντολογικό κενό δεν μπόρεσαν να καλύψουν, όπως είπαμε, μήτε η νευτώνια εκδοχή και η εξ αυτής δαρβίνεια αντίληψη περί Ανθρώπου - που επιχειρηματολόγησε για την πλήρη αποστέρωση κάθε βαθύτερου νοήματος και ιστορικής διάστασης του ανθρώπινου βίου-μήτε η αϊνσταϊνική και η κβαντική εκδοχή. Τα δυτικά «καλλιτεχνικά» κινήματα του 20^{ου} αιώνας

έτσι λοιπόν μοιραίως απέτυχαν. Απέτυχαν να επικοινωνήσουν με το κοινό τους, απέτυχαν να ενσαρκώσουν συλλογικούς στόχους και αρχές, απέτυχαν να συμμετάσχουν στην νοηματοδότηση του ανθρώπινου βίου, στην ανάγκη να βρεί η ανθρωπότητα υπαρξιακό πεδίο αναφοράς της, όπως άλλωστε σαφώς και ευθαρσώς διακήρυτταν οι αρχιτέκτονες και οι υπόλοιποι δημιουργοί και που περιέργως αυτές τους οι διακηρύξεις σχεδόν αγνοούνται από τους ιστορικούς. Υπήρξε κατάδηλη η αναντιστοιχία μεταξύ του φιλοσοφικού τους περιεχομένου³ και των πραγματικών πεδίων αναφοράς του πνεύματος και της ψυχής των ανθρώπων ή αν θέλετε του συλλογικού ασυνειδήτου, όπως θάλεγε ο Yung.

Πρέπει να πούμε πως αυτή η αποτυχία κάποια στιγμή συνειδητοποιήθηκε από μία σημαντική μερίδα αρχιτεκτόνων - γιατί προφανώς το πρόβλημα εδώ εμφανιζόταν επιτακτικότερο. Φαίνεται πως κατανόησαν τους λόγους για τους οποίους τη στιγμή που οι μοντέρνοι θαμπωμένοι από τη νέα Φυσική και τις νέες πλεκτομηχανές που άνοιγαν γρήγορα κουμπότρυπες, διακήρυτταν την πίστη τους στη νέα αντιστορική και κατ' ουσίαν αντικοινωνική Κοσμοθεωρία και την αποτύπωναν στα κτήριά τους, μη διερωτώμενοι τίνος είναι τελικώς αυτή η νέα Πίστη, οι λαοί αναζητούσαν σχήματα και μνήμες του παρελθόντος. Ο Σοβιετικός λαός π.χ. επιζητούσε κτήρια νεοκλασικά, όπως απέδειξε έρευνα του Κόμματος και τέτοια κτήρια του προσέφερε ο Στάλιν ο λαός δεν μπορούσε να θεωρήσει εαυτόν έξω από την Ιστορία - και αν δεν είχε τέτοια, προσπαθούσε να εφεύρει ή να δανειστεί - και τούτο για να μπορέσει να υπάρξει. Η άρνηση της Ιστορίας - χαρακτηριστικός ο εξοβελισμός της από τη **σχολή του Bauhaus** - δεν έγινε ποτέ αποδεκτή και άρα οι πιστοί στην νέα επίσημη Κοσμοθεωρία αρχιτέκτονες δούλευαν ερήμην του κοινού τους. Μια σημαντική έτσι μερίδα αρχιτεκτόνων

και λοιπών «καλλιτεχνών» που ονομάστηκαν **μεταμοντέρνοι**, στράφηκαν - κυρίως μετά τον Πόλεμο - προς την αναζήτηση αυτού που ο Schulz αποκαλεί *Genius Loci*⁴, επικαλέσθηκαν την Παράδοση του κάθε τόπου, επικαλέσθηκαν την Ιστορία. Την παρουσία της Ιστορίας επικαλείται ο Portoghesi, «μεταμοντέρνο σημαίνει επιστροφή στην Παράδοση», «μεταμοντέρνα αρχιτεκτονική είναι η αναβίωση της παραδοσιακής μορφής ή της τοπικής μορφής στην κατασκευή» μας εξηγεί ο Jenks. Ο στόχος σαφής: επικοινωνία με το κοινό τους που αναζητά **υπαρξιακή ταυτότητα**, μέσα στο οντολογικό κενό που πάσχιζε ανεπιτυχώς η νεωτερική διάνοηση να το εγκλωβίσει. Όμως αυτός ο μεταμοντερνισμός γρήγορα χάθηκε σε «παρωδίες της ιστορίας», όπως ευστόχως έχει παρατηρήσει ο Λάββας⁵. Αυτό ήταν άλλωστε αναπόφευκτο: αναζητήθηκαν σχήματα ενός παρελθόντος που δεν είχαν κανένα έρεισμα στους ανυποψίαστους μ' αυτό το παρελθόν λαούς, λαούς φερόμενους από μια διάνοηση που συμπεριφέρθηκε και εξακολουθεί να συμπεριφέρεται συμπλεγματικώς προς αυτό το παρελθόν, προς την ίδια τελικώς την Ιστορία⁶. Μοιραία κατάληξη λοιπόν η κατά τα φαινόμενα πλήρης απαξίωσή της: κανείς πλέον σήμερα δεν τολμά να μιλήσει καν γι' αυτήν, εκτός από το να

αναγγείλει το τέλος της - προαναγγελέν ήδη από το Hegel.

Μπορούμε να μιλήσουμε για μέλλον της «αισθητικής», ή τουλάχιστον επαναφοράς των οραματισμών των εισηγητών της; Ναι, αν μία νέα φιλοσοφική θεμελίωση που θα επαναπροσδώσει στον Άνθρωπο Κοσμική

Μπορούμε να μιλήσουμε για

μέλλον της «αισθητικής», ή

τουλάχιστον επαναφοράς των

οραματισμών των εισηγητών της;

και Ιστορική υπόσταση, αντικαταστήσει το οντολογικό κενό στο οποίο φαίνεται να έχει περιπέσει σήμερα η ανθρωπότητα. Μα ίσως τότε να μην έχει κανένα νόημα να υπάρχει αυτή η «αισθητική» ως ανεξάρτητη επιστήμη, ούτε βεβαίως και ως χρησιμοποιούμενος όρος, όπως δηλαδή συνέβαινε μέχρι της εμφανίσεώς της, στις απαρχές της οντολογικής σύγχυσης ή πτώσης.

¹ όπου το Κοινό είναι ο κοινός χαρακτήρας σε τόπο και χρόνο μιάς εθνότητας και το Κύριο ο ουσιαστικός χαρακτήρας της καθολικής ενότητας-

² Ο Rodin, μιλώντας στους μαθητές του Bourdelle και Desriau είχε χαρακτηριστικώς εξομολογηθεί: «είναι μία μεγάλη αλήθεια ότι είμαστε καλοί για το τίποτα. Όταν θυμάμαι τον πατέρα μου που ήταν προιονιστής ξύλων, αναλογίζομαι: αυτός έκαμε μίαν εργασία απαραίτητη στην κοινωνία, αλλά εγώ, εμείς, τί υπηρεσίες προσφέρουμε στους ομοίους μας; είμαστε ζογκλέρ, ταχυδακτυλουργοί, είμαστε πρόσωπα χιμαιρικά που διασκεδάζουν το πλήθος στις πλατείες των πανηγυριών, και ο κόσμος μπορεί πολύ καλά να κάνει και χωρίς εμάς...».

³ έχει ευστόχως ειπωθεί πως η σχέση τέχνης και φιλοσοφίας είναι η ίδια με αυτή του κρασιού και της αμπέλου

⁴ αυτήν την στροφή εμείς την αποκαλούμε πέρασμα από το τοπίο στον Τόπο

⁵ Γ. Λάββας, «19^{ος} - 20^{ος} αιώνας», Univesity Studio Press, Θεσσαλονίκη 1986

⁶ ενδεικτικώς αναφέρουμε τον τρόπο με τον οποίον η Δύση βλέπει - και ονομάτισε έτσι - τον «μεσαίωνα»

του Κ. Παπασταμούλη*

Τι είναι τέχνη

Το ερώτημα τι είναι τέχνη, είναι τόσο παλιό, μα και επίκαιρο σήμερα, μιας και όλοι οι άνθρωποι σε όλες τις εποχές, το έβλεπαν θαυμάζοντας τις διάφορες εκφάνσεις της τέχνης, από τις σπηλιές της αυγής του πολιτισμού έως και στα σημερινά σαλόνια της μεταμοντέρνας σύγχρονης τέχνης.

Η τέχνη γεννήθηκε από τη βασική ανάγκη του ανθρώπου να εκφρασθεί από τα πρώτα ακόμα στάδια του πολιτισμού του και να ερμηνεύσει θρησκευτικά, κοινωνικά και αισθητικά ερεθίσματα που δεχόταν.

Στη συνέχεια θα παραθέσω κάποιες σκέψεις, ρήσεις και ορισμούς που έδωσαν οι διάφοροι φιλόσοφοι και διανοητές σε διαφορετικές χρονικές περιόδους μέχρι και σήμερα.

Στο δυτικό κόσμο η τέχνη περιγράφεται ως *art*, από το λατινικό *ars* που σημαίνει διακανονίζω, διευθετώ.

Ο Πλάτωνας και ο Αριστοτέλης χαρακτήρισαν την τέχνη ως μίμηση της πραγματικότητας. Ο Πλάτων διατύπωσε τη θεωρία ότι η τέχνη είναι μίμηση μιμήσεως, γιατί η πραγματικότητα που αντιγράφει είναι αντίγραφο ενός άλλου νοητού κόσμου (Πολιτεία).

Στην ποιητική του ο Αριστοτέλης την θεωρεί ως πηγή καλού με το ρυθμό, τη συμμετρία και την αρμονία.

Ο Λάιμπλιτς θεωρεί την τέχνη και το ωραίο ως κάτι που είναι αντιληπτό όχι με τη σκέψη, αλλά με τις αισθήσεις και κατά τον Καντ είναι τόπος ή μέσον αλήθειας.

Σε κάτι που συμφώνησαν πολλοί διανοούμενοι, είναι η άποψη ότι η τέχνη είναι φτιαγμένη για όλους και δεν είναι φτιαγμένη για τους λίγους που την γνωρίζουν, δίνει νόημα στις δραστηριότητες της ζωής όλων των ανθρώπων και θα πρέπει να γίνει οργανικό τμήμα της καθημερινής ζωής.

Ο Ruskin ορίζει ότι η τέχνη είναι έκφραση της λογικής και της πειθαρχημένης χαράς που δοκιμάζει ο άνθρωπος στις μορφές και τους νόμους της δημιουργίας.

Ο Γκαίτε θεωρεί την τέχνη ως την ένωση των απαιτούμενων περιστάσεων, για να μπορέσει ο σκοπός της φύσης να πραγματοποιηθεί.

Κατά τον ιερό **Αυγουστίνο** η τέχνη εικονογραφεί τη βούληση της φύσης, εμβραθύνοντας στη φύση, εμβραθύνει στον ίδιο το Θεό και γίνεται μέτοχος της θεϊκής τάξης.

Ο Βαλερύ αναφέρει ότι η τέχνη δεν είναι η συναισθηματική και συγκινησιακή έκφραση αλλά η μορφοποίηση των πνευματικών δυνάμεων.

Κατά τον υπαρξισμό, η τέχνη θεωρείται ένας κόσμος σημείων, τα οποία την ερμηνεύουν σε μια συνοπτική στιγμή που κρύβει μέσα της κάτι από την αιωνιότητα, το νόημα και τις περιπέτειες της ανθρώπινης ύπαρξης.

Ο Αντόρνο, αντίθετα με τον Πλάτωνα, δεν θεωρεί ότι το έργο τέχνης είναι αντανάκλαση της πραγματικότητας, αλλά η ίδια η πραγματικότητα.

Ο Μπρεχτ αναφέρει ότι στην τέχνη, η επιστήμη και η φαντασία δεν είναι ασυμβίβαστοι αντίπαλοι. Ο επιστήμονας αναλύει υλικά ή γεγονότα, ο

*Ο κ. Κ. Παπασταμούλης είναι ζωγράφος και καθηγητής στη Σχολή Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών του ΤΕΙ Αθήνας.

καλλιτέχνης πρωτίστως συνθέτει και ασχολείται με τον υποκειμενικό κόσμο των εικόνων και των συναισθημάτων. Το έργο τέχνης είναι το πάγωμα μιας στιγμής, η γέφυρα ανάμεσα στην ατομική και στην καθολική εμπειρία.

Ο κάθε άνθρωπος βιώνει διαφορετικά το έργο τέχνης, σύμφωνα με τις εμπειρίες του και τα βιώματά του.

Σίγουρα δεν είναι τέχνη, μια επαγγελματική ικανότητα ή μια δεξιότητα σε εργασία του χεριού. Ο άνθρωπος μεταβιβάζει με το λόγο τις σκέψεις του, ενώ με την τέχνη τα αισθήματά του.

Κατά τον **Βάρναλη**, τέχνη είναι ανθρώπινο, κοινωνικό για την ακρίβεια δημιούργημα, με σκοπούς και δράση, που υπόκειται σε μια ακατάπαυτη εξελισσόμενη τεχνική και δέχεται κρίση αξίας ανάλογα μ' ένα ορισμένο κάθε τόσο ιδανικό του ωραίου, που αλλάζει κατά καιρούς και κατά τόπους.

Σκοπός της τέχνης δεν είναι να αναπαραστήσει

την εξωτερική εμφάνιση των πραγμάτων, αλλά την εσωτερική τους σημασία.

Κλείνοντας αυτή τη μικρή αναφορά στο τι είναι τέχνη, θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθώ και στον **Τολστόι** ο οποίος έγραφε, «η αληθινή τέχνη δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να είναι εγκεφαλική ή επιτηδευμένη, οφείλει να είναι προσιτή και κατανοητή σε όλους τους ανθρώπους και να τους επηρεάζει ψυχικά».

Όπως προκύπτει ένας και ακριβής ορισμός δεν μπορεί να υπάρχει για την τέχνη και μπορούμε να πούμε, ότι τέχνη είναι οτιδήποτε δεν εξυπηρετεί άμεσα την αναπαραγωγή ή την επιβίωση του ανθρώπου.

Τέχνη είναι η λέξη που δεν επιδέχεται ορισμό, γιατί η ίδια η γλώσσα δεν επαρκεί να εκφράσει αυτό που εννοούμε τέχνη.

Προσωπικά ως ζωγράφος θεωρώ ότι τέχνη είναι... η τέχνη.

Στη σελίδα 115 παρατίθενται περισσότερα δείγματα μελετών σπουδαστών του εργαστηρίου μου στο ΤΕΙ, που εύγλωττα καταθέτουν την άποψή τους.

Α. Κατσιάρα

του Σ. Γ. Φραγκόπουλου*

Η θεμελίωση της Χημείας μέρος Α'

Ενώ οι προβληματισμοί της Μηχανικής, της Αστρονομίας και της Φυσικής των αρχών του 17^{ου} αιώνα φαίνονται οικείοι στο σημερινό μελετητή, παρότι οι προσπάθειες και οι ιδέες εκείνης της εποχής για την επίλυσή τους απέχουν κατά πολύ από τις σημερινές γνώσεις μας, η Χημεία της ίδιας εποχής δεν φαίνεται να σχετίζεται με αυτό που ονομάζουμε Χημεία στις αρχές του 21^{ου} αιώνα.

Πρόδρομοι της σημερινής Χημείας ήταν αναμφισβήτητα οι ιατρο-χημικοί του 16^{ου} αιώνα, οι οποίοι ακολουθούσαν την άποψη του λεγόμενου **Παράκελσου** (*Paracelsus, πραγματικό όνομα Theophrastus Phillippus Aureolus Bombastus von Hohenheim, 1493-1541*) για την αξία των χημικών θεραπειών των ασθενειών. Κύριος στόχος των εργασιών τους ήταν η παρασκευή φαρμάκων. Επειδή είχε όμως κηλιδωθεί η φήμη τους από την Αλχημεία, οι γιατροί τους περιφρονούσαν και τους αποκαλούσαν απαξιωτικά «καπνισμένους εμπειρικούς».

Στην αναζήτησή τους για νέες θεραπευτικές ουσίες, οι χημικοί της Αναγέννησης αντιμετώπιζαν το πρόβλημα των σύνθετων σωμάτων. Κοινή αντίληψη ήταν ότι υπήρχε ένας περιορισμένος αριθμός στοιχείων, που ενώνονταν σε διάφορες αναλογίες και δημιουργούσαν τις ύλες που συναντάμε στην επιφάνεια ή στο εσωτερικό της

Γης. Τα βασικά στοιχεία (όπως λέμε σήμερα, τότε ονομάζονταν αρχές) ήταν άλλοτε τρία και άλλοτε τέσσερα ή πέντε.

Σημαντικό εμπόδιο για αποδέσμευση των ερευνητών από αυτούς τους μικρούς αριθμούς βασικών στοιχείων, αποτελούσαν οι αντιλήψεις του **Αριστοτέλη** περί τεσσάρων στοιχείων, ύδωρ, αήρ, πυρ και γαία. Έτσι, κύριο πρόβλημα περί το 1600 ήταν η αναζήτηση του ποσοστού συμμετοχής κάθε βασικού στοιχείου στη συγκρότηση μιας συγκεκριμένης ύλης. Δύο διαφορετικά υλικά μπορεί να απαρτίζονταν, κατά την αντίληψη της εποχής, από ακριβώς τα ίδια στοιχεία, αλλά σε διαφορετική αναλογία.

Οι ατομικές θεωρίες

Ο **Λεύκιππος** (5^{ος} αιώνας π.Χ.) και ο μαθητής του **Δημόκριτος** (470-380 π.Χ.) είχαν διατυπώσει ήδη στην Αρχαιότητα την ιδέα περί ατομικής συγκρότησης των υλικών. Αυτή η ιδέα διαδόθηκε κυρίως με τη διδασκαλία του **Επίκουρου**, του ιδρυτή της Σχολής του Κήπου στην Αθήνα (341-270 π.Χ.). Βέβαια, η θεωρία των Λεύκιππου-Δημόκριτου ήταν μια εικασία, μια εγκεφαλική κατασκευή, ενώ οι φυσιοδίφες της Αναγέννησης στηρίζονταν σε χημικές παρατηρήσεις αρκετών δεκαετιών.

Πέρα από αυτό, ο Δημόκριτος όριζε ότι άτομα

*Ο κ. Σ. Φραγκόπουλος είναι μηχανικός, ομότιμος καθηγητής του ΤΕΙ Αθήνας

είναι τα έσχατα μόρια ύλης που δεν επιδέχονται τομές (άτμητα) ή αυξομειώσεις, είναι αγέννητα, άφθαρτα, αναλλοίωτα και αδιαίρετα, πλήρη και τέλεια, συμπαγή, ενιαία και απλά, ενώ είναι αριθμητικά άπειρα, απέραντα ποικιλόμορφα σε σχήμα και κινούνται αδιάκοπα στο κενό. Με σημερινή ορολογία εισήγαγε δηλαδή ο Δημόκριτος μία «αρχή διατηρήσεως» του ατόμου ή όπως θα ονομαζόταν σήμερα το ελάχιστο άτμητο τμήμα της ύλης.

Επίσης, λόγω του διαφορετικού σχήματος που έχουν τα άτομα κάθε υλικού, σύμφωνα με το Δημόκριτο, τα υλικά έχουν και διαφορετικές ιδιότητες. Έτσι, τα άτομα των υγρών είναι σφαιρικά, γι' αυτό τα υγρά απλώνονται στις επιφάνειες, ενώ τα άτομα των στερεών έχουν ακανόνιστο σχήμα κι έτσι το στερεό σώμα διατηρεί τη μορφή του.

Η αριστοτελική θεωρία για τη μορφή της ύλης είχε οδηγήσει τους ερευνητές της ύστερης Αρχαιότητας και του Μεσαίωνα στην πίστη ότι κάθε χημική μεταβολή αποτελεί μεταστοιχείωση, επειδή αλλάζει τις ιδιότητες των υλικών που συμμετέχουν. Ως προϊόν προέκυπτε κάτι νέο και τίποτα δε θυμίζει την παλιά ουσία, με εξαίρεση κάποια «αρετή», η οποία κατά τους διαδόχους του Αριστοτέλη αποτελούσε κρυφή ποιότητα του προϊόντος. Οι ουσίες ήταν εφοδιασμένες με ανθρώπινες ιδιότητες, είχαν προσωπικότητα, αγαπούσαν ή μισούσαν... Αυτές οι ιδιότητες θεωρήθηκαν αργότερα από τους Αλχημιστές απόκρυφες και προφανώς δεν ελήφθησαν ποτέ σοβαρά από τους ερευνητές του 17^{ου} αιώνα.

Οι πρώτες αντιρρήσεις για τις αριστοτελικές αντιλήψεις περί ύλης παρουσιάστηκαν στην πρώιμη Αναγέννηση, όταν άρχισαν να κυκλοφορούν σε μετάφραση τα έργα των αρχαίων ατομιστών. Το ποίημα στη λατινική γλώσσα του **Λουκρήτιου** «Περί της φύσεως των πραγμάτων», από τον 1^ο αιώνα π.Χ., στο οποίο εξηγήτο η επικούρεια εκδοχή των ατομικών ιδεών του Δημοκρίτου, τυπώθηκε για πρώτη φορά το

Επίκουρος

έτος 1473. Οι επικούρειες ιδέες επανήλθαν έτσι στο προσκήνιο μετά από το μεσαιωνικό σκοτάδι μιάμισης χιλιετίας! Έτσι, επανήλθε επίσης η ιδέα του κενού, μέσα στο οποίο περιφέρονται τα μικροσκοπικά σωματίδια των ουσιών, τα άτομα, αν και ο όρος άτομο δεν είχε τότε την ίδια σημασία που έχει σήμερα. Σύμφωνα με αυτές τις αντιλήψεις, αυτά τα άτομα είχαν συγκεκριμένο σχήμα και μέγεθος και βρίσκονταν σε συνεχή κίνηση.

Το 1575 κυκλοφόρησε η πρώτη πλήρης μετάφραση του έργου «Πνευματικά» του **Ήρωνα** από την Αλεξάνδρεια. Αυτό το βιβλίο ήταν λιγότερο φιλοσοφικό από εκείνα των παλαιότερων ατομιστών και περισσότερο πρακτικό. Ο Ήρων δεν υπέθετε την ύπαρξη συνεχούς κενού, στο οποίο κινούνταν τα σωματίδια, αλλά αυτά διαχωρίζονταν μεταξύ τους με πόρους μεταβλητών μεγεθών, οι οποίοι πόροι επέτρεπαν τη συστολή και διαστολή των αερίων. Η ατομική θεωρία του Ήρωνα ήταν θεμελιωμένη στις απόψεις του για τις ιδιότητες των αερίων.

Ο **Σένερετ** (Daniel Sennert, 1572-1637) υπέθεσε

Δημόκριτος

ότι η ύπαρξη μικρότατων αυτοτελών σωματιδίων, τα οποία ο ίδιος ονόμασε *minima* (ελάχιστα), αποδεικνυόταν με τη διέλευση του ατμού οινόπνεύματος από το χαρτί ή με τη υγροποίηση ενός όγκου ατμού σε μερικές σταγόνες υγρού. Ο Γερμανός φυσιοδίφης **Γιούνγκε** (Joachim Junge, 1587-1637) εξήγησε διάφορες χημικές αντιδράσεις με ατομικούς όρους και δεν δεχόταν ότι η αντικατάσταση του σιδήρου από το χαλκό σε διάλυμα θειϊκού χαλκού αποτελεί μεταστοιχείωση, αλλά απλή ανταλλαγή ατόμων. Όταν άρχισαν να εγκαταλείπονται οι αριστοτελικές απόψεις για την ύλη, η πρώτη γραμμή υποχώρησης των επίμονων αριστοτελιστών οδήγησε στη διατύπωση της άποψης για δύο κατηγορίες ενώσεων: τις «φυσικές» και τις «τεχνητές». Φυσικές ενώσεις προέκυπταν από αληθινές μεταστοιχειώσεις, οι τεχνητές μπορούσαν να αναλυθούν στις ουσίες, από τις οποίες παρασκευάστηκαν αυτές οι ενώσεις. Με την πάροδο του χρόνου και τη βελτίωση των πειραμάτων, αυξανόταν όμως ο αριθμός των τεχνητών ενώσεων και συρρικνωνόταν εκείνος των φυσικών, οπότε εγκαταλείφθηκε αυτός ο διαχωρισμός.

Οι πρώτοι οπαδοί της ατομικής θεωρίας δεν ακολουθούσαν στην πραγματικότητα αμιγώς τις δημοκρίτειες απόψεις, αλλά τις ενίσχυαν με

αριστοτελικές: τα άτομα είχαν συγκεκριμένες ποιότητες, αρετές, για τις οποίες κανείς δεν ήταν σε θέση να εξηγήσει πώς συμμετείχαν αυτές στις χημικές διεργασίες. Ο **Γαλιλαίος** δεχόταν το μοντέλο του Ήρωνα, αλλά τα άτομα έπρεπε να έχουν κίνηση, η οποία ήταν εξ ίσου σημαντική ιδιότητα με το μέγεθος και το σχήμα. Ο Άγγλος φιλόσοφος **Βάκων ή Μπέικον** (Francis Bacon, 1561-1626) δεχόταν τη σωματιδιακή συγκρότηση της ύλης, αλλά δεν συμφωνούσε με τις διαφορετικές μορφές που έδινε ο Δημόκριτος στα άτομά του. Ο Βάκων πίστευε ότι η θερμότητα είναι μια μορφή κίνησης. Σήμερα γνωρίζουμε ότι η θερμότητα είναι μια μορφή ενέργειας που προκαλεί κίνηση, κάτι που δεν ήταν δυνατόν να διατυπωθεί στο πέρασμα από το 16^ο στο 17^ο αιώνα, αφού αυτές οι έννοιες ήταν παντελώς ασαφείς.

Με τις σημαντικότερες ατομικές θεωρίες του 17^{ου} αιώνα συσχετίστηκαν η ατομική θεωρία και η μηχανιστική αντίληψη της εποχής. Σπουδαιότεροι μελετητές σ' αυτή την κατεύθυνση ήταν ο **Γκασεντί** (Pierre Gassendi, 1592-1655) και ο **Καρτέσιος** (Cartesius, Rene Descartes, 1596-1650). Αν και οι δύο επιχείρησαν να διατυπώσουν ένα ολοκληρωμένο φυσιοκρατικό σύστημα ως διάδοχο εκείνου των αρχαίων Ελλήνων, τελικά αξιοποιήθηκε από αυτό μόνο το τμήμα που ενδιέφερε σε συγκεκριμένες εφαρμογές. Η εξήγηση των χημικών διεργασιών με «μηχανικές» αντιλήψεις δεν θεμελιώθηκε από τις επιστημονικές παρατηρήσεις, βοήθησε όμως σημαντικά στον εξοστρακισμό των μυστικιστικών διεργασιών και των απόκρυφων δυνάμεων από τη χημική πρακτική.

Ο Γκασεντί ήταν ένθερμος επικούρειος και είχε συγγράψει μια βιογραφία του Επίκουρου, αναλύοντας τη φιλοσοφία αυτού του μεγάλου Έλληνα διανοητή στο αναγεννησιακό αναγνωστικό κοινό. Αναγνώριζε την πειραματική απόδειξη της ύπαρξης κενού με τα πειράματα του **Τορικήλι**, κάτι που οι αριστοτελικοί απέρριπταν.

Κατά τον Γκασεντί η μορφή των διαφόρων ατόμων προσδιόριζε και τις ιδιότητες των υλικών και των ιδιοτήτων που αυτά «συγκροτούσαν».

Για παράδειγμα, η θερμότητα οφειλόταν σε μικρά σφαιρικά άτομα, το ψύχος σε πυραμιδικά άτομα με οξείες κορυφές, κάτι που εξηγούσε και το «βελόνιασμα» που προκαλεί το οξύ ψύχος. Τα στερεά σώματα δεν χαλαρώνουν, επειδή τα άτομα τους αγκιστρώνονται μεταξύ τους αμοιβαία κ.ά. Σ' αυτές τις αντιλήψεις του Γκασεντί υπεισέρχονται πλατωνικές ιδέες περί αντιστοιχίας μεταξύ μορφής των σωμάτων και των ιδιοτήτων τους, κάτι που επηρέασε για κάποιο χρονικό διάστημα τις αντιλήψεις των χημικών της εποχής (*H. Leicester: Ιστορία της Χημείας*).

Οι πειραματιστές

Ο **Παράκελσος** είχε δεχτεί τρία βασικά στοιχεία (αρχές): άλας, θείο και υδράργυρος. Όλα τα σύνθετα υλικά προέρχονταν από ανάμειξη σε κατάλληλη αναλογία αυτών των βασικών στοιχείων. Τα τρία στοιχεία αντιστοιχούσαν με το σώμα, την ψυχή και το πνεύμα - μυστικιστική ιδέα που προερχόταν μάλλον από επιφοίτηση και χωρίς να έχει γίνει οποιαδήποτε προσπάθεια για εξήγηση. Στις δημοσιεύσεις του υποστήριζε ο Παράκελσος ένα θεμελιώδη εκσυγχρονισμό της ιατρικής επιστήμης και καταφερόταν ενάντια στον **Γαληνό** (Galenus Galen Claudius, ~129 - ~199 μ.Χ.) και στην Ιατρική του, η οποία κυριαρχούσε όλο το Μεσαίωνα. Οι αντιλήψεις του Παράκελσου περιείχαν όμως αστρολογικά, αλχημιστικά και μαγικά στοιχεία και γι' αυτό αμφισβητείται μέχρι σήμερα η σημασία του ως ιατρού και φυσιοδίφη.

Ο κορυφαίος χημικός των αρχών του 17^{ου} αιώνα **Μπεγκέν** (Jean Beguin, 1550-1620) θεωρούσε τον υδράργυρο όξινο νερό, διαπερατό, διεισδυτικό και αιθέριο. Το θείο ήταν κατά την αντίληψή του ένα ήπιο βάλαμο, ελαιώδες και κολλώδες που διατηρεί τη φυσική θερμότητα

των σωμάτων και τα καθιστά εύφλεκτα. Το θείο έχει «κρυφές δυνάμεις» που συμφιλιώνουν τα αντίθετα, συνδυάζοντας τη ρευστότητα του υδραργύρου με τη στερεότητα του άλατος. Τέλος το άλας είναι ξηρό και αλμυρό και εξασφαλίζει τη στερεότητα των σωμάτων.

Στα τέλη του 17^{ου}, αρχές του 18^{ου} αιώνα δέσποζε στην Ευρώπη ο Γάλλος χημικός **Λεμερύ** (Nicolas Lemery, 1645-1715), ο οποίος περιέγραψε με έκταση χημικές διεργασίες ως μηχανικές συμπεριφορές, πιστός στο μηχανοκρατικό πνεύμα της εποχής. Ο Λεμερύ ασχολήθηκε με τα οξέα και τα αλκάλια, ιδιαίτερα με το σπίρτο (spirit = πνεύμα) του θαλάσσιου άλατος (υδροχλωρικό οξύ, HCl) και το aqua fortis (νιτρικό οξύ, HNO₃). Τα οξέα είναι κατά τη διδασκαλία του Λεμερύ ουσίες που περιέχουν λιγότερο ή περισσότερο αιχμηρά (οξέα) σωματίδια, μικρά ή μεγάλα, τα οποία δονούνται και πιέζουν. Έτσι προκύπτει η δραστική συμπεριφορά της οξύτητας.

Όπως τα οξέα αποτελούνται από πολύ αιχμηρά σωματίδια, σαν καρφίτσες, έτσι και τα αλκάλια αποτελούνται από πορώδη σωματίδια, πάνω στα οποία καρφώνονται και αδρανοποιούνται οι καρφίτσες. Ο αναβρασμός που παρατηρείται κατά την ανάμειξη οξέως και αλκαλίου παραβλέπεται ή εξηγείται ανεπαρκώς. Ο Λεμερύ επεκτείνει τις αντιλήψεις του και στην

Παράκελσος

Ιατρική, θεωρώντας ότι οι ασθένειες είναι όξινες μολύνσεις που μεταδίδονται με τον αέρα. Στόχος της Ιατρικής είναι να εξουδετερώσει αυτά τα οξέα και για το σκοπό αυτό προσφέρονται τα αλκάλια. Από αυτές τις αντιλήψεις προκύπτει η χρήση του (δηλητηριώδους) υδραργύρου για ιατρικούς σκοπούς που είχε ευρεία διάδοση μέχρι και το 19^ο αιώνα.

Ο Άγγλος πειραματιστής **Μάγιο** (John Mayow, 1640-1679) έκανε μελέτες για να συγκρίνει την καύση ενός κεριού με την εκπνοή ζώντων οργανισμών. Και στις δύο περιπτώσεις παρατηρούσε αυτός ο ερευνητής όμοια αποτελέσματα και κατέληγε στο συμπέρασμα ότι, για να διατηρηθούν η καύση και η αναπνοή σε ένα κλειστό χώρο, ήταν απαραίτητη η παροχή αέρα, αλλιώς το κερί έσβηνε και το πειραματόζωο πέθαινε. Η ουσία που συντηρούσε την καύση ονομάστηκε από τον Μάγιο νιτρο-αέριο πνεύμα, επειδή ο ερευνητής έκανε συσχέτισμό των φαινομένων με τις ουσίες που περιέχουν νίτρο. Ο Μάγιο θεωρούσε ότι το νιτρο-αέριο πνεύμα είχε σχέση με τους σεισμούς, τους κεραυνούς και την κατάψυξη. Όταν περίπου 100 χρόνια αργότερα ανακάλυψε και περιέγραψε ο **Λαβουαζιέ** το οξυγόνο, οι ανιχνευτές εθνικού μεγαλείου και δόξας διεκδίκησαν την ανακάλυψη για λογαριασμό του Μάγιο, ο οποίος όμως δεν είχε ποτέ ισχυριστεί ότι υπάρχουν διαφορετικά αέρια.

Ο πιο σημαντικός πειραματιστής αυτής της εποχής, με θεωρίες θεμελιωμένες στη μηχανοκρατική αντίληψη, ήταν ο **Μπόουλ** (Robert Boyle, 1627-1691). Ο σπουδαιότερος στόχος του Μπόουλ ήταν να συγγράψει ένα έργο για τη σύσταση της ύλης, το οποίο βέβαια ποτέ δεν ολοκληρώθηκε, επειδή δεν υπήρχαν ακόμα επαρκείς γνώσεις σ' αυτό το πεδίο. Ο Μπόουλ όρισε την έννοια του (χημικού) στοιχείου μηχανοκρατικά: πρόκειται για αρχέγονα και απλά ή τελείως αμιγή σώματα, τα οποία δεν προέρχονται από ένωση άλλων σωμάτων.

Κάθε ύλη αποτελείται από πλήθος μικρών ομοιόμορφων σωματιδίων που ενώνονται μεταξύ τους και σχηματίζουν μεγαλύτερα σώματα.

Αν και επικρατούσε σε όλους τους πειραματιστές που προαναφέρθηκαν η μηχανοκρατική αντίληψη, ο Μπόουλ προχώρησε περισσότερο από οποιονδήποτε χημικό της γενιάς του, αμφισβητώντας τη δομή της επικρατούσας χημικής θεωρίας. Ο μεγάλος αυτός ερευνητής χρησιμοποίησε χημικές μεθόδους για να αποδείξει ότι διαφορετικά σώματα διασπώνται σε διαφορετικές ουσίες κατά την ανάλυσή τους. Τα πειράματα χημικής ανάλυσης δεν αποτελούσαν βέβαια επινοήσεις του Μπόουλ, αλλά αυτός τα εφάρμοσε συστηματικά και κατέληξε σε συγκεκριμένα συμπεράσματα που περιγράφει στα βιβλία του.

Ο Μπόουλ δεν ξέφυγε πολύ από τις υπάρχουσες αντιλήψεις για τη φλόγα του κεριού και την αναπνοή: αποτέλεσμα αυτών των λειτουργιών ήταν η παραγωγή αναθυμιάσεων και ακαθαρσιών που άλλαζαν τη σύσταση του καθαρού αέρα. Υπάρχει ένα μόνο αέριο, ο αέρας, που είναι μια μορφή του νερού και το οποίο αποτελεί τη βάση όλων των υλικών στη Γη. Αυτή η αντίληψη δεν απέιχε σημαντικά από την αριστοτέλεια και είναι αξιοσημείωτο, πόσο το κύρος του μεγάλου αυτού αρχαίου διανοητή περιόριζε τη σκέψη των μεταγενέστερων επιστημόνων και παρεμπόδιζε την επιστημονική εξέλιξη.

Συνεχιστής του Μπόουλ στον τομέα της Χημείας ήταν ο **Νεύτων** (Isaac Newton, 1643-1727). Στη λατινική έκδοση (1706) του βιβλίου του «Οπτική» συμπεριέλαβε ο Νεύτων τα «Ερωτήματα» που αποτελούν σκέψεις και προβληματισμούς του για τη Χημεία της εποχής. Μηχανοκρατικός και ο Νεύτων, πίστευε ότι τα σωματίδια των υλών υφίστανται ιδιαίτερες έλξεις και απώσεις και γι' αυτό η Χημεία πρέπει να ασχολείται με τις χημικές και όχι μόνο τις φυσικές ιδιότητες των ουσιών.

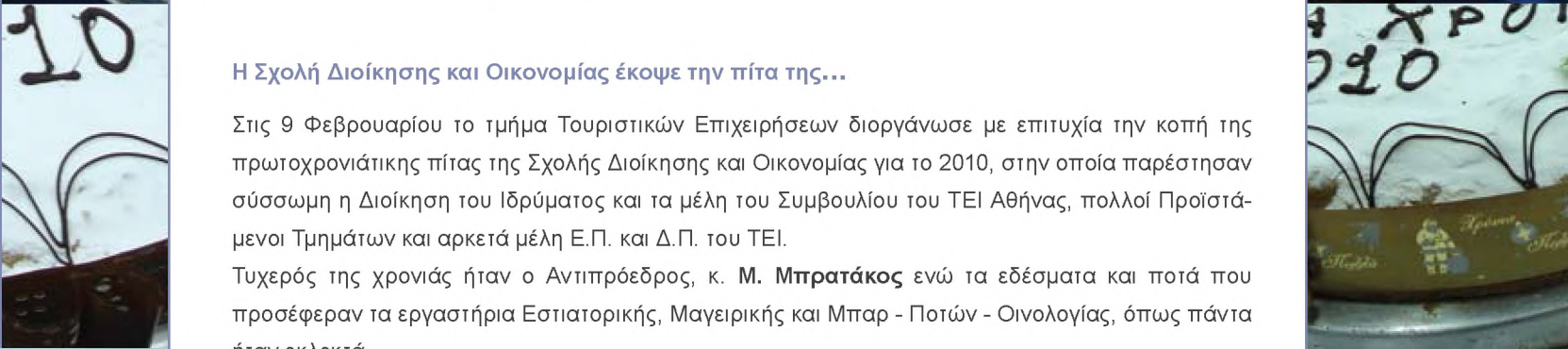
Με το κλείσιμο του 17^{ου} αιώνα οι χημικές γνώσεις

είχαν αυξηθεί σημαντικά σε σύγκριση με τις αρχές του ίδιου αιώνα, η προσκόλληση όμως στις μηχανοκρατικές αντιλήψεις δεν επέτρεπε την ανάπτυξη του ιδιόμορφου τρόπου σκέψης που χαρακτηρίζει τη Χημεία έναν αιώνα μετά, στα τέλη του 18^{ου} αιώνα. Πάντως, η Χημεία δεν ήταν περί το 1700 πια η βοηθητική επιστήμη της Ιατρικής και ο διάδοχος της Αλχημείας, αλλά μία

φυσική επιστήμη. Και σ' αυτή την αναβάθμιση βοήθησε η μηχανοκρατική αντίληψη γιατί, αφενός έδωσε στη Χημεία την επιστημονική ορολογία και αφετέρου την απάλλαξε από τους αποκρυφισμούς, τις μεταφυσικές ερμηνείες και τις θρησκευτικές δεισιδαιμονίες.

(συνεχίζεται...)

Σημείωση: Στο τεύχος 18 των «Τεχνολογικών Χρονικών» και στο άρθρο για τον μουσικοσυνθέτη Ludwig van Beethoven παρεισέφρησε ένα σφάλμα, λόγω των περικοπών στο κείμενο που ήταν αναγκαίες για να περιοριστεί η έκτασή του. Συγκεκριμένα, φαίνεται να αποδίδεται στην 9^η συμφωνία του Beethoven το προσωνύμιο «Ερωϊκά», το οποίο αφορά όμως την 3^η συμφωνία. Η 9^η συμφωνία έχει μόνο στην Ιαπωνία ιδιαίτερο όνομα και λέγεται Daicu.

Η Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας έκοψε την πίτα της...

Στις 9 Φεβρουαρίου το τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων διοργάνωσε με επιτυχία την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας για το 2010, στην οποία παρέστησαν σύσσωμη η Διοίκηση του Ιδρύματος και τα μέλη του Συμβουλίου του ΤΕΙ Αθήνας, πολλοί Προϊστάμενοι Τμημάτων και αρκετά μέλη Ε.Π. και Δ.Π. του ΤΕΙ.

Τυχερός της χρονιάς ήταν ο Αντιπρόεδρος, κ. **Μ. Μπρατάκος** ενώ τα εδέσματα και ποτά που προσέφεραν τα εργαστήρια Εστιατορικής, Μαγειρικής και Μπαρ - Ποτών - Οινολογίας, όπως πάντα ήταν εκλεκτά.

του Ι. Μπουρή*

Σε λάθος ρότα πλεύσης...

“ Η νοοτροπία της ήσυχης προσπάθειας και της προσκόλλησης στις παραδεδομένες πρακτικές καταδικάζει το εθνικό μας μέλλον και πρέπει άμεσα να μετασηματιστεί σε κουλτούρα παραγωγής-ανάπτυξης, όπου να επικρατεί η δημιουργικότητα, η παραγωγικότητα και η καινοτομία. Η Ελλάδα αξίζει και μπορεί περισσότερο. ”

Σύμφωνα με τα στοιχεία του International Institute for Management Development (IMD), κατά τη διάρκεια του περασμένου έτους 2008 η Ελλάδα κατέλαβε την 52^η θέση στην Παγκόσμια Κατάταξη Ανταγωνιστικότητας μεταξύ των 57 χωρών που μελετώνται από το διεθνές ινστιτούτο, σημειώνοντας πτώση κατά δέκα (10) θέσεις σε σχέση με την περυσινή κατάταξη. Συμπληρωματικά αναφέρουμε ότι οι χώρες που κατέχουν τις τρεις (3) κορυφαίες θέσεις σε όρους

ανταγωνιστικότητας παγκοσμίως για το 2009 εξακολουθούν για ακόμη μία χρονιά να είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής (ΗΠΑ), το Χονγκ - Κονγκ και η Σιγκαπούρη.

Η κορυφαία δεκάδα των πλέον ανταγωνιστικών οικονομιών στον κόσμο συμπληρώνεται με τις ακόλουθες χώρες κατά σειρά: (από την 4η έως τη 10η θέση): Ελβετία, Δανία, Σουηδία, Αυστραλία, Καναδάς, Φινλανδία και Ολλανδία.

Η ανταγωνιστικότητα των χωρών

Οι 10 πρώτες χώρες βάσει του δείκτη συνολικής ανταγωνιστικότητας

1. ΗΠΑ	6. Σουηδία
2. Χονγκ - Κονγκ	7. Αυστραλία
3. Σιγκαπούρη	8. Καναδάς
4. Ελβετία	9. Φινλανδία
5. Δανία	10. Ολλανδία

Οι χώρες που παρουσίασαν τη μεγαλύτερη βελτίωση στη συνολική κατάταξη

Ινδονησία (9 θέσεις)
Φινλανδία (6 θέσεις)
Νότιος Αφρική (5 θέσεις)
Λιθουανία (5 θέσεις)
Ιαπωνία (5 θέσεις)

Οι χώρες που παρουσίασαν τη μεγαλύτερη υποχώρηση στη συνολική κατάταξη

Εσθονία (12 θέσεις)
Ελλάδα (10 θέσεις)
Κολομβία (10 θέσεις)
Ταϊβάν (10 θέσεις)
Ρουμανία (9 θέσεις)

*Ο κ. Ι. Μπουρής είναι καθηγητής και Προϊστάμενος του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων

Με βάση τα ευρήματα της Παγκόσμιας Επιτηρίδας Ανταγωνιστικότητας ξεχωρίζουμε και παρουσιάζουμε **ορισμένες από τις σημαντικότερες υποχωρήσεις της Ελλάδας** σε όρους διεθνούς ανταγωνιστικότητας για το 2008.

Αυτές είναι οι:

1. αδυναμία της κυβερνητικής πολιτικής να προσαρμοστεί στις τρέχουσες οικονομικές προκλήσεις
2. έλλειμμα Κρατικού Προϋπολογισμού (ως % του ΑΕΠ)
3. πληθωρισμός
4. αδιαφάνεια - (εισαγωγές και μίζα-Siemens)
5. υψηλό Κόστος Κεφαλαίου
6. επιδείνωση στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών
7. υψηλός κίνδυνος πτώχευσης
(βλ. *σχεδιάγραμμα - Υψηλός κίνδυνος πτώχευσης ευρωπαϊκών χωρών*)

Τα αποτελέσματα αυτά προέκυψαν από την εφαρμογή του εσωστρεφούς μοντέλου της οικονομίας μας, το οποίο στηρίζεται αποκλειστικά και μόνο στην κατανάλωση, ενώ οι εξαγωγές μας αποτελούν ένα πολύ μικρό ποσοστό του παραγόμενου ΑΕΠ.

Έτσι, η διαχρονικά χαμηλή ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας δρα ως τροχοπέδη στην ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της χώρας. Τα προσκόμματα στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, εντοπίζονται στους ακόλουθους τομείς:

- ✓ στη δημοσιονομική κατάσταση της χώρας,
- ✓ στη γενικότερη λειτουργία του κράτους, το οποίο, σε καθημερινή μάλιστα βάση, δε διευκολύνει την ανάπτυξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας στη χώρα και παρέχει κατά κοινή ομολογία χαμηλής ποιότητας υπηρεσίες στους πολίτες,
- ✓ στην ατέλειωτη γραφειοκρατία και στη γενικότερη αναξιοπιστία του δημόσιου τομέα με την

- ύπαρξη εκτεταμένης διαφθοράς,
- ✓ στην αγορά εργασίας και στη διαχρονική ύπαρξη δομικής ανεργίας,
- ✓ στη στρεβλή λειτουργία του ανταγωνισμού, ο οποίος αποτελεί μέγιστο πρόσκομμα για τις εγχώριες μικρομεσαίες επιχειρήσεις,
- ✓ στην απουσία σύνδεσης του εκπαιδευτικού συστήματος με την αγορά εργασίας,
- ✓ στην εκτεταμένη παραοικονομία, που συνιστά το μεγαλύτερο μέρος του αθέμιτου ανταγωνισμού για όλες τις επιχειρήσεις,
- ✓ στη χαμηλή δαπάνη για έρευνα και ανάπτυξη τεχνολογικών καινοτομιών τόσο στον επιχειρηματικό όσο και στο δημόσιο τομέα, με αποτέλεσμα την πολύ περιορισμένη ενσωμάτωση νέας γνώσης στο παραγωγικό σύστημα.

Η προσοχή μας θα εστιάσει στην κατάσταση της έρευνας και της ανάπτυξης τεχνολογικών καινοτομιών στη χώρα μας, διότι αποτελεί τη βάση στο εποικοδόμημα της ελληνικής ανταγωνιστικότητας.

Στο μάθημα της πατριδογνωσίας, παλιότερα, μαθαίναμε: Τι εξάγει η Ελλάς: σταφίδα, ελαιόλαδο, σύκα, πορτοκάλια, μεταλλεύματα... αγροτικά προϊόντα και πρώτες ύλες. Την ίδια εποχή, μια άλλη μικρή μεσογειακή χώρα, το Ισραήλ, εξήγαγε κι αυτή τα ίδια περίπου - θυμόμαστε τα πορτοκάλια Πάφας και τις μπανάνες Ισραήλ.

Σήμερα, η Ελλάδα εξάγει ελάχιστη σταφίδα, διότι η καλλιέργειά της εγκαταλείφθηκε, το ελαιόλαδο αντιμετωπίζει τον σαρωτικό ανταγωνισμό του ισπανικού και του ιταλικού, τα σύκα έχουν εγκαταλειφθεί κι αυτά εν πολλοίς, τα πορτοκάλια μάζ τα επιστρέφουν ως μειονεκτικά ακόμη και οι Ρώσοι, ενώ και αρκετά ορυχεία έχουν εγκαταλειφθεί.

Το Ισραήλ εξακολουθεί να εξάγει πορτοκάλια και μανταρίνια (και να τα εισάγουμε εμείς...), αλλά η εξαγωγική του δύναμη βρίσκεται προ πολλού σε άλλα είδη: εξάγει υψηλή τεχνολογία,

από μικροεπεξεργαστές, νανοτεχνολογία και λογισμικό, έως τεχνολογία ηλιακής ενέργειας και Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε).

Η προβληματική που πρέπει να διερευνηθεί περαιτέρω είναι ο προσανατολισμός του προτύπου ανάπτυξης της χώρας μας (το εποικοδόμημα) με βάση την τεχνογνωσία και την καινοτομία εστιασμένη **στα εξής θεματικά πεδία εφαρμογής:**

- ✓ Έρευνα και ανάπτυξη για το σχεδιασμό ολοκληρωμένων κυκλωμάτων και συστημάτων (π.χ. VLSI, MEMS, ASICs, FPGAs, κ.λπ.) ή υποσυστημάτων (π.χ. Intellectual Property blocks, κ.λπ.).
- ✓ Έρευνα και ανάπτυξη για το σχεδιασμό ολοκληρωμένων κυκλωμάτων και συστημάτων (π.χ. VLSI, MEMS, ASICs, FPGAs, κ.λπ.) ή υποσυστημάτων (π.χ. Intellectual Property blocks, κ.λπ.).
- ✓ Σχεδίαση ή/και κατασκευή ολοκληρωμένων κυκλωμάτων, μονολιθικών, υβριδικών, σπονδυλωτών μονάδων (modules), τυπωμένων κυκλωμάτων, SoC κ.λπ.
- ✓ Αναλογική και μικτή αναλογική/ψηφιακή σχεδίαση ολοκληρωμένων μικροκυματικών κυκλωμάτων σε συχνότητες >10GHz.
- ✓ Σχεδίαση ή/και κατασκευή κυκλωμάτων πομποδεκτών για ενσύρματες και ασύρματες τηλεπικοινωνίες.
- ✓ Σχεδίαση ή/και κατασκευή εξοπλισμού/ λογισμικού μεταφοράς δεδομένων, όπως γέφυρες και πύλες δικτύων.
- ✓ Σχεδίαση ή/και κατασκευή μηχανών αυτόματης επεξεργασίας δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των μικροϋπολογιστών και της κατασκευής τερματικών.
- ✓ Σχεδίαση ή/και κατασκευή συστημάτων και εξοπλισμού επεξεργασίας πολυμέσων όπως επεξεργαστές και κωδικοποιητές ήχου και video, συστήματα προβολής και μηχανικής όρασης, κ.λπ.

- ✓ Ανάπτυξη λογισμικού για τη σχεδίαση νανο/μικροηλεκτρονικών (CAD/CAM) και ενσωματωμένων (embedded) συστημάτων.
- ✓ Ανάπτυξη λογισμικού για τη δικτύωση και έλεγχο ενσωματωμένων συστημάτων.
- ✓ Ανάπτυξη λογισμικού για ενσωματωμένα συστήματα και τερματικές συσκευές.
- ✓ Βιοαισθητήρες, μικροροϊκά συστήματα (Lab on Chip) και έξυπνοι αισθητήρες τεχνολογίας MEM για βιοϊατρικές αναλύσεις, εφαρμογές ηλεκτρονικής υγείας, έξυπνου σπιτιού, κλπ.
- ✓ Μετάβαση από την τεχνολογία της πληροφορίας (IT) στην Ενεργειακή Τεχνολογία (ET) (energy tech).
- ✓ Ανάπτυξη λογισμικού για τη σχεδίαση νανο/μικροηλεκτρονικών (CAD/CAM) και ενσωματωμένων (embedded) συστημάτων.
- ✓ Ανάπτυξη εφαρμογών στον τομέα των «πράσινων» ενεργειακών τεχνολογιών, κοιτάσματα, ηλιακή ενέργεια κ.λπ.

Το δεύτερο σημείο προβληματισμού είναι το πως μπορεί να αντληθεί ανθρώπινο δυναμικό και τεχνογνωσία **από τις εξής βασικές δεξαμενές σκέψης/γνώσης (thinking tank):**

- ✓ ο ελληνοισμός της διασποράς (έλληνες επιχειρηματίες, επιστήμονες, διοικητικά στελέχη επιχειρήσεων)
 - ✓ τα πανεπιστήμια (συμπράξεις ΑΕΙ/ΤΕΙ με βιομηχανίες),
 - ✓ οι Ένοπλες Δυνάμεις,
- έτσι ώστε να αναπτυχθούν οι δομές για να γίνει εμπορικά εκμεταλλεύσιμη η καινοτομία.
- Οι δύο πρώτες δεξαμενές σκέψης είναι ήδη γνωστές στην ελληνική κοινωνία σχετικά με τη συμβολή τους στην ανάπτυξη, στην εφαρμογή και στη διάχυση της καινοτομίας.
- Ενδεχομένως, άγνωστος παραμένει ο ρόλος των Ενόπλων Δυνάμεων στην ανάπτυξη της καινοτομίας και τεχνογνωσίας.
- Αφού και η Ελλάδα είναι αναγκασμένη να συντηρεί δυσανάλογα μεγάλο στρατό και να προβαίνει σε δυσανάλογα μεγάλες αμυντικές

δαπάνες (ως προς τους άλλους Ευρωπαίους), δε θα μπορούσε άραγε να σχηματίσει ένα οικοσύστημα εταιρειών έρευνας, σχεδιασμού και ανάπτυξης υψηλής τεχνολογίας, παρόμοιο, υπό κλίμακα, με χώρες συναφών γεωπολιτικών χαρακτηριστικών;

Συγκεκριμένα, η Ελλάδα είναι πρώτη στην Ευρώπη και 13^η στον κόσμο σε ποσοστό του ΑΕΠ για στρατιωτικές δαπάνες. Την περίοδο 2004-2008, η χώρα μας ήταν πρώτη στην Ευρώπη και 5η παγκοσμίως (μετά την Κίνα, Ινδία, Εν. Αραβικά Εμιράτα, Ν. Κορέα) σε δαπάνες για εισαγωγές όπλων, σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση του SIPRI (27/4/09).

Η αξιοποίηση των αμυντικών δαπανών στην ανάπτυξη της καινοτομίας μας βάζει ενώπιον διπλής πρόκλησης.

Πρόκληση 1^η: Τα περίφημα «αντισταθμιστικά οφέλη», για τα οποία γίνεται λόγος έπειτα από κάθε πανάκριβη «αγορά του αιώνα».

Με την εφαρμογή του θεσμού των Αντισταθμιστικών Οφελών (OFFSETS) επιδιώκεται η αποκόμιση από τον αγοραστή κάποιου οφέλους εις είδος (προϊόν ή τεχνολογία ή υπηρεσίες) που να αντισταθμίζει τη δαπάνη για την αγορά του επιθυμητού προϊόντος.

Συνεπώς, η αντικειμενική συνάρτηση είναι:

Ελαχιστοποίηση της Αξίας Κτήσης του προϊόντος (Vp)

$V_p = TK_p - A.O.$

όπου: TK_p = το ποσό που ο αγοραστής πληρώνει για την απόκτηση του επιθυμητού προϊόντος

A.O. = αξία αντισταθμιστικού οφέλους

$A.O. = f$ (εκχώρηση από τον πωλητή τεχνογνωσίας; αγορά από τον πωλητή ελληνικών προϊόντων κ.ά.)

Αγοράζουμε δηλαδή αεροπλάνα ή άρματα, αλλά εισάγουμε τεχνογνωσία, κατασκευάζουμε μέρη τους εν Ελλάδι, και δημιουργούνται έτσι θέσεις εργασίας σε τομείς αιχμής και υψηλής τεχνολογίας. Αυτό συμβαίνει, αλλά μόνο εν

μέρει, και εν τέλει μόνο για προϊόντα αμυντικής τεχνολογίας. Για να υπάρξουν σημαντικές οικονομίες κλίμακας θα πρέπει να υπάρχει μακρόπνοη εθνική στρατηγική για το πώς θα εξασφαλιστούν συνέργειες μεταξύ στρατιωτικών και εμπορικών έργων, με μεγάλη διάρκεια και αποδοτικότητα για την κοινωνία.

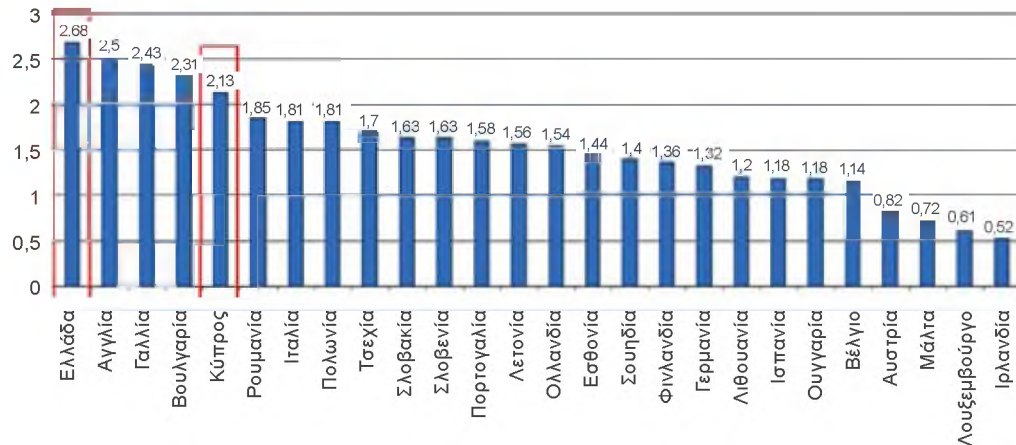
Λάθος δρόμος είναι ότι η χώρα μας «ψωνίζει» οπτικά συστήματα με βάση τις μεταβαλλόμενες γεωπολιτικές συνθήκες, δηλαδή «ψωνίζει» και εύνοια: άλλοτε από τους συμμάχους Γάλλους, άλλοτε από τους φίλους Αμερικανούς, άλλοτε από τους Ρώσους κι άλλοτε από ευρωπαϊκά κονσόρτσιουμ.

Εάν στην τακτική αυτή προστεθούν και άλλες στρεβλώσεις, όπως το αλισβερίσι, οι «αμαρτωλές» αναθέσεις έργων, η κουλτούρα του «άρπα-κόλλα» και του Κας (από το αγγλικό cash), το βιλαέτι κ.ά. τότε σαφώς έχει χαραχθεί λάθος μακροχρόνια ρότα πλεύσης.

Πρόκληση 2^η: Οι υπέρογκες για το ΑΕΠ της χώρας μας αμυντικές δαπάνες (βλ. *γράφημα-Ευρωπαϊκές αμυντικές δαπάνες (% ΑΕΠ)*) και το αξιόλογο ανθρώπινο δυναμικό, τόσο στις Ένοπλες Δυνάμεις όσο και στον ελληνισμό της διασποράς, μπορούν υπό προϋποθέσεις να αποτελέσουν τους πυλώνες, ώστε να στηριχθεί ένα οικοσύστημα εταιρειών έρευνας, σχεδιασμού και ανάπτυξης υψηλής τεχνολογίας.

Η πρόκληση αυτή απηχεί τη σκέψη και την επιθυμία πολλών Ελλήνων, απανταχού της Γης. Πρόκειται για ανθρώπους μορφωμένους, δραστήριους, κοσμοπολίτες, εφευρετικούς, με αριστεία στα επιστημονικά τους πεδία: πρόκειται πάνω απ' όλα για ανθρώπους που αγαπούν την πατρίδα τους, που νιώθουν ότι χρωστούν κάτι στο δημόσιο σχολείο τους, που θέλουν να είναι περήφανοι για τον τόπο τους.

Ευρωπαϊκές αμυντικές δαπάνες 2006 (ποσοστό ΑΕΠ)

Η πρόκληση αυτή μπορεί να αποτελέσει την δεξαμενή γνώσης για να αναπτύξει τεχνολογίες αιχμής σε ειρηνικά εμπορικά πεδία εφαρμογής από την ανάπτυξη των επεξεργασιών, έως τις αλληπάλληλες καινοτομίες στην τεχνολογία ημιαγωγών, ηλιακής ενέργειας και στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Θα αποσυνδέσει την χώρα μας από το άρμα της Microsoft, θα ανοίξει το μέλλον του Open Source, και θα χρηματοδοτήσει:

- ✓ τα πανεπιστήμια
- ✓ τα Cluster Initiatives -CIs (Πρωτοβουλίες Συνεργατικών Σχηματισμών καινοτομίας).

Η πρόκληση αυτή εστιάζεται στις Πρωτοβουλίες Συνεργατικών Σχηματισμών καινοτομίας. Οι Πρωτοβουλίες Συνεργατικών Σχηματισμών καινοτομίας - CIs αποτελούν «οργανωμένες προσπάθειες για την αύξηση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των συνεργατικών σχηματισμών εντός μιας περιφέρειας».

Πρέπει να είναι έντασης, γνώσης, υψηλής τεχνολογίας, με σημαντική ερευνητική δραστηριότητα, να αναπτύσσουν και να παράγουν νέα γνώση και καινοτόμα προϊόντα προστιθέμενης αξίας.

Πρέπει να εμφανίζουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε διεθνές επίπεδο, σημαντικές εξαγωγές και διείσδυση στις περιφερειακές, ευρωπαϊκές και παγκόσμιες αγορές.

Πρέπει να είναι φορείς αλλαγής της επενδυτικής νοοτροπίας που υπάρχει προς την χώρα μας, καθιστώντας την Ελλάδα πόλο έλξης επενδύσεων.

Πρέπει να αναδεικνύουν επιτυχημένα παραδείγματα διεθνούς βεληνεκούς, να αποτελούν «μοντέλα αναφοράς» για τους επιχειρηματικούς και ερευνητικούς φορείς της ημεδαπής και να προσελκύουν υψηλής ποιότητας επενδυτικά κεφάλαια από την αλλοδαπή.

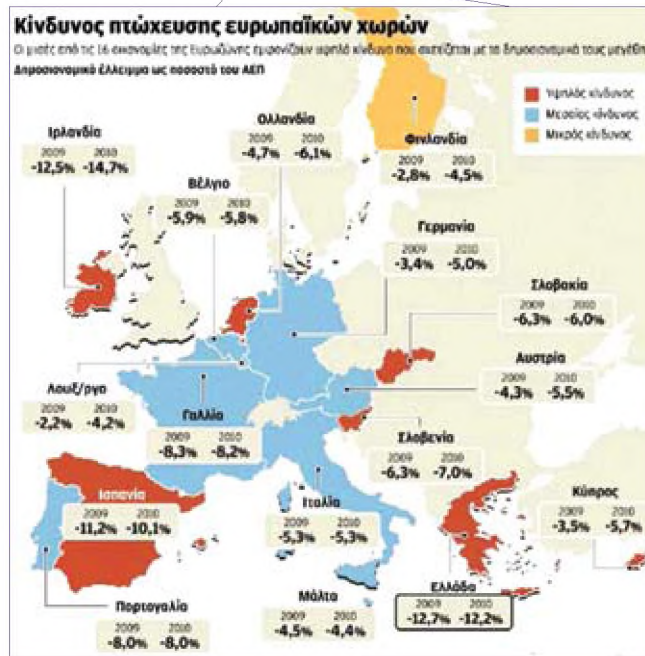
Οι προαναφερόμενοι σχηματισμοί καινοτομίας πρέπει να αποτελούνται κυρίως από ΜΜΕ ευέλικτες επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων

✓ **start-ups**, (Νέες ιδέες, Εστίες Ενδιαφέροντος, Θύλακες Καινοτομίας)

✓ **spin-offs - spin-outs**,
(Επιχειρήσεις - Τεχνο βλαστοί)

σε συνεργαζόμενους οργανισμούς επιχειρηματικών συμμετοχών (Venture Capitals), ώστε να οικοδομήσουν μια ανεξάρτητη εθνική στρατηγική πληροφορικής.

Λάθος δρόμος είναι ότι η χώρα μας παρά τα

αλληπάλληλα κοινοτικά πακέτα στήριξης, παρά τα έργα υποδομής με ευρωπαϊκά χρήματα, ασθμαίνει διαρκώς πίσω από τις ντιρεκτίβες της ΕΕ προσπαθώντας για τα αυτονόητα, πώς δηλαδή θα καταργήσουμε τις τοξικές χωματερές και πώς θα διευθετήσουμε τα λύματα; Γιατί το μεγαλύτερο έργο του ΚΠΣ (Κου-Που-Σου) ήταν η φιέστα των Ολυμπιακών; Γιατί το κύριο μέλημα των κυβερνήσεων είναι η νομιμοποίηση των αυθαίρετων οικοδομών και η πριμοδότηση των Ι.Χ. αυτοκινήτων;

Διότι έτσι εννοεί η αργόσχολη πολιτική ελίτ την (υπό) ανάπτυξη: Μπάζωμα, τσιμέντωμα, αγορά ακινήτων (real estate), παζάρεμα για φόρους με μείωση στο διαθέσιμο εισόδημα και περαιτέρω μείωση της ενεργούς ζήτησης, διόγκωση του εισαγωγικού εμπορίου με σημαντικές επιπτώσεις στο έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, δαπάνες δισεκατομμυρίων ευρώ

για την ενίσχυση τραπεζών προτρέποντας τον δανεισμό υποθηκεύοντας την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών και μετατρέποντας έτσι την αόρατη χείρα του Άνταμ Σμιθ (Laissez Faire) σε ορατό χέρι των τραπεζιτών.

Η σωστή γραμμή πλεύσης πηγάζει από τον εξής αναλογικό συλλογισμό:

«...αφού μπορούν οι άλλοι (π.χ. Ιρλανδία, Ισραήλ, Κορέα), γιατί όχι κι εμείς;...» και θεμελιώνει μια κουλτούρα βιομηχανίας και παραγωγής-ανάπτυξης, όπου επικρατεί η δημιουργικότητα, η παραγωγικότητα και η καινοτομία.

Η γραμμή αυτή οριοθετείται ρεαλιστικά και λειτουργικά από τις εξής συντεταγμένες:

1. Υποστήριξη της δημιουργικότητας σε μια διαδικασία διά βίου μάθησης, με το συνδυασμό θεωρίας και πράξης.
2. Να καταστούν τα σχολεία και τα πανεπιστήμια τόποι όπου οι σπουδαστές και οι εκπαιδευτικοί

θα συμμετέχουν στη δημιουργική σκέψη και την πρακτική εκμάθηση.

3. Μετατροπή των θέσεων εργασίας σε τόπους μάθησης.
4. Προώθηση της επιστημονικής έρευνας για την κατανόηση του κόσμου, τη βελτίωση της ζωής των ανθρώπων και την ενθάρρυνση της καινοτομίας.
6. Προώθηση των διεργασιών σχεδιασμού, της σκέψης και των μέσων, της κατανόησης των αναγκών, των συναισθημάτων, των προσδοκιών και των ικανοτήτων των χρηστών.
7. Υποστήριξη της επιχειρηματικής καινοτομίας, που συμβάλλει στην ευημερία και τη βιωσιμότητα.

Λάθος ρότα πλεύσης είναι η προσκόλληση σε παραδεδομένες πρακτικές (status quo) και σε νοοτροπία της ήσσονος προσπάθειας που ο Θουκυδίδης την αναφέρει ως ...ΠΡΑΞΑΙ ΤΕ

ΕΝΔΕΑ ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΕΩΣ... Η σωστή πορεία ασφαλούς διέλευσης αποτελεί η κουλτούρα της παραγωγής-ανάπτυξης, όπου επικρατεί η δημιουργικότητα, η παραγωγικότητα και η καινοτομία. πάνω στην οποία οικοδομείται νοοτροπία πολιτών...καινοτόμων με εγκαирότητα στην επινόηση ...ΝΕΩΤΕΡΟΠΟΙΟΙ ΚΑΙ ΟΞΕΙΣ (ΕΙΣΙΝ) ΕΠΙΝΟΗΣΑΙ...

(Θουκυδίδης Ιστορία Α,70).

Βιβλιογραφικές αναφορές / πηγές (πρόσβαση στις 7-1-2010)

1. <http://users.teiath.gr/jbouris/>
2. <http://www.reality-tape.com/neu/?p=1101>
3. http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_economy_agor_2_31/12/2009_385188
4. <http://www.eytrofia.gr/index.php/diatrofi/archive/1385.html?detail=19>
5. <http://www.ellinikos-stratos.com/arthra/images/dapanes-europe-percent.jpg>

Η ακαδημαϊκή υπεύθυνη του προγράμματος LLP/Erasmus της ΣΕΥΠ κ. **Ελένη Βαβουράκη** εκπροσώπησε τον Όμιλο του ΤΕΙ Αθήνας για την πρακτική άσκηση στο πλαίσιο του ίδιου προγράμματος σε συνάντηση συνεργατών που έγινε στις Βρυξέλλες (24-27 Ιανουαρίου 2010).

Την συνάντηση διοργάνωσε το γραφείο KOOR/BEST του Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών της Καρλσούης της Γερμανίας σε συνεργασία με τον Οργανισμό JEUNE που έχει έδρα τις Βρυξέλλες. Το γραφείο KOOR/BEST έχει στόχο τη σύνδεση του Πανεπιστημίου με επιχειρήσεις στα κράτη της ΕΕ που πληρούν τις προδιαγραφές για πρακτική άσκηση με υψηλά ποιοτικά κριτήρια. Ο Οργανισμός JEUNE είναι Ένωση μικρομεσαίων επιχειρήσεων της ΕΕ, που έχει σημαντική δράση στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με συνεργασίες στα πλαίσια των προγραμμάτων LLP/Erasmus και Leonardo Da Vinci.

Αποτέλεσμα της συνάντησης ήταν η συμφωνία συνεργασίας μεταξύ του Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών της Καρλσούης και του ΤΕΙ Αθήνας στη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Δικτύου Ανωτάτων Ιδρυμάτων, Εθνικών Φορέων και Επιχειρήσεων της ΕΕ, με στόχο τον ποιοτικό έλεγχο της πρακτικής άσκησης των φοιτητών που μετακινούνται με το πρόγραμμα ERA-Places.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ 8 Μαρτίου, Παγκόσμια ημέρα της γυναίκας

Γιάννης Μόραλης «Δύο φίλες», 1946

8 Μαρτίου
... με άρωμα
γυναίκας

Όπως κι αν είσαι...

Δειλό κορίτσι... πεισματάρη γυναίκα...

Σαγηνευτική ερωμένη... αφοσιωμένη σύζυγος...

Στοργική μάνα... τολμηρή αδελφή...

Είσαι για κάθε ανθρώπινο πλάσμα αυτής της γης

Κύτταρο ζωής,

Πνοή ελπίδας,

Υπόσχεση έρωτα,

Βάλσαμο στον πόνο,

Η πρώτη και η τελευταία πινελιά στο μαγικό καμβά της ζωής...

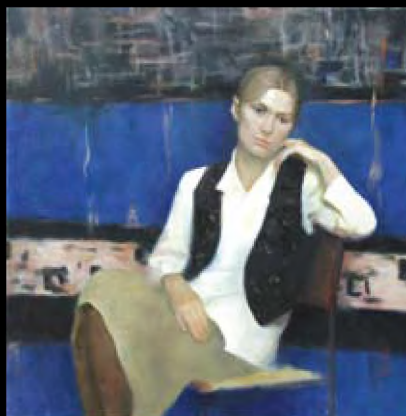
Νικόλαος Γύζης, Μητέρα και παιδί, 1883

Gustav Klimt, Mother and child, 1905

Daniel Graves,
Marie Curie, 1995

Dmitry Shvetzov,
Young Woman's Portrait, 2003

Francisco Goya,
La Laitière de Bordeaux, 1827

Ivan Nikolaevich Kramskoy, Portrait of a Woman, 1883

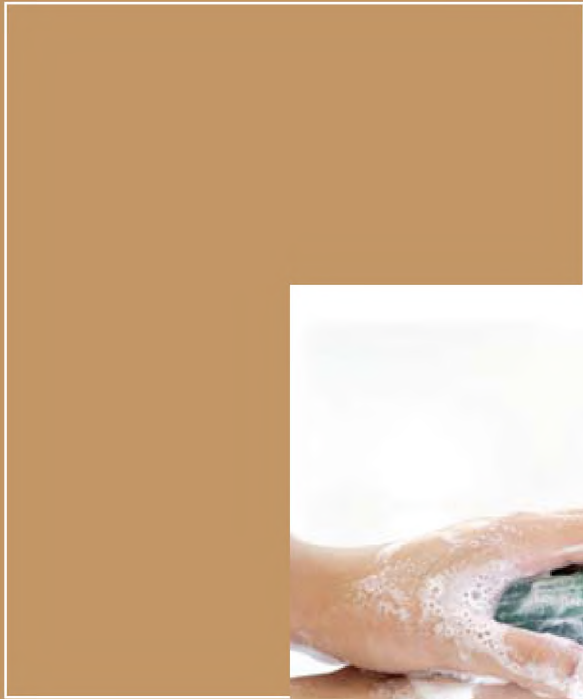
Berthe Morisot,
Le berceau (The Cradle), 1872

Edgar Degas,
Les repasseuses (Women Ironing), 1884

Vincent van Gogh "Man is at Sea", 1889

6

ΕΡΕΥΝΑ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ του Τομέα Εφαρμοσμένης Υγιεινής

του τμήματος Δημόσιας Υγιεινής του ΤΕΙ-Α, σε συνεργασία με το τμήμα Επιστήμης Διαιτολογίας - Διατροφής του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου Αθηνών

Εκτίμηση της υγιεινής των χεριών φοιτητών Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων

Συμμετέχοντες

Κ. Νεστορίδου	Ιατρός Κοινωνικής Ιατρικής, MSc, PhD, επικ. καθηγήτρια, υπεύθυνη τομέα Εφαρμοσμένης Υγιεινής, τμήμα Δημόσιας Υγιεινής.
Γ. Μπόσκος	Χημικός, MSc, PhD, επικ. καθηγητής, Χαροκοπείου Πανεπιστημίου Αθηνών
Κ. Ντελέζος	Υγιεινολόγος MSc, Εργαστήριο Υγιεινής & Ασφάλειας Εργασίας, τομέας Εφαρμοσμένης Υγιεινής, τμήμα Δημόσιας Υγιεινής
Ε. Μέντζιου	Επόπτρια Δημόσιας Υγείας, MSc, Α.Ο.Ν.Α Άγιος Σάββας, Υποψήφια Διδάκτωρ Χαροκοπείου Πανεπιστημίου Αθηνών
Ε. Μαργαρίτη, Μ. Σάλικο	Φοιτήτριες στο τμήμα Δημόσιας Υγιεινής
Ε. Ζηργιαννάκη	Φοιτήτρια στο τμήμα Επιστήμης Διαιτολογίας - Διατροφής

1. Εισαγωγή και σκοπός

Φυσιολογικά οι επιφάνειες των χεριών καλύπτονται από τη **μόνιμη μικροβιακή χλωρίδα**, που αποτελείται από μη παθογόνους για τον άνθρωπο μικροοργανισμούς και η οποία λειτουργεί προστατευτικά εμποδίζοντας την ανάπτυξη άλλων παθογόνων. Η επαφή όμως με επιφάνειες και αντικείμενα, μπορεί να οδηγήσει στον αποικισμό και τη μόλυνσή τους με μικροοργανισμούς (Ολική Μικροβιακή Χλωρίδα χεριών - ΟΜΧ), οι οποίοι μπορεί να προκαλέσουν λοίμωξη στο ίδιο το άτομο ή να διασπαρθούν στο έμψυχο και άψυχο περιβάλλον. Στις διάφορες επιφάνειες, όπως τα τραπέζια και τα θρανία, οι μικροοργανισμοί μπορούν να ζήσουν από είκοσι λεπτά μέχρι δύο ώρες ή και περισσότερο.

Ως **«υγιεινή των χεριών»** ορίζεται οποιαδήποτε μέθοδος που αφαιρεί ή καταστρέφει τους ζώντες

μικροοργανισμούς που βρίσκονται σε αυτά και ως **«πλύση των χεριών»** η δυναμική τριβή όλων των επιφανειών των χεριών, με τη χρήση σαπουνιού ή αντιβακτηριακού υγρού, που ακολουθείται από το ξέπλυμα κάτω από άφθονο νερό.

Είναι καλά τεκμηριωμένο ότι το πλύσιμο των χεριών αποτελεί τον αποτελεσματικότερο και σημαντικότερο τρόπο, με τον οποίο επιτυγχάνεται η διακοπή της διασποράς μικροοργανισμών μέσω αυτών. Το σωστό πλύσιμο με νερό και σαπούνι μειώνει μόνο κατά 50% τον αριθμό των μικροοργανισμών, που απευλευθερώνονται από τα χέρια κάθε 5 min.

Σύμφωνα με το CDC (Center for Diseases Control), το να κρατάμε τα χέρια μας καθαρά είναι ένα από τα σημαντικότερα μέτρα που μπορούμε να πάρουμε για να αποφύγουμε τη

διασπορά των μικροοργανισμών και τη μετάδοση ασθενειών. Σε αυτό θα βοηθήσει και η εφαρμογή προγραμμάτων που θα επικεντρώνονται στην καθοδήγηση σχετικά με το σωστό τρόπο πλυσίματός τους.

Το πιο απλό είναι το πλύσιμο των χεριών με σαπούνι και καθαρό τρεχούμενο νερό για είκοσι δευτερόλεπτα. Μπορούμε όμως, σε περίπτωση που το σαπούνι και το καθαρό νερό δεν είναι διαθέσιμα, να έχουμε ικανοποιητικά και άμεσα αποτελέσματα χρησιμοποιώντας ένα προϊόν με βάση το οινόπνευμα, όπως είναι τα χαρτομάντιλα χεριών.

Τα χέρια πρέπει να πλένονται στις εξής περιπτώσεις:

- ✓ Πριν το φαγητό ή την προετοιμασία του
- ✓ Μετά από τη χρησιμοποίηση της τουαλέτας
- ✓ Μετά από το φύσημα της μύτης, το βήχα ή το φτέρνισμα
- ✓ Μετά από την επαφή με κάποιο ζώο ή ζωικά απόβλητα
- ✓ Μετά από την επαφή ή το χειρισμό απορριμμάτων
- ✓ Μετά από την αλλαγή πάνας ή τον καθαρισμό ενός παιδιού που έχει πάει στο λουτρό
- ✓ Πριν και μετά από την επαφή με ασθενή
- ✓ Πριν και μετά από την περιποίηση τραύματος ή πληγής

(<http://www.cdc.gov/cleanhands>)

Σκοπός της μελέτης είναι η εκτίμηση της στάσης και συμπεριφοράς των φοιτητών σχετικά με την υγιεινή των χεριών και ο προσδιορισμός της ολικής μικροβιακής χλωρίδας αυτών.

2. Υλικό - Μέθοδος

Συνολικά στην έρευνα πήραν μέρος **500 φοιτητές**, από τους οποίους οι 250 προέρχονταν από το **Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο** και οι υπόλοιποι 250 από το **ΤΕΙ-Α**. Η συμμετοχή τους ήταν σε εθελοντική βάση και τα μέλη της ερευνητικής ομάδας ανέλαβαν την ενημέρωσή τους.

Για κάθε φοιτητή συμπληρώθηκε ανώνυμα ειδικά δομημένο ερωτηματολόγιο με ερωτήσεις σχετικά με τα δημογραφικά τους χαρακτηριστικά και τη γνώση, στάση και συμπεριφορά τους σε θέματα που αφορούν στην υγιεινή των χεριών. Επίσης έγινε επιτόπου λήψη υλικού από τα χέρια φοιτητών και έγιναν οι απαιτούμενες εργαστηριακές μετρήσεις.

Για τη μέτρηση της OMX χρησιμοποιήθηκε το σύστημα Accu Point, το οποίο είναι φορητό όργανο που φέρει βιοαισθητήρα και χρησιμοποιείται για λήψη δείγματος από ξηρές και υγρές επιφάνειες και ανιχνεύει πιθανές πηγές μόλυνσης. Η μέθοδος στηρίζεται στην ανίχνευση του ATP (adenosine triphosphate), το οποίο βρίσκεται στα ζωντανά κύτταρα συμπεριλαμβανομένων και των βακτηρίων. Βασικά μετράται η ποσότητα του φωτός (βιοφωτοβολία - bioluminescence) που

παράγεται κατά τη χημική αντίδραση του ATP του δείγματος με το ένζυμο λουσιφεράση, που βρίσκεται στο υπόστρωμα στο οποίο τοποθετείται το δείγμα. Η μέτρηση και η καταγραφή της αντίδρασης γίνεται με τη χρήση λουμινομέτρου. Η ένταση του φωτός που εκπέμπεται από αυτήν την αντίδραση είναι ανάλογη της ποσότητας του ATP που ανιχνεύεται στο δείγμα και κατά συνέπεια εκφράζει το μικροβιακό φορτίο του δείγματος.

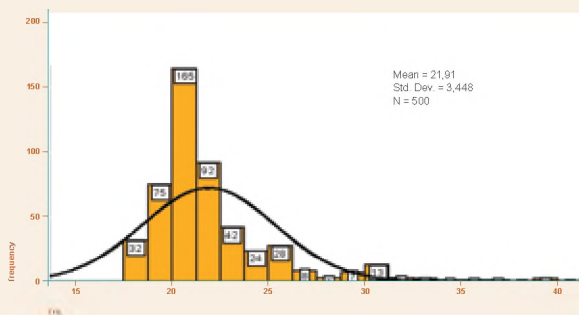
Για τη λήψη δείγματος από τα χέρια των φοιτητών, χρησιμοποιήθηκαν βαμβακοφόροι στυλεοί με τους οποίους γινόταν η σάρωση της παλαμιαίας επιφάνειας των χεριών, των επιφανειών κατά μήκος των δακτύλων, καθώς και των εσωτερικών πλευρών των δακτύλων, του δεξιού χεριού για τους δεξιόχειρες και του αριστερού για τους αριστερόχειρες. Με τη χρήση φορητού λουμινομέτρου, γινόταν επιτόπου η μέτρηση της OMX.

Για την επεξεργασία των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα Microsoft Office Excel 2003 και το πρόγραμμα στατιστικής ανάλυσης SPSS 13.0.

3. Αποτελεσματα

Η μέση ηλικία του δείγματος ήταν 21,91 έτη (S.D. 3,448) (Διάγραμμα 1).

Διάγραμμα 1. Κατανομή δείγματος κατά ηλικία

Όσον αφορά το φύλο τα κορίτσια αποτέλεσαν το 73,6% (368/500) του δείγματος και τα αγόρια το 26,4% (132/500).

Η κατανομή του δείγματος κατά Σχολή φοίτησης έχει ως εξής:

Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας, 8% (40/500)

Σχολή Τεχνολογίας Τροφίμων & Διατροφής, 3,2% (16/500)

Σχολή Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας, 30,2% (151/500)

Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών, 5,4% (27/500)

Σχολή Γραφικών Τεχνών & Καλλιτεχνικών Σπουδών, 3,2% (16/500)

Τμήμα Οικιακής Οικονομίας & Οικολογίας (Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο), 25,4% (127/500)

Τμήμα Επιστήμης Διατροφής & Διαιτολογίας (Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο), 22,4% (112/500)

Τμήμα Γεωγραφίας (Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο), 2,2% (11/500)

Από την έρευνα προέκυψε ότι:

το 19,4% (97/500) των ερωτηθέντων πλένει τα χέρια του μέχρι τέσσερες φορές το 24ωρο

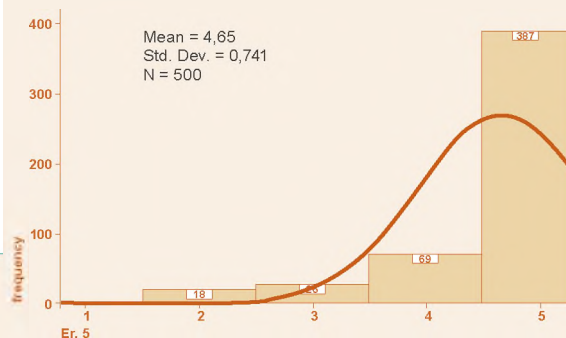
το 30,8% (154/500) των ερωτηθέντων πλένει τα χέρια του μέχρι 5-7 φορές,

το 23,8% (119/500) των ερωτηθέντων πλένει τα χέρια του μέχρι 8-10 φορές, ενώ

το 26% (130/500) περισσότερο από 10 φορές.

Γενικά το 77,4% (387/500) των ερωτηθέντων πλένει πάντα τα χέρια του μετά την τουαλέτα (Διάγραμμα 2).

Διάγραμμα 2. Κατανομή δείγματος ανάλογα με τη συχνότητα πλυσίματος των χεριών μετά την τουαλέτα

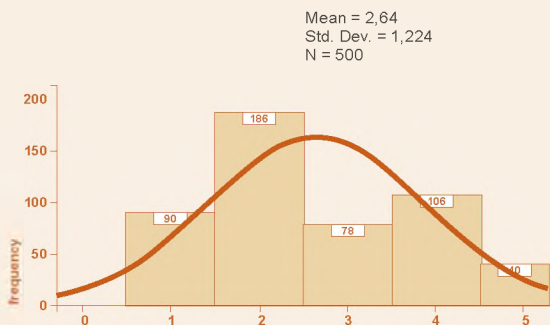

1: ποτέ | 2: μερικές φορές | 3: συχνά | 4: τις περισσότερες φορές | 5: πάντα

Μόνο το 8% (40/500) πλένει πάντα τα χέρια του πριν αγοράσει κάτι από το κυλικείο (Διάγραμμα 3) και το 22,0% (110/500) μετά το φαγητό.

Διάγραμμα 3. Συχνότητα Σπουδαστών που πλένουν τα χέρια τους μετά το κυλικείο

Er. 6

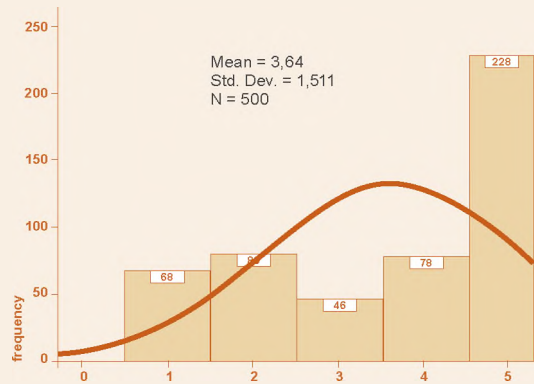
1: ποτέ | 2: μερικές φορές | 3: συχνά | 4: τις περισσότερες φορές | 5: πάντα

Μετά από εργαστηριακές ασκήσεις μόνο το 37,4% (187/500) πλένει πάντα τα χέρια του ενώ το 10,2% (51/500) ποτέ.

Στο χώρο του Πανεπιστημίου και του ΤΕΙ το 45,6% (228/500) πλένει πάντα τα χέρια του με νερό και σαπούνι και το 13,6% (68/500) ποτέ (Διάγραμμα 4).

Μετά το πλύσιμο τους το 79,6% (398/500) τα σκουπίζει πάντα, εκ του οποίου το 70% (350/500) χρησιμοποιεί για το σκούπισμά χαρτί ή χαρτομάντιλο, ενώ οι υπόλοιποι χρησιμοποιούν συνήθως τα ρούχα τους ή την μπλούζα του εργαστηρίου.

Διάγραμμα 4. Συχνότητα πλυσίματος των χεριών των σπουδαστών στο χώρο του Πανεπιστημίου και του ΤΕΙ

Er. 10

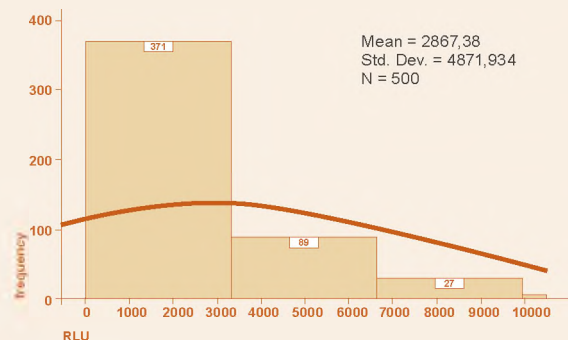
1: ποτέ | 2: μερικές φορές | 3: συχνά | 4: τις περισσότερες φορές | 5: πάντα

Ο χρόνος μεταξύ του τελευταίου πλυσίματος των χεριών και της δειγματοληψίας ήταν μέχρι 2 ώρες στο 67,4% (337/500) του δείγματος.

Το 69,4% (347/500) των συμμετεχόντων έχει λάβει κάποια πληροφόρηση όσον αφορά στην υγιεινή των χεριών και στο 41,6% (208/500) έχει γίνει επίδειξη για το πώς πρέπει να πλένουν τα χέρια τους.

Από τη μέτρηση της ATP Χημειοφωταύγειας των δειγμάτων διαπιστώθηκε ότι το 74,2% (381/500) αυτών έδωσαν ένδειξη μεταξύ 0-3200 URL (Διάγραμμα 5).

Διάγραμμα 5. Αποτελέσματα μέτρησης της ATP Χημειοφωταύγειας των δειγμάτων

4. Συμπεράσματα

Από τους φοιτητές του ΤΕΙ-Α μεγαλύτερο ενδιαφέρον για την έρευνα έδειξαν οι φοιτητές των επαγγελματιών υγείας, γεγονός που εκφράζει και τη μεγαλύτερη ευαισθητοποίησή τους.

Σχετικά με τη στάση και τη συμπεριφορά των φοιτητών όσον αφορά στο πλύσιμο των χεριών, διαπιστώθηκε ότι σημαντικός ήταν ο αριθμός αυτών που δεν πλένει συχνά τα χέρια του. Συγκεκριμένα, δεν τα πλένουν πάντα μετά την τουαλέτα ο ένας στους τέσσερεις, πριν την κατανάλωση τροφίμου από το κυλικείο οι εννέα στους δέκα, μετά από φαγητό οι τέσσερεις στους πέντε και μετά από εργαστηριακό μάθημα ο ένας στους τρεις.

Σημαντικός ήταν ο αριθμός των φοιτητών που, στους χώρους του Πανεπιστημίου και του ΤΕΙ, δεν πλένει τα χέρια του με νερό και σαπούνι, όπως επίσης και αυτών που δεν χρησιμοποιούν σωστό τρόπο για να τα σκουπίσουν.

Περίπου το 30% των φοιτητών δεν είχε κάποια πληροφόρηση για την υγιεινή των χεριών και περισσότεροι από τους μισούς δεν παρακολούθησε επίδειξη για το σωστό τρόπο πλυσίματος.

Από την ανάλυση των τιμών από τις σαρώσεις των χεριών των συμμετεχόντων για την εκτίμηση της ΟΜΧ, προέκυψε ότι, όσο μεγαλύτερο χρονικό διάστημα είχε περάσει από το τελευταίο πλύσιμο των χεριών τόσο μεγαλύτερη ήταν η αριθμητική τιμή σε RLU, γεγονός που αντιστοιχεί σε υψηλότερο μικροβιακό φορτίο.

Λειτουργώντας σε επίπεδο Δημόσιας Υγείας επομένως, εκτός από την εύκολη πρόσβαση σε κατάλληλες δομές για το πλύσιμο των χεριών, απαραίτητη είναι η εφαρμογή προγραμμάτων με στόχο την ευαισθητοποίηση των φοιτητών σε θέματα που αφορούν στην υγιεινή των χεριών και την υιοθέτηση σωστών στάσεων και συμπεριφορών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ferreira Lizandra de Almeida e Borges, MSc, a Bruno Leonardo Silva,b & Paulo Pinto Gontijo Filho, PhDc Minas Gerais, Hand washing: Changes in the skin flora. Association for Professionals in Infection Control and Epidemiology: Brazil, 2007
2. Larson E., Hygiene of the Skin: When Is Clean Too Clean? Columbia University School of Nursing: New York, 2001
3. Maryon-Davis A., «Public health feel that quality». The Journal of the Royal Society for the Promotion of Health, Vol. 128, №. 289, 2008
4. Park A., Seung Ju Lee, «Fault tree analysis on handwashing for hygiene management». Department of Food Science and Technology, Dongguk University, Seoul, 2008, pp. 100-715
5. Second International Consultation on WHO: Guidelines on Hand Hygiene in Health Care: Implementation Strategies. Global Patient Safety Challenge 2005/2006 «Clean Care is Safer Care». Geneva, 27-29 April 2005 FINAL REPORT
6. WHO Guidelines on hand hygiene in health care (Advance draft): A summary. (World Health Organization 2005)
7. Αθανασίου Κ.: Αγωγή Υγείας για Παιδαγωγούς, Θεσσαλονίκη 1994
8. Γαβανά Μ., Τσουκανά Π., Παννακόπουλος Ε., Σμυρνάκης Ε., Μπένος Α., Επάρκεια εμβολιαστικής κάλυψης κατά την εγγραφή στο σχολείο. Ερευνά χρονικής στιγμής σε μαθητές αστικού πληθυσμού. Αρχεία Ελληνικής Ιατρικής, Εργαστήριο Υγιεινής, Τμήμα Ιατρικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης 2005, τ. 22(4), σσ. 358-369
9. Γκούβρια Μ., Κυρίδης Α., Μαυρικάκη Ε., Αγωγή Υγείας και σχολείο. Παιδαγωγική και βιολογική προσέγγιση, Αθήνα 2005
10. Καραγκούνη-Κύρτσου Δ. Α., Μικροβιολογία, Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης: Αθήνα, 1999
11. Μπεζιρτζόγλου Ε., Μικροβιολογία Τροφίμων, Εκδόσεις Παρισιάνος: 2004
12. Νεστορίδου Αικατερίνη, Σχολική Υγιεινή ΤΕΙ Αθηνών, Σχολή Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας, τμήμα Δημόσιας Υγιεινής: Αθήνα, 2008
13. Τριχόπουλος Δ., Καλαποθάκη Β., Πετρίδου Ε., Προληπτική Ιατρική & Δημόσια Υγεία. Ιατρικές Εκδόσεις «Ζήτα»: Αθήνα, 2000
14. Τσιλιγκίρογλου - Φαχαντίδου Α., Παιδική ανάπτυξη και υγεία. University Studio Press: Θεσσαλονίκη, 1993

Τι είναι η ψυχγενής ανορέξια; Πρόκειται για σύνδρομο αστίας που το ίδιο το άτομο με τη βέλτη επιδίωξη φαίνεται να εμφανίζεται η μεγαλύτερη εμφάνιση είναι γυναίκες. Η ανορέξια είναι εμφάνιση και στην συνόδετα συνήθως γεγονός ζωής (π.χ. από το οικογενειακό του περιβάλλον λόγω

του, δηλαδή του την πρόσληψη φοβάται έντονα. Πόσο συχνά και σε ψυχγενής ανορέξια. Μόλις έχουν

ψυχγενή ανορέξια (Ποσοστό μεγαλύτερο του 90%)

Η μέση ηλικία έναρξης της ψυχγενούς ανορέξιας είναι τα 17 έτη. Η έναρξη της στην ώριμη ηλικία της ενήλικης ζωής με κάποιο στρεσογόνο γεγονός (π.χ. από το οικογενειακό του περιβάλλον λόγω

► Πώς εκδηλώνεται σε ένα άτομο η Ψυχγενής Ανορέξια; Κύρια συμπτώματα της ψυχγενούς ανορέξιας είναι: Η απώλεια βάρους και η άρνηση να διατηρήσει το βάρος. Η απώλεια βάρους είναι πολύ γρήγορα και για την ηλικία και το ύψος του βάρους. Η συνεχής μείωση ή ακόμη και η άρνηση της πρόσληψης τροφής και ο έντονος φόβος του ατόμου μήπως παχύνει, ακόμα κι όταν το βάρος του είναι κάτω από το κανονικό. Η διαταραχή στον τρόπο που το άτομο βιώνει το βάρος, το μέγεθος ή το σχήμα του σώματός του. Για παράδειγμα, μπορεί να πιστεύει ότι είναι υπερβολικά παχύρροχο ή να πιστεύει ότι είναι υπερβολικά λεπτό. Μπορεί να πιστεύει ότι μια περιοχή του σώματός του είναι «πολύ παχιά», ακόμη κι όταν το βάρος της είναι κάτω από το κανονικό. Επίσης αρνείται να αναγνωρίσει τη σοβαρότητα του ιδιαίτερα χαμηλού σωματικού βάρους του.

Βαρος του σώματός του πάνω από

αδύνατο

Τα κύρια συμπτώματα συνοδεύονται από: Καταθλιπτικά συμπτώματα. Καταθλιπτική διάθεση, απηνία, κοινωνική αποσύρση, ευερεθιστότητα και μειωμένο ενδιαφέρον για σεξουαλική δραστηριότητα. Β. Ψχαναγωγικά «καταναγκαστικά» συμπτώματα, τα οποία σχετίζονται με την πρόσληψη Τ.Π.Σ. (π.χ. ανάλυση συγκεκριμένων τροφών) ή Σωματική Υπόταση, ακοιλιακοί παλμοί, εξηροδότηα, δερματικός, βρογχίτις, καρδιά, κίτρινομα, τ.ο.υ.

δερματικός, περιφερικό οίδημα, διαταραχή λειτουργίας.

Ψυχογενής Ανορεξία

Η ψυχογενής (ή νευρική) ανορεξία (anorexia nervosa) και η ψυχογενής βουλιμία αποτελούν τις διαταραχές στην πρόσληψη τροφής. Και στις δύο διαταραχές το άτομο παρουσιάζει μια έντονη ενασχόληση με την εμφάνισή του και το βάρος του σώματός του.

Η ψυχογενής ανορεξία και η ψυχογενής βουλιμία μπορεί να παρουσιάζονται αυτόνομα ή να εναλλάσσονται, στο ίδιο άτομο, μεγάλα χρονικά διαστήματα βουλιμίας και ψυχογενούς ανορεξίας.

► Τι είναι η ψυχογενής ανορεξία;

Πρόκειται για ένα σύνδρομο ασιτίας που επιβάλλει το ίδιο το άτομο στον εαυτό του, δηλαδή περιορίζει με τη θέλησή του την πρόσληψη τροφής, επειδή φοβάται έντονα μήπως παχύνει.

► Πόσο συχνά και σε ποια ηλικία εμφανίζεται η ψυχογενής ανορεξία;

Μελέτες έχουν δείξει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ατόμων που εμφανίζουν ψυχογενή ανορεξία είναι γυναίκες (ποσοστό μεγαλύτερο του 90%). Η μέση ηλικία έναρξης της ψυχογενούς ανορεξίας είναι τα 17 έτη. Η έναρξή της στην όψιμη εφηβεία και στην αρχή της ενήλικης ζωής συνδέεται συνήθως με κάποιο στρεσογόνο γεγονός ζωής (π.χ., το άτομο απομακρύνεται από το οικογενειακό του περιβάλλον λόγω σπουδών).

► Πώς εκδηλώνεται σε ένα άτομο η Ψυχογενής Ανορεξία;

Κύρια συμπτώματα της ψυχογενούς ανορεξίας είναι:

* Η απώλεια βάρους και η άρνηση του ατόμου

να διατηρήσει το βάρος του σώματός του πάνω από ένα ελάχιστο φυσιολογικό για την ηλικία και το ύψος του βάρους.

- * Η συνεχής μείωση ή ακόμη και η άρνηση της πρόσληψης τροφής και ο έντονος φόβος του ατόμου μήπως παχύνει, ακόμα κι όταν το βάρος του είναι κάτω από το κανονικό.
- * Η διαταραχή στον τρόπο που το άτομο βιώνει το βάρος, το μέγεθος ή το σχήμα του σώματός του. Για παράδειγμα, το άτομο ισχυρίζεται ότι νιώθει παχύ, ακόμη κι όταν είναι υπερβολικά αδύνατο. Μπορεί να πιστεύει ότι μια περιοχή του σώματος του είναι «πολύ παχιά», ακόμη κι όταν το βάρος της είναι κάτω από το κανονικό. Επίσης αρνείται να αναγνωρίσει τη σοβαρότητα του ιδιαίτερα χαμηλού σωματικού βάρους του.

Τα κύρια συμπτώματα συνοδεύονται από:

- α. Καταθλιπτικά συμπτώματα: Καταθλιπτική διάθεση, αϋπνία, κοινωνική απόσυρση, ευερεθιστότητα και μειωμένο ενδιαφέρον για σεξουαλική δραστηριότητα.
- β. Ψυχαναγκαστικά - καταναγκαστικά

συμπτώματα, τα οποία σχετίζονται με την πρόσληψη της τροφής (όπως, για παράδειγμα, η κατανάλωση συγκεκριμένων μόνο τροφών)

Υ. Σωματικά συμπτώματα: Υπόταση, υποθερμία, κοιλιακοί πόνοι, ξηρότητα δέρματος, βραδυκαρδία, κιτρίνισμα του δέρματος, περιφερικό οίδημα, διαταραχή λειτουργίας διαφόρων οργάνων του σώματος, σοβαρές διαταραχές του μεταβολισμού, αμηνόρροια, κ.λπ.

► **Πότε πρέπει να προβληματιστείς και να ζητήσεις βοήθεια από έναν ειδικό για την αντιμετώπιση της ψυχογενούς ανορεξίας ενός προσφιλούς προσώπου;**

Τα άτομα με ψυχογενή ανορεξία έχουν την τάση να κρύβουν το πρόβλημά τους από το περιβάλλον τους ή ακόμη και να το αρνούνται εντελώς, γεγονός που οδηγεί σε σοβαρές συνέπειες για την υγεία τους.

Πα να αναγνωρίσει κανείς εάν ένα οικείο του πρόσωπο πάσχει από ψυχογενή ανορεξία, μπορεί να παρατηρήσει εάν το άτομο αυτό παρουσιάζει σε έντονο βαθμό τα συμπτώματα της ψυχογενούς ανορεξίας που προαναφέρθηκαν ή/και τις ακόλουθες συμπεριφορές:

- * Συνεχής μείωση της πρόσληψης τροφής ή πλήρης άρνηση λήψης τροφής.
- * Συστηματική ασιτία με απώλεια βάρους και εμφανής απίσχναση.
- * Άρνηση του αισθήματος πείνας.
- * Φόβος του ατόμου να φάει δημόσια.
- * Υπερβολική σωματική άσκηση.
- * Προκλητός έμετος, κατάχρηση καθαρτικών και διουρητικών ή άλλων σκευασμάτων για την απώλεια βάρους.
- * Απώλεια μαλλιών (οι τρίχες γίνονται λεπτές και μαλακές όπως του νεογέννητου).
- * Ευαισθησία ή μη ανοχή στο κρύο, αδυναμία και λήθαργος.
- * Μεγαλύτερη τριχοφυΐα στο σώμα ή το πρόσωπο.

► **Πόσο επικίνδυνη μπορεί να είναι η ψυχογενής ανορεξία;**

Σε πολλές περιπτώσεις, επειδή η ψυχογενής ανορεξία προκαλεί σοβαρές επιπλοκές στον οργανισμό του ατόμου (διαταραχές λειτουργίας διαφόρων οργάνων του σώματος και σοβαρές διαταραχές στο μεταβολισμό, όπως ηλεκτρολυτικές διαταραχές κ.λπ.), απαιτείται η νοσηλεία του ατόμου που πάσχει.

Η ψυχογενής ανορεξία είναι δυνητικά θανατηφόρος νόσος. Η θνησιμότητα ξεπερνά σε ποσοστό το 10% των ατόμων που εμφανίζουν αυτή τη διαταραχή και χρειάστηκαν νοσηλεία (λόγω των επιπλοκών στη λειτουργία του οργανισμού τους).

► **Που οφείλεται η ψυχογενής ανορεξία;**

Μπορεί να οφείλεται σε συνδυασμό μηχανισμών:

- * ψυχολογικών,
- * κοινωνικών και πολιτισμικών,
- * γενετικών και βιολογικών.

► **Πώς μπορούμε να αντιμετωπίσουμε την ψυχογενή ανορεξία;**

- * Συμβουλευτική και ψυχοθεραπεία (που μπορεί να συνδυάζεται και με φαρμακοθεραπεία), η οποία στοχεύει:

- * Στην αποκατάσταση του φυσιολογικού τρόπου λήψης τροφής (με διαδικασία αυστηρού και συστηματικού ελέγχου και παράλληλη θετική ενίσχυση για την ενδυνάμωση της αυτοεκτίμησης του ατόμου) και στην τροποποίηση της παθολογικής συμπεριφοράς που επιδεικνύει το άτομο στην πρόσληψη τροφής, ώστε στην περίπτωση της ψυχογενούς ανορεξίας, το άτομο να κερδίζει καθημερινά συγκεκριμένο βάρος, προκειμένου να προσεγγίσει το φυσιολογικό βάρος του σώματος.
- * Στην επαναφορά του βάρους του σώματος του ατόμου στα φυσιολογικά επίπεδα βάρους σώματος.
- * Στην εκπαίδευση του ατόμου γύρω από θέματα σωστής και υγιεινής διατροφής και σωματικής άσκησης.
- * Στην αλλαγή των λανθασμένων ή αρνητικών πεποιθήσεων και αντιλήψεων για το σωματικό σχήμα και την εικόνα του σώματος και τη σχέση τους με την αυτοεκτίμηση του ατόμου (όπως, για παράδειγμα, η πεποίθηση «αν αδυνατίσω,

θα είμαι πιο ελκυστικός/ή στα άτομα του άλλου φύλου και θα νιώθω ευτυχισμένος/η»).

- * Στη μείωση της επίδρασης των κοινωνικών παραγόντων ή των κοινωνικών προτύπων και του ιδεώδους της ομορφιάς της εποχής (δηλαδή, το μοντέλο του λεπτού, νεανικού, καλίσγραμμου και ωραίου σώματος, όπως αυτό προβάλλεται από τα μέσα ενημέρωσης, τον τύπο, τις διαφημίσεις, κ.λπ.).
- * Στην αλλαγή των λανθασμένων ή αρνητικών πεποιθήσεων και αντιλήψεων και της στάσης ζωής, όπως αυτή παρουσιάζεται μέσω της υπερκατανάλωσης και της προσπάθειας για ικανοποίηση του ατόμου μέσω των υλικών αγαθών.

► Πού μπορώ να απευθυνθώ, όταν αντιμετωπίσω κάποιο από αυτά τα προβλήματα;

- * Κοινωνική Συμβουλευτική Υπηρεσία του ΤΕΙ Αθήνας (τηλ.: 210-5385129)
- * Κέντρα Ψυχικής Υγιεινής
- * Εξωτερικά Ιατρεία Νοσοκομειακών Μονάδων

Κοινωνική Συμβουλευτική Υπηρεσία ΤΕΙ Αθήνας

Επιστημονική ομάδα: Κ. Ζγαντζούρη, ψυχολόγος, MSc, PhD κλινικής ψυχολογίας | Π. Παπαχαράλαμπος, ψυχολόγος | Β. Κοσμοπούλου, ψυχολόγος | Κ. Ρούσσου, κοινωνική λειτουργός | Ε. Παπαγεωργίου, νευρολόγος - ψυχίατρος, Δρ. Ψυχιατρικής

9

Τα νέα
του ΤΕΙ Αθήνας

NEA
NEA
NEA

Το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας στα πλαίσια της εύρυθμης λειτουργίας του Ιδρύματος προέβη σε μία σειρά αποφάσεων:

...➔ Προκειμένου να ρυθμιστούν θέματα μετεγγραφών των σπουδαστών σε Τμήματα του ΤΕΙ, το Συμβούλιο του ΤΕΙ λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 33 του Ν. 3794/4-9-2009 σύμφωνα με το οποίο το Συμβούλιο ασκεί έλεγχο νομιμότητας για τις μετεγγραφές των σπουδαστών, οι οποίες πραγματοποιούνται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος υποδοχής στην **αρ. 46/15-12-2009 απόφαση του** αποφάσισε τα παρακάτω:

- α.** Τα Τμήματα των Σχολών θα αποστέλλουν τις μετεγγραφές τους στο Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας, αφού έχουν εξεταστεί από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος και οι ενστάσεις. Το πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης του κάθε Τμήματος θα είναι πλήρως αιτιολογημένο, δηλαδή ανά κατηγορία θα αναγράφονται κατ' αρχήν ονομαστικά και με αύξοντα αριθμό οι εγκεκριμένες μετεγγραφές σπουδαστών και στη συνέχεια ονομαστικά θα αναγράφονται αυτές που απορρίπτονται με τον λόγο απόρριψης δίπλα στο κάθε όνομα.
- β.** Μαζί με το πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης του κάθε Τμήματος, θα αποστέλλονται συμπληρωμένοι οι πίνακες που έχουν σταλεί

ως υπόδειγμα από το ΥΠΕΠΘ με το με αριθ. 32592/Ε5/31-3-2005 έγγραφο.

- γ.** Για τις μετεγγραφές για λόγους υγείας θα αποστέλλεται και το πρακτικό της κεντρικής επιτροπής μετεγγραφών για λόγους υγείας του ΤΕΙ Αθήνας.
- δ.** Για διευκόλυνση των μετεγγραφόμενων σπουδαστών, σε περίπτωση που έχουν ολοκληρωθεί όλες οι κατηγορίες μετεγγραφών και εκκρεμούν αυτές που είναι για λόγους υγείας, το Τμήμα θα τις διαβιβάζει χωριστά στο Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας, προκειμένου να μην υπάρξει καθυστέρηση στη φοίτηση των μετεγγραφόμενων σπουδαστών.

Επισημαίνεται ότι οι εγγραφές των σπουδαστών που μετεγγράφονται στα Τμήματα των Σχολών του ΤΕΙ Αθήνας θα πραγματοποιούνται μόνον, αφού έχει σταλεί στα οικεία Τμήματα η σχετική απόφαση του Συμβουλίου του ΤΕΙ Αθήνας.

Οι σχετικές αποφάσεις ελέγχου νομιμότητας των μετεγγραφών του Συμβουλίου του ΤΕΙ Αθήνας θα αποστέλλονται από το Τμήμα Συλλογικών - Ατομικών Οργάνων και Επιτροπών μαζί με όλα τα παραστατικά στοιχεία στη Διεύθυνση Συντονισμού Σπουδών και Σπουδαστικής

Μέριμνας - Τμήμα Σπουδών Πρακτικής Άσκησης και Σταδιοδρομίας, το οποίο θα κοινοποιεί συγκεντρωτικά για όλα τα Τμήματα των Σχολών, τις μετεγγραφές στο Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, μέχρι 15 Φεβρουαρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους.

Τα Τμήματα των Σχολών υποχρεούνται μαζί με όλα τα ανωτέρω να αποστέλλουν και την αντιστοιχία των Τμημάτων προέλευσης και υποδοχής καθώς και το πρακτικό Συμβουλίου Τμήματος στο οποίο έχουν αποφασίσει την κατανομή των μετεγγραφών με ποσοτικό περιορισμό (οικονομικοί λόγοι και λόγοι υγείας) στο Χειμερινό και στο Εαρινό Εξάμηνο με βάση τον αριθμό των εισακτέων.

Σημειώνεται ότι τα πρακτικά των Γενικών Συνελεύσεων των Τμημάτων με τα ονόματα των εγκεκριμένων μετεγγραφών, θα αποστέλλονται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στο Τμήμα Συλλογικών - Ατομικών Οργάνων & Επιτροπών της Διεύθυνσης Διοικητικού του ΤΕΙ Αθήνας στη διεύθυνση (alaskari@teiath.gr).

...→ Σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 16 του Ν. 3549/20-3-2007, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 13 του Ν. 3794/4-4-2009 με θέμα «Διάρκεια Εξαμήνων», το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας **στην με αρ. 4/27-1-2010 συνεδρίασή του**, επισημαίνει ότι για να θεωρηθεί ένα (θεωρητικό ή εργαστηριακό) μάθημα διδαχθέν πρέπει κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου 2009-2010 να έχουν συμπληρωθεί δεκατρείς (13) διδακτικές εβδομάδες. Σε αντίθετη περίπτωση το μάθημα θεωρείται ως μη διδαχθέν και δεν επιτρέπεται η εξέτασή του.

Οι διδάσκοντες εκπαιδευτικοί είναι υποχρεωμένοι μια εβδομάδα πριν τη λήξη του εαρινού εξαμήνου 2009-2010, να δηλώσουν εγγράφως στις Γραμματείες των Τμημάτων, εάν το μάθημα που δίδαξαν καλύπτει τον ανωτέρω αριθμό εβδομάδων διδασκαλίας και στη συνέχεια τα Συμβούλια των Τμημάτων θα αποφασίσουν άμεσα για το ποια μαθήματα δεν διδάχθηκαν και θα κοινοποιήσουν τις σχετικές αποφάσεις τους στο Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας.

...→ Κατανομή κονδυλίων στις Σχολές του ΤΕΙ-Α για την προμήθεια αναλωσίμων υλικών

Το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας στην **με αρ. 1/13-1-2010** συνεδρίασή του αποφάσισε την κατανομή κονδυλίου ύψους 200.000,00 € στις Σχολές του ΤΕΙ Αθήνας για την προμήθεια αναλωσίμων υλικών (εκτός Η/Υ) για το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2009-2010. Το κονδύλι κατανέμεται ως εξής:

Σχολές	Ευρώ
Σχολή Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής	20.000,00
Σχολή Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών	40.000,00
Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών	60.000,00
Σχολή Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας	60.000,00
Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας	20.000,00
Σύνολο	200.000,00

Οι σύγχρονες αρχιτεκτονικές εφαρμογές, η διακριτική εικαστική παρέμβαση, την οποία επιμελήθηκαν σπουδάστριες του Ιδρύματος, και η μοντέρνα επίπλωση κυριολεκτικά μεταμόρφωσαν το αίθριο μεταξύ του κεντρικού κυλικείου και του εστιατορίου σε έναν χώρο που κερδίζει αμέσως τον επισκέπτη και χαρίζει καθημερινά στιγμές ξεγνοιασιάς και χαλάρωσης σε όλα τα μέλη της κοινότητας του ΤΕΙ.

νέα απο τα Τμήματα

Τμήμα Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων

προγράμματα κινητικότητας

LLP/Erasmus

- * Από τον Ιανουάριο του 2010 και μέχρι τα τέλη Μαρτίου μετακινήθηκαν, στα πλαίσια του προγράμματος κινητικότητας L.L.P/Erasmus 70 φοιτητές, 11 καθηγητές και 10 μέλη ΔΠ του ΤΕΙ Αθήνας προς διάφορα Ιδρύματα της ΕΕ. Κατά το ίδιο διάστημα το Ίδρυμά μας υποδέχθηκε 30 φοιτητές και 3 καθηγητές από συνεργαζόμενα Ιδρύματα Ευρωπαϊκών κρατών στο πλαίσιο του ίδιου προγράμματος.

Σύνολα φοιτητών - μηνών ανά κλάδο σπουδών κατά το τρίμηνο Ιανουάριος - Μάρτιος 2010

Κλάδος Σπουδών	Σύνολο Φοιτητών	Σύνολο Μηνών
Audio-visual techniques and media production	6	41,50
Design (Graphic Design, Industrial Design,	7	51,50
Social Work ERA-14.5	5	4,00
Library, information, archive ERA-15.4	3	14,00
Business and administration	3	11,00
Business Studies with technology ERA-04.2	1	4,50
Marketing and Sales Management ERA-04.7	8	50,00
Management and administration	7	30,00
Geodesy, Cartography, Remote Sensing ERA-	2	9,00
Computing ERA-11.3	5	27,50
Food Science and Technology ERA-01.3	8	36,00
Health	1	4,50
Health (broad programmes) ERA-12.0	5	9,00
Medical services	2	2,00
Nursing, Midwifery, Physiotherapy ERA-12.6	6	23,00
Therapy and rehabilitation	1	1,00
Σύνολο	70	318,50

Σύνολα εξερχομένων φοιτητών ανά χώρα προορισμού κατά το τρίμηνο
Ιανουάριος - Μάρτιος 2010

Χώρα	Σύνολο Φοιτητών	Σύνολο Μηνών
Βέλγιο	2	10,00
Δημοκρατία της Τσεχίας	4	17,00
Γερμανία	9	41,50
Δανία	2	6,00
Εσθονία	1	5,00
Ισπανία	10	47,00
Φινλανδία	6	18,00
Γαλλία	6	23,50
Ουγγαρία	0	0,00
Ιρλανδία	1	4,50
Ιταλία	5	20,00
Ολλανδία	6	22,50
Πολωνία	3	11,50
Πορτογαλία	12	48,50
Σουηδία	6	21,00
Σλοβακία	0	0,00
Ηνωμένο Βασίλειο	7	23,00
Σύνολο	70	318,50

Σύνολα υποτροφιών προσωπικού ανά χώρα προορισμού κατά το τρίμηνο
Ιανουάριος - Μάρτιος 2010

Χώρα προορισμού	Μέλη ΕΠ (διδασκαλία)	Μέλη ΔΠ (επιμόρφωση)	Μέλη ΕΠ (επιμόρφωση)
Αυστρία	0	2	0
Βέλγιο	1	1	1
Δανία	1	0	1
Φινλανδία	1	0	1
Ιταλία	1	4	0
Ολλανδία	0	0	1
Πορτογαλία	0	2	1
Σουηδία	0	1	1
Γερμανία	0	0	2
Σύνολο	4	10	7

★ Συμπεράσματα εκθέσεων ελέγχου του ΙΚΥ

Το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ), ως Εθνική Μονάδα του προγράμματος «Δια Βίου Μάθηση» (LLP) διαβίβασε στον Πρόεδρο του ΤΕΙ Αθήνας κ. Δημήτριο Νίνο, τις εκθέσεις ελέγχου συστημάτων που πραγματοποιήθηκαν στο ΤΕΙ Αθήνας και στον Όμιλο που συντονίζεται από το ΤΕΙ Αθήνας, σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος Erasmus.

Η έκθεση διαπιστώνει τα πολύ θετικά βήματα που γίνονται για συνεχή βελτίωση σε όλα τα στάδια υλοποίησης του προγράμματος και καταλήγει:

«Συμπερασματικά αναφέρουμε ότι το ΤΕΙ Αθήνας έχει έναν αξιόλογο αριθμό μετακινούμενων φοιτητών και καθηγητών Erasmus, ο οποίος μπορεί να αυξηθεί σε αναλογία με το συνολικό αριθμό των φοιτητών και καθηγητών του. Ακολουθούνται οι προβλεπόμενες τυπικές διαδικασίες και κανόνες για την ορθή υλοποίηση του προγράμματος και κρίνεται ότι ο τρόπος διοίκησης και διαχείρισης από το Τμήμα Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων είναι αποτελεσματικός. Επίσης η συμμόρφωση του Ιδρύματος με τα σημεία του Πανεπιστημιακού Χάρτη είναι γενικά ικανοποιητική, αλλά μεγαλύτερη έμφαση θα πρέπει όμως να δοθεί στο ζήτημα της πλήρους και «αυτόματης» αναγνώρισης των μαθημάτων. Από τις συναντήσεις με τους μετακινούμενους καθηγητές, με τους εισερχόμενους και εξερχόμενους φοιτητές Erasmus, προέκυψε ο μεγάλος βαθμός ικανοποίησής τους από το πρόγραμμα καθώς και από την υποστήριξη που τους παρείχε το Τμήμα».

Τέλος, η αντιπροσωπεία της Εθνικής Μονάδας υπέβαλε προς το Ίδρυμα μια σειρά προτάσεων, με την υιοθέτηση των οποίων κρίνεται ότι το ΤΕΙ Αθήνας θα αποτελέσει μια «καλή πρακτική» στον τρόπο διαχείρισης, οργάνωσης και υλοποίησης του προγράμματος Erasmus.

★ Το ΤΕΙ Αθήνας υπέβαλε στο Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) στις 12-3-2010 (καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων) την αίτηση για τη χρηματοδότηση κινητικότητας φοιτητών, διδακτικού και λοιπού προσωπικού του Ιδρύματος καθώς επίσης και του Ομίλου του ΤΕΙ Αθήνας που αφορά σε τοποθετήσεις φοιτητών για πρακτική άσκηση.

★ Κατά την διάρκεια του πρώτου τριμήνου της νέας χρονιάς, το τμήμα Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων πραγματοποίησε ενημερωτικές επισκέψεις σε επτά Λύκεια και Γυμνάσια, στα πλαίσια της Ημέρας σπουδών - σταδιοδρομίας και συμβουλευτικής που διοργανώνουν τα Γραφεία Επαγγελματικού Προσανατολισμού της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Επίσης, στα πλαίσια του μαθήματος Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού πραγματοποιήθηκαν κατά το ίδιο τρίμηνο 14 εκπαιδευτικές επισκέψεις Σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στο ΤΕΙ Αθήνας, προκειμένου οι μαθητές να ενημερωθούν για τις δυνατότητες σπουδών που προσφέρει το Ίδρυμα και να γνωρίσουν από κοντά τον τρόπο λειτουργίας του.

Τμήμα Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων

Τμήμα Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων

➔ ➔ Τμήμα Κοινωνικής Συμβουλευτικής Υπηρεσίας

... Δραστηριότητες της Κοινωνικής Συμβουλευτικής Υπηρεσίας κατά το τρίμηνο Ιανουάριος, Φεβρουάριος, Μάρτιος 2010

- * Η Κοινωνική Υπηρεσία στα πλαίσια της πρόληψης και της ενημέρωσης της κοινότητας του ΤΕΙ-Α διοργάνωσε από τις 15 έως τις 19-3-2010 την **εβδομάδα επικοινωνίας** με τη συμμετοχή θεραπευτικών κοινοτήτων του ΚΕΘΕΑ, της κινητής ομάδας ενημέρωσης «ΠΗΓΑΣΟΣ» και του κέντρου πρόληψης εξάρτησης αγωγής υγείας «ΑΡΗΞΙΣ» των Δήμων Αγ. Βαρβάρας, Αιγάλεω, Χαϊδαρίου. Η δραστηριότητα επικεντρώθηκε στην ενημέρωση για την τοξικοεξάρτηση .
Στα πλαίσια της παραπάνω δραστηριότητας διοργανώθηκαν **δύο οκτώωρα Βιωματικά Εργαστήρια** το πρώτο από 15 έως 16-3-2010 και το δεύτερο από 17 έως 18-3-2010 για την κατανόηση του φαινομένου της τοξικοεξάρτησης στους σπουδαστές του ΤΕΙ-Α, σε συνεργασία με τον Τομέα Πρόληψης του ΚΕΘΕΑ.

σας ενδιαφέρει...

Στα πλαίσια της πρόσφατης προμήθειας **νέου δικτυακού αποθηκευτικού χώρου** (EMC Clariion CX4-120) για τις υπηρεσίες του Κέντρου Διαχείρισης Δικτύου του ΤΕΙ Αθήνας, η διαθέσιμη χωρητικότητα του γραμματοκιβωτίου (mailbox) όλων των χρηστών αυξήθηκε στα 500MB (από τα 300MB που ήταν για καθηγητές/διοικητικούς και 100MB για φοιτητές).

Επίσης με την υπηρεσία webhosting κάθε χρήστης έχει διαθέσιμο χώρο 200MB (μπορεί να αυξηθεί αν χρειαστεί) όπου μπορεί να αποθηκεύσει προσωπικές σελίδες ή κάποιο μεγάλο αρχείο για προσωπική χρήση ή κοινόχρηστο για συναδέλφους/γνωστούς/φίλους (ή ένα συνημμένο αρχείο email που ξεπερνά τα 10MB και δεν μπορεί να αποσταλεί με το email). Η υπηρεσία αυτή για την διαχείριση των αρχείων είναι προσβάσιμη (για λόγους ασφαλείας μέσω VPN) στο URL: <http://webhosting.teiath.gr> (για username/password δίνετε ότι και στο email σας). Οι δε χρήστες μπορούν να φορτώσουν (download) ένα αρχείο-κοινόχρηστο από τον προσωπικό σας χώρο δίνοντας στον πλοηγό (Explorer ή Mozilla ή άλλο): <http://users.teiath.gr/<your username>/<filename>>, όπου username είναι το όνομα του λογαριασμού σας και filename το όνομα του αρχείου που έχετε αποθηκεύσει στον προσωπικό σας χώρο (στο root directory και με δικαιώματα read για όλο το κοινό). Φυσικά μπορείτε να αποθηκεύσετε σε προσωπικούς φακέλους (directory) αρχεία όπου κανείς δεν θα έχει πρόσβαση εκτός από εσάς. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να διαβάσετε την τεκμηρίωση της υπηρεσίας στο <http://noc.teiath.gr>.

Πληροφορίες: 210 5385149 | email: helpdesk@teiath.gr

➔ ➔ Τμήμα Προμηθειών και Περιουσίας

Διαγωνισμοί που ολοκληρώθηκαν

* Διεθνής ανοικτός διαγωνισμός για την ανάδειξη αναδόχου για τον καθαρισμό των χώρων του ΤΕΙ Αθήνας.
Προϋπολογισμός: 850.000,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 9-6-2009.

* Διεθνής ανοικτός διαγωνισμός για την ανάδειξη αναδόχου εκμετάλλευσης του Εστιατορίου του ΤΕΙ Αθήνας.
Προϋπολογισμός: 8.000.000,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 18-12-2009.

* Επαναληπτικός ανοικτός διαγωνισμός για την προμήθεια προβολικών δεδομένων για τις ανάγκες του ΤΕΙ Αθήνας.
Προϋπολογισμός: 88.000,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 2-11-2009.

Δ ι α γ ω ν ι σ μ ο ί
 Διαγωνισμοί

Διαγωνισμοί σε εξέλιξη

* Ανοικτός διαγωνισμός για την προμήθεια εξοπλισμού για τις ανάγκες της Σχολής Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής.
Προϋπολογισμός: 223.000,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 21-1-2010.

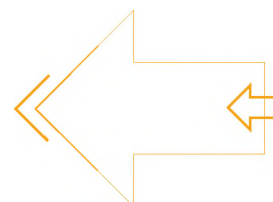
* Διεθνής ανοικτός διαγωνισμός για την προμήθεια εξοπλισμού για τις ανάγκες της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών.
Προϋπολογισμός: 685.000,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 8-2-2010.

* Διεθνής ανοικτός διαγωνισμός για την προμήθεια εξοπλισμού για τις ανάγκες της Σχολής Επαγγελματίων Υγείας & Πρόνοιας.
Προϋπολογισμός: 417.000,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 11-2-2010.

* Δημόσιος μειοδοτικός διαγωνισμός για τη μίσθωση ακινήτου για τη στέγαση Τμημάτων της Σχολής Επαγγελματίων Υγείας & Πρόνοιας.
Ημερομηνία διενέργειας: 22-2-2010.

* Διεθνής ανοικτός διαγωνισμός για την προμήθεια εξοπλισμού για τις ανάγκες της Σχολής Γραφικών Τεχνών & Καλλιτεχνικών Σπουδών.
Προϋπολογισμός: 322.000,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 16-2-2010.

* Δημόσιος ανοικτός διαγωνισμός για την εκμίσθωση χώρου εντός του ΤΕΙ Αθήνας για τη λειτουργία χαρτοπωλείου.
Ημερομηνία διενέργειας: 26-2-2010.

→ Τμήμα Μελετών - Κατασκευών

Κατά το τρίμηνο Ιανουάριος, Φεβρουάριος, Μάρτιος 2010 ολοκληρώθηκε μία σειρά έργων που αφορούσαν σε κατασκευές, επισκευές και διάφορες άλλες εργασίες σε χώρους του ΤΕΙ-Α.

Ενδεικτικά αναφέρονται μερικά από αυτά:

- * **Καθαρισμός** των δικτύων αποχέτευσης όμβριων και ακάθαρτων υδάτων του ΤΕΙ.
- * **Αντικατάσταση** επένδυσης εξωτερικών αεραγωγών κλιματισμού εστιατορίου, κυλικείου και αίθριου του ΤΕΙ.
- * **Εργασίες** συντήρησης λεβήτων - καυστήρων φυσικού αερίου.
- * **Προμήθεια** εκτυπωτικής μονάδας καρτών για το ΤΕΙ.
- * **Υγρομόνωση** οροφής του κτιρίου Κ8 της ΣΓΤΚΣ του ΤΕΙ Αθήνας.
- * **Αναδιαμόρφωση** της Γραμματείας του Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων της ΣΔΟ και λοιπών χώρων του ΤΕΙ Αθήνας.
- * **Κατασκευή** μεταλλικών στεγάστρων σε διάφορους χώρους του ΤΕΙ.
- * **Αναδιαμόρφωση** του εργαστηρίου σκοτεινού θαλάμου του Τμήματος Γραφιστικής της ΣΓΤΚΣ.
- * **Ηλεκτρολογικές** εργασίες στις Σχολές ΣΔΟ, ΣΓΤΚΣ, ΣΤΕΤΡΟΔ και στο εστιατόριο του ΤΕΙ.
- * **Συντήρηση** του οπτικοακουστικού εξοπλισμού των Αμφιθεάτρων του ΤΕΙ.
- * **Υδραυλικές** εργασίες σε διάφορους χώρους του ΤΕΙ.
- * **Υγρομόνωση** οροφής του κτιρίου 6 της ΣΤΕΤΡΟΔ.
- * **Νέα** ηλεκτρολογική εγκατάσταση σε χώρους της ΣΤΕΤΡΟΔ.
- * **Τοποθέτηση** ψευδοροφών και διάφορες εργασίες σε χώρους της ΣΤΕΤΡΟΔ.
- * **Αναδιαμόρφωση** του εργαστηρίου ποιοτικού ελέγχου λαδιών της ΣΤΕΤΡΟΔ.
- * **Τοποθέτηση** πλακιδίων δαπέδου στο Εργαστήριο Οινολογίας της ΣΤΕΤΡΟΔ.
- * **Ηλεκτρολογικές** εργασίες σε εργαστήρια του ΤΕΙ.
- * **Τοποθέτηση** θυρών ασφαλείας σε χώρους της ΣΤΕΦ.
- * **Διαγωνισμός** για την Κατασκευή πάγκων εργαστηρίων στις σχολές ΣΤΕΤΡΟΔ-ΣΤΕΦ-ΣΕΥΠ.
Η δημοπρασία της μελέτης έγινε στις 22-10-2009.
- * **Διαγωνισμός** για την Προμήθεια & τοποθέτηση ειδικών σημάτων σε χώρους του ΤΕΙ.
Η δημοπρασία της μελέτης έγινε στις 23-11-2009.
- * **Διαγωνισμός** για την ετήσια συντήρηση του περιβάλλοντα χώρου του ΤΕΙ.
Η δημοπρασία της μελέτης έγινε στις 9-11-2009.
- * **Διαγωνισμός** για την κατασκευή κουφωμάτων αλουμινίου στη ΣΤΕΤΡΟΔ.
Η δημοπρασία της μελέτης έγινε στις 9-11-2009.
- * **Διαγωνισμός** για την τοποθέτηση πλακιδίων στην ταράτσα του κτιρίου εστιατορίου - κυλικείου του ΤΕΙ. Η δημοπρασία της μελέτης έγινε στις 24-11-2009.
- * **Διαγωνισμός** για την τοποθέτηση κεραμικών πλακιδίων στα προκάρ Α, Β, Γ και σε λοιπούς χώρους του ΤΕΙ.
- * **Διαγωνισμός** για τη συντήρηση - επισκευή - συμπλήρωση ξύλινων κατασκευών σε χώρους του ΤΕΙ.
Η δημοπρασία της μελέτης έγινε στις 1-7-2009.
- * **Ενίσχυση** οροφής κεντρικού διαδρόμου του ΤΕΙ.

- * **Διαγωνισμός** για την Κατασκευή πάγκων εργαστηρίων του ΤΕΙ Αθήνας.
Η δημοπρασία της μελέτης έγινε στις 29-9-2009.

... έργα υπό εκτέλεση

- * **Ανακαίνιση** του αίθριου 1^{ου} ορόφου της ΣΤΕΤΡΟΔ.
- * **Αναδιαμόρφωση** του εργαστηρίου σκοτεινού θαλάμου του Τμήματος Γραφιστικής της ΣΓΤΚΣ.
- * **Αναδιαμόρφωση** της Γραμματείας του Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων της ΣΔΟ κλπ χώρους του ΤΕΙ.
- * **Υγρομόνωση** οροφής του κτιρίου Κ8 της ΣΓΤΚΣ του ΤΕΙ Αθήνας.

➔ ➔ **Τμήμα Εκπαιδευτικού και Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού**

Όνομα	Βαθμίδα	Σχολή	Τμήμα	Ημερομηνία
Ορκισθέντες				
Γ. Χλούπης	καθ. εφαρμογών	ΣΤΕΦ	Ηλεκτρονικής	28-1-2010
Β. Βιβιλάκη	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Μαιευτικής	1-2-2010
Α. Αλεξανδρίδης	επ. καθηγητής	ΣΤΕΦ	Ηλεκτρονικής	4-2-2010
Π. Τσόλκα	επ. καθηγήτρια	ΣΕΥΠ	Οδοντικής Τεχνολογίας	5-2-2010
Δ. Γκλώτσος	καθ. εφαρμογών	ΣΤΕΦ	Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων	11-2-2010
Π. Μπέλης	καθ. εφαρμογών	ΣΔΟ	Εμπορίας & Διαφήμισης	12-2-2010
Ι. Ξυδάς	καθ. εφαρμογών	ΣΤΕΦ	Πληροφορικής	17-2-2010
Μ. Παπανδρέου	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Φυσιοθεραπείας	19-2-2010
Δ. Παγώνης	καθ. εφαρμογών	ΣΤΕΦ	Ναυπηγικής	1-3-2010
Θ. Κατσούλας	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Νοσηλευτικής Β΄	2-3-2010
Συνταξιοδοτηθέντες				
Δ. Ράπτης	τακτικός καθηγητής	ΣΤΕΦ	Φυσικής, Χημείας & Τεχνολογίας Υλικών	1-2-2010
Β. Παπαδόπουλος	καθ. εφαρμογών προσωποπαγούς θέσης	ΣΤΕΦ	Ενεργειακής Τεχνολογίας	1-2-2010
Ι. Κεκλίκογλου	τακτικός καθηγητής	ΣΤΕΦ	Πληροφορικής	5-2-2010
Α. Τζιβρά - Γρηγοράκη	επ. καθηγήτρια προσωποπαγούς θέσης		Κέντρο Ξένων Γλωσσών & Φυσικής Αγωγής	18-2-2010
Μ. Καζάζη	τακτική καθηγήτρια	ΣΔΟ	Βιβλιοθηκονομίας & Συστημάτων Πληροφόρησης	26-2-2010
Δ. Ζαχαριάδης - Σούρας	επ. καθηγητής προσωποπαγούς θέσης	ΣΔΟ	Διοίκησης Επιχειρήσεων	1-3-2010

➔ ➔ Τμήμα Διοικητικού και Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού

Όνομα	Υπηρεσία Διοικητικής Μέριμνας όπου υπηρετούσε ο υπάλληλος	Ημερομηνία λύσης υπαλληλικής σχέσης
Πίνακας διοικητικού προσωπικού (ΔΠ) με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ΙΔΑΧ) του ΤΕΙ Αθήνας που παραιτήθηκε λόγω διορισμού, από 1-1-2010 & εφεξής		
Ι. Ξυδάς	Τμήμα Πληροφορικής της Δ/σης Πληροφορικής & Τεχνικών Υπηρεσιών	17-2-2010
Γ. Τζικοπούλου	Γραμματεία Τμήματος Διοίκησης Μονάδων Υγείας & Πρόνοιας (ΣΔΟ)	11-1-2010
Πίνακας μόνιμου Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού (ΕΤΠ) του ΤΕΙ Αθήνας, που διορίστηκε, από 1-1-2010 & εφεξής		
Β. Γαρδίκη	Τμήμα Αισθητικής & Κοσμητολογίας (ΣΕΥΠ)	1-2-2010
Β. - Α. Λαμπροπούλου	Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας (ΣΕΥΠ)	4-2-2010
Σ. Μπρατάκος	Γενικό Τμήμα Φυσικής - Χημείας & Τεχνολογίας Υλικών (ΣΤΕΦ)	22-1-2010
Πίνακας μόνιμου διοικητικού προσωπικού (ΔΠ) του ΤΕΙ Αθήνας, που παραιτήθηκε με δύο αιτήσεις		
Ε. Χαραλαμπίδου	Τμήμα Εργοθεραπείας (ΣΕΥΠ)	21-12-2009

Κατανομή νέων θέσεων ΕΤΠ

Στα πλαίσια του Ακαδημαϊκού - Αναπτυξιακού Προγραμματισμού των ετών 2009-2012, εγκρίθηκαν οκτώ (8) θέσεις ΕΤΠ για το έτος 2009 και οκτώ (8) θέσεις ΕΤΠ για το έτος 2010.

Οι παραπάνω θέσεις βάσει του νόμου 3549/2007 κατανομήθηκαν στις Σχολές και τα Τμήματα ως εξής:

Σχολή	Τμήμα	Θέσεις για το έτος 2009	Θέσεις για το έτος 2010
ΣΤΕΦ	Τοπογραφίας	1	
	Ιατρικών Οργάνων	1	
	Ενεργειακής Τεχνολογίας		1
	Πληροφορικής		2
ΣΕΥΠ	Νοσηλευτικής Β'	1	
	Ιατρικών Εργαστηρίων		1
	Εργοθεραπείας		1
	Μαιευτικής		1
	Νοσηλευτικής Β'		1
ΣΓΤΚΣ	Γραφικών Τεχνών	2	
	Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών	2	
ΣΔΟ	Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας	1	1
Σύνολο		8	8

➔ Τμήμα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας

Το τμήμα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας του ΤΕΙ Αθήνας στο ICARO «International Center Applied Research in Organization»

Το τμήμα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας (ΔΜΥΠ), από το 2009 συμμετέχει στο ICARO - **Διεθνές Κέντρο Εφαρμοσμένης Έρευνας σε Οργανισμούς**.

Η συμμετοχή αυτή οφείλεται στην ερευνητική προσπάθεια του τμήματος ΔΜΥΠ κατά τα τελευταία 20 χρόνια και στη συμβολή του στη βελτίωση και ανάπτυξη των οικονομικών, της οργάνωσης και της διοίκησης των Οργανισμών Υγείας και Κοινωνικής Προστασίας.

Παράλληλα η συνεργασία αυτή επικυρώθηκε και σε εκπαιδευτικό επίπεδο με τη συμφωνία **συνδιοργάνωσης δύο Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων** με το Πανεπιστήμιο του Τορίνο:

Ένα με τη Σχολή Οικονομικών Επιστημών του πανεπιστημίου με τίτλο «Quality Health Management and Quality Management Systems in Organization» και ένα δεύτερο μεταπτυχιακό πρόγραμμα με το τμήμα Ψυχολογίας της Ιατρικής Σχολής του πανεπιστημίου του Τορίνο με τίτλο «Leadership and Management in Welfare Services».

Για την οριστικοποίηση των ανωτέρω συμφωνιών ο Προϊστάμενος του τμήματος, καθηγητής **Σωτήρης Σούλης**, ο αναπληρωτής Προϊστάμενος καθηγητής **Μάρκος Σαρρής** και ο επίκουρος καθηγητής **Γεώργιος Πιερράκος** μετέβησαν στο Τορίνο, όπου έδωσαν κοινή συνέντευξη την 1^η Σεπτεμβρίου 2009 στην Πρυτανεία του Ιδρύματος. Η συνέντευξη πραγματοποιήθηκε στην ιστορική αίθουσα του Πανεπιστημίου, όπου παρευρέθησαν, εκτός των εκπροσώπων του ΤΕΙ Αθήνας (ΔΜΥΠ), ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου, οι Κοσμητορες της Ιατρικής Σχολής και της Σχολής Οικονομικών Επιστημών και ο Πρόεδρος του τμήματος Ψυχολογίας της Ιατρικής Σχολής.

Με την εν λόγω πρωτοβουλία και συνεργασία σε Διεθνές Επίπεδο το ΤΕΙ Αθήνας επιβεβαιώνει πλέον τον ακαδημαϊκό του ρόλο στην Ανώτατη Εκπαίδευση.

Η ελληνική αντιπροσωπεία αποτελούμενη από τους κ.κ. **Σ. Σούλη**, **Μ. Σαρρή** και **Γ. Πιερράκο** με τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου **Prof. Ezio Pelizzeti**.

Στην ιστορική αίθουσα του Πανεπιστημίου

Σχετικά με το Π.Δ. των Ναυπηγών Μηχανικών ΤΕΙ

Το σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος για τα **επαγγελματικά δικαιώματα των Ναυπηγών Μηχανικών του τμήματος Ναυπηγικής** της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών των ΤΕΙ Αθήνας που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υφυπουργού Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων κ. Ι. Πανάρετου, έχει προκύψει μετά από συστηματική επεξεργασία και διαβούλευση.

Στο σχετικό Π.Δ. ελήφθησαν υπ' όψιν, το τρις αναμορφωμένο πρόγραμμα σπουδών του τμήματος Ναυπηγικής του ΤΕΙ Αθήνας, το επίπεδο του εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος, η επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων του εν λόγω Τμήματος, σχετικά στατιστικά στοιχεία, τα προγράμματα σπουδών συναφών τμημάτων Ναυπηγικής, η αντίστοιχη Νομοθεσία των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το αποτέλεσμα της επεξεργασίας, είναι ότι το προτεινόμενο σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος, αντιστοιχεί πλήρως στις δυνατότητες που αποκτούν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους οι φοιτητές στο τμήμα Ναυπηγικής του ΤΕΙ Αθήνας.

Σπουδές που οδηγούν σε ολοκληρωμένη θεωρητική - εφαρμοσμένη εκπαίδευση και άμεση επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων του Τμήματος.

Στο εν λόγω σχέδιο Προεδρικό Διάταγμα είχαν γίνει διορθωτικές παρεμβάσεις από την πλευρά του Υπουργείου Ναυτιλίας, είχε ήδη υπογραφεί από τη ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, και απέμεινε μόνο η τελική υπογραφή του Υπουργού Ναυτιλίας δεδομένου ότι είχε όλες τις απαραίτητες υπογραφές των επιμέρους υπηρεσιών του Υπουργείου Ναυτιλίας.

Επειδή πιστεύω ότι το Κράτος πρέπει να έχει συνέχεια σε ό,τι αφορά στις Νομοθετικές και Διοικητικές υπηρεσίες του, το εν λόγω σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος πρέπει να τύχει της ολοκλήρωσης των υπογραφών και να τεθεί σε ισχύ.

Άλλωστε είχε ειπωθεί δημοσίως από τη σημερινή πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΠΘ πριν τις προηγούμενες γενικές εκλογές ότι θα υπογραφούν άμεσα όλα τα εκκρεμή Π.Δ. που είχαν υπογραφεί από το ΥΠΕΠΘ και υπολείπονταν της υπογραφής του / των συναρμόδιων Υπουργείων και αυτό προβλέπεται από το άρθρο 18 παράγρ. 2 του Νόμου 3794 / 04-09-2009.

Η ψήφιση του εν λόγω Προεδρικού Διατάγματος και η άμεση ισχύς του επιλύει επιτέλους το χρόνιο αυτό πρόβλημα αποκαθιστώντας και τυπικά την επαγγελματική οντότητα των Ναυπηγών Μηχανικών των ΤΕΙ.

Δίδει τη δυνατότητα περαιτέρω ανάπτυξης και αναβάθμισης των σπουδών, αποτελεί δε μια σημαντική παράμετρο στην ουσιαστική αξιολόγηση (έχει ολοκληρωθεί η εσωτερική αξιολόγηση και έπεται άμεσα η εξωτερική) του Τμήματος και στην επιλογή των υποψηφίων στις Πανελλήνιες εξετάσεις.

Γεώργιος Κ. Χατζηκωνσταντής

επίκουρος καθηγητής στο τμήμα Ναυπηγικής του ΤΕΙ-Α
διπλ. ναυπηγός μηχανολόγος μηχανικός

ΣΥΝΤΟΜΑ ΝΕΑ

/ ΤΟΥ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Μάρτιος 2010

Ανανεώσεις εγγραφών και
έναρξη των μαθημάτων

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών του ακαδημαϊκού έτους 2009-2010, οι ανανεώσεις εγγραφών εαρινού εξαμήνου, πραγματοποιήθηκαν ηλεκτρονικά από 1-3-2010 έως 7-3-2010. Η έναρξη των μαθημάτων έγινε στις 8-3-2010.

Ιανουάριος 2010

Έγκριση Μεταπτυχιακού Προγράμματος
Σπουδών της ΣΔΟ

Εγκρίθηκε από την Επιτροπή Ελέγχου Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών και από το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του τμήματος Διοίκησης Μονάδων Υγείας & Πρόνοιας της ΣΔΟ του ΤΕΙ Αθήνας, σε συνδιοργάνωση με το Πανεπιστήμιο του Τορίνο της Ιταλίας, με τίτλο «Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας στους Οργανισμούς Υγείας (MSc in Quality Management Systems in the Health Organizations)».

Ιανουάριος 2010

Ευχαριστήρια επιστολή
στον κ. Π. Πετρίδη

Η προϊσταμένη του τμήματος Νοσηλευτικής Β' κ. **Ζ. Βαρδάκη** ευχαριστεί τον κ. **Π. Πετρίδη**, ιατρό ορθοπαιδικό, εργ. συνεργάτη του ΓΤΒΙΜ του ΤΕΙ, για την πραγματοποίηση της διάλεξης με θέμα: «Μυοσκελετικά προβλήματα στους επαγγελματίες Υγείας και αντιμετώπισή τους» στους φοιτητές του Ζ' εξαμήνου του τμήματος Νοσηλευτικής Β', στις 13-1-2010.

10 Μαρτίου 2010

Ενημέρωση με θέμα
την εθελοντική αιμοδοσία

Την Τετάρτη 10-3-2010 πραγματοποιήθηκε στο αμφιθέατρο του τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης ενημέρωση με θέμα την εθελοντική αιμοδοσία από την κ. **Χ. Κασάπα**, Επισκέπτρια Υγείας του Γενικού Κρατικού Νοσοκομείου Νίκαιας.

12 Μαρτίου 2010

Διάλεξη με θέμα «Ενημέρωση - Αντιμετώπιση
και Προστασία από τους Σεισμούς»

Στις 12 Μαρτίου 2010 στα πλαίσια του τομέα της Πολιτικής Άμυνας του Γραφείου ΠΣΕΑ του ΤΕΙ Αθήνας, πραγματοποιήθηκε διάλεξη στο χώρο του Αμφιθεάτρου της Πληροφορικής του ΤΕΙ-Α, με θέμα «Ενημέρωση - Αντιμετώπιση και Προστασία από τους Σεισμούς». Στη διάλεξη συμμετείχαν οι υπεύθυνοι του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ) κ.κ. Μ. Sc **Α. Ιωακείμιδου**, Τοπογράφος Μηχανικός, Δρ **Β. Μώκος**, Πολιτικός Μηχανικός και **Κ. Μπάκας**, Πολιτικός Μηχανικός.

2010

Νέος αριθμός ΠΕΑΚ
«Περιοχικός Ενιαίος Αριθμός Κλήσης»

Καταργήθηκε ο αριθμός ΠΕΑΚ 8962-595459 της υπηρεσίας Dialup. Όλοι πλέον οι χρήστες της υπηρεσίας dialup θα πρέπει να χρησιμοποιούν τον αριθμό ΠΕΑΚ 8962-595859.

ΣΥΝΤΟΜΑ ΝΕΑ

/ ΤΟΥ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

2009 - 2010

Ρύθμιση θεμάτων πρακτικής άσκησης
εαρινού εξαμήνου

Στην με αριθμ. 7/17-2-2010 συνεδρίασή του το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας αποφάσισε ότι, κατά το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2009-2010, οι σπουδαστές των Τμημάτων των Σχολών του ΤΕΙ Αθήνας έχουν τη δυνατότητα να ξεκινούν την πρακτική τους άσκηση οφείλοντας έως δύο μαθήματα ειδικότητας.

2009 - 2010

ΠΜΣ με τίτλο «Πληροφορική, Σύνθεση
Εικόνας και Σχεδιασμός Γραφικών»

Με βάση την υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. 85632/Ε5 ΦΕΚ Β' 2051/24.09.09 συνεχίζεται η χρηματοδότηση για το έτος 2010 του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του τμήματος Πληροφορικής με τίτλο «Πληροφορική, Σύνθεση Εικόνας και Σχεδιασμός Γραφικών (ISICG)» (ο οποίος αντικατέστησε τον προηγούμενο «Πληροφορική και Επιστήμες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ISIC)»).

2009 - 2010

Τροποποίηση του κανονισμού
λειτουργίας ορκωμοσίας τελιοφοίτων

Τροποποιήθηκε ο κανονισμός λειτουργίας ορκωμοσίας των τελιοφοίτων σπουδαστών του ΤΕΙ και κάθε χρόνο θα πραγματοποιούνται δυο ορκωμοσίες, μία τον Ιούνιο (μεταξύ 1^{ης} και 15^{ης}) και μία το Δεκέμβριο (μεταξύ 1^{ης} και 15^{ης}).

22 και 23 Μαρτίου 2010

Διημερίδα με τίτλο «Το Σύγχρονο
Εργαστήριο Ποιότητας Νερού»

Στις 22 και 23 Μαρτίου 2010 πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο Imperial στην Αθήνα διημερίδα με τίτλο «Το Σύγχρονο Εργαστήριο Ποιότητας Νερού», με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Νερού. Τη διημερίδα διοργάνωσαν η ΕΔΕΥΑ, η Εταιρεία Μελέτης Μικροβιολογικής Ποιότητας Περιβάλλοντος, το Εργαστήριο Υγιεινής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών και το Τμήμα Ιατρικών Εργαστηρίων του ΤΕΙ Αθήνας. Η διημερίδα απευθυνόταν σε ειδικούς, σε φοιτητές και κάθε εμπλεκόμενο στη διαχείριση, τη διανομή και τον ποιοτικό έλεγχο του υδάτινου περιβάλλοντος.

17 Μαρτίου 2010

Εθελοντική αιμοδοσία
στο ιατρείο του ΤΕΙ Αθήνας

Στις 17 Μαρτίου 2010 πραγματοποιήθηκε στο ιατρείο του ΤΕΙ Αθήνας εθελοντική αιμοδοσία με τη συνεργασία της μονάδας αιμοληψίας του Γενικού Κρατικού Νοσοκομείου Νίκαιας.

2010

1^ο Μουσικό Φοιτητικό Φεστιβάλ
με φοιτητική πρωτοβουλία

Αναβλήθηκε η πραγματοποίηση του πρώτου Μουσικού Φοιτητικού Φεστιβάλ στο ΤΕΙ Αθήνας εξαιτίας των απεργιακών κινητοποιήσεων και προγραμματίστηκε να πραγματοποιηθεί τον Ιούνιο του 2010. Στο φεστιβάλ θα εμφανιστούν δέκα συγκροτήματα από το ΤΕΙ Αθήνας παίζοντας: Rock, Metal, Punk, Alternative, Indie, Grunge, Pop, Stoner.

Βράβευση

του καθηγητή **Β. Λαμπρόπουλου***
από την **Ακαδημία Αθηνών**

Στην πανηγυρική Συνεδρία της Ακαδημίας Αθηνών που έγινε στις **29 Δεκεμβρίου 2009**, πραγματοποιήθηκε η απονομή βραβείων και επαίνων από τον Πρόεδρο της Ακαδημίας κ. **Νικόλαο Ματσανιώτη**.

Μεταξύ των βραβευθέντων στον τομέα των θετικών Επιστημών είναι και ο καθηγητής της ΣΑΕΤ Βασίλειος Λαμπρόπουλος για την εργασία γεωλογικού περιεχομένου που υπέβαλε, με τίτλο: «Conservation of fossilized forests' structural material».

Η βραβευμένη εργασία με τίτλο: «Conservation of fossilized forests' structural material» πραγματεύεται την προστασία - συντήρηση του δομικού υλικού απολιθωμένων δασών της Ελλάδας, τα οποία είναι μνημεία της φύσης και της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Τα πρώτα δημιουργήθηκαν από φυσικοχημικές διεργασίες και την τέλεια αισθητική και αντίληψη των φυσικών νόμων και τα δεύτερα από δημιουργικές και καλλιτεχνικές διαδικασίες και δραστηριότητες του ανθρώπινου γένους. Συνολικά όμως απαρτίζουν αυτό που έντονα χαρακτηρίζεται ως πολιτιστική κληρονομιά του κάθε τόπου και λαού και η ορολογία αυτή βρίσκεται σε πολύ άμεση συνάφεια με την πολιτιστική ταυτότητα του κάθε λαού και τον χαρακτηρίζει σημαντικά στη ζωή του, στην καλλιέργειά του αλλά και στη δημιουργία του.

Τα απολιθωμένα δάση, ηλικίας 15 - 25 εκατομμυρίων ετών, ανήκουν στα μνημεία της φύσης και δημιουργήθηκαν από ηφαιστειακές δραστηριότητες και διάφορες φυσικοχημικές διεργασίες, που πέρα από την ακρίβεια και την τελειότητα που αυτές παρουσίασαν,

προσέδωσαν και μια αξιοθαύμαστη αισθητική στα αντικείμενα - μνημεία που δημιουργήθηκαν. Εδώ μπορούμε να διακρίνουμε με μακροσκοπικό αλλά και με μικροσκοπικό τρόπο τη δομή του ξύλου των κορμών, παρότι έχει αλλάξει τελείως η χημική σύσταση του υλικού, με αντικατάσταση του άνθρακα από το πυρίτιο με αποτέλεσμα την αντικατάσταση της κυτταρίνης και της λιγνίνης του ξύλου από ορυκτά του πυριτίου, όπως χαλαζία, τριδυμίτη και κριστοβαλίτη.

Έτσι, εξίσου σημαντικές είναι και οι διαδικασίες συντήρησης - αποκατάστασης αλλά και έκθεσης αυτών των μνημείων της φύσης, που άλλωστε προστατεύονται επίσημα πλέον από διεθνείς χάρτες και οργανισμούς, για να παραδοθούν έτσι στην παρατήρηση, μελέτη αλλά και θαυμασμό των τωρινών αλλά και των μελλοντικών γενεών. Παράλληλα έχει πάψει η κακόγουστη τάση του κάθε απαίδευτου επισκέπτη των χώρων αυτών να κτυπά με κάποιο αιχμηρό εργαλείο τους απολιθωμένους κορμούς και να παίρνει ένα μικρό κομμάτι που η φύση, με υπομονή και επιμονή, έκανε εκατομμύρια χρόνια να δημιουργήσει για να το έχει λάφυρο στους χώρους του και να

*Ο Βασίλειος Ν. Λαμπρόπουλος είναι καθηγητής, Δρ Χημικός Μηχανικός ΕΜΠ - Συντηρητής Αρχαιοτήτων, στο τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης της Σχολής Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών του ΤΕΙ Αθήνας. Η εργασία εκπονήθηκε στον Τομέα Ιστορικής Γεωλογίας και Παλαιοντολογίας - Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αθηνών με την επίβλεψη του Καθηγητή Ευάγγελου Βελιτζέλου και δημοσιεύθηκε στο Journal Documenta Naturae (VI.6, p. 1 - 21, March 2007, Munchen, Germany).

κομπάζει για το “κατόρθωμά” του.

Ο σκοπός λοιπόν αυτού του πονήματος είναι να καταγράψει και να μελετήσει τις μορφές διάβρωσης των απολιθωμένων δασών αλλά και τις διαδικασίες συντήρησης - αποκατάστασής των. Εξετάζονται μορφές φθορών από το άμεσο ή έμμεσο περιβάλλον, δηλαδή θερμοκρασία, υγρασία, κρυστάλλωση διαλυτών αλάτων και θερμοκρασιακές μεταβολές και παρουσιάζονται διαδικασίες συντήρησης, όπως φυσικοχημικές αναλύσεις δομικού υλικού, καθαρισμοί επιφανειών, επιφανειακές και σε βάθος

στερεώσεις, συγκολλήσεις και συμπληρώσεις. Τέλος, εξετάζονται και παρουσιάζονται οι κατάλληλες συνθήκες έκθεσης του απολιθωμένου δομικού υλικού.

Οι γνώσεις αυτές αποκτήθηκαν, εκτός από άλλες πηγές, κυρίως από μια μακροχρόνια και ίσως μια δια βίου συνεργασία με τον καθηγητή Ευάγγελο Βελιτζέλο, ο οποίος χωρίς καμία δόση υπερβολής, κινούμενος μεταξύ πάθους και λογικής, έχει αφιερώσει τη ζωή του στην ανακάλυψη, ανάδειξη, αποκατάσταση αλλά και έκθεση αυτών των απολιθωμάτων.

Διάκριση

της καθηγήτριας **Α. Μπενάκη**
στη Διεθνή Έκθεση Ζωγραφικής

Το έργο της Άννας Μπενάκη* διακρίθηκε στη Διεθνή Έκθεση Ζωγραφικής, που πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του Ιταλικού Υπουργείου Πολιτισμού, της Νομαρχίας, της Επαρχίας της πόλεως της Ρώμης, της πόλεως του Ριέτι, των πρεσβειών της Κίνας, Ρωσίας, Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, Αιγύπτου, Σλοβακίας, με αφορμή την 20^η επέτειο από την πτώση του τείχους του Βερολίνου (1989-2009). Τα έργα εκτέθηκαν στο Βερολίνο, Παρίσι, Μιλάνο, Φλωρεντία, Ρώμη και Γενεύη, τους μήνες Οκτώβρη, Νοέμβρη 2009.

Μιλάνο
Παρίσι
Βερολίνο
Γενεύη
Φλωρεντία

Ρώμη

8

TA NEA TOY TEI

*Η κ. Α. Μπενάκη είναι αναπληρώτρια καθηγήτρια του τμήματος Γραφιστικής

Κατά το τρίμηνο Ιανουάριο, Φεβρουάριο, Μάρτιο 2010 διάφορα θέματα της Παιδείας απασχόλησαν τον Τύπο. Μερικά από αυτά ήταν:

Η Εφημερίδα “Ελευθεροτυπία” (17-3-2010) με τίτλο «*Ενταξη πτυχιούχων στο επίπεδο ΑΕΙ*» αναφέρει ότι στην 41^η Σύνοδο των Προέδρων των ΤΕΙ, που έγινε στη Λαμία, οι Πρόεδροι και Αντιπρόεδροι των ΤΕΙ της χώρας, ζήτησαν την παρέμβαση του πρωθυπουργού Γιώργου Παπανδρέου για να μην περάσουν διατάξεις σε βάρος πτυχιούχων ΤΕΙ στα νομοσχέδια για το σύστημα επιλογής Προϊσταμένων του Υπουργείου Εσωτερικών και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος.

Η Εφημερίδα “Τα Νέα” (15-3-2010) «*Πήρα πτυχίο χωρίς αντίκρουσμα*» παρουσιάζει το σπουδαστή του τμήματος Πολιτικών Έργων Υποδομής του ΤΕΙ-Α Κ. Παπαγεωργίου ο οποίος τελειώνει τις σπουδές του, μόνο που, σύμφωνα με την εφημερίδα, όταν αποφοιτήσει δε γνωρίζει τι ακριβώς εργασία θα μπορεί να κάνει με το πτυχίο του!

«Ο Κώστας και οι υπόλοιποι 980 συμφοιτητές του σε αυτό το τμήμα, όπως και οι πάνω από 50.000 φοιτητές στα 22 τμήματα ΤΕΙ που ακόμα, εν έτει 2010, δεν έχουν καθορισμένα επαγγελματικά δικαιώματα, παρ’ ότι η σχετική έγκριση έχει ληφθεί από το 2008, αντιμετωπίζονται ακόμα από την πολιτεία σαν παιδιά ενός κατώτερου θεού» σημειώνει η εφημερίδα.

«Όταν όμως επιλέξαμε τη σχολή μας, κανείς δεν μας μίλησε για την υποβάθμιση των ΤΕΙ που τα έλεγαν ανώτατα όπως τα πανεπιστήμια, ούτε μας είπαν ότι η ειδικότητα αυτή καθώς και πολλές άλλες δεν έχουν επαγγελματικά δικαιώματα, και ότι, όταν θα έχουν, αυτά θα είναι κατώτερα από ό,τι μας αξίζει. Σε αυτό ευθύνεται και η συντεχνιακή λογική

του Τεχνικού Επιμελητηρίου, που τα θέλει όλα για τους αποφοίτους των πολυτεχνικών σχολών. Όμως εγώ πολύ θα ήθελα να συγκρίναμε φοιτητές, υποδομές και καθηγητές του δικού μου τμήματος με τους αντίστοιχους της Πολυτεχνικής Σχολής Ξάνθης π.χ., για να αποδείξουμε ότι όλες αυτές οι αντιλήψεις είναι λανθασμένες», υποστηρίζει στα ΝΕΑ ο φοιτητής Κώστας Παπαγεωργίου.

Η Εφημερίδα “Ελευθεροτυπία” (13-3-2010) με τίτλο «*Δέσμευση για τα πτυχία ΤΕΙ*» αναφέρεται στη δέσμευση του Υφυπουργού Παιδείας Πάννη Πανάρετου στη Σύνοδο των Προέδρων των ΤΕΙ ότι, μέχρι τον Σεπτέμβριο, θα έχουν εκδοθεί τα πολυπόθητα προεδρικά διατάγματα, με τα οποία θα αναγνωριστούν τα επαγγελματικά δικαιώματα αποφοίτων ΤΕΙ σε ό,τι αφορά στις τελευταίες 22 εκκρεμούσες ειδικότητες.

«Οι διαβεβαιώσεις του ίδιου, τόσο για το περιεχόμενο των ρυθμίσεων όσο και για το... αδιάβλητο της διαδικασίας έναντι των συμφερόντων διαφόρων συντεχνιών, δείχνουν να ικανοποιούν την κοινότητα των τεχνολογικών Ιδρυμάτων», υπογραμμίζει η εφημερίδα.

Η Εφημερίδα “Ελευθεροτυπία” (16-2-2010) με τίτλο «*Μορατόριουμ ενός μηνός από τα ΤΕΙ*» αναφέρεται στα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων, τονίζοντας ότι ο Υφυπουργός Παιδείας Πάννης Πανάρετος ζήτησε και πήρε από τους Προέδρους των ΤΕΙ πίστωση χρόνου ενός μηνός, προκειμένου να βρεθεί «χρυσή τομή» για το θέμα των επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων 26 ειδικοτήτων.

Η Εφημερίδα “Τα Νέα” (12-2-2010) με τίτλο «*Εμειναν... λόγια τα νέα ΤΕΙ*» αναφέρεται στην απόφαση της υπουργού Παιδείας για αναστολή λειτουργίας 7 Τμημάτων ΤΕΙ, που είχε ιδρύσει η προηγούμενη κυβέρνηση και επρόκειτο να δεχθούν φοιτητές από το ερχόμενο ακαδημαϊκό έτος. Παράλληλα η εφημερίδα σημειώνει ότι 6 Πανεπιστημιακά Τμήματα και ακόμα ένα Τμήμα ΤΕΙ που θα λειτουργούσαν τα επόμενα χρόνια βρίσκονται στον αέρα, λόγω έλλειψης υποδομών και προσωπικού...

Η Εφημερίδα “Καθημερινή” (9-2-2010) με τίτλο «*Όλα τα συγγράμματα θα αναρτώνται στο Διαδίκτυο*» ενημερώνει τους αναγνώστες της ότι το υπουργείο Παιδείας προωθεί την καθιέρωση του ηλεκτρονικού συγγράμματος. Σύμφωνα με υψηλόβαθμο στέλεχος, το υπουργείο θα ζητήσει από τα ΑΕΙ να αναρτούν στο Διαδίκτυο όλα τα συγγράμματα που περιλαμβάνονται στον κατάλογο που καταρτίζει το κάθε Τμήμα για κάθε μάθημα. Έτσι, οι φοιτητές θα μπορούν να ανατρέχουν σε όλα τα συγγράμματα, παρά να επιλέγουν ένα, το οποίο στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων είναι αυτό του διδάσκοντος.

Η Εφημερίδα “Τα Νέα” (3-2-2010) με τίτλο «*Αγριεύει ο εμφύλιος ΤΕΙ - Πολυτεχνείων*» εκτιμά ότι βρίσκεται σε έξαρση το τελευταίο διάστημα ένας άγνωστος «εμφύλιος» μεταξύ των μηχανικών των πολυτεχνείων και των ΤΕΙ για τη μεγάλη οικονομική «πίτα» των ενεργειακών επιθεωρήσεων κτιρίων, αλλά και για τα επαγγελματικά προσόντα των αποφοίτων τους.

Η Εφημερίδα “Τα Νέα” (29-1-2010) με τίτλο «*Καταγράψτε τις καταλήψεις στα ΑΕΙ*» γράφει πως η υπουργός Παιδείας κ. Διαμαντοπούλου, με αφορμή τη σχετική επιστολή της προς τους πρυτάνεις όλων των ΑΕΙ, άνοιξε εκ νέου ζήτημα πανεπιστημιακού ασύλου και ανάκτησης όλων

των κατειλημμένων από εξωπανεπιστημιακά στοιχεία χώρων που ανήκουν στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, προκαλώντας ποικίλες αντιδράσεις στους πανεπιστημιακούς .

Η Εφημερίδα “Καθημερινή” (20-1-2010) με τίτλο «*Οι προτάσεις Πρυτάνεων για αποφοίτους ΤΕΙ*» εκτιμά ότι η πρόταση Πρυτάνεων να τοποθετηθούν οι απόφοιτοι των ΤΕΙ ως προς τα επαγγελματικά προσόντα χαμηλότερα από τους αποφοίτους Πανεπιστημίων και Πολυτεχνείων, αναμένεται να προκαλέσει νέο γύρο αντιπαράθεσης ανάμεσα στα πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ.

Η Εφημερίδα “Ριζοσπάστης” (14-1-2010) με τίτλο «*Συσσωρευμένα τα προβλήματα των ΤΕΙ*» αναφέρεται στη συνάντηση της τριμελούς γραμματείας της Συνόδου των Προέδρων ΤΕΙ με την ΓΓ της ΚΕ του ΚΚΕ Αλέκα Παπαρήγα, σημειώνοντας: «Οι πρόεδροι ανακοίνωσαν ότι έχουν αποφασίσει να μη λειτουργήσουν τα ιδρύματα από το εαρινό εξάμηνο, στην περίπτωση που δεν εκδοθούν μέχρι τότε τα εκκρεμούντα προεδρικά διατάγματα για τα επαγγελματικά δικαιώματα σε μια σειρά ειδικότητες αποφοίτων ΤΕΙ, ενώ στη συνάντηση έθεσαν γενικότερα τα αιτήματά τους για τα ιδρύματα».

Η Εφημερίδα “Καθημερινή” (13-1-2010) με τίτλο «*Μετεγγραφές προς κεντρικά ΑΕΙ... τέλος*» αναφέρεται στη συνεδρίαση του Συμβουλίου Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης στην οποία ο ειδικός γραμματέας ανώτατης εκπαίδευσης του υπουργείου κ. Βασίλης Παπάζογλου προανήγγειλε ότι το υπουργείο Παιδείας εξετάζει την κατάργηση των μετεγγραφών από τα περιφερειακά στα κεντρικά πανεπιστήμια και ΤΕΙ έως το τέλος της τετραετίας. Στο ίδιο άρθρο αναφέρεται επίσης ότι από... κόσκινο θα περάσουν τα επτά τμήματα ΤΕΙ που πρόκειται να λειτουργήσουν από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

νέα

από τη δράση του συλλόγου Ε.Π. του ΤΕΙ Αθήνας

* 1. Επιστολή στην Διοίκηση του Ιδρύματος για την δημιουργία δικτύου ανακύκλωσης

Αξιότιμε κ. Αντιπρόεδρε

Το Δ.Σ. του Συλλόγου ΕΠ του ΤΕΙ Αθήνας στα πλαίσια της προσπάθειάς του να συμβάλλει στην ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης και στο χώρο του ΤΕΙ Αθήνας, αποφάσισε στη συνεδρίαση της 30-11-2009, να αποστείλει επιστολή στην Διοίκηση του Ιδρύματος και να προτείνει την οργάνωση ενός δικτύου ανακύκλωσης μέσα στους χώρους του ΤΕΙ Αθήνας καθώς και τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν.

Το δίκτυο θα λειτουργήσει για περιβαλλοντικούς στόχους και σκοπούς και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί και να αποτελέσει αντικείμενο ιδιωτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Για την οργάνωση του Δικτύου προτείνονται οι παρακάτω ενέργειες:

- 1 Αναζήτηση ονόματος και λογοτύπου για το δίκτυο.
- 2 Προμήθεια ειδικών κάδων συλλογής χαρτιού, πλαστικού και αλουμινίου. (Προτείνεται ο σχεδιασμός να γίνει από φοιτητές της Σχολής Γραφικών και Καλλιτεχνικών Σπουδών).
- 3 Οι κάδοι μπορεί να είναι ανεξάρτητοι ή κοινοί για τα τρία είδη.
- 4 Τοποθέτηση των κάδων στο χώρο της διοίκησης, στις γραμματείες των τμημάτων, στο εστιατόριο, στον κεντρικό διάδρομο και στους χώρους συνάθροισης του ιδρύματος.
- 5 Ειδικό πρόγραμμα συλλογής τους από ειδικό προσωπικό.
- 6 Συγκέντρωση σε ειδικό χώρο.
- 7 Συνεργασία με το Δήμο Αιγάλεω ή άλλο φορέα ανακύκλωσης για την παραλαβή τους.
- 8 Ενδεχόμενο οικονομικό όφελος από την πώληση των ανακυκλούμενων υλικών χαρακτηρίζεται ως πηγή χρηματοδότησης για υποτροφίες απόρων φοιτητών.
- 9 Απόφαση συμβουλίου ΤΕΙ και έκδοση σχετικής εγκυκλίου εφαρμογής πριν την έναρξη λειτουργίας του δικτύου.
- 10 Το δίκτυο συντονίζεται από επιτροπή στην οποία προεδρεύει αντιπρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας και μετέχουν οι εκπρόσωποι όλων των φορέων του ιδρύματος.

Τέλος σας παρακαλούμε για την προμήθεια και εγκατάσταση στους χώρους των γραμματειών των τμημάτων «καταστροφών χαρτιών» καθώς και για την αλλαγή των λαμπτήρων, όπου αυτό είναι δυνατόν, με λαμπτήρες οικολογικούς χαμηλής ενέργειας.

Το Δ.Σ. σας ευχαριστεί εκ των προτέρων και είναι στη διάθεσή σας τόσο για μία συνάντηση όσο και για διαρκή συνεργασία μαζί σας ώστε να υλοποιηθεί η παραπάνω πρόταση.

2. Επιστολή προς τον πρόεδρο και τα μέλη του Δ.Σ. της ΟΣΕΠ ΤΕΙ με θέμα την κινητοποίηση για τα θεσμικά θέματα μας

Αθήνα, 4-2-2010

Θέμα: **Κινητοποίηση για τα θεσμικά θέματα.**

Αξιότιμοι κύριοι,

Το Δ.Σ. του ΣΕΠ ΤΕΙ Αθήνας στο πλαίσιο της προσπάθειάς του για την περαιτέρω ανάπτυξη του κινήματος και της συντονισμένης δράσης όλων των φορέων της κοινότητας των ΤΕΙ, αφού έλαβε υπόψη του τις τρέχουσες εξελίξεις, αποφάσισε ομόφωνα στη συνεδρίαση της 3-2-2010 να ζητήσει από το Δ.Σ. της ΟΣΕΠ να εντείνει και να κλιμακώσει τη δράση της με πρωταρχικό στόχο την επίλυση των θεσμικών αιτημάτων (εκπαιδευτικών, οικονομικών, εργασιακών, επαγγελματικά δικαιώματα αποφοίτων, κ.λπ.).

Το Δ.Σ. πιστεύει ότι η κρίσιμη αυτή φάση τόσο του θεσμού της Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης όσο και των εργασιακών και οικονομικών συνθηκών των συναδέλφων απαιτεί εγρήγορση και στοχευόμενη δράση που όλοι μαζί μπορούμε να την υλοποιήσουμε.

Με εκτίμηση

Για το Δ.Σ Ο Πρόεδρος **Κ. Πολίτης**

νέα

από τη δράση της ομοσπονδίας ΟΣΕΠ ΤΕΙ

Επιστολή της ΟΣΕΠ - ΤΕΙ προς την κ. Ορφανού* για το Πρόγραμμα «ΘΑΛΗΣ»

Αθήνα, 12 Φεβρουαρίου 2010

Κυρία Ορφανού,

Υπάρχουν πολλές ενστάσεις στην ακαδημαϊκή κοινότητα των ΤΕΙ, σχετικά με την έως τώρα, εικόνα του προγράμματος «ΘΑΛΗΣ», που αποτυπώνει σε μεγάλο βαθμό, την πολιτική της Ελληνικής Πολιτείας στο πεδίο της Έρευνας.

1 Τα κριτήρια βαθμολόγησης που έχουν τεθεί για την αξιολόγηση των ερευνητικών προτάσεων που θα υποβληθούν, χρησιμοποιώντας ως πρόσχημα την κρίση όλων με ίσους όρους, καταλύουν κάθε έννοια ισονομίας, εφ' όσον όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι δεν ξεκινούν από την ίδια αφετηρία!

* Ειδική Γραμματέας Διαχείρισης Προγραμμάτων Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης

Συγκεκριμένα βαθμολογούνται καθοριστικά για την τελική αξιολόγηση των προτάσεων, το παραχθέν επιστημονικό έργο του συντονιστή κάθε υποέργου, των υπευθύνων των ερευνητικών ομάδων και των υπολοίπων ερευνητών ΚΕΟ και ΟΕΣ καθώς και η «επάρκεια και καταλληλότητα της εργαστηριακής υποδομής» των εμπλεκόμενων σε κάθε υποέργο φορέων.

Αποτελεί πρόκληση για κάθε κοινό νου να ζητείται από τον εκπαιδευτικό των ΤΕΙ να ανταγωνιστεί τον αντίστοιχο Πανεπιστημιακό ή Ερευνητή Ερευνητικών Ιδρυμάτων στην παραγωγή επιστημονικών δημοσιεύσεων / ανακοινώσεων, όταν είναι γνωστό ότι ο εκπαιδευτικός των ΤΕΙ έχει διπλάσιες ώρες διδασκαλίας, από τις αντίστοιχες των πανεπιστημιακών, έλλειψη τεχνικού προσωπικού και υποδομών και -το κυριότερο- δεν μπορεί να επιβλέπει υποψήφιους διδάκτορες ή έρευνα των οποίων αποφέρει, και το μεγαλύτερο αριθμό των επιστημονικών δημοσιεύσεων.

Επιπλέον στα Πανεπιστήμια και στα Ερευνητικά Ιδρύματα, λειτουργούν εδώ και δεκαετίες ερευνητικά εργαστήρια και ερευνητικές ομάδες ενώ στα ΤΕΙ, θεσπίστηκαν, μόλις προ μηνών και δεν έχουν καν ξεκινήσει να λειτουργούν! Όσο δε για το κριτήριο της «επάρκειας της εργαστηριακής υποδομής», μόνο ως κακόγουστο αστείο μπορεί να εκληφθεί! Μπορεί να συγκριθούν τα ΤΕΙ με τα Πανεπιστήμια στο θέμα της επιστημονικής υποδομής που διαθέτουν, όταν τα πρώτα λαμβάνουν το 1/5 της χρηματοδότησης από τα

δεύτερα και το Εκπαιδευτικό Προσωπικό των ΤΕΙ σε σχέση με τα μέλη ΔΕΠ είναι 1/4; Πολύ περισσότερο δε, μπορούν να συγκριθούν τα ΤΕΙ με τα Ερευνητικά Κέντρα στον τομέα των επιστημονικών υποδομών που διαθέτουν, όταν τα δεύτερα δε διεκπεραιώνουν εκπαιδευτικό έργο και μεγάλο μέρος της χρηματοδότησής τους, αφορά στην προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού;

Θα μπορούσαμε να αναγνωρίσουμε καλές προθέσεις σε όσους θέσπισαν τους κανόνες λειτουργίας του «ΘΑΛΗ», εάν στην αξιολόγηση του παραχθέντος ερευνητικού προϊόντος του Συντονιστή κάθε πρότασης, των υπευθύνων των ερευνητικών ομάδων και των μελών της ΚΕΟ και της ΟΕΣ, συνεκτιμάτο ως παράμετρος η «αποδοτικότητα» αυτού του έργου για κάθε έναν που συμμετέχει στις ερευνητικές προτάσεις. Η «αποδοτικότητα» ως μέγεθος εκτίμησης της σχέσης κόστους-τελικού προϊόντος, αποτελεί βασικό στοιχείο αξιολόγησης των ερευνητικών προτάσεων που κατατίθενται στο πρόγραμμα «ΘΑΛΗΣ».

Θα ήταν επιβεβλημένο και επομένως αναμενόμενο το κριτήριο της «αποδοτικότητας» να εφαρμόζεται σε όλες τις αξιολογήσεις των ερευνητών που συμμετέχουν στις προτάσεις του προγράμματος «ΘΑΛΗΣ». Να συγκριθεί δηλαδή το επιστημονικό έργο που έχει παραχθεί στα ΤΕΙ, λαμβάνοντας υπ' όψη τη χρηματοδότησή τους, τις υποδομές τους, το προσωπικό τους και κυρίως το ασφυκτικό θεσμικό πλαίσιο στο

οποίο λειτουργούν (χωρίς δηλαδή διδακτορικούς και μεταδιδακτορικούς φοιτητές και χωρίς, μέχρι πρόσφατα, δυνατότητα λειτουργίας αυτοδύναμων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών) σε σχέση με το αντίστοιχο έργο που έχει παραχθεί σε Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Ιδρύματα. Το ίδιο θα έπρεπε να γίνει όταν θα αξιολογηθεί η «επάρκεια και η καταλληλότητα της εργαστηριακής υποδομής» κάθε φορέα. Θα έπρεπε δηλαδή να συσχετισθεί η διαθέσιμη υποδομή κάθε φορέα με το σύνολο των επενδύσεων που έχει κάνει η ελληνική κοινωνία (μέσω του κράτους) σε αυτόν και με τις άλλες του λειτουργικές δαπάνες (πέραν των ερευνητικών). Είναι προφανές ότι, αν γινόταν κάτι τέτοιο, θα ενίσχυε τη διαφάνεια, την ισονομία και την αξιοκρατία, αλλά δε θα εξυπηρετούσε τους «στόχους» όσων διαμόρφωσαν τα κριτήρια της «επί ίσους όρους» αξιολόγησης των προτάσεων του προγράμματος «ΘΑΛΗΣ»!

Εάν ο ενδόμυχος στόχος όσων διαμόρφωσαν τα κριτήρια αξιολόγησης των προτάσεων «ΘΑΛΗΣ», είναι να «αποδειχτεί» ότι τα ΤΕΙ δεν παράγουν ικανό ερευνητικό έργο και δε διαθέτουν επαρκείς υποδομές και επομένως είναι Ακαδημαϊκά Ιδρύματα δεύτερης ταχύτητας, τότε, για αυτούς ακριβώς τους λόγους, τα ΤΕΙ δικαιούνται να είναι οι κύριοι αποδέκτες των χρηματοδοτήσεων έρευνας του προγράμματος «ΘΑΛΗΣ». Διευκρίνιση: όλη η χρηματοδότηση του προγράμματος «ΘΑΛΗΣ», αλλά και γενικότερα όλα τα ΚΠΣ, τα οποία απολαμβάνει η χώρα μας τις τελευταίες δεκαετίες, στηρίζονται στο ότι, στο όνομα του στόχου της Ευρωπαϊκής σύγκλισης και κοινωνικής συνοχής, μεταφέρονται πόροι από τις πλέον αναπτυγμένες χώρες, σε αυτές που εμφανίζουν αναπτυξιακή υστέρηση έναντι των πρώτων. Αυτό είναι το βασικό επιχείρημα για να διεκδικούμε τα διάφορα ΚΠΣ και να αξιολογούμε με «ελαστικά» κριτήρια σε σχέση με τους δείκτες της οικονομίας μας. Είναι καιροσκοπισμός και υποκρισία να

υποστηρίζουμε αυτή την αρχή εκτός των συνόρων μας (ίσα-ίσα για να καταφέρουμε να πάρουμε τα χρήματα των άλλων χωρών, διότι θεωρούμε ότι αυτό είναι το πρέπον και το δίκαιο) και να την ξεχνάμε όταν έρθει η ώρα να διανείμουμε αυτά τα κονδύλια εντός των συνόρων! Εάν λοιπόν, μέσα από το πρόγραμμα «ΘΑΛΗΣ», μεθοδεύεται η «τεκμηρίωση» της ερευνητικής υστέρησης των ΤΕΙ έναντι των Πανεπιστημίων και των Ερευνητικών Κέντρων, τότε θα πρέπει να απαιτήσουμε να λάβουμε το μεγαλύτερο μέρος των κονδυλίων «ΘΑΛΗΣ» για να καλύψουμε αυτό ακριβώς το κενό!

2 Τα ΤΕΙ, πριν καν την αξιολόγηση και την τελική έγκριση των έργων του προγράμματος «ΘΑΛΗΣ», μπορούν να θεωρούν τον εαυτό τους ζημιωμένο από την πολιτική του κράτους στον τομέα της Έρευνας για τους εξής λόγους:

Είναι πρωτόκουστο για ευρωπαϊκό κράτος να προκηρύσσει το μεγαλύτερο ερευνητικό πρόγραμμα των τελευταίων ετών, και μάλιστα με ευρωπαϊκούς πόρους και σαφείς αναπτυξιακούς στόχους, χωρίς να θέτει ερευνητικές προτεραιότητες! Στο πλαίσιο του προγράμματος «ΘΑΛΗΣ», μπορούν να υποβληθούν προτάσεις για οποιαδήποτε επιστημονική ειδικότητα και αξιολογούνται με τα ίδια κριτήρια, είτε αφορούν πχ. την «Αστρονομία πέραν του γαλαξία μας» (κωδικός 4.8), είτε τη «Βιοτεχνολογία» (κωδικός 11.2)! Όμως οι αναπτυξιακοί στόχοι για τους οποίους έχουν δοθεί τα κονδύλια που θα διανεμηθούν μέσω του προγράμματος «ΘΑΛΗΣ» εξυπηρετούνται κατά κύριο λόγο, μέσω της ανάπτυξης στοχευμένης εφαρμοσμένης έρευνας, πεδίο στο οποίο δραστηριοποιούνται ερευνητικά τα ΤΕΙ!

Βέβαια η απουσία ερευνητικών στόχων και προτεραιοτήτων δε μας εκπλήσσει, από τη στιγμή που στη χώρα μας, αυτοί που είναι υπεύθυνοι για τη χάραξη (:) ερευνητικής

πολιτικής, είναι και οι τελικοί αποδέκτες των ερευνητικών χρηματοδοτήσεων!

Αυτή η «εμπλοκή συμφερόντων» (Conflict of interest) αποτελεί τον κύριο μηχανισμό ανάπτυξης φαινομένων αδιαφανών διαδικασιών στη διανομή οφέλους του κράτους προς τους πολίτες του. Και πάλι η θέσπιση «ίσων όρων» για όλους, χρησιμοποιείται για την κατάργηση της πραγματικής ισονομίας.

Ήδη πολλοί συνάδελφοι, θεωρώντας ότι το σύστημα αξιολόγησης του προγράμματος «ΘΑΛΗΣ» πριμοδοτεί έργα που υποβάλλονται από Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα, επεδίωξαν να ενταχθούν σε προτάσεις Πανεπιστημίων ή Ερευνητικών Κέντρων, ή ακόμα χειρότερα «έδωσαν» τις προτάσεις τους σε Πανεπιστημιακούς ή Ερευνητές Ερευνητικών Ιδρυμάτων, στερώντας έτσι, σε περίπτωση έγκρισης αυτών των προτάσεων, τους Ειδικούς Λογαριασμούς των ήδη υποχρηματοδοτούμενων ΤΕΙ, από σημαντικά έσοδα.

3 Από την αρχική προκήρυξη έως σήμερα άλλαξαν οι τελικοί δυνητικοί δικαιούχοι, ήρθε και το «κερασάκι στην τούρτα», δηλαδή η παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας (για τρίτη φορά!), και μάλιστα δύο βδομάδες πριν εκπνεύσει η προθεσμία υποβολής προτάσεων! Εκ πρώτης όψεως φαίνεται αυτή η νέα παράταση να έχει ως στόχο την αποκατάσταση της ισονομίας, να ισχύει δηλαδή η ίδια καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων για τα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα και τα Ερευνητικά Κέντρα. Κανείς δε σκέφτηκε ότι υπάρχουν ερευνητές από όλους τους φορείς-δικαιούχους που δίνοντας

βάση στους όρους της αρχικής προκήρυξης εκτίμησαν ότι δεν είναι για αυτούς επαρκής ο χρόνος προετοιμασίας και δεν υπέβαλαν προτάσεις, ενώ αν ήξεραν, πού θα φτάσει η τελική καταληκτική ημερομηνία θα το είχαν κάνει.

Δεν υποστηρίζουμε ότι πρέπει να αναζητούμε άλλοι για τις όποιες αδυναμίες και προβλήματα αντιμετωπίζουν τα ΤΕΙ σε εξωγενείς παράγοντες, ούτε να μας διακατέχει ένα μόνιμο σύνδρομο καταδίωξης.

Είναι όμως αναμφισβήτητο ότι τα ΤΕΙ δέχονται εδώ και χρόνια μία συστηματική και μεθοδευμένη επίθεση απαξίωσης του ρόλου τους στο πεδίο της έρευνας, με τελικό σκοπό τον αποκλεισμό τους από τη διανομή της πίτας των ερευνητικών κονδυλίων εντός της χώρας μας!

Δεν είναι εξ' ίσου τυχαίο ότι η συντριπτική πλειοψηφία των έργων που διαχειρίζονται οι Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας (αν εξαιρέσουμε τα προγράμματα «ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ»), αφορούν Ανταγωνιστικά Ερευνητικά Έργα, (δηλαδή έργα που χρηματοδοτούνται κατ' ευθείαν από την ΕΕ και όπου ανταγωνιστές μας είναι ερευνητικοί φορείς από όλη την Ευρώπη) ή/και αναπτυξιακά έργα, έργα δηλαδή που απαιτούν υψηλή τεχνογνωσία εφαρμοσμένης έρευνας και τεχνολογικών εφαρμογών. Αντιθέτως η συμμετοχή μας στην «πίτα» διαθέσιμων ερευνητικών πόρων της ΓΓΕΤ είναι ελάχιστη! Κάτω από αυτές τις συνθήκες, μια πιθανή ποσόστωση του προγράμματος «ΘΑΛΗΣ», θα συνέβαλε στην ανάληψη περισσότερων προγραμμάτων από τα Ιδρύματα και θα ενίσχυε την έρευνα στα ΤΕΙ.

Ο Πρόεδρος **Γ. Τσάκνης**, καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας

Ο Γραμματέας **Κ. Τσινίδης**, καθηγητής εφαρμογών ΤΕΙ Λάρισας

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΟΣΕΠ-ΤΕΙ **Αθήνα, 16-3-2010**

Στο σχέδιο νόμου «Σύστημα επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων με αντικειμενικά και αξιολογικά κριτήρια - Σύσταση Ειδικού Συμβουλίου Επιλογής προϊσταμένων (ΕΙΣΕΠ) και λοιπές διατάξεις» που κατατέθηκε για ψήφιση στην ολομέλεια της Βουλής κυριάρχησαν για μία ακόμη φορά συντηχιακές αντιλήψεις και αποκλείονται από προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης οι πτυχιούχοι του Τεχνολογικού Τομέα. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με το πνεύμα του νόμου-πλαίσου για τα ΑΕΙ (Ν. 3549/2007), ο οποίος στο άρθρο 2 ρητά αναφέρει ότι «Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ), κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 5 του Συντάγματος, είναι τα ιδρύματα της ανώτατης εκπαίδευσης, η οποία αποτελείται από δύο παράλληλους τομείς: **α.** τον πανεπιστημιακό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών και **β.** τον τεχνολογικό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ) και την Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης».

Καλούμε την Υπουργό Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων κ. Άννα Διαμαντοπούλου, καθώς και τον αρμόδιο Υφυπουργό για τα ΑΕΙ κ. Πάννη Πανάρετο να παρέμβουν, για να εφαρμοστεί ο Ν. 3549/2007 και να σταματήσει η υποβάθμιση των ΤΕΙ.

Το Κ.Δ.Σ. της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ σε ένδειξη διαμαρτυρίας αποφάσισε 24ωρη αποχή του Εκπαιδευτικού Προσωπικού, από το εκπαιδευτικό τους έργο την Τετάρτη 17-3-2010.

Ο Πρόεδρος **Γ. Τσάκνης**, καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας

Ο Γραμματέας **Κ. Τσινίδης**, καθηγητής εφαρμογών ΤΕΙ Λάρισας

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΟΣΕΠ-ΤΕΙ **Αθήνα, 17-2-2010**

Την Τρίτη 15-2-2010 ο Πρόεδρος και τα μέλη του ΚΔΣ της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ, συναντήθηκαν με τον Υφυπουργό Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων κ. Ι. Πανάρετο, με θέμα τα Επαγγελματικά Δικαιώματα των πτυχιούχων ΤΕΙ.

Ο κ. Πανάρετος μας ανακοίνωσε την πολιτική βούληση του Υπουργείου να προχωρήσει στην έκδοση των Π.Δ., που αφορούν τα Επαγγελματικά Δικαιώματα στις ειδικότητες που εκκρεμούν.

Η ΟΣΕΠ-ΤΕΙ ζήτησε να υπάρξει δέσμευση για συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, όμως ο Υφυπουργός μας απάντησε ότι πρέπει να γίνει η αναγκαία διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς και μας διαβεβαίωσε ότι θα κάνει ότι είναι δυνατόν να συντομευτεί η διαδικασία.

Η ΟΣΕΠ-ΤΕΙ αναμένει τις ανακοινώσεις του Υφυπουργού για το συγκεκριμένο θέμα στη Σύνοδο Προέδρων - Αντιπροέδρων ΤΕΙ που θα γίνει το πρώτο δεκάημερο του Μαρτίου στη Λαμία και στη συνέχεια θα συνεδριάσει για να καθορίσει το διεκδικητικό της πλαίσιο.

Ο Πρόεδρος **Γ. Τσάκνης**, καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας

Ο Γραμματέας **Κ. Τσινίδης**, καθηγητής εφαρμογών ΤΕΙ Λάρισας

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΟΣΕΠ-ΤΕΙ Αθήνα, 27-1-2010

Θεσμική ολοκλήρωση των ακαδημαϊκών χαρακτηριστικών των ΤΕΙ

Η συμβολή της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ τα τελευταία χρόνια, ήταν καθοριστική στη συμπλήρωση των ακαδημαϊκών χαρακτηριστικών των Ιδρυμάτων. Πιέσαμε **και πετύχαμε** την ψήφιση του Ν.3653/08 για το θεσμικό πλαίσιο έρευνας και τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, όπου τα ΤΕΙ συμμετέχουν ισότιμα με τα πανεπιστήμια σε όλα τα όργανα. Ακόμη, **πετύχαμε** να ψηφιστεί ο Ν.3685/08, που δίνει τη δυνατότητα στα ΤΕΙ να οργανώνουν αυτοδύναμα μεταπτυχιακά προγράμματα, μετά από αξιολόγηση. Η ψήφιση του Ν.3549/07, εναρμόνισε ένα μέρος του θεσμικού πλαισίου των ΤΕΙ με αυτό των Πανεπιστημίων και στη συνέχεια με το Ν. 3794/09, η εναρμόνιση του θεσμικού πλαισίου διευρύνθηκε, **όμως στόχος μας παραμένει η ύπαρξη ενός θεσμικού πλαισίου στην ανώτατη εκπαίδευση.**

Τα ιδρύματα εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν προβλήματα υποχρηματοδότησης, υποδομών και έλλειψης μόνιμου εκπαιδευτικού προσωπικού (στο ΤΕΙ υπηρετούν 2.300 μόνιμα μέλη ΕΠ - ενώ τα Πανεπιστήμια έχουν 9.750 μέλη ΔΕΠ).

Η έλλειψη επαγγελματικών δικαιωμάτων σε 25 ειδικότητες των ΤΕΙ, είναι ένας σημαντικός ανασταλτικός παράγοντας στις προτιμήσεις των αποφοίτων Λυκείου, οι οποίοι στην πλειοψηφία τους επιλέγουν να φοιτήσουν στα Πανεπιστήμια.

Η έλλειψη εισακτέων σε πολλά Τμήματα των ΤΕΙ, μετά την καθιέρωση της βάσης του 10, συνετέλεσε στην περαιτέρω δυσφήμιση των Ιδρυμάτων.

Δυστυχώς, τα Ιδρύματα δεν έχουν ακόμα κατακτήσει τη θέση που τους αρμόζει στην ελληνική κοινωνία και πρέπει με αποφασιστικότητα να διεκδικήσουν αυτό που τους αναλογεί. Είναι επομένως, μονόδρομος η ολοκλήρωση των ακαδημαϊκών χαρακτηριστικών των Ιδρυμάτων (δυνατότητα απονομής διδακτορικού διπλώματος) με παράλληλη πίεση στο Υπουργείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων για ισόρροπη χρηματοδότηση με τα πανεπιστήμια και αύξηση των θέσεων ΕΠ.

Πρέπει να υπάρξει ίδιο καθεστώς απασχόλησης με τα Πανεπιστήμια και εξομοίωση των απολαβών. Η αξιολόγηση των Ιδρυμάτων θα αφαιρέσει τα επιχειρήματα των οργανωμένων συντεχνιών που σκόπιμα είναι πολέμιοι των ΤΕΙ και θα συμβάλει στην καθολική αποδοχή τους από την ελληνική κοινωνία. Όταν γίνουν όλα τα παραπάνω δε θα μπορεί κανείς να αμφισβητήσει το κύρος τους. Δεν κατανοούμε, συνεπώς, την εμμονή ορισμένων προέδρων ΤΕΙ που στις τελευταίες συνόδους, βάζουν θέμα για άμεση μετονομασία των ΤΕΙ σε πανεπιστήμια (στις χώρες της ευρωπαϊκής ένωσης που έγινε αυτό, οι οργανωμένες συντεχνίες δεν είναι ταυτοχρόνως και σύμβουλοι του κράτους).

Αυτό μόνο ζημιά προκαλεί στο θεσμό και βάζει απέναντι τόσο ένα μέρος της κοινωνίας, όσο και της πανεπιστημιακής κοινότητας. Είναι χαρακτηριστική η αντίδραση του εκπροσώπου της συνόδου των Πρυτάνεων, στην καθιέρωση του διδακτορικού διπλώματος στη βαθμίδα του καθηγητή εφαρμογών, με το επιχείρημα ότι αλλάζει η φυσιογνωμία των Ιδρυμάτων (εάν η ΟΣΕΠ-ΤΕΙ δε ζητούσε να ισχύσει η διάταξη αυτή από το 2014, που λήγουν και οι μεταβατικές διατάξεις, η διάταξη αυτή θα αφαιρούνταν από το σχέδιο νόμου). Δυστυχώς, κάποιοι Πρόεδροι βλέπουν τη σύνοδο σαν ευκαιρία διατύπωσης εύκολων μαξιμαλιστικών αιτημάτων χωρίς να υπολογίζουν τις παρενέργειες αυτών. Όμως, αν ένα θέμα, που επανέρχεται από σύνοδο σε σύνοδο (όπως αυτό της μετονομασίας των ΤΕΙ σε Πανεπιστήμια), **δε συγκεντρώνει την απαιτούμενη κατανόηση των άλλων μερών της ακαδημαϊκής κοινότητας, δε γίνεται αποδεκτό εκ μέρους των πολιτικών κομμάτων, δε δημιουργεί ευρύτερες κοινωνικές συμμαχίες, δεν υποστηρίζεται με πειστικά επιχειρήματα σε διαδικασία ανοικτής δημόσιας διαβούλευσης και δεν καταλήγει σε συγκεκριμένη διαδικασία επίλυσής του**, τότε φοβόμαστε ότι λειτουργεί αποσταθεροποιητικά στον εσωτερικό μας χώρο και αφαιρεί δυνάμεις για την αντιμετώπιση των άλλων κρίσιμων προβλημάτων μας.

Στην τελευταία σύνοδο στο Μεσολόγγι, ακούστηκε και η άποψη από κάποιο Πρόεδρο, ότι η σύνοδος πρέπει να είναι κλειστή και πρέπει να αποκλειστεί από αυτήν η συμμετοχή του Προέδρου της ΟΣΕΠ, αγνοώντας ότι στη σύνοδο των Πρυτάνεων η ΠΟΣΔΕΠ συμμετέχει και τις δύο μέρες με εισηγήσεις. **Έχουν καθήκον οι πρόεδροι αυτοί, να είναι πιο προσεκτικοί στη διατύπωση των απόψεών τους, ούτως ώστε να μην αναπτύσσονται άσκοπες τριβές στον κλάδο και να μη δίνουν ερείσματα για κινήσεις σε βάρος μας, τη στιγμή μάλιστα που πρέπει να κινηθούμε με σύνεση και ενωμένοι.**

Η ΟΣΕΠ-ΤΕΙ θα συνεχίζει να αναδεικνύει τα προβλήματα των Ιδρυμάτων και να διεκδικεί την επίλυσή τους.

Στο δύσκολο αυτό αγώνα, πρέπει να είμαστε όλοι μαζί (Διοικήσεις - ΟΣΕΠ - Σπουδαστές), ώστε να συμβάλουμε στην πραγματική αναβάθμιση των Ιδρυμάτων.

Έχουμε ολοκληρωμένη άποψη, σχέδιο και στρατηγική για την πορεία των ΤΕΙ (τα οποία πρέπει να μπορούν να λειτουργούν με όλα τα ακαδημαϊκά χαρακτηριστικά της ανώτατης εκπαίδευσης, χωρίς υποβαθμίσεις και οροφές και ως ιδρύματα ίσης θεσμικής αξίας), τις εξελίξεις στον ευρωπαϊκό χώρο και την Ελλάδα και συμμετέχουμε ενεργά σ'αυτές.

Η τακτική της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ, να διεκδικήσει την ολοκλήρωση των ακαδημαϊκών χαρακτηριστικών βήμα-βήμα αποδείχτηκε σωστή και ζητούμε τη συστράτευση όλων των φορέων της κοινότητας των ΤΕΙ για να πετύχουμε το στόχο μας. Αυτό το χρωστάμε στους σπουδαστές μας και στους Έλληνες φορολογούμενους.

Ο Πρόεδρος **Γ. Τσάκνης**, καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας

Ο Γραμματέας **Κ. Τσινίδης**, καθηγητής εφαρμογών ΤΕΙ Λάρισας

υποβολή πρότασης

ΘΑΛΗΣ

του ΤΕΙ Αθήνας

Στο πλαίσιο της πρόσκλησης 11671/24-07-09 για υποβολή προτάσεων της κατηγορίας πράξης «Ενίσχυση της Διεπιστημονικής ή και Διιδρυματικής έρευνας και καινοτομίας με δυνατότητα προσέλκυσης ερευνητών υψηλού επιπέδου από το εξωτερικό μέσω της διενέργειας βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας αριστείας», τίτλος πράξης: «ΘΑΛΗΣ του ΤΕΙ Αθήνας» που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», το ΤΕΙ Αθήνας υπέβαλε Ιδρυματική πρόταση που περιελάμβανε τριάντα τρεις (33) προτάσεις χρηματοδότησης ερευνητικών ομάδων καθώς και την πρόταση του υποέργου της Κεντρικής Δράσης.

Ακολουθεί ο κατάλογος των 33 προτάσεων χρηματοδότησης ερευνητικών ομάδων:

Κωδικός Πρότασης	Επιστημονικός Υπεύθυνος	Σχολή	Τμήμα	Τίτλος Προτεινόμενης Έρευνας
24/01/1	A. Κουζέλης	ΣΓΤΚΣ	Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων	Αρχιτεκτονική οργάνωση και τεχνολογία εγκαταστάσεων σχολής στην αρχαία Ελλάδα ☐
24/02/(2,5)	X. Φράγκος	ΣΔΟ	Διοίκησης Επιχειρήσεων	Στατιστική διερευνητική ανάλυση των ατομικών χαρακτηριστικών των εργαζομένων και των τομέων δραστηριότητας των επιχειρήσεων που επιδρούν στην πρόκληση εργατικών ατυχημάτων στους εργαζόμενους όλων των ηλικιών. Η περίπτωση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης ☐
24/03/(6,5)	A. Τσακίρης	ΣΤΕΤΡΟΔ	Οινολογίας & Τεχνολογίας Ποτών	Παραγωγή αποσταγμάτων από γλυκάνισο ☐
24/04/4	Π. Αξαόπουλος	ΣΤΕΦ	Ενεργειακής Τεχνολογίας	Ηλιο-αιολικό σύστημα αφαλάτωσης χωρίς μπαταρίες ☐
24/05/(2,3)	X. Κίτσος	ΣΤΕΦ	Γενικό Τμήμα Μαθηματικών	Εμπειρική διερεύνηση και ανάπτυξη μοντέλων των προσδιοριστικών παραγόντων του περιβάλλοντος: στην καινοτομία, στις επιπτώσεις στην υγεία και στην αειφόρο ανάπτυξη ☐

Κωδικός Πρότασης	Επιστημονικός Υπεύθυνος	Σχολή	Τμήμα	Τίτλος Προτεινόμενης Έρευνας
24/06/(2,1)	Π. Λύτρας	ΣΔΟ	Τουριστικών Επιχειρήσεων	Προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού και περιφερειακή ανάπτυξη στην Ελλάδα (2010-2015)
24/07/(3,6)	Δ. Κάβουρας	ΣΤΕΦ	Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων	Σχεδιασμός, ανάπτυξη και πιλοτική εφαρμογή πλατφόρμας ηλεκτρονικών υπηρεσιών υγείας, βασισμένη στην καινοτόμα ιδέα της τηλεπαθολογίας ελάχιστων απαιτήσεων, για τη βελτίωση της διαγνωστικής ακρίβειας και τον καθορισμό βέλτιστων θεραπευτικών αγωγών στους σπάνιους καρκίνους εγκεφάλου
24/08/4	Β. Παγούνης	ΣΤΕΦ	Τοπογραφίας	Ενοποίηση των ευρωπαϊκών υψομετρικών συστημάτων αναφοράς και ελέγχου: Εφαρμογή στην Ελλάδα και στη Βουλγαρία
24/09/1	Γ. Βλασσάς	ΣΓΤΚΣ	Φωτογραφίας και Οπτικών Τεχνών	Ο ελληνισμός μέσα από τα ιστορικά μνημεία και την τέχνη στην Αίγυπτο (Αλεξάνδρεια - Κάιρο - Σινά, κ.ά.)
24/10/(6,1)	Ν. Καρανικόλας	ΣΤΕΦ	Πληροφορικής	Ένα έξυπνο μοντέλο που αντιλαμβάνεται αυτόματα τις αδυναμίες γνώσης της γλώσσας και συμβουλεύει - κατευθύνει - τους χρήστες του στη λήψη κατάλληλων μαθημάτων ηλεκτρονικής εκμάθησης
24/11/(4,6,5)	Ε. Λάζος	ΣΤΕΤΡΟΔ	Τεχνολογίας Τροφίμων	Χρησιμοποίηση της εξωθήσεως στην παραγωγή νεοφανών τροφίμων προστιθέμενης αξίας
24/12/4	Π. Δρακόπουλος	ΣΕΥΠ	Οπτικής και Οπτομετρίας	Μελέτη της θαλάσσιας περιοχής επίδρασης ποτάμιας απορροής συνδυάζοντας δεδομένα τηλεπισκόπησης, οπτικές μετρήσεις πεδίου και αριθμητικά μοντέλα: Εφαρμογή στο πλούμιο του ποταμού Έβρου
24/13/(1,6)	Α. Παπαπροκοπίου	ΣΕΥΠ	Προσχολικής Αγωγής	ΓΕΛΑ (γλωσσική ενίσχυση με εκπαιδευτικό υλικό και λογισμικό για αλλόφωνα παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας)
24/14/3	Α. Λάγιου	ΣΕΥΠ	Επισκεπτών/τριών Υγείας	Ταυτοποίηση των παραγόντων που ευθύνονται για τη διαχρονική αύξηση της θνησιμότητας του καρκίνου του μαστού στην Ελλάδα
24/15/2	Γ. Αμίσης	ΣΔΟ	Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας	Θεσμοί και πολιτικές ενεργοποίησης των άπορων στο ελληνικό σύστημα κοινωνικής ασφάλειας
24/16/(3,5,6)	Γ. Φούντος	ΣΤΕΦ	Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων	Εξατομικευμένος ακριβής υπολογισμός της θεραπευτικής δόσης ιωδίου 131 σε παιδιά και εφήβους με καρκίνο θυρεοειδούς

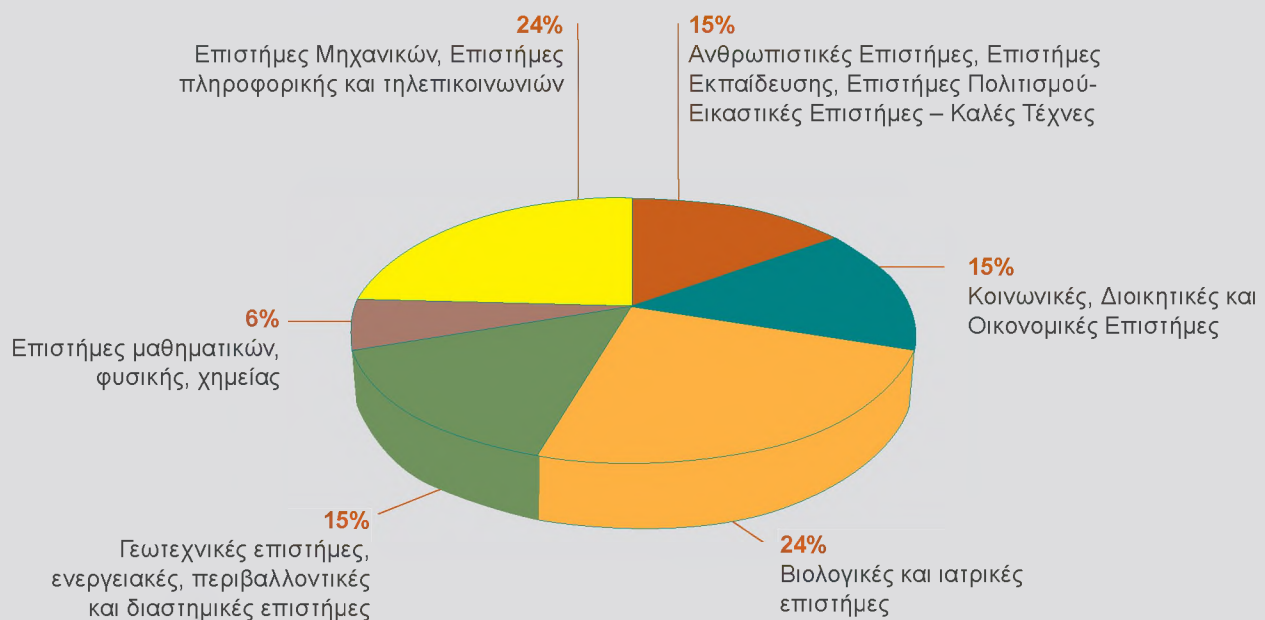
Κωδικός Πρότασης	Επιστημονικός Υπεύθυνος	Σχολή	Τμήμα	Τίτλος Προτεινόμενης Έρευνας
24/17/(6,3)	Ι. Κανδαράκης	ΣΤΕΦ	Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων	Ανάπτυξη πρότυπου συστήματος διπλής ενέργειας/ψηφιακής τομοσύνθεσης για τη διάγνωση του καρκίνου του μαστού και των οστικών διαταραχών ☐
24/18/2	Γ. Καρπέτης	ΣΕΥΠ	Κοινωνικής Εργασίας	Το εργασιακό στρες στους κοινωνικούς λειτουργούς: Μελέτη των παραγόντων που επηρεάζουν την εμφάνισή του ☐
24/19/(1,4,5)	Γ. Παναγιάρης	ΣΓΤΚΣ	Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης	Διερεύνηση των επιδράσεων των περιβαλλοντικών παραγόντων στα οργανικά υλικά τεκμήρια φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς ☐
24/20/(1,4)	Α. Πούρνου	ΣΓΤΚΣ	Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης	Διάσωση ξύλινων ναυαγίων στο μεσογειακό θαλάσσιο οικοσύστημα: Ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων μεθόδων για την in situ προστασία τους ☐
24/21/6	Κ. Βουδούρης	ΣΤΕΦ	Ηλεκτρονικής	Αδιάλειπτη παροχή ιατρικών υπηρεσιών μέσω ετερογενών ασύρματων τηλεπικοινωνιακών δικτύων ☐
24/22/3	Σ. Κουσίσης	ΣΤΕΤΡΟΔ	Τεχνολογίας Τροφίμων	Απομόνωση διατροφικών αλλεργιογόνων κατά τη βρεφική και παιδική ηλικία-νέες μέθοδοι διάγνωσης της τροφικής αλλεργίας στα παιδιά ☐
24/23/(1, 5)	Ο. Πολυχρονοπούλου	ΣΓΤΚΣ	Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης	Τέχνη και τεχνολογία στο προϊστορικό Αιγαίο: Το χρώμα στα μαρμάρια πρωτοκυκλαδικά ειδώλια και σκευή ☐
24/24/(4,6)	Δ. Πανταζής	ΣΤΕΦ	Τοπογραφίας	Σχεδιασμός και ανάπτυξη συστήματος χωρικών πληροφοριών για την προστασία της ποιότητας των ποτάμιων νερών ☐
24/25/(3,5)	Ε. Βαλαμόντες	ΣΤΕΦ	Ηλεκτρονικής	Ολοκληρωμένος τρισδιάστατος προσομοιωτής προσδιορισμού της δοσιμετρίας στην ακτινοθεραπεία με δέσμη πρωτονίων: Μοντέλα, ανάπτυξη και κλινική αξιολόγηση (ΕΛΠΙΣ) ☐
24/26/3	Α. Χαρβάλου	ΣΕΥΠ	Ιατρικών Εργαστηρίων	Συγκριτική επιδημιολογική διερεύνηση στελεχών <i>listeria monocytogenes</i> που έχουν απομονωθεί από ασθενείς και από τρόφιμα ☐
24/27/(3,6)	Γ. Κατσάς	ΣΤΕΦ	Ηλεκτρονικής	Ολοκληρωμένη μικρορευστομηχανική διάταξη έξυπνων κυτταρικών αισθητήρων με νανοδομημένες επιφάνειες και ηλεκτρόδια ☐
24/28/(2,3,5)	Μ. Βενετίκου	ΣΕΥΠ	Βασικών Ιατρικών Μαθημάτων	Μελέτη της υπογονιμότητας in vivo και in vitro ☐
24/29/(6,4,3)	Γ. Μιαούλης	ΣΤΕΦ	Πληροφορικής	Μοντελοποίηση σύνθετων συστημάτων βασισμένη στη γνώση και πολυτροπική αλληλεπιδραστική οπτικοποίηση ☐

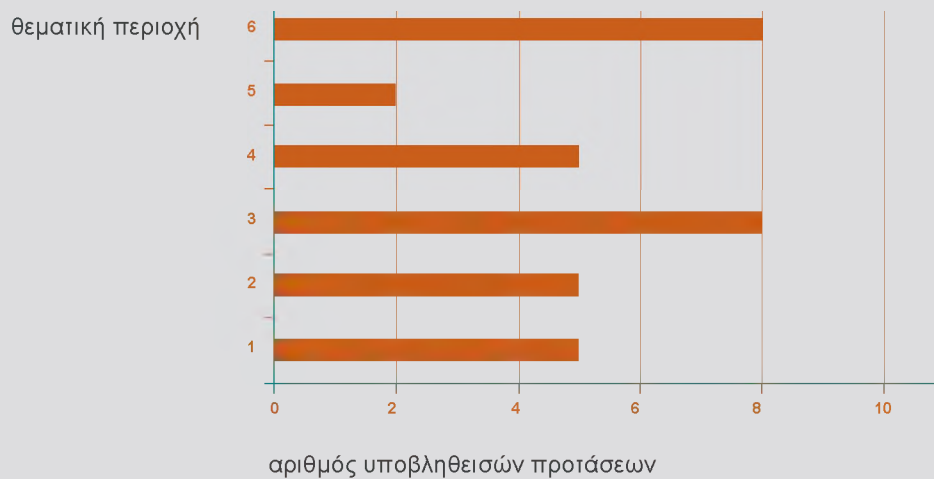

Κωδικός Πρότασης	Επιστημονικός Υπεύθυνος	Σχολή	Τμήμα	Τίτλος Προτεινόμενης Έρευνας
24/30/3	Χ. Νταφογιάννη	ΣΕΥΠ	Νοσηλευτικής Β'	Η διερεύνηση των χρωμοσωματικών διαταραχών σε κήσεις υψηλού κινδύνου με τη μέθοδο συγκριτικού γενομικού υβριδισμού και οι επιπτώσεις στην οικογένεια
24/31/(2,1)	Σ. Βαρβαρέσος	ΣΔΟ	Τουριστικών Επιχειρήσεων	Θρησκευτικός τουρισμός στην ελληνόφωνη ορθοδοξία
24/32/(1,3,6)	Χ. Σκουρλάς	ΣΤΕΦ	Πληροφορικής	Περιβάλλοντα διάχυτου υπολογισμού, λογισμικό ανάκτησης και εξατομικευμένης πρόσβασης και συνεργατική από απόσταση μάθηση για σπουδαστές με ειδικές ανάγκες (ΠΥΛΕΣ ΑΜΕΑ)
24/33/6	Ι. Χρυσουλάκης	ΣΤΕΦ	Πολιτικών Έργων Υποδομής	Ανάπτυξη δυναμικών μοντέλων για την εκτίμηση και πρόβλεψη συμβάντων σε οδούς ταχείας κυκλοφορίας

Ποσοστά ερευνητικών προτάσεων ανά Θεματική περιοχή

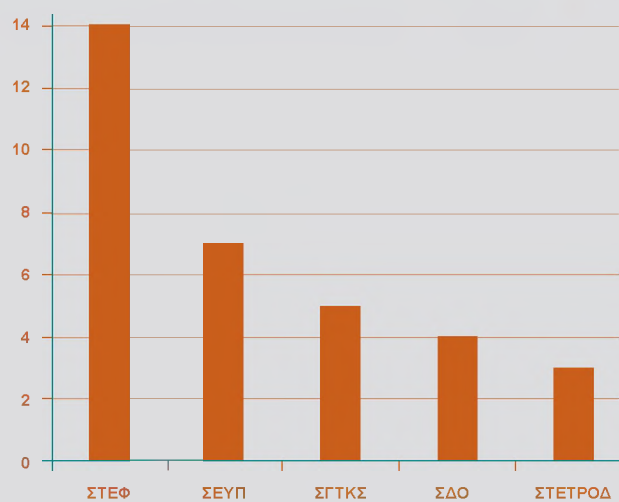

Θεματική Περιοχή

1. Ανθρωπιστικές Επιστήμες, Επιστήμες Εκπαίδευσης, Επιστήμες Πολιτισμού - Εικαστικές Επιστήμες - Καλές Τέχνες
2. Κοινωνικές, Διοικητικές και Οικονομικές Επιστήμες
3. Βιολογικές και Ιατρικές Επιστήμες
4. Γεωτεχνικές Επιστήμες, Ενεργειακές, Περιβαλλοντικές και Διαστημικές Επιστήμες
5. Επιστήμες Μαθηματικών, Φυσικής και Χημείας
6. Επιστήμες Μηχανικών, Επιστήμες Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών

υποβληθείσες προτάσεις ανά Σχολή

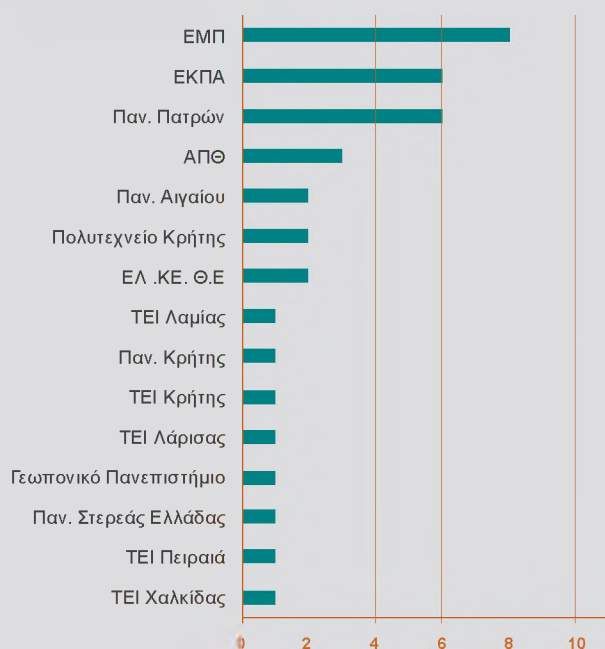

υποβληθείσες προτάσεις ανά τμήμα

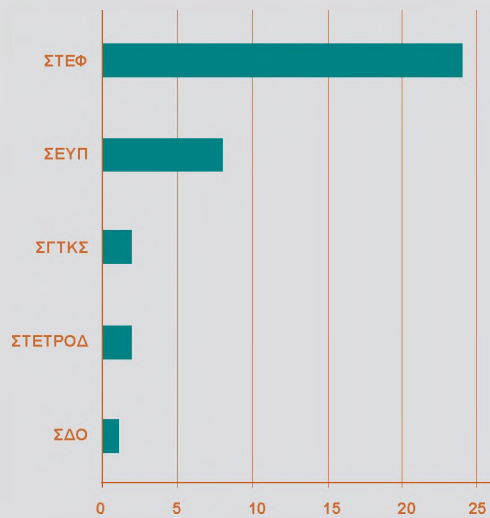
Στατιστικά στοιχεία συμμετοχής ερευνητικών ομάδων του ΤΕΙ Αθήνας, σε προτάσεις «ΘΑΛΗΣ» που υποβλήθηκαν από άλλα Ιδρύματα.

προτάσεις ανά συντονίζον ίδρυμα

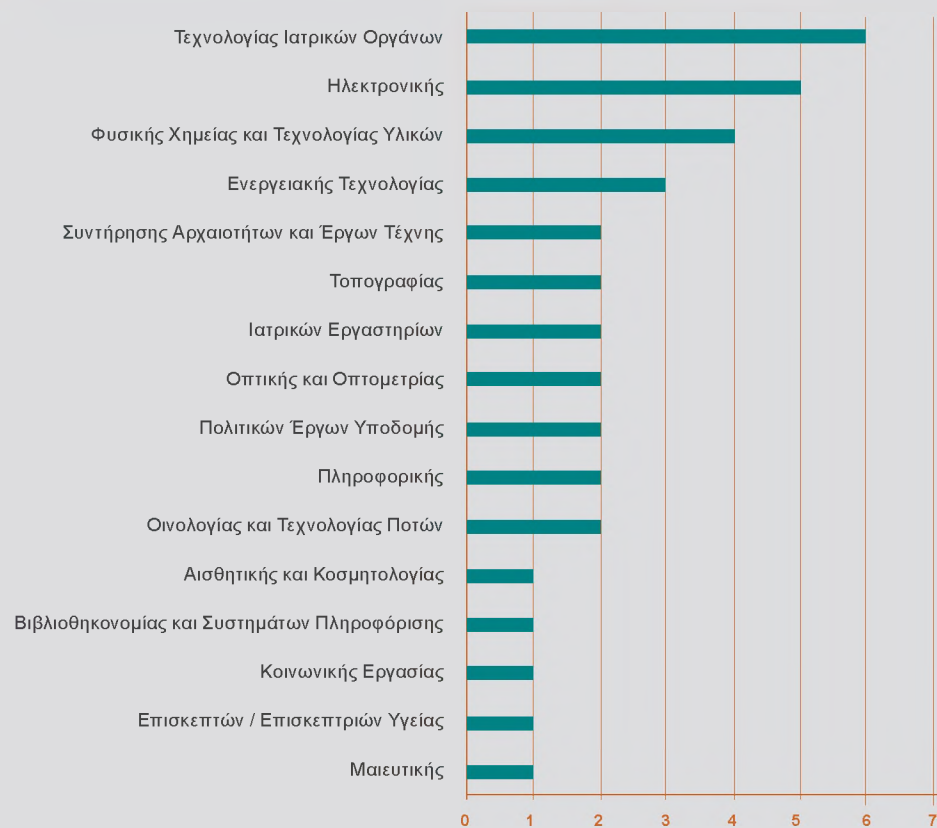

προτάσεις ανά Σχολή

προτάσεις ανά τμήμα

Προτάσεις ανά τμήμα ΤΕΙ και ανά συντονίζον Ίδρυμα

Τμήμα	Συντονίζον Ίδρυμα	
Μαιευτικής	Πανεπιστήμιο Κρήτης	1
Μερικό Σύνολο		1
Επισκεπτών -τριών Υγείας	ΕΚΠΑ	1
Μερικό Σύνολο		1
Κοινωνικής Εργασίας	Πανεπιστήμιο Αιγαίου	1
Μερικό Σύνολο		1
Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης	ΕΜΠ	1
Μερικό Σύνολο		1
Αισθητικής και Κοσμητολογίας	ΕΚΠΑ	1
Μερικό Σύνολο		1
Οινολογίας	Γεωπονικό Πανεπιστήμιο	1
	ΑΠΘ	1
Μερικό Σύνολο		2
Πληροφορικής	Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδας	1
	Πανεπιστήμιο Πατρών	1
Μερικό Σύνολο		2
Πολιτικών Έργων Υποδομής	Πολυτεχνείο Κρήτης	1
	Πανεπιστήμιο Αιγαίου	1
Μερικό Σύνολο		2
Οπτικής	ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε	1
	ΕΚΠΑ	1
Μερικό Σύνολο		2
Ιατρικών Εργαστηρίων	ΤΕΙ Λάρισας	1
	ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε	1
Μερικό Σύνολο		2
Τοπογραφίας	Πολυτεχνείο Κρήτης	1
	Πανεπιστήμιο Πατρών	1
Μερικό Σύνολο		2
ΣΑΕΤ	ΕΜΠ	1
	ΕΚΠΑ	1
Μερικό Σύνολο		2
Ενεργειακής Τεχνολογίας	ΑΠΘ	2
	ΤΕΙ Πειραιά	1
Μερικό Σύνολο		3
Φυσικής - Χημείας και Τεχνολογίας Υλικών	ΕΜΠ	2
	Πανεπιστήμιο Πατρών	1
	ΕΚΠΑ	1
Μερικό Σύνολο		4
Ηλεκτρονικής	ΕΜΠ	3
	ΤΕΙ Λαμίας	1
	ΤΕΙ Κρήτης	1
Μερικό Σύνολο		5
Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων	Πανεπιστήμιο Πατρών	3
	ΤΕΙ Χαλκίδας	1
	ΕΚΠΑ	1
	ΕΜΠ	1
Μερικό Σύνολο		6
Γενικό Σύνολο		37

Προτάσεις ανά Σχολή ΤΕΙ και ανά συντονίζον Ίδρυμα

Εξωτερικές προτάσεις		
Σχολή	Συντονίζον Ίδρυμα	
ΣΔΟ	ΕΜΠ	1
ΣΔΟ Σύνολο		1
ΣΤΕΤΡΟΔ	Γεωπονικό Πανεπιστήμιο	1
	ΑΠΘ	1
ΣΤΕΤΡΟΔ Σύνολο		2
ΣΓΤΚΣ	ΕΜΠ	1
	ΕΚΠΑ	1
ΣΓΤΚΣ Σύνολο		2
ΣΕΥΠ	ΕΚΠΑ	3
	ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε	2
	Πανεπιστήμιο Κρήτης	1
	ΤΕΙ Λάρισας	1
	Πανεπιστήμιο Αιγαίου	1
ΣΕΥΠ Σύνολο		8
ΣΤΕΦ	ΕΜΠ	6
	Πανεπιστήμιο Πατρών	6
	ΕΚΠΑ	2
	Πολυτεχνείο Κρήτης	2
	ΑΠΘ	2
	ΤΕΙ Λαμίας	1
	Πανεπιστήμιο Αιγαίου	1
	ΤΕΙ Πειραιά	1
	ΤΕΙ Χαλκίδας	1
	ΤΕΙ Κρήτης	1
	Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδας	1
ΣΤΕΦ Σύνολο		24
Γενικό Σύνολο		37

έγκριση νέου προγράμματος

Τίτλος Έργου:

«VOA3R - Virtual Open Access agriculture & aquaculture repository: Sharing scientific and scholarly research related to agriculture, food and environment» στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος FP7, CIP-ICT PSP-2009-3 Pilot Type B

Ανάδοχος Φορέας: Universidad de Alcalá

Προϋπολογισμός TEI-A: 250.000,00 €

Διάρκεια Έργου:

1-4-2010 έως 31-3-2013

Σύντομη περιγραφή

ΤΟ ΕΡΓΟ στοχεύει στη βελτίωση της διάδοσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων στα επιστημονικά πεδία της Γεωργίας και της Υδατοκαλλιέργειας στην Ευρώπη, μέσω μιας καινοτόμου προσέγγισης για το διαμοιρασμό ερευνητικού περιεχομένου (ερευνητικών δημοσιεύσεων, μεθοδολογιών, πρακτικών) ανοικτής πρόσβασης. Ο στόχος αυτός αναμένεται να επιτευχθεί με την υλοποίηση καινοτόμων πειραμάτων που αφορούν σε εξειδικευμένο επιστημονικό περιεχόμενο ανοικτής πρόσβασης, καθώς και με την ανάπτυξη και παροχή υπηρεσιών που αξιοποιούν υπάρχοντα αποθετήρια ανοικτής πρόσβασης (open access repositories) και συστήματα διαχείρισης επιστημονικών δημοσιεύσεων. Το VOA3R στοχεύει στην αξιοποίηση της σημασιολογικής τεχνολογίας για την ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης προηγμένης υπηρεσίας, εστιασμένης στις ανάγκες των κοινοτήτων γεωργίας, τροφίμων και περιβάλλοντος. Η πλατφόρμα VOA3R θα προσφέρει δυνατότητες ανάκτησης ανοικτού περιεχομένου και δεδομένων που σχετίζονται με τις

χρησιμοποιούμενες επιστημονικές μεθόδους και διαδικασίες στα ανωτέρω πεδία εφαρμογής, καθώς και με την υλοποίηση συγκεκριμένων πρακτικών της εφαρμοσμένης έρευνας (οι οποίες αποτελούν βασική πληροφοριακή ανάγκη για τους επαγγελματίες του χώρου). Η πλατφόρμα VOA3R θα δώσει στους ερευνητές τη δυνατότητα να διατυπώσουν τις πληροφοριακές τους ανάγκες όσον αφορά σε στοιχεία καθιερωμένων επιστημονικών μεθόδων του τομέα τους (μεταβλητές, τεχνικές, μέθοδοι αξιολόγησης, είδη των αντικειμένων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον, κ.λπ.) σε συνδυασμό με τις περιγραφές που ήδη εκφράζονται στα μεταδεδομένα. Η συνεισφορά των συμμετεχουσών κοινοτήτων θα οδηγήσει στη βελτίωση αναζήτησης της πληροφορίας με τον εμπλουτισμό των στοιχείων (όπως για παράδειγμα, κατάταξη, δημόσια σχόλια, κοινωνική σήμανση, σύνδεσμοι προς σχετικές θετικές ή αρνητικές αναφορές) που συμπληρώνουν και οδηγούν πέρα από την παραδοσιακή, ανώνυμη διαδικασία αξιολόγησης, τα αποτελέσματα της οποίας δε διατίθενται ανοιχτά.

Η τεχνολογία που θα χρησιμοποιηθεί θα είναι ανοικτού κώδικα, ώστε το μοντέλο της υπηρεσίας VOA3R να μπορεί να υιοθετηθεί και από άλλους οργανισμούς ως ένα μοντέλο προστιθέμενης αξίας, προσανατολισμένο στις κοινότητες, για περιεχόμενο ανοικτής πρόσβασης.

**Επιστημονική
Υπεύθυνη:**

Κ. Σγουροπούλου,
επικ. καθηγήτρια

τμήμα Πληροφορικής

ΣΥΝΤΟΜΑ ΝΕΑ

/ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

2009 - 2010

Ιστοσελίδα της Επιτροπής Εκπαίδευσης και Ερευνών του ΤΕΙ Αθήνας

Αναμορφώθηκε και εμπλουτίστηκε η ιστοσελίδα της Επιτροπής Εκπαίδευσης & Ερευνών του ΤΕΙ Αθήνας. Όλα τα έντυπα (Διοικητικά, Οικονομικά, Αιτήσεις, Υποδείγματα συμβάσεων) του ΕΛΚΕ του Ιδρύματός μας είναι πλέον αναρτημένα στην ιστοσελίδα www.teiath.gr στο μενού Επιτροπή Εκπαίδευσης & Ερευνών > Διαχείριση έργων > Έντυπα.

12 Ιανουαρίου 2010

Ενημερωτική ημερίδα

Στα πλαίσια του έργου «Μικροκυματική Ραδιοζεύξη Επόμενης Γενιάς», με επιστημονικό υπεύθυνο τον κ. **Κ. Βουδούρη**, επ. καθηγητή του τμήματος Ηλεκτρονικής, το οποίο διαχειρίζεται ο ΕΛΚΕ του ΤΕΙ Αθήνας, διεξήχθη ενημερωτική ημερίδα την Τρίτη 12 Ιανουαρίου 2010 στα γραφεία του Corallia, στο πλαίσιο της ενημέρωσης των Δικαιούχων του Προγράμματος «Φάση-2 Ενίσχυσης Ελληνικών Τεχνολογικών Συνεργατικών Σχηματισμών στη Μικροηλεκτρονική», για θέματα επιλεξιμότητας δαπανών και οικονομικής/λογιστικής παρακολούθησης των ενταγμένων έργων.

Σκοπός της ημερίδας ήταν να διευκρινιστούν ζητήματα που αφορούν στη διαχείριση των έργων, στην επιλεξιμότητα των επενδύσεων, θέματα τήρησης λογιστικής μερίδας και παρακολούθησης / πληρωμών, εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας περί συγχρηματοδοτούμενων έργων, κλπ., για το σύνολο των Ενεργειών του Προγράμματος, στις οποίες συμμετέχουν οι Δικαιούχοι μέσω των αντίστοιχων ενταγμένων έργων τους. Στην ημερίδα παρευρέθησαν στελέχη του Φορέα Διαχείρισης του Προγράμματος και εκπρόσωποι της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΕΠΑΝ-II. Την ημερίδα παρακολούθησε η κ. **Μ. Αγγελοπούλου**, διοικητική υπάλληλος του Ιδρύματός μας.

2010

Βεβαίωση Τήρησης Υποχρεώσεων Τελικού Δικαιούχου στον ΕΛΚΕ

Ο ΕΛΚΕ έλαβε Βεβαίωση Τήρησης Υποχρεώσεων Τελικού Δικαιούχου για την υλοποίηση της ενταγμένης Πράξης στο Μέτρο 4.2.1.β του ΕΠΕΑΕΚ με τίτλο «Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών του ΤΕΙ Αθήνας - Φύλο».

2010

Βεβαίωση Τήρησης Υποχρεώσεων Τελικού Δικαιούχου στον ΕΛΚΕ

Ο ΕΛΚΕ έλαβε Βεβαίωση Τήρησης Υποχρεώσεων Τελικού Δικαιούχου για την υλοποίηση της ενταγμένης Πράξης στο Μέτρο 3.1 του ΕΠΕΑΕΚ με τίτλο «Ενθάρρυνση Επιχειρηματικών Δράσεων των φοιτητών του ΤΕΙ Αθήνας».

Αποχαιρετισμός σ' έναν σπουδαίο συνάδελφο και συνάνθρωπό μας τον Ταξιάρχη Αυγέρη...

Πριν τρία σχεδόν χρόνια ήρθε ξαφνικά στη ζωή του τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων ο **Ταξιάρχης**. Δεν γνώριζε κάποιον από εμάς, ούτε τον γνώριζε κάποιος από εμάς και είναι η στιγμή, που μακαρίζει κάποιος το ισχύον σύστημα πρόσληψης των επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών του ιδρύματος.

Μέσα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα κατάφερε πράγματα θαυμαστά, όπως, να

- ✓ αναδειχθεί σε σημαντικό ακαδημαϊκό δάσκαλο,
- ✓ τον αγαπήσουν όλοι στη μικρή ακαδημαϊκή μας κοινότητα,
- ✓ τον θεωρούν υπόδειγμα οι φοιτητές και φοιτήτριές μας.

Πάνω από όλα όμως όλοι νοιώσαμε το πρόδηλο ενδιαφέρον του για το Τμήμα και ιδιαίτερα για τα Εργαστήρια της Εστιατορικής και Μπαρ - Ποτών - Οινολογίας, τα οποία με τις προσωπικές του ενέργειες, την αδιάκοπη προσπάθειά του μεταμόρφωσε πραγματικά προς όφελος των Τμήματος και όλων μας.

Δεν μπορώ προσωπικά, να ξεχάσω, την επιμέλεια για την αναβάθμιση των εργαστηρίων, που διακονούσε, την εργασία που πρόσφερε πέραν του ωραρίου, την αγωνία να δημιουργήσει κάτι καλύτερο για όλους μας.

Όλοι οι συνάδελφοι στο Τμήμα εκτιμούσαν την εργατικότητα και προσφορά του, και όλοι έβλεπαν στο μόνιμο χαμόγελό του μια χαραμάδα ελπίδας για ένα καλύτερο εκπαιδευτικό αύριο. Και μόνον ότι αυτό το όλοι οι συνάδελφοι είχαν την ίδια γνώμη και άποψη για τον Ταξιάρχη, τον χαρακτήρα και το έργο του σε τέτοιους καιρούς, τα λέει όλα.

Για όλους αυτούς τους λόγους το Τμήμα μας ετοιμαζόταν εντατικά, να τον φέρει κοντά μας ως μόνιμο συνάδελφο, αποδεικνύοντας έμπρακτα την εκτίμησή του.

Έτσι όμως ξαφνικά όπως ήρθε στη ζωή μας, έτσι ξαφνικά χάθηκε, σκορπίζοντας τη θλίψη και την οδύνη στην οικογένειά του, στους φίλους σου, σε όλους εμάς που συνεργαστήκαμε μαζί του στο Τμήμα με οποιαδήποτε ιδιότητα.

Θεωρώ, ότι όποιοι και όσοι τον γνώρισαν, έχουν τα ίδια συναισθήματα με τον υπογράφοντα, ο οποίος θεωρεί χρέος του να προτείνει στο Τμήμα τη συμπλήρωση του τίτλου του Εργαστηρίου με το ονοματεπώνυμό του, ως οφειλόμενη τιμή.

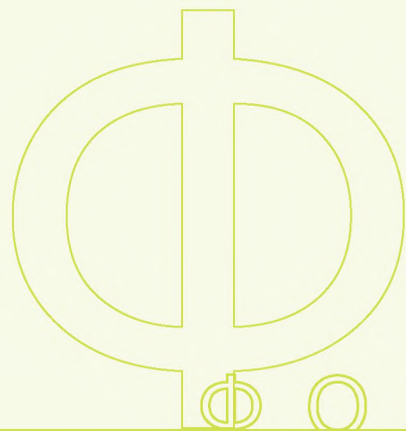
Εκ μέρους όλου του μόνιμου και έκτακτου διδακτικού, εργαστηριακού και διοικητικού προσωπικού του Τμήματος - που παρέστη σχεδόν σύσσωμο στην εξόδιο ακολουθία του - του εύχομαι «Καλό Ταξίδι» και να είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκεπάζει...

Καθηγητής, **Περικλής Λύτρας**

Προϊστάμενος τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων,
ΣΔΟ, ΤΕΙ Αθήνας

9 ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ

Φ Ο Ι Τ Η Τ Ι Κ Α

Φ Ο Ι Τ Η Τ Ι Κ Α

* Υπηρεσίες internet

grnet - Διασυνδέοντας την Έρευνα και την Εκπαίδευση

Πρωτοποριακές δικτυακές υπηρεσίες

Πρωτοποριακές δικτυακές υπηρεσίες προς την Εκπαιδευτική και Ερευνητική κοινότητα προσφέρονται μέσω του Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΔΕΤ), το οποίο διασυνδέει όλα τα ΑΕΙ, ΤΕΙ και Ερευνητικά Κέντρα της χώρας με υπερυψηλές ταχύτητες, εξυπηρετώντας συστηματικά περί τους 500.000 χρήστες σε όλη τη χώρα.

Τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και οι φοιτητές και σπουδαστές όλων των ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας, έχουν πλέον τη **δυνατότητα δωρεάν πρόσβασης στις παρακάτω υπηρεσίες:**

Πίθος ➔ <http://pithos.grnet.gr>

Προσφέρει 50 GBytes δικτυακού αποθηκευτικού χώρου σε κάθε χρήστη στα συμμετέχοντα ιδρύματα, προσβάσιμα από παντού, πάντοτε, με ασφάλεια. Η υπηρεσία προσφέρει δυνατότητα για versioning, εφεδρική αρχειοθέτηση και εύκολο διαμοιρασμό των αρχείων με άλλους χρήστες.

Αναφανδόν ➔ <http://anafandon.grnet.gr>

Διευκολύνει την ηλεκτρονική απόκτηση και εγκατάσταση εμπορικού λογισμικού και υπηρεσιών, χωρίς κόστος.

Δίοδος ➔ <http://diodos.edu.gr>

Οικιακές ευρυζωνικές συνδέσεις, για μόνιμη και γρήγορη σύνδεση στο Διαδίκτυο, με προνομιακούς όρους και στο χαμηλότερο δυνατό κόστος. Επιπλέον, μέσω της υπηρεσίας Δίοδος, οι χρήστες αποκτούν ακαδημαϊκή IP και απ' ευθείας πρόσβαση σε πολλές διαδικτυακές εφαρμογές, όπως η βιβλιοθήκη επιστημονικών άρθρων www.heal-link.gr

* LLP/Erasmus Studies

Η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων και των σχετικών δικαιολογητικών των φοιτητών του ΤΕΙ Αθήνας, οι οποίοι θα μετακινηθούν στα πλαίσια του προγράμματος **LLP/Erasmus Studies** είναι:

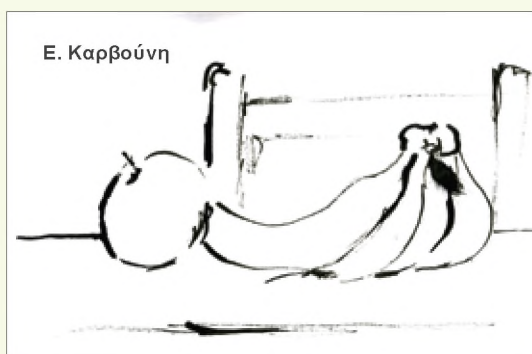
➤ **προς τα τμήματα του ΤΕΙ Αθήνας** για το χειμερινό εξάμηνο 2010-2011, η 19-2-2010 και για το εαρινό εξάμηνο 2010-2011 η 10-9-2010. Επίσης η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων και των σχετικών δικαιολογητικών των φοιτητών του ΤΕΙ Αθήνας, οι οποίοι θα μετακινηθούν στα πλαίσια του προγράμματος **LLP/Erasmus Studies** (Σπουδές) είναι:

➤ **από τα τμήματα των Σχολών προς το τμήμα Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων**

για το χειμερινό εξάμηνο 2010-2011, η 12-3-2009 και για το εαρινό εξάμηνο 2010-2011 η 24-9-2009.

Ειδικά για τη Σχολή Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών, η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων και των σχετικών δικαιολογητικών των φοιτητών του ΤΕΙ Αθήνας, οι οποίοι θα μετακινηθούν στα πλαίσια του προγράμματος LLP/Erasmus Studies, προς τα τμήματα της Σχολής, μπορεί να καθορισθεί με απόφαση της **Μ. Περιβολιώτου**, καθηγήτριας και ακαδημαϊκής υπευθύνου της Σχολής με τη σύμφωνη γνώμη των πέντε ακαδημαϊκών υπευθύνων των τμημάτων της Σχολής, η οποία και θα αναρτηθεί στις αντίστοιχες Γραμματείες.

Δείγματα μελετών σπουδαστών του τμήματος Γραφιστικής (συνέχεια από σελίδα 47)

Τμήμα Γραφιστικής

Συμμετοχή του τμήματος Γραφιστικής σε έκθεση παιδικού και εφηβικού βιβλίου

Από τις 29 Ιανουαρίου έως την 1^η Φεβρουαρίου 2010 πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις της HELEXPO, στο Μαρούσι η 3^η Έκθεση Παιδικού και Εφηβικού Βιβλίου.

Στα πλαίσια της έκθεσης το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου (ΕΚΕΒΙ) φιλοξένησε παιδικά βιβλία σχεδιασμένα από τους σπουδαστές του Ε΄ εξαμήνου του τμήματος Γραφιστικής του ΤΕΙ Αθήνας με αντικείμενο «εικονογράφηση παιδικού βιβλίου». Τα βιβλία παρουσιάστηκαν στους μικρούς και μεγάλους φίλους του παιδικού και νεανικού βιβλίου από τους ίδιους τους δημιουργούς τους. Βασικός άξονας της διδακτικής μεθοδολογίας είναι η οπτικοποίηση των ορατών ή αδιόρατων συμβολισμών του κειμένου σε σχέση με την χρήση των κατάλληλων τυπογραφικών, ώστε να δημιουργηθεί ένα πρωτότυπο εννοιολογικά ανάγνωσμα. Η συμμετοχή ήταν μια πολύτιμη εμπειρία για τους σπουδαστές, που είχαν την ευκαιρία να προβληθεί η δουλειά τους στους ειδικούς του χώρου του παιδικού βιβλίου αλλά και στα ίδια τα παιδιά. Η υποστήριξη της έκθεσης επικοινωνιακά έγινε από την καθηγήτρια του τμήματος Γραφιστικής **Ελένη Γκλίνου** με την συμμετοχή της εργαστηριακής συνεργάτιδας **Σοφίας Βλαζάκη**.

Στις τέσσερις μέρες λειτουργίας της Έκθεσης, οι μικροί αλλά και οι μεγαλύτεροι επισκέπτες είχαν την ευκαιρία να αγκαλιάσουν στο βιβλίο και να ταξιδέψουν στον υπέροχο κόσμο της παιδικής και εφηβικής λογοτεχνίας. Μια μαγική συνάντηση που κέντρισε το ενδιαφέρον των νέων, διεύρυνε τους ορίζοντές τους σε ό,τι αφορά το βιβλίο και προσέλκυσε νέους αναγνώστες. Όλα αυτά σε μια λαμπερή γιορτινή ατμόσφαιρα για μικρούς και μεγάλους.

Την έκθεση οργάνωσαν το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου (ΕΚΕΒΙ) / Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού, με τη συνεργασία των εκδοτών παιδικού και εφηβικού βιβλίου, του Κύκλου Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου (IBBY) και του Συνδέσμου Εκδοτών Βιβλίου.

Ημερίδα με θέμα «Ο ρόλος της συσκευασίας στην ποιότητα των τροφίμων και ποτών», 17 Μαρτίου 2010

Στις 17 Μαρτίου 2010, μετά από πρωτοβουλία της ΠΑΣΠ της ΣΤΕΤΡΟΔ, πραγματοποιήθηκε στο ΤΕΙ Αθήνας ημερίδα με θέμα «Ο ρόλος της συσκευασίας στην ποιότητα των τροφίμων και ποτών». Στη διάρκεια της ημερίδας, την οποία παρακολούθησε μεγάλος αριθμός φοιτητών της Σχολής, έγιναν από διακεκριμένους ομιλητές **οι παρακάτω εισηγήσεις:**

1. «Οι Χρονοθερμοκρασιακοί Δείκτες και ο Ρόλος τους στη Συσκευασία των Τροφίμων». **Δ. Τυμπής**, καθηγητής εφαρμογών.
2. «Σύγχρονες τάσεις στη συσκευασία οίνου», Δρ. **Π. Ταταρίδης**, επιστημονικός συνεργάτης τμήμα Οινολογίας & Τεχνολογίας Ποτών, ΤΕΙ-Α, Πρόεδρος Πανελλήνιας Ένωσης Πτυχιούχων Οινολόγων.
3. Υλικά συσκευασίας σε επαφή με τρόφιμα και σύστημα HACCP: Στοιχεία παραγωγής, νομοθεσία και σκάνδαλα. **Σ. Κιρκαγασλής**, γεωπόνος ΓΠΑ, MBA - TQM - ΓΩΤΗΣ Α.Ε., Προϊστάμενος σχεδιασμού ποιότητας επιθεωρητής ΣΔΠ, ΣΔΑΤ και BRC
4. Ασηπτική επεξεργασία - συσκευασία, **Κ. Μαλλίδης**, τακτικός ερευνητής - ΕΘ.Ι.ΑΓΕ.
5. Εμφιαλωμένα VS Χύμα Κρασί: «Ταυτότητα VS Αγνότητα» ή μήπως πρόκειται για ένα μεγάλο μύθο; Το ελληνικό παράδοξο και τι μπορούμε να προτείνουμε; **Χ. Γιατρά**, οινοχόος - οινολόγος, MSc O.I.V.

Οργανωτική επιτροπή: Ι. Πομόνης (Πρόεδρος), Κ. Φώτος, Δ. Μαλατέστα, Μ. Βαρβαρέσου, Χ. Μπέλης

Το τμήμα Οινολογίας στο Οινόραμα 2010
12 έως 15 Μαρτίου 2010

Από 12 έως 15 Μαρτίου 2010 πραγματοποιήθηκε η **επαγγελματική έκθεση του ελληνικού αμπελοοινικού κλάδου Οινόραμα** στο εκθεσιακό κέντρο MEC Παιανίας.

Το τμήμα Οινολογίας και Τεχνολογίας Ποτών του ΤΕΙ Αθήνας συμμετείχε στην Έκθεση με δικό του περίπτερο που είχε μεγάλη επισκεψιμότητα. Οι σπουδαστές μας έδειξαν τις ικανότητες και δεξιότητες που αναπτύσσουν στη διάρκεια των προπτυχιακών τους σπουδών και οι οποίες τους κάνουν ικανούς να είναι ανταγωνιστικοί σε εθνικό και διεθνές περιβάλλον. Οι επισκέπτες είχαν τη δυνατότητα να ενημερωθούν για τις σύγχρονες τεχνολογίες τις οποίες εφαρμόζει το τμήμα Οινολογίας στην εκπαίδευση, λειτουργώντας παράλληλα ως ερευνητικό κέντρο στο επιστημονικό πεδίο του γνωστικού του αντικειμένου. Στο χώρο του περιπτέρου δοκιμάστηκαν τα κρασιά, τα οποία παράγονται στο Πειραματικό Οινοποιείο που λειτουργεί στις εγκαταστάσεις του τμήματος, ως έμπρακτο αποτέλεσμα της γνώσης του αντικειμένου από τους σπουδαστές.

Στα πλαίσια των παράλληλων εκδηλώσεων που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια του Οινοράματος το τμήμα Οινολογίας και Τεχνολογίας Ποτών του ΤΕΙ Αθήνας διοργάνωσε τη Δευτέρα 15 Μαρτίου **επιστημονική ημερίδα με θέμα «Αμπέλι και Κρασί».**

Στην ημερίδα, την οποία παρακολούθησαν εκπαιδευτικοί, φοιτητές, εκθέτες και επισκέπτες, έγιναν οι παρακάτω **ομιλίες από καθηγητές και φοιτητές του τμήματος.**

- ✓ «Ωχρατοξίνη στο κρασί», **Δρ. Ταταρίδης Παναγιώτης**, οινολόγος, Δρ. Μηχανικής Διεργασιών και Περιβάλλοντος, επιστημονικός συνεργάτης ΤΕΙ-Α.
- ✓ «Αποστάσεις φύτευσης και ύψος βλαστικού τείχους, επιπτώσεις σε φυσιολογικούς και ποιοτικούς παράγοντες του Αγιοργίτικου», Δρ. **Κόρκας Ηλίας**, επίκουρος καθηγητής ΤΕΙ-Α.
- ✓ «Ιξώδες στο κρασί. - Κοινωνική, οικονομική και ιατρική επίδραση του αλκοόλ στον άνθρωπο», Δρ. **Σεχάντε Ατνάν**, επιστημονικός συνεργάτης ΤΕΙ-Α. Παρουσίαση μαζί με τους φοιτητές **Διαμαντή Ρέα, Σταμέλλου Βασιλική, Γιαννακούλια Μαρία.**
- ✓ «Η δυναμική του αρώματος και της γεύσης του κρασιού», Δρ. **Λαμπρόπουλος Αθανάσιος**, διδάκτωρ του πολυτεχνείου της Βιρτζίνιας, πρώην καθηγητής του Texas A&M, καθηγητής του ΤΕΙ-Α.

- ✓ «Προσδιορισμός ανηθόλης στο ούζο με την μέθοδο της αέριας χρωματογραφίας»,
Δρ. **Τσακίρης Αργύρης**, επίκουρος καθηγητής ΤΕΙ-Α. Παρουσίαση μαζί με τον φοιτητή **Εγγλέζο Βασίλειο**.

«Help - Για μια ζωή χωρίς τσιγάρο»
22 και 23 Μαρτίου 2010

Στις 22 και 23 Μαρτίου 2010, στα πλαίσια της Αντικαπνιστικής Εκστρατείας «Help - Για μια ζωή χωρίς τσιγάρο», στον υπαίθριο χώρο του ΤΕΙ Αθήνας τοποθετήθηκε κίσκος όπου πραγματοποιήθηκε μέτρηση μονοξειδίου του άνθρακα (CO - Test) σε πλήθος φοιτητών και προσωπικού του ΤΕΙ-Α και διανεμήθηκε ενημερωτικό υλικό.

Η εκστρατεία «Help» ξεκίνησε το 2005 με πρωτοβουλία του τότε Επιτρόπου Υγείας & Καταναλωτή κ. Μ. Κυπριανού με στόχο την ενημέρωση των πολιτών και ιδιαιτέρως των νέων της Ευρώπης για την **βλαβερή συνέπεια του καπνίσματος**. Οι τρεις προτεραιότητες της εκστρατείας «Help» είναι:

- α. Η πρόληψη του καπνίσματος
- β. Η οριστική διακοπή του καπνίσματος
- γ. Οι κίνδυνοι του παθητικού καπνίσματος

Η εκστρατεία στοχεύει κυρίως στους εφήβους (15-18 ετών) και στους ενήλικους νέους (18-34 ετών). Το κάπνισμα αποτελεί τη δεύτερη αποφευκτική αιτία θανάτου στον κόσμο αλλά την πρώτη αιτία στην Ευρώπη. Ο καπνός σκοτώνει έναν στους δύο καταναλωτές του, αλλά θέτει και σε σοβαρό κίνδυνο τη ζωή των μη καπνιστών.

Ημερίδα με θέμα «Ημέρα Εκπαίδευσης»
Πέμπτη, 11 Φεβρουαρίου 2010

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ Α΄ του ΤΕΙ πραγματοποίησε ημερίδα με θέμα «Ημέρα Εκπαίδευσης». Την έναρξη των εργασιών κήρυξε ο Πρόεδρος του ΤΕΙ κ. **Δ. Νίνος** ο οποίος αναφέρθηκε στις δραστηριότητες και την εν γένει κατάσταση του Ιδρύματος ενώ ο Αντιπρόεδρος κ. **Ι. Χάλαρης** έκανε εισήγηση με θέμα: «Αξιολόγηση των ΤΕΙ».

Η ημερίδα περιελάμβανε δύο συνεδρίες:

Α΄ Συνεδρία: «Εκπαίδευση και Πραγματικότητα» και

Β΄ Συνεδρία: «Νέο Πρόγραμμα Σπουδών: Αδυναμίες - Πλεονεκτήματα - Προοπτικές».

Εισηγητές της ημερίδας ήταν εκπαιδευτικοί από τα τμήματα Νοσηλευτικής των ΤΕΙ της χώρας και στις εισηγήσεις τους αποτύπωσαν την σημερινή κατάσταση της εκπαίδευσης στα τμήματα Νοσηλευτικής. Ακολούθησε εκτενής συζήτηση και οι προτάσεις που προέκυψαν και αφορούν σε βελτιωτικές αλλαγές θα κατατεθούν στις Διοικήσεις των Ιδρυμάτων.

Η ημερίδα ήταν ιδιαίτερα επιτυχής, διότι αφενός υπήρξε δυνατότητα ανταλλαγής απόψεων και αφετέρου αποφασίστηκε να πραγματοποιηθούν από κοινού επιστημονικές δραστηριότητες.

Οργανωτική επιτροπή της ημερίδας:

Χ. Μαρβάκη, καθηγήτρια \ **Ε. Καμπά**, επικ. καθηγήτρια

Α. Καλογιάννη, καθηγήτρια εφαρμογών \ **Ε. Δούσης**, καθηγητής εφαρμογών \ **Ε. Στεφάνου**, ΕΤΠ

τμήματα Νοσηλευτικής Α΄ και Β΄

Συνδιάσκεψη με θέμα «Interdisciplinary Programme on Palliative and End of Life care», 18 έως 21 Νοεμβρίου 2009

Στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Διεπιστημονικού Προγράμματος στην Ανακουφιστική Φροντίδα και τη φροντίδα του τέλους της ζωής με τίτλο «Interdisciplinary Programme on Palliative and end - of - life care» πραγματοποιήθηκε στην **Πράγα** της Τσεχίας **από 18 έως 21 Νοεμβρίου 2009 συνδιάσκεψη με θέμα «Interdisciplinary Programme on Palliative and End of Life care» (IPPE)**, η οποία διοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο της Γάνδης του Βελγίου. Στη συνδιάσκεψη συμμετείχαν εξειδικευμένα άτομα στον τομέα της Ανακουφιστικής Φροντίδας και Φροντίδας Ατόμων Τελικού Σταδίου, από διάφορες χώρες της Ευρώπης (Βέλγιο, Ελλάδα, Πορτογαλία, Τσεχία, Νορβηγία, Εσθονία, Λιθουανία). Από το ΤΕΙ Αθήνας συμμετείχε η κ. **Ευγενία Βλάχου**, επίκουρος καθηγήτρια στο τμήμα Νοσηλευτικής Β΄. Το πρόγραμμα έχει κεντρικό σημείο τα θέματα που αφορούν σε ασθενείς τελικού σταδίου με στόχο την κάλυψη των φυσικών, ψυχολογικών, κοινωνικών, πνευματικών αλλά και μεταφυσικών και πρακτικών αναγκών των ασθενών καθώς επίσης και στη φροντίδα των ατόμων που βρίσκονται κοντά σ' αυτούς τους ανθρώπους (care givers).

Συμμετοχή των τμημάτων Νοσηλευτικής Α΄ και Β΄ σε Ημερίδες Σταδιοδρομίας

Τα τμήματα Νοσηλευτικής Α΄ & Β΄ συμμετείχαν σε Ημερίδες Σταδιοδρομίας με εισηγήσεις εκπροσώπων καθηγητών (η κ. Α. Καυγά από τη Νοσηλευτική Β΄ και ο κ. Ε. Δούσης από τη Νοσηλευτική Α΄), οι οποίοι παρουσίασαν το επάγγελμα του Νοσηλευτή και την επιστήμη της Νοσηλευτικής σε μαθητές Λυκείων.

Οι συμμετέχοντες έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη Νοσηλευτική που εκφράστηκε με πληθώρα ερωτήσεων. Στα πλαίσια των εκδηλώσεων έγινε παρουσίαση του ΤΕΙ Αθήνας με την προβολή βιντεοταινίας.

Ημερίδα με θέμα «δια βίου εκπαίδευση και κατάρτιση σε γεωπονικά και περιβαλλοντικά επαγγέλματα»
Πέμπτη, 11 Φεβρουαρίου 2010,
αίθουσα τηλεδιάσκεψης της Βιβλιοθήκης του ΤΕΙ-Α

Στα πλαίσια του Έργου με τίτλο «**Water COmpetences Model Transfer (WACOM), Μοντέλα Περιγραφής Δεξιοτήτων και το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων για την ενίσχυση Επαγγελματιών Γεωπονίας και Διαχείρισης Υδάτινων Πόρων**», το τμήμα Πληροφορικής του ΤΕΙ Αθήνας πραγματοποίησε με ιδιαίτερη επιτυχία πανελλήνια ημερίδα με θέμα: «ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΕ ΓΕΩΠΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ». Το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα WACOM υποστηρίζεται και χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του προγράμματος δια βίου μάθησης Leonardo da Vinci, Transfer of Innovation (ToI).

Σκοπός της ημερίδας ήταν να αναδειχθούν, σε ένα γόνιμο και δημιουργικό βήμα διαλόγου και προβληματισμού, οι σκέψεις και απόψεις ειδικών από τους τομείς των Υδάτινων Πόρων

και της Γεωπονίας για την κατάλληλη περιγραφή συναφών επαγγελματικών δεξιοτήτων με χρήση των Πλαισίων Προσόντων, και την αξιοποίησή τους στην οργάνωση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για τις ειδικότητες της Διαχείρισης Υδάτινων Πόρων, Αστικών Λυμάτων, Υγρών Αποβλήτων Ελαιοτριβείων και άλλων Γεωπονικών και Περιβαλλοντικών επαγγελμάτων.

Πιο συγκεκριμένα, η εκδήλωση χωρίστηκε σε δύο ενότητες.

Ενότητα 1

Στην ενότητα 1 (πληροφόρησης) παρουσιάστηκε το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF) ως ένα εργαλείο μετάφρασης των Εθνικών Πλαισίων Προσόντων (NQF) και αναλύθηκαν οι στόχοι που έχει θέσει το πρόγραμμα WACOM για την αξιοποίησή τους στα μοντέλα περιγραφής δεξιοτήτων, καθώς και τα οφέλη που προκύπτουν

WATER COMPETENCES MODEL TRANSFER

Education and Culture DG

Lifelong Learning Programme

από την επιτυχή υλοποίηση του προγράμματος σε σχέση με τη βελτίωση της οργάνωσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Επιπρόσθετα, έγιναν παρουσιάσεις σχετικά με τον τομέα των Υδάτινων Πόρων και τη διαχείριση απόβλητου ύδατος προκειμένου να διευκολυνθούν οι συμμετέχοντες στην υλοποίηση της 2^{ης} ενότητας, της ενότητας ομάδων εργασίας.

Ενότητα 2

Στην ενότητα αυτή οι συμμετέχοντες χωρίστηκαν σε τρεις ομάδες, με στόχο τη συνεργασία για τον προσδιορισμό των απαραίτητων επαγγελματικών δεξιοτήτων και προσόντων, που σχετίζονται με τη λειτουργία και διαχείριση των μονάδων επεξεργασίας αστικών λυμάτων και ελαιοτριβείων.

Στην ημερίδα εκπροσωπήθηκε πληθώρα φορέων, όπως το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (Τμήμα Αποκατάστασης Εδάφους), το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής, το Υπουργείο Εθνικής

Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ο Οργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης (ΟΕΕΚ), το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το ΤΕΙ Καλαμάτας, ο Οργανισμός Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης και Αγροτικής ανάπτυξης (ΟΓΕΕΚΑ), το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης για τη Συνεχή Επαγγελματική Κατάρτιση (ΕΚΕΠΙΣ), το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων (ΜΑΙΧ), το Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας (ΕΙΑΕ), καθώς και ιδιωτικές εταιρίες συμβουλευτικών υπηρεσιών και περιβαλλοντικής σχεδίασης για τη διαχείριση αποβλήτων.

Οι συμμετέχοντες εξέφρασαν την ικανοποίησή τους ως προς τις δυνατότητες συγκροτημένης και πρακτικής εφαρμογής, που παρέχει το προτεινόμενο Μοντέλο Περιγραφής Δεξιοτήτων και εκδήλωσαν την επιθυμία για πραγματοποίηση ανάλογων μελλοντικών δράσεων και συνεργασίας, στο πλαίσιο της διάδοσης και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων του προγράμματος WACOM.

Εκδηλώσεις στα πλαίσια του Προγράμματος «Witness the Past»

Μουσειακά Προγράμματα για Παιδιά για την Παράνομη Διακίνηση Αρχαιοτήτων

Αν και υπάρχουν πολλά Μουσειακά Προγράμματα σε διεθνές επίπεδο, που διδάσκουν στα παιδιά μας τη σπουδαιότητα της επιστήμης της Αρχαιολογίας, κανένα δεν έχει ως στόχο του να τα ευαισθητοποιήσει σε θέματα λεηλασίας αρχαιολογικών χώρων και αρχαιοκαπηλίας.

Η διστακτικότητα, κυρίως στο δυτικό κόσμο, να παρουσιάσουν το θέμα αυτό μέσα από εκπαιδευτικά προγράμματα, οφείλεται στο γεγονός ότι πολλά από τα αντικείμενα που εκτίθενται στις συλλογές τους είτε έχουν αποκτηθεί από δωρεές ιδιωτικών συλλεκτών είτε έχουν αγοραστεί από τη διεθνή αγορά έργων τέχνης.

Είναι λοιπόν δύσκολο για τα μουσεία αυτά να αντιμετωπίσουν την ιστορία τους, να αποδεχτούν τις δράσεις τους και να ενημερώσουν το κοινό τους. Αντί λοιπόν να συζητήσουν για το πρόβλημα της παράνομης διακίνησης αρχαιοτήτων, προτιμούν να παρουσιάζουν το όλο θέμα με τη μορφή ιστοριών μυστηρίου, με κλέφτες και αστυνόμους και να διοργανώνουν εκθέσεις όπου προκαλούν το θεατή να διακρίνει

τα πλαστά αντικείμενα από τα αυθεντικά, σε ένα παιχνίδι ελαφράς προσέγγισης του θέματος, που έχει ως αποτέλεσμα την εξοικείωση του κοινού και των παιδιών με ορφανά αντικείμενα χωρίς αρχαιολογική πληροφορία.

Στα πλαίσια της δράσης «Πολιτισμός», το ΤΕΙ Αθήνας υλοποιεί ένα διετές ευρωπαϊκό πρόγραμμα με τίτλο «Witness the Past» και θέμα την ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων στο πεδίο της πολιτιστικής κληρονομιάς σχετικά με την παράνομη διακίνηση αρχαιοτήτων, με συντονίστρια του προγράμματος την Δρ. **Βασιλική Αργυροπούλου**, καθηγήτρια στο τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης.

Κύριος στόχος του Προγράμματος είναι η δημιουργία ταινιών (ντοκιμαντέρ) σε συνδυασμό με ένα διδακτικό πακέτο για παιδιά σε περισσότερες από 5 γλώσσες. Επίκεντρο των δράσεων είναι η Αίγυπτος και συγκεκριμένα **το Αιγυπτιακό Μουσείο του Καΐρου και το Παιδικό του Μουσείο** (με το τμήμα για τυφλά παιδιά), ενώ συμμετέχουν επίσης **το Εθνικό**

Μουσείο του Βερολίνου, το Μουσείο Πιερίδη στην Κύπρο, καθώς και το Μουσείο Μπενάκη στην Ελλάδα (όλοι οι προαναφερόμενοι φορείς είναι συνδιοργανωτές του προγράμματος «Witness the Past»).

Στα πλαίσια του προγράμματος πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 18 Φεβρουαρίου διάφορες εκδηλώσεις, τόσο στο Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού όσο και στο Μουσείο Μπενάκη.

Στις 17 Φεβρουαρίου το ΤΕΙ Αθήνας σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού οργάνωσε στο αμφιθέατρο του Υπουργείου **εκδήλωση**, την οποία παρακολούθησαν και έκαναν εισηγήσεις επαγγελματίες από την ιταλική και την ελληνική αστυνομία, το ελληνικό τμήμα της INTERPOL, από την UNESCO, καθώς και διευθυντές ελληνικών μουσείων και προϊσταμένων εφορειών αρχαιοτήτων και συζήτησαν ανοιχτά τα θέματα γύρω από το σχεδιασμό ενός Σχεδίου Πρόληψης και Άμεσης Δράσης σε Περίπτωση Κλοπής από Μουσεία. Η Δρ. **Έλενα Κόρκα** από το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού διηύθυνε τη συζήτηση στοτρογγυλής τραπέζης. Σημαντικές εισηγήσεις για τα προβλήματα και τις ανάγκες που αφορούν την Ελλάδα, έγιναν από το Διευθυντή της Εθνικής Πινακοθήκης, **Δρ. Μ. Δουλγερίδη**, τον ομότιμο καθηγητή και Διευθυντή του Έργου της Αρχαίας Μεσσήνης, **Δρ. Π. Θέμελη** και τη νομικό, ειδική σε θέματα αρχαιοκαπηλίας κ. **Ει. Σταματούδη**.

Στις 18 Φεβρουαρίου διοργανώθηκε **ημερίδα** στο Μουσείο Μπενάκη στην Πειραιώς, όπου οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα παρουσίασαν τα παιδικά προγράμματα που ήδη υπάρχουν και λειτουργούν στα μουσεία τους. Έγινε, επίσης, ειδική παρουσίαση για το θέμα της ταυτότητας και δυνατότητας ιχνηλάτησης μουσειακών αντικειμένων με τη χρήση πρωτότυπων τεχνικών

που αναπτύχθηκαν στα πλαίσια ευρωπαϊκών και εθνικών ερευνητικών προγραμμάτων.

Η Δρ. **Κυριακή Πολυκρέτη** από το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού, στην εισήγησή της αναφέρθηκε στα ζητήματα ηθικής που προκύπτουν κατά τον έλεγχο αυθεντικότητας αρχαιοτήτων με την εφαρμογή επιστημονικών τεχνικών.

Η συνέχεια του προγράμματος περιλαμβάνει δραστηριότητες που θα οργανωθούν στο Κάιρο την προσεχή διετία, με σκοπό τη συνέχιση της συζήτησης για το σχεδιασμό ενός Σχεδίου Πρόληψης και Άμεσης Δράσης σε Περίπτωση Κλοπής από Μουσεία και την οργάνωση εκπαιδευτικού σεμιναρίου με θέμα τον έλεγχο αυθεντικότητας αρχαιολογικών έργων, για επαγγελματίες του χώρου, στο Αιγυπτιακό Μουσείο του Καΐρου.

Οι ταινίες (ντοκιμαντέρ) για παιδιά θα αρχίσουν να προβάλλονται στην περιοχή του Λούξορ στην Αίγυπτο, όπως επίσης στην Ελλάδα και στην Κύπρο από την εταιρεία παραγωγής ANEMON productions, με σκοπό την παρουσίαση στα παιδιά μας αληθινών ιστοριών γύρω από το θέμα της κλοπής και της παράνομης διακίνησης αρχαιοτήτων.

Τα “Τεχνολογικά Χρονικά”
εύχονται
στους αναγνώστες τους

Καλό Πάσχα!

“

Στην αρχή ανυπομονούσα να τελειώσω το λύκειο και να πάω στο πανεπιστήμιο.
Στη συνέχεια ανυπομονούσα να τελειώσω τις σπουδές μου και να αρχίσω να δουλεύω.
Αργότερα ανυπομονούσα να παντρευτώ και να κάνω παιδιά.
Έπειτα ανυπομονούσα να μεγαλώσουν τα παιδιά μου, ώστε να επιστρέψω στη δουλειά.
Όταν επέστρεψα στη δουλειά ανυπομονούσα να βγω στη σύνταξη...
Τώρα πεθαίνω και ξαφνικά αντιλήφθηκα ότι ξέχασα να ζήσω.

Παρακαλώ μην επιτρέψετε να σας συμβεί αυτό.
Εκτιμήστε το τώρα και απολαύστε την κάθε μέρα.
Για να αποκτήσουμε χρήματα χάνουμε την υγεία μας
και για να την ανακτήσουμε χάνουμε χρήματα...

Ζούμε λες και δεν πρόκειται να πεθάνουμε ποτέ
και πεθαίνουμε σα να μη ζήσαμε ποτέ.

Άγνωστος

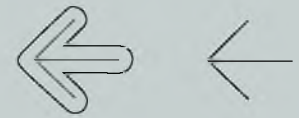
”

Δημοσίευση άρθρων

Γίνονται δεκτά άρθρα που πραγματεύονται **επίκαιρα ζητήματα στο χώρο της εκπαίδευσης ή και θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος**. Τα κείμενα πρέπει να αποστέλλονται με e-mail, σε μορφή Word, ενώ οι φωτογραφίες που τα συνοδεύουν πρέπει να είναι σε ηλεκτρονική μορφή σε υψηλή ανάλυση. Η βιβλιογραφία, αν υπάρχει, παρατίθεται μόνο με τη μορφή υποσημειώσεων. Τα άρθρα, τα οποία μπορεί να είναι πρωτότυπα ή αναδημοσιεύσεις, δεν επιτρέπεται κατά κανόνα να υπερβαίνουν τις 2.000 λέξεις.

Για να δημοσιευτεί ένα κείμενο, πρέπει να εγκριθεί από την Συντακτική Επιτροπή. Η μερική ή ολική αναπαραγωγή κειμένων του περιοδικού επιτρέπεται μόνο με την άδεια του Εκδότη.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με την κα Ι. Αναστασάκου, τηλ.: 210 5385174,
Fax: 210 5385852, e-mail: eee@teiath.gr

Αγ. Σπυρίδωνος, 122 10 Αιγάλεω
Τηλ.: 210 538 5100, fax: 210 591 1590
e-mail: info@teiath.gr, webmaster@teiath.gr

ISSN 1791-7247

www.teiath.gr